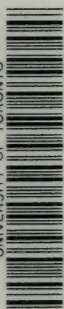

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 01729174 1

816
Bjowulfs Drape.

Et Gothisk Helte-Digt

fra forrige Aar = Tusinde

af

Angel = Saxisk

paa Danske Riim

ved

Nik. Fred. Sev. Grundtvig
Præst.

Kjøbenhavn 1820.

Trykt hos Andreas Seidelin,
Hof- og Universitets-Bogtrykker.

Journal of the

of the

the

Journal of the

the

Journal of the

the

1858
2/12/91

the

the

the

Geheime = Conferenceraad

J o h a n B i l l o w

til

S a n d e r u m = G a a r d

Ridder af Elephanten

Stor = Kors af Dannebrog

Commandeur af Nord = Stjernen

Den store Forfremmer af boglig Konst

tilegnes her

Hvad Ham ganske tilhører.

Geometrico-Confutatio

De a l o n a d o

III

Geometrico-Confutatio

De a l o n a d o

Geometrico-Confutatio

Geometrico-Confutatio

De a l o n a d o

PR

1786

D3 G78

For hver en Stamme
Paa Midtgaards Bold,
Med Runer ramme
Paa Norners Skjold,
Er Stadet hegnet,
Og Dommen tegnet,
Og Tiden sat!

Paa Folke-Gaader
Vel gjættets fan,
Men ret dem raader
Dog ingen Mand,
For Norne-Skriften
I Livs-Bedriften
Er fuldt udtrykt,

Heel mangen Sage,
I Hjemmet glemt,
Fra gamle Dage,
Har Angul gjemt:
Om Gotther bolde,
Om Dane = Skjolde
Og Svea = Riis!

Ei Gotther finde,
I Hjemmet trindt,
Nu Bjowulfs Minde
Paa Hrone = Klint,
Men see kun Stadet
I Ræmpe = Kvadet
Fra Anguls De?

Paa Anguls Tunge
Laae Kvad i Lag,
Vel værd at sjunge
Til Domme = Dag;
Men reent at glemme
Sin egen Stemme
Blev Anguls Lodd!

Om Gud for Oven,
Om Gothe = Daad
Paa Saga = Voven,
Om Skjoldung = Graad,
For hvem mon sjunge
Da Anguls Tunge,
I Hjemmet glemt?

Gor Skjoldung = Folket,
Hvem Mornen skrev,
Alt halv udtolket,
Et Bente = Brev:
Et Urve = Skjode
Paa hvad de Debe
Mon falde fra!

Os Gøther gjæste,
Naar Zetter doe,
Med Saga = Fæste
Fra Nykke = Sø;
Hvad Drauger miste,
Naar Heie briste
Er Dannefø!

Det tit sig hænder.

I B ge = Lund ,

At Grændels Frænder

I Aften = Stund

Mon D ner daare

Til Sevn at faare

For Natte = Vagt ;

Men aldrig Die

Dog fattes maa

For Kæmpe = Høie

Med L er blaa ;

For Saga = Stave

Paa Skatte = Grave ,

Og W tte = Lys !

Thi lyfte Flammen
Fra Bjornulfs Grav
Til Skjoldung = Stammen,
Alt over Hav,
En Skat, den meldte,
I Stov af Helte
Man jordede her!

Skjænt Dine lukdes
Som Luen saae,
Ei Flammen slukdes,
Hvor Guldet laae,
Og altid Die
For Blus paa Heie
Der blev i Lund.

Naar Danmark eier
Ei meer en Slægt,
Som Guldet veier
Paa Oldtids Vægt;
Er Landet øde,
Er plat uddøde
Dets Adels-Mænd!

Ei Mark og Skove
Jeg Ondt vil spaae,
Men heller love
Den Ridder blaa,
Som flink holdt Die
Med Kæmpe-Hæie,
Der Suhm nedsank!

Ja Saga tegner
Den Ridder hvid,
Som Kaasiff regner
I Kræmmer = Lid,
Paa Skjoldet gjerne
Med Storkors = Stjerne
Af Danne = Brog!

Som Een for mange
Af Adels = Kuld,
I Dane = Bange
Han stifted Guld,
Kun for at vinde
I Dans Kier = Minde
En Broder = Lodd!

Naar Danmarks Skole,
Ved Ræmpe = Tog,
Gaaer Lære = Stole
For hvert et Sprog,
Som Aander ferde,
Som Hjerter verde,
Fra Pol til Pol;

Med Konge = Fædres,
Da skal Dit Navn,
O Büløw! hædres
I Saga = Stavn,
Hver Folke = Tunge
Om Daaden sjunge,
Som Du har deelt!

Ei, naar det dages
I Dane = Bang,
Skal heller vrages,
Hvad her jeg sang,
Paa Moders = Maalet
Om Gothe = Staalet
Og Dannefø;

Da skal Dig regnes
Og det til Roes,
At Dig tilegnes,
Som Ridder = Gods,
Hvad her fra Baalet,
Paa Moders = Maalet,
Blev heldig frelst!

Da og gjentage
Man skal i Bog,
At i de Dage,
Jeg kaldtes Pog,
Der man mig viste
Til Daare-Kiste
Med Skrift og Sang;

Med Gunst og Gave
Mig Bülow tvang,
Til ret at stave
Den stolte Sang,
Og eftersjunge,
Hvad Anguls Tunge
Som Brage kvad!

Med Anguls Tunge
Vel ei jeg kan
En Drape sjunge
Den Adels-Mand;
Men med den samme
Jeg dog vil stamme
Til Bilows Roes!

Hwæt we Gar-Dena
In gear-dægum
Peod-Scyldinga
Prym gefrunon
Hu þa æþelingas
Ellen-rofe
And hira beod-geneatas

Bil - wite rincas
On Dene - mearce
Mærþa gefremedon.
And hie ne ealle fornam
Ærran mælum
Feorh - bealu frecne
Folce to ceare:
Freodoric siteþ
On fæder - stole
Gumena baldor
þæt is god cyning.
Swýlcum gifeþe biþ
þæt he Grendles cynn
Denum to dreame
Dæda getwæfe.
A þone sinc - gyfan

Ymbe-scinon

Witena betstan

Wis-fæste eorlas

Monige swylce

On Middan-gearde

Swylc Bilof is

Byre æþelinga

Se þe wæs wide-ferhþ

Worda gemyndig

þara þe se snotra spræc

Sunu Ecgþeowes:

Unc æghwylc sceal

Ende gebidan

Worolde-lifes

Wyrce se þe mote

Domes ær deaþe

þæt biþ driht-guman

Unlifigendum

Æfter selest.

Uton geferan swa

Frome gesiþas

þæt on us gladie

Gleaw-ferhþ hæleþ

Bilof se goda

Se þe us beagas geaf

Se þe wordum and weorcum

Wægde and hwette

Ripiente rincas

And run-cræftige.

Forþan sceal on uferan dægum

Ealde and geonge

Scopas and witan
Scyldinga - bearna
Beorna beah - gyfan
Blonden - feaxes
Mærþo gemænan
Monig oft cweþan :
þæt te suþ ne norþ
Be sæm tweonum
Ofer eormen - grund
Oþer nænig
Rond hæbbendra
Reade beagas
Leofra nære
On lif - dægum
Eallum duguþe
Dena - cynnes

þara þe on wil-siþ
Wægas ofer-sohton
Beornas on blancum
Bocera-meres.

Secge ic Engla-frean
Alwealdan þanc
þæs þæt ic moste
Mæran to willan
Discas of beorge
Deore maþmas
Ut-geferian
Swylce æt eorþan-fæþm
þusend wintra
þær eardodon.
Gewyrce se þe mote

Witig of golde
Heafodes-hyrste
Harum rince
Swa þæt he wlite-beorht
þonne westan gyt
Hadre scineþ
Heofones-candel
Glitnie blonden-feax
Under gyldnum beage
Oþ þæt him of earde
Ellor hwyrfe
Sawol secean
Soþ - fæstra dom.

Indledning og Fortale.

Det Kvad, jeg her har stræbt i dets rette Mening at udtrykke paa Danske Ailim, trænger uidentviol, ved sin Indtrædelse i Læse:Verdnen, til en Indledning, og jeg vil derfor, saa kort og godt, som jeg kan, fortælle mine Læsere: hvad jeg veed om Kvadets Skæbne hidtildags, hvad jeg har fundet om dets Indhold, og hvad jeg skjønner om dets Værd.

Hvad nu for det Første Alderen angaaer, da er den, som man regner til, meget høi, eller meget spæd; thi regner man fra den Tid Kvadet maa være kommet til Verden, da er det vist ældre end Meihusalem, men regner man efter, naar det kom for Dagen hos os, blev fem Aar dets høieste Alder, som det endda kun halvsveis kan hjemle sig. I lidt over hundrede Aar har Oldgranskerne i England og Danmark imidlertid dog vidst, at der, mellem de Angel:Sachsiske Haand:Skrifter i det Cottonianske Museum, skulde findes et ypper:

ligt historisk Digt, fra Oldtiden, om en vis Bjowulf; thi det meldte Wank i i sin Fortegnelse, og gav der til Prøve nogle Linier af den saakaldte Indledning og første Sang *). Vel findes den Indhold han angav: Skjoldungen Bjowulfs Krige med nogle svenske Nisse-Konger, ei i Digtet, saa, naar man var ret tvivlsfyg, kunde man indbilde sig, han enten selv havde gjort Prøverne, eller at de var Alt, hvad der fandtes, indtil siden en tjenstfærdig Aand, en engel: sachsisk Macpherson, gjorde Næsten **), men en saadan Gjetning vilde dog neppe finde Bifald i den lærde Verden, der dog immer maa bruge lidt Forstand med sin Wanktro. Dristig tør vi da antage, at Kvadet ei er gjort i det attende Aarhundrede, da man, som bekendt, hverken var synderlig poetisk af sig, eller synderlig stiv i Angel: Sachsisk, og derom er, saavidt jeg veed, dog alle enige, at man ikke skre godt paa et Sprog man ikke selv forstaaer. Spørgsmaalet bliver altsaa her: hvor længe er det siden, man i Engeland forstod saa godt Angel: Sachsisk, at man kunde skrive nærværende Digt? Og dertil svarer Kroniken: i det allermindste

*) Hickesii Theaetrum T. 3. P. 218 under Mærket: Virellius A. XV. hvor Digtet kaldes: Tractatus nobilissimus poetice scriptus.

**) Anseer man en saa overdreven Tvivlsfyg for umuelig, da læse man Svenskeren Gaants Betragtning over Oprindelsen til Sagens Danmarks Kronike, som, i Folge hans Oplysning, er, efter Thomas Gheismers Udtog, digtet af Pave Urne og Christen Pedersen i det 16de Aarhundrede.

700 Aar, thi den yngste angel:sachsiske Skrift man kjender, er fra Midten af det tolvte Aar: Hundrede *), og den er i alle Henseender kun meget maadelig. Men sæt nu ogsaa, den var ret god, eller antag den Urimelighed, at man siden i Kloster:Skolerne, hvor Angel:Sachsiske, til Reformationen, skal have været en Lære: Gjenstand **), drev det videre, end til at læse maadelig og skrive flet, saa mærke man, at Kvadet er ikke blot ret skrevet paa reent Angel:Sachsiske, men tillige paa det Ordenligste rimet efter gammel Stil, og udsmyret med al den Pragt og Prydelse, som Angel:Sachsernes poetiske Sprog med Rette var berømt for at eie, og det yngste Vers i den Maaere vi kjende, er det som findes i Sachs:Kroniken ved Aar 975, og hænger i alle Maader saa fast ved samme Aar, at det neppe kan skilles derfra ***), medens det yngste historiske Kvad i den gamle Ema, vi kjende, er det berømte ved Aar 938 om Kong Adelfsteens Seier ved Brunan:Burgh. Saaledes naaer da blot Sprog og Stil os til at indrømme Bjowulfs Kvad en Ader

*) Chronicon Saxonicum slutter med 1154.

**) Jeg kjender ei nok til Englands Middel: Alder, for at vide det vist, men troer gjerne Hearn's Vidnesbyrd i Fortalen til Textus Roffensis p. XVII.

**) Ikke det, Prof. Rask anfører i sin Angel:Sachsiske Grammatik S. 116, som er reent i Vilderede, men det førre i Terten, om Edgars Død, Cometen, Olafs Landflygtighed ic. Ch. Sax. (Ed. Gibs.) 122—23.

af omtrent 900 Aar, uden at det dog er rimeligt, man i det 10de Aarhundrede digtede saa store Stykker i en Stil, der i det tolvte var selv Henrik af Huntingdon uforstaaelig, skøndt han vist var en stor Angel-Sachsisk Sprog-Mester i sin Tid *).

Dog, end ikke her kan vi standse, thi vi har et Angel-Sachsisk Kvad for os, ikke blot helliget en Nordisk Helts Ihukommelse, men fuldt af Nordiske Old-Sagn, og, vel at mærke, paa det Benligste stemt mod Danmark og Dansk. Tager jeg ikke meget feil, da bestemmes Kvadet herved en Fødsels-Tid, der ei ligger langt fra Overkomsten, og før endnu de danske Hedninger ved deres Vikings-Tog havde gjort sig bekendte og forhadte paa Ben. Jeg veed meget vel at

*) Han kalder nemlig Kvadet om Kong Adelfsteens Seier et Slags Vers, med allehaande fremmede Udtryk og Tale-Maader, som han vel indbilder sig at forstaae, og lover en næsten bogstavelig Oversættelse af, men viser, netop ved Forsøget, er ham selv fremmede. Ealdor - langne tyr, Geslogon æt sæcce, (Udodelig Hæe tilkæmpede de sig i Striden) hedder hos ham: longa stirpis serie splendentes percusserunt, glad ofer grundas (gleed over Jorden) lætificans profunda, þær geslemed wearþ, Norþmanna brego (der nedrevs Nord-Mænds-Rouge) lbi deperit Normannorum tumor, Swilce þær eac se froða, Mid sleame com, On his cyðpe norþ, Constantinus (ogsaa den gamle Constantin kom som Flygtning hjem til nordlige Land) Simul et Froda ductor Normannus cunqve suis notis Dux Constantinus. H. H. Ed. Savelii p. 204 hvor der er Nøf af det Slags.

denne Paaftand vil synes Somme for driftig; men jeg tør alligevel mene, der er intet Bøvet i den, især da man, ved denne Regning, netop føres til den Tid, da vi veed, den Angel: Sachsiske Poeſie ſtod i feireſte Blomſter. Det var nemlig efter almindelig Beretning Aar 787, i Kong Offas Dage, at de Danſke første Gang ſom Gjender gjæſtede Hæn *), og lad end Aars: Tallet være uſikkert, Tids: Rummet kunde man dog ei tage Feil ad. Nu veed man, at netop paa Overgangs: Punkten fra det ſyvende til det ottende Aarhundrede, ſtaaer begge de berømte Digtere: Cædmon og Caeld: helm (Oldhjelms) hvis Jævning man viſt maa finde i nærværende Kvads Forfatter, hvis han ikke netop var En af de To **). Vil man indvende, at herved tages igjen for lidet Henſyn paa Overkomſten, da betænke man, at ſaa længe Angel: Sachſerne var Hed: ninger, havde de beſtändig Samkvem med Norden og drog Forſtærkning derfra, ſamt at Nordhumber: Land, det egenlige Sæde for den Angel: Sachſiſke Poeſie og Viſſkab, blev baade ſenere indtaget af Nord: boer, og ſenere chriſtnet end den ſydlige Deel. Førſt Aar 547 ſtiftede Jda Riget i Nordhumberland, 627

*) Ch. Sax. (Ed. Gibs) 64, og Chronol. Sax. ad calcem Bedæ (Ed. VVhel.) 524.

**) Cædmon, ſom allerede var en gammelagtig Mand, da han gif i Kloſter, er ventelig død omtrent paa ſamme Tid, ſom hans Abbediſſe, Moder Hilde, der henſov 680, (Beda 320—32) og Caeldhelm døde 709. Chr. Sax. 50.

døde Paulinus Kong Edwin *), fra denne Tid til de Danskes første Indfald er 160 Aar, og, ligesom man altid gjerne i slige Tilfælde tager Middel: Tallet, er det her nødvendigt, for at faae en Tid, da Christendommen, som Digtet forudsætter, var almindelig udbredt, og dog en Tid, da man endnu huskede paa de gamle Sagn: ved at tage Middel: Tallet, staae vi igjen ved Aar 700, hos Cædmon og Caldhelm, og der skulde da vist Meget til at drive os derfra. Her vil vi da standse, og ei bryde Hovedet med Gætninger paa Op: Havs: Manden, som, med de Efterretninger vi har, neppe kan avle nogen rimelig Formodning. Havde Beda ikke forbudt det, da maatte vi nødvendig, især efterat have sammenlignet nærværende Kvad med hin store Digers bibelske Paraphras **) lade ham have Æren, til en Anden meldte sig med bedre Udkomst; men nu gaaer det vel ikke an ***), og saalænge man,

*) Ch. Sax. 19 og 28.

**) Vel har Hiccs fradømt Cædmon Paraphrasen, men naar man læser den ret, med Bedas 4de Bogs 24de Kapitel ved Siden, og seer ud, hvad der oien synlig er fludt ind, skal man nok see, at Historien hjemler ham den, og at den hverken er for ringe til hans Ære, eller til at betegne den Angel: Sachsiske Poesies herligste Alder.

**) Beda siger nemlig (327) nihil unquam frivoli et supervacui Poematis facere potuit, sed ea tantummodo, quæ ad religionem pertinent, religiosam ejus linguam decebant, og sjøndt man nu vel kunde bevise, at Kvadet om Bjowulf hverken var frivolum

som jeg, ikke har seet andet af Ealdhelm, end nogle forkonfledede latinske Rim, kan han, som ellers er den Eneste med stort Skjalde-Nygte, neppe foreslaaes til et saadant Varns Stiffader *).

Det var da vel omtrent tusinde Aar efter Kvadets Fødsel, at Wanle i meldte dets Tilværelse, og om man andre Steder ændsede det, veed jeg nok, glemde ei det gamle Kvad, i Taler om hvad han savnede af omtalte Bidrag til Dannemarks Kronike fra fordums Tid **). Det er ligeledes vist, at Edlingen Suhm havde Nie paa den skjulte Skat, men maatte længe forgjæves prøve paa, at faae dem frem for Dagens Lys. Da der imidlertid, saalænge Suhm levede, neppe fædte Noget til Nordens Old-Kronikes Tary, uden at han havde sin runde Haand deri, formoder jeg, det ogsaa var Tilfældet, da det endelig 1786 tillodes nuværende Etats:Raad og Geheime-Archivar Thorkelin at tage Afskrift af Digtet. Arbeidet var ikke let, thi end: skjøndt den gamle Bog uidentviisl er ypperlig skrevet,

eller supervacuum, tør jeg dog ikke forstaae Bedas Ord anderledes, end at Eadmøn slet ikke digtede om verdslige Ting.

*) Var Ealdhelm os derimod bekjendt, som en anden Eadmøn, da maatte han blive Manden, thi han, siger Kroniken, sang netop om verdslige Ting til Folke-Gammen, og skal, efter hans Lovtaalers Forsikkring, været Mester over alle Mestere i Angelsakssk Skjaldskab. Gales Scriptores V. I. p. 342.

**) Foran første Tome af Script. Rer. Dan., og i den: Pag. 44 n. e.

har den gamle Skriver dog neppe ret vidst, hvad han selv skrev, og det som værre var, Ildbranden 1731 havde gjort en Deel ganske eller næsten ulæseligt. Imidlertid gif Forretagendet saa heldigt, som man med Hensyn paa alle Omstændigheder kunde forlange: først lod nemlig Hr. Thorkelin, med en god Haand, Pergaments: Bogen efter: skrive, og tog derpaa selv en Afsskrift til Sammenligning, som ogsaa var nødvendigt, thi Efter: Skriveren, som ventelig slet Intet har forstaaet af Sproget, synes imellem at have tabt Taalmodigheden, eller har dog i al Fald stundom oversprunget en heel Linie, der, uden Hr. Thorkelins Afsskrift, vilde været tabt for os.

Saaledes kom Kvadet da til Danmark, men, hvad enten det var Suhms Død, eller Revolutionen med Alt hvad den gav Folk at tænke paa, og tale om, eller andre Ting som voldte det, man hørde, saavidt jeg veed, intet videre til det, før efter 1807, da det atter reddedes som en Brand af Ilden, og kom ventelig først ved denne Leilighed til Edslingen Geheimeraad Bülow's Kundskab, som, altid hjemme, naar der bankes paa for Kunst og Vidskab, tilbød sig at bekoste Udgivelsen. Digtet udkom da nu ogsaa 1815, vel ei saa vel bearbejdet, som Udgiveren i yngre Dage kunde leveret det, men dog vel bedre, end noget Angelsachsisk Digt indtil den Dag havde seet Lyset; thi Cædmons herlige Digt, det Eneste af noget Omfang, som hidtil var trykt, løber som Prosa ud i Eet, og mangler al Oversættelse *).

*) Paraphrasis Cædmoniana p. Frans. Junium Amstelodami 1655.

Dette være ikke sagt den vakkre *Franciscus Gu-
nius* til mindste Fortkleinelse, thi han har uberegne-
lige Fortjenester af den Angel: Sagsiske Literatur, og
det var Synd at forlange, han skulde have forstaaet
at udgive *Cadmon* sømmelig; men aldrig skal jeg nægte,
det er en stor Skam for Englands Boglærde, at de,
efter den Islandske Litteraturs Gjensødelse, ikke endnu
har lært at kjende Rim: Stavene hos deres Skjalde,
og ei gjort et eneste Skridt enten til at forstaae, eller
sømmelig udgive deres herlige Kvad *).

Angel: Sagsisk havde jeg aldrig læst, da *Bjowulfs*
Drapen udkom, men begejstret for at kjende den, og
temmelig fortroelig med *Edda*, faldt det mig ikke vanske-
ligt, snart at opdage en Deel af Udgavens Brøst, som
jeg, vel med for liden Staausel, strax aabenbarede i
*Kjøbenhavns Skilderie ***), hvor jeg i Besynderlighed
ankede paa, at det deilige Sagn om Kong *Skjolds*
Liig: Begjængelse var aldeles misforstaaet, og at en-
deel Personers Navne: *Sigmund* *Wolsung*,

*) Vel er den Angel: Sagsiske Oversættelse af *Boe-
thii* Vers i hans Skrift om Philosophiens Trost ud-
givet, tilligemed en prosaisk Oversættelse af hele
Bogen (*Oxonæ* 1698) men deels fattes og her baade
Afdeling efter Aft., og alle Oplysninger, deels har
disse Vers næsten kun Bogstav: Rimet tilfældeds med
Digtene i *Cadmons* Smag, hvad enten de saa ere
af Kong *Alfred*, eller, hvad jeg finder rimeligere, af
en Grammatiker i det 10de Aarhundrede, der, blot-
tet for Poesie, kun forstod at skrive correcte Vers.

**) No. 60 og 63—65. 1815.

Kong Hrædel med to af hans Sønner: Herbald og Hædkyn, Higelaks Søn Hardred, og Friser: Høvdingen Hengest, var, til ikke liden Forvirring, usynlige i Oversættelsen. En Recension i Literatur: Tidenden, som var en stor Overrælse, voldte at jeg for-
 ivrede mig lidt, og nu maatte jeg, da Udgiveren er-
 klærede alle mine Røtter for Dreng: Streger, nødes
 til at bevise dem, saa strængt, som det efter Omstæn-
 dighederne var mueligt *).

Bed denne Leilighed var det, jeg paatog mig Arbeidet, som, efter fem Mars Forløb, nu endelig udkommer; thi jeg havde, i Skilderiet No. 60, paa Niim fordansket Ind-
 ledningen, og sagt, jeg agtede at gjøre saa med hele
 Digtet, hvorpaa Geheimeraad Bülow tilbød mig Un-
 derstøttelse for at jeg en Tidlang kunne uafbrudt syse der-
 med. Taknemmelig modtog jeg et Tilbud, der stemmede
 saa ganske med mit Ønske, og her seer man Frugten
 deraf: thi hvad jeg dristig havde besluttet, var vist al-
 drig gaaet i Opsyldelse, dersom jeg ei havde givet et
 Løfte, det var min ueftergivelige Skyldighed at holde,
 saavidt det paa nogen Maade blev mig mueligt. I al
 Fald vilde mit Arbeide aldrig, uden dette, blevet hvad
 det nu er; thi jeg havde sikkert overladt Andre Sliddet,
 og noiedes med Fornøielsen at give en livlig Fordansk-
 ning af hvad jeg saae der omrent maatte staae paa de
 dunkle Steder; men nu skyldte jeg den Danske
 Adelsmand, der, trods Døgnets Skraal, beærede
 mig med Tillid, efter bedste Evne at retfærdiggjøre den.

* Skilderiet No. 70—72. 1815.

Derfor har jeg maattet studere Angel:Sachsiske, som om jeg vilde være Professor i det, og derfor gif Arbejdet i Langdrag, thi der vilde Tid til, og jeg blev ofte træt, uden dog at turde opgive mit Forsæt: at holde ud, til jeg havde benyttet alle de Hjælpe:Midler, jeg havde Udgang til *). En uventet Lykke var det i den Henseende, at jeg mødtes med Professor Nasse, efter hans Hjemkomst fra Island 1816; med Glæde modtog jeg hans Forslag, om samlede at gennemgaae Digtet, og levere en ny Udgave deraf, og kjendt hans store Næise adskilde os alt ved den 14de Sang, og der blev Slut af Udgaven, erksender jeg ligesuldt med Glæde den uberegnelige Vinding jeg, som heel ukyndig i Sprogets Grammatik, havde af at conferere med en saa udmærket Grammatiker, ligesom han da ogsaa snart i sin Angel:Sachsiske Grammatik skænkede ei blot mig en Lede:Traad, der maa gjøre Epoke i den tilsvarende Literaturs Studium. Dobbelt Fordring har Prof. paa min Taksigelse, i det han tillod mig at sammenligne Udgaven med begge Afskrifter, som vare ham overladte til Afbenyttelse; thi uagtet Sammenligningen maatte skee saa hurtig, at jeg ventelig har overseet Adskilligt, er det dog neppe Stort, og uden det jeg saae, vilde i al Fald mangt et Sted, som nu er mig klart, været mig enten aldeles mørkt, eller dog saare dunkelt.

*) At jeg imidlertid ikke havde glemt mit Løfte, beviser Udsigten over hele Digtet i Danne:Virke 2 Bd. S. 207—289, og Riim:Proverne sammesteds 4 Bd. S. 234.

Saameget maatte jeg tale om mit Arbeide, fordi det herde til Digtets Historie, men dermed skal det ogsaa være forbi, thi hvad jeg leverer kan for Øieblikket Saa bedømme, i sin Tid vil det blive skattet efter Vægten, og jeg vil ligesaa lidt prale af, hvad der vist er ufuldkommen nok, som jeg vil bede om Forladelse, fordi jeg ikke har gjort meer end jeg kunde, eller undskyldte min poetiske Frihed for selvgjorte Dommere, der ligesaa lidet veed hvad det er at oversætte, som hvad det er at gjøre et Digt. Kun det maa jeg sige: jeg har studeret Digtet, som om jeg skulde oversætte det Ord for Ord, og vil man ikke troe det, kan man maaskee engang faae Troen i Hænderne; men saaledes vilde jeg ikke oversætte og har ikke oversat det, og dog tør jeg paaastaac, at Oversættelsen er troe; historisk troe, saa jeg aldrig med Willie har forandret eller indskudt Noget, og poetisk troe, sca jeg af al Magt har stræbt at sige livlig hvad jeg saae i Kvadet. Videre lader Eligt sig knap udvikle selv i en udførlig Commentar; hvem der forstaaer begge Sprog, og har poetisk Sands, han vil see det, og hvem der mangler enten Kundskab eller Sands eller begge Dele, nødes jeg til at lade beholde sin Mening, ligesom han nødes til at lade mig beholde mit Syn, der vel kan være svagt nok, men er dog neppe saa splittergalt for Stil og Poesie, som Lille-Putterne i Aandens Rige bande trøstig paa, fordi de godt kan see, det ikke er som deres. Jeg har, siger Cicero, oversat Demosthenes, ei som Grammatiker, men som Taler, og derfor ei stræbt at tiltælle men at tilveie mine Læsere hans Ord; andet Forsvar troer jeg ikke at be-

høve for sagkyndige og billige Dommere, og tager jeg heri meget feil, da er mit Arbeide aldeles uforsvarligt.

Her seer man Digtets hele Historie hidtildags, som viser, at dets fleste Dage vare mørke; og at det har lidt langt mere af Tidens Van: Art, end af Glds: Waaden, er aabenbart; thi mangesæds, hvor Pergamentet har været ubeskædiget, er Kvadet dog lemlæstet, saa Haand: Skriften er, selv derfor, neppe fra det 10de, men rimeligviis fra det 12te Aarhundrede. Paa dets gamle Dage synes det nu at kunne vente sig en blidere Skæbne, og skjønt det vel neppe vil finde Erstatning for alle sine Gjenvordigheder, tvivler jeg dog ingenlunde paa, at naar man, efter hvad der nu er gjort i Danmark, i Engeland vilde foretage sig en noiagtig Sammenligning, maatte Pergaments: Vogen endnu kunne give adskillige Svar paa Spørgsmaal, som nu først ere gjorte muelige; ja hvi skulde man ikke tillige nære det Haab, at der etsteds kan opdages en anden Haandskrift, eller i det Mindste en Afskrift taget af Pergaments: Vogen før end 1731 *)! Mindre rimeligt synes det, at man hiit og her kunde finde enkelt, hvad der fattes, men umuligt tør jeg dog ikke kalde det, efterat have fundet en saadan Villing, som jeg slet ikke kan tvivle om, hører jo til Udgavens XVI. Sang, hvor der aabenbar fattes noget Saadant, og

*) Det er i det Mindste slet ikke rimeligt, at Junius, som tog Afskrift af Alt hvad han fandt udmærket i det Cottonske Museum, skulde have overseet eller ringagtet saa væsentlig en Prydelse.

jeg kan ei undslade her at s ie Anmeldelsen, som et glædeligt B rsel, til Digtets Historie, sk ndt jeg ligesaa lidt vilde indf lde den nærmere Efterretning deri, som Brud:Stykket i Sangen, for mit Skøn stadfæstes af uvildige Med:Domsmand. Det  vrige herom maa man da s ge paa vedkommende Sted i Oplysningen om Digtets Indhold, som var det andet Stykke jeg regnede til Indledningen.

Vel maa enten Digtet eller Oversættelsen være meget s et, dersom en opmærksom L ser behøver min videre Veiledning, for at hitte Rede i Hoved: Begivenheden, og historiske Oplysninger behøves der ikke til at fatte Bjovulfs romantiske Eventyr i Hjorte: Vorgen og paa  rne: N s; men Digtet har, foruden sin eventyrlige, ogsaa en historisk Side, da der, som i Forbigaaende, falder mangt et Ord om oldnordiske Herre: Slægter, Skjoldunger nemlig, Hr d:linger, Skilfinger og V gmundinger, ja endog et enkelt om de vidtberømte Volsunger og de ubestemte Wilfinger. Fra denne Side gives der, netop for den opmærksomme L ser, meget Meer at sørge om, end jeg kan svare paa, og det er da min Skyldighed at meddele hvad jeg har fundet, paa Wilkaar, at Læseren for det Første tager dermed til Takke; ligesom jeg med Taknemmelighed skal modtage hvad nærmere Oplysning han til Gjengjæld vil skænke mig.

Med Skjoldungernes Priis, og et Sagn om deres Stamfader, begynder Digtet, og det maa vel Dansemand lide, i det Mindste fristes jeg ikke til her at afvige fra den gamle Digtets Orden.

Hvad her, i første Sang *), u nægtelig fortælles om den Danske Kong Skjold, er: at han, en Ske fing af Herkomst, var i sin Barndom kommet eenlig paa et Skib, med Baaben og Klenodier, drivende til Danmark, og blev der en vældig og lysfalg Drot, indtil han døde møet af Dage, hvorpaa hans Liig blev, efter hans sidste Willie, indskibet med en ligesaadan Ladning, som han var fordum landet med, og overladt paa vildende Hav til sin Skæbne.

Pf dette Sagn findes hverken hos Særo, ei heller, saavidt man veed, i islandske Bøger mindste Spor, men kjendelige derimod hos engelske Forfattere fra Middel: Alderen. Saaledes foræller Ethelwerd, som skal have levet sidst i det tiende Aarhundrede, at Kong A t h u l f (ellers ogsaa kaldet Ethelwulf) i Vest: Særen, en Søn af den bekjendte Kong Egbert h, og Fader til den berømte Alfred, nedstammede, gjennem Eynric, Cerdic, og Wothen, i tredivte Ledd fra en Skjold, Søn af Skes, og tilføier saa, at bemeldte Skes var, som et spædt Barn, kommet drivende paa et Skib, til en Øe i Oceanet ved Navn Skaane, hvor han, omringet af Baaben, blev fundet af Indbyggerne, som ei alene venlig annammede og opfostrede det ubekjendte Barn, men valgde ham endog siden til Konge **). Denne

*) I Udgaven som Indledning.

**) Saa siger Ethelwerd: (Rerum Anglic. Script. Ed. Savillii. Londini 1596 pag. 479) Ipse Scefcum uno dromone advectus est in insula Oceani,

Fortælling finde vi gjentaget hos to af det tolvte Aarhundredes Forfattere, nemlig Wilhelm af Malmesbury *) og Gineon af Dunhelm **), samt hos Matthæus af Westminster ***), overalt med det Tillæg, at Barnet kom tillands, flumrende paa en Korn: Meeg, og fik deraf Navnet Seef eller Seef (Matthæus skriver Seaf) samt at han blev Konge i Slesvig eller Hethebye ****); men disse Tillæg, hvoraf det Sidste desuden vist er hjemmegjort, vedkomme os her ikke synderlig, og jeg vil kun bemærke, at den gamle Skjald har sikfert Ketten paa sin Side, saa Barnet kaldtes Skjold Skefing. Allerede som Ældre og som Skjald bør han nemlig, hvor det gjælder Old: Sagn, staae meest

qvæ dicitur *Scani*, armis circumdatus, eratque valde recens puer, et ab incolis illius terræ ignotus. Attamen ab iis suscipitur, et ut familiarem diligenti animo eum custodierunt, et post in regem eligunt. Hvad her menes ved *familiarem* er tvivlsomt, men efter *custodierunt* at slutte, skal der vel underforstaaes: *genium*, saa de betragtede ham som deres Skjold: Mand.

*) Script. Rer. Angl. f. 22.

**) Ib. i Indholds: Listen foran historia ecclesiæ Dunelmensis

***) Flores Historiarum p. 166.

****) Dens Navn skrives der: Scandea, Scandza og Scandalia, med det Tillæg, at det er den samme, som Gothenes Historie: Skriver Jordanes omtaler. Alverich Munk derimod har, efter Pangebefs Vidnesbyrd (Scriptores T. I. p. 9). Scania qvæ est in Dacia.

til Troende, og det er desuden rimeligt, at man kaldte den Lille, i hvem man saae et Skjold for Landet: Skjold, ligesom det var ganske naturligt, at Skefing blev, i det Ringeste, hos Angel-Sachserne, Stam: Navn for den ubekjendte Skibs: Dreng, da det hos dem var almindeligt, at tillægge Noe en fjerde Søn: Skef, som var født i Arken *).

Skjold, siger Skjalden, avlede Bjowulf, og Bjowulf avlede Halvdan, og Halvdan var Fader til Hrodgar, den livsalige Danner: Konge, hvis Lykke syntes forsvundet, da Grændel rasede, men vaagnede atter ved Gothe: Helten Bjowulf: Grændels Vanemand; til hvilket Sagn her Jntet er at føie; men ved Gildet i Hrodgars rensede Hald, kvad Skjalden til Harpen om et mærkværdigt Tog til Jettens eller Joters Land under den høie Halvdan, Hrodgars Fader, og dette Kvad, som jeg, i tiende Sang **), har stræbt at efterfsunge, kan vel trænge til Oplysning.

Alt Toget stedte, under Kong Halvdan, af Danner og Friser, med Hnæf og Hengest i Epidsen, at Jette: Kongen hed Finn, at han, efter et stort Nederlag, afstod Fienderne sit halve Rige, men gjorde

*) Script. Rer. Dan. T. I. p. 9 og Suhms kritiske Historie af Danmark B. 1. (6) S. 516. Fra Angel-Sachserne er Navnet kommet ind i Fortællingen til Snorres Edda, og i Langfedgatal, hvor Sefkes oisynlig skal være: se Seef, som ved Ukyndighed i Angel-Sachsist er fævet sammen.

**) 3 Udg. 16de og 17de Stykke.

iden Svig, hvorved Hnæf med mange flere mistede Livet, samt at Hengest, Aaret efter, fornyede Feiden, saa det sved til Finn, som selv fik Bane: Saar, alt Dette er klart nok; men hvad Læseren maa spørge om, er: hvor Finn var Konge, hvorledes Heltene blev svegne, hvorledes Hengest undkom, og i hvad Forhold Hildeborg Hofes Daatter, den høibaarne Grædes Kvinde ved Helte: Baalet, stod til de Hovdinger, Sagnet omtaler?

Oplysningen jeg kan give, er nu vel ikke stor, da der, hverken hos Særo eller i andre mig bekendte Nordiske Kilder, findes Spor af dette Sagn, men at Hildeborg maa have været Moder eller Søster til Hnæf, mener jeg dog følger af det noget dunkle Sted: S. 85 L. 13—19 sammenlignet med S. 82 L. 15, og at Finn har overrumplet: Heltene ved Natte: Tide, fremlyser af følgende Brud: Stykke, som upaatvivlelig hører hid *):

.	
. nas	
Hleoprode þa	Saa tog þa til Orða
Hearo-geong cyning **)	Kongen hin unge:

*) Brud: Stykket findes i Hickeys Thesaurus T. I. pag. 192 med følgende Oplysning: forte reperi fragmenti poetici singulare folium in codice MS. homiliarum Semi-Saxonicarum, qui extat in Bibliotheca Lambethana, og beskrives af Waulé i Pag. 262 saaledes: Fragmentum poeticum, prælium quoddam describens, in oppido Finnishurg nuncupato initum.

**) Maaſkee ſkulde det være: heapo-geong, men Lingen er den ſamme.

Ne þis ne dagaf eastan	Ei dages det i Øster
Ne her draca ne fleogep *)	Ei flyver Dragen her,
5 Ne her þisse healle	Ei heller paa Hallen
Hornas ne byrnaf	Hornene brænde
Ac her forþ-heraf **)	Men
Fugelas singaf	Fuglene sjunge
Gylleþ græg-hama	Haarekillingen piber
10 Guþ-wudu hlynnep	Krigs-Leiet larmer
Scyld scefte oncwyp	Skjold svarer Spydet:
Nu scyneþ þes mona	Nu skinner Maanen
Wapol under wolcnum ***)	Paa Glid under Sky;
Nu arisaþ wea-dæda	Misgjerninger opstaae
15 þe þisne folces niþ	Som Folke-Bebraget
Fremman willaf.	Guldbyrde vil.
Ac onwacnigeaþ nu	Men vaagner nu op
Wigend mine	Kamperne mine!
Habbaþ eowre landa	Barger eders Gofser
20 Hie geaþ on ellen ****)	Stræber som Helte!
Windaþ on orde	Kappes til Baaben
Wesaf on mode.	Værec ved frit Mød!
þa aras manig gold-hla-	Da reiste sig mangan guldb-
den þegn	smykket Svend

*) Jld = Dragen nemlig.

**) Man skal ikke let sige, om her fattes Noget, eller der skal læses: here forþ-seraf o: en Krigs-Hær fremsfrider.

***) Wapol oversætter Phe ved: vagabunda, men da Exemplet han anfører, netop er dette, som Spørgs-maalet gjælder, er det kun en Gistning.

****) Her maa nemlig læses: Hiegeaþ (hicgaþ).

	Gyrde hine his swurde	Dg omspandte sit Sværd;
25	þa to dura eodon	Til Dørrene søgde
	Drihtlice cempan	Fuld: herlige Kæmper:
	Sigefers and Eaha	Sigvord og Aage
	Hyræ sword getugon	Med uddragne Sværd,
	And æt oprum durum	Dg ved den anden Dør:
30	Ordlaf and Guplaf	Ordlaf og Gudlaf
	And Hengest sylf	Dg Hengest selv.
	Hwearf him on laste	Efter dem fulgde
	þa gyt Garulf	Dg endnu Garulf
	Gupere styrode	
35	þæt he swa freolic feorh	
	Forman siþe *)	
	To þære healle-durum	
	Hyrsta ne bæran	
	Nu hyt niþa - heard.	
40	Any man wolde. **)	
	Ac he frægn ofer eal	Men han spurgde for Alles
		Dren
	Un - dearninga	Lydeligen:
	Deormod hæleþ	(Den vilde Kæmpe)
	Ilwa þa duru heolde	Hvem Dør-Vogteren var?
45	Sigefers is min nama	Sigvord, svared denne, er
	cweþ he	mit Navn,

*) Meningen maa vel være, at Garulf med Glæde fulgde de gamle Kæmper, for at øve sin første Bedrift, men Noget er feil skrevet, og Noget fattes, derfor vil jeg ikke røre ved det.

**) Da baade Sammenhæng og Rst. siger, her fattes Noget, vil jeg intet videre sige, end at, efter det Følgende, skal Tælen her vende sig til Hovdingen for den fiendtlige Skare, thi ham er det, som spørger.

Ic eom secgena leod	Jeg er Ræmpe af Byrd
Wrechten wide cup *)	Ravnkundig som helt,
Fæla ic weuna gebad	Noget Dødt jeg fristed
Heordra hilda	I Dyster fuldhaarde,
50 þe is gyt herwitod **).	Forloren du est
Swæper þu sylf to me	Hvis selv du til mig
Secean wylle.	Bover at komme.
þa wæs on healle	Da blev i Hallen
Wæl-slihta gehlyn	Høit Raaben: Gny,
55 Sceolde celæs borþ	Her skulde kistlige Skold,
Genumen handa ***)	Haandfast hævet,
Ban-helm berstan	Been: Skjærme briste,
Buruh-þelu dynede	Borg-Tiljen knaged,
Op æt þære gupe	Indtil i Rampen
60 Garulf gecrong	Garulf nedsegned
Ealra ærest	Først udaf alle
Eorþ-buendra	Jord: Boer her,
Guplafes sunu	(Han var Gudlafs Søn).
Ymbe hyne godra fæla	Trindt ham mange Gæves
65 Hwearflacra hrær ****)	Lig laae omkæstet;
Hræfen wandrode	Ravnen omvænted

*) Wrechten maa vel være Wreccen (wrecca Redde) som G. 69 l. 21.

**) Spørge kan man om: herwitod skal forandres, eller blot deles, men ei om, hvad Meningen maa være.

***) Da R. er i Uorden, fattes vel Noget, og celæs er i al Fald forfæret.

****) L. 65 ventelig Hwearflacra hræw.

Sweart and sealo-brun	Sort og rød = søkket,
Swurd-leoma stod	Sværdene flammed,
Swylce eal Finns-buruh	Finns = Borgen var da
70 Fyrenu wære.	Fib-rød til Synne.

Ne gefrægn ic næfre wurp- licor	Albrig hørte jeg stoltere
Æt wera hilde	I Kæmpe = Trøtte
Sixtig sige - beorna	Tresindstyve Helte
Sel gebærann *)	Frem at færdes,
75 Ne næfre swa noc hwitne medo	Heller ingen Herre = Skiant
Sel forgyldan **)	Bedre at giengielbes
þonne Hnæfe guldan	End Hnæfe her betales
His hægstealdas	Af hans Høibaarne :
Hig-fuhton flf dagas	De fem Dage fægtes
80 Swa hyra nan ne feol	Saa Een ikke faldt
Driht - gesipa	Af Høvding = Følget,
Ac hig þa dura heoldon.	Og Dørrene værgebes.

þa gewat him wund hæ- lep	Nu den saarede Helt
On wæg gangan	Sig vendte omkring,
85 Sæde þæt his byrne	Sagde, at hans Brynje
Abrocen wære	Var sønderbrudt
Here-sceorpum hrør ***)	
And eac wæs his helm	Og hans Hjelm fløvet.
þyrl.	

*) L. 74 en Talemaade som findes f. Ex. G. 77 L. 28.

**) L. 75 er forfærvet, men Meningen dog kjendelig.

L. 87 er mig kun overlegen i Ord = Joiningen, thi der er ellers ingen Been i.

pa hine sona frægn	Da spurgbe ham brad
90 Folces hyrde	Folke-Styreren:
Hu þa wigend hyra	Om deres Kæmpers
Wunda genæson	Saar kunde læges,
Oppe hwæper þæra hyssa.	Eller om de Evendes.

Her slipper Brud:Stykket, og da Borgen bærer Navn efter *Finn*, og *Hnæf* og *Hengest* staae i *Spidsen* for en *Kæmpe: Flok*, hvori tillige findes de af *Digtet* bekjendte *Drdlaf* og *Gudlaf* *), kan der ikke være mindste Tvivl om, at vi her have et Brud:Stykke af *Sagnet* om det besjunge Tug; men i det Høieste kun et lille Spørgsmaal om, hvorvidt det tillige er et Brud:Stykke af nærværende Digt, eller maaskee af et Andet? Til sidste Mening skulde jeg snarest hælde, dersom jeg ei maatte kalde det ti Gange rimeligere, at et Brud:Stykke af hvad Digtet diensynlig fattes, hører det til, end at et saadant skulde være den eneste Levning af et nærbeslægtet Kvad; men derfor tør jeg ikke, skjøndt det altid var uueligt, der kunde været et udsærligere Digt til om *Hengest*, hvortil det nærmest hørde **).

*) Da baade *Drdlaf* her, og *Dslaf* i Digtet, kun nævnes een Gang ved Siden af *Gudlaf*, er Stævningen vel, men Enheden neppe usikker.

**) Versene i Brud:Stykket forekom mig baade indvortes og udvortes at være ringere end i *Wjowulfs* Kvad, og Ordet: *hyssa* fandt jeg mistænkeligt, da jeg i intet Digt havde fundet det, uden i det daarlige Tillæg til *Cædmons* Paraphras; men

Endnu et Sagn, henhørende til Skjoldung: Saga, finde vi i sextende Sang *), hvor der fortælles, at en Prinds, hvis Fader var faldet i Strid med Danner-Kongen, skulde, til godt Forlig, være Dennes Sviger-Søn; men ophidsedes af en gammel Kæmpe, der havde tjent hans Fader, til at bryde Pagten og fornye Blod-Badet, hvori han, som det synes, selv gik til Grunde.

Jeg har for **) yttret den Gjætning, at vi maa: ssee her havde et fordreiet Sagn om Ingel Frodes-son, Stærk-Odder og Svertings Sønner, som vi kjende af Særos sjette Bog; men en saadan Gjætning maatte bestyrkes af flere sammenstødende Omstændigheder; naar den skulde have Noget at betyde, og maa da indtil Videre skjøtte sig selv; skjøndt jeg endnu ingen bedre Oplysning veed.

Prindsens Følge kaldes heafō-beardas, som maa være et Slags Folke-Mavn; men for at lade det Ubestjendte ubestemt, har jeg brugt Ordet Magle-Bar: der, som, efter Sproget, kan betyde det Samme, uagtet jeg kunde have Lyst til at skrive Longo-Bar:

dog findes der i Digtet G. 89 nok saa knortede Vers, og G. 93 L. 12 har jeg nyelig opdaget Ordet: hyse.

*) I Udgaven det 28de Stykke.

**) I Udsigten over Bjornulfs Drape. Danne-Virke. Bd. 2. G. 250.

der som er et, nogenledes tilsvarende bekjendt Folke:
Navn i Norden *).

Vi komme nu, efter Digtets Orden, til Kongerne
i Gothland: Hrædel og hans Afkom, som efter
ham kaldes Hrædlinger, og, for deres Skyld, med
det Samme til de Svenske Skilfinger, med hvilke
de laae i langvarig Feide.

Fandtes der i Nordens Krønike ingen Oplysning
til Digtets Sagn om Skjoldungerne, da kan vi her
end mindre vente nogen, hvor det gjælder Gothlands
og Sverrigs Herre: Stammer, som uden Saga: Spor
ere nedssunkne i Glemmel; men til Lykke behøver man
her ogsaa blot at samle hvad Digtet selv indeholder, for
at fatte det **).

Kong Hrædel i Gothland havde paa sine gamle
Dage den Hjerte: Sorg, at hans Første: Fødte Hæ-
re: bald faldt for sin Broder Hakon (Hædkyn) og der
den Gamle sank i Graven, bekrigede og nedlagde den

*) Naar man seer, at Volsunge-Saga nævner Lang-
Bard i den Danske Kong Hjalpreks Gaard,
og at O Flaherti i sin Ogygia (p. 206) taler om
Långobarder som feidede paa Irland, da seer
man vel, at Långobardernes Navn og Oprindelse
fortjener en grundigere Undersøgelse, som nok vilde
føre enten til Lang: Skibene (Erik Jarls Skib hedde
jarn-hardr) eller til Langbard: Siden i Norge,
eller til begge Steder.

**) I 10de, 17de, 18de, 19de og 20de Sang, men i
Udgaven S. 92. 165. 176—79. 181—86. 194—95.
216—22.

Evenske Skilfing Dngenthjov Hakon, hvorpaa Hrædels tredie Søn Higelak besteg Thronen, fik ved sine Kæmper: Ulf Banraads Søn og Jofar, ventelig Ulf's Broder *), Dngenthjov fældet, og havde i sin Syster: Søn Bjowulf en mægtig Støtte; men faldt dog tidlig paa Frislands Kyst i et Slag med Franker og Friser.

Nu tilfaldt Gothe: Niget Higelaks Søn Hard: ved eller Haardraad, hvorm den trofaste Bjowulf opfostrede, men neppe var han blevet myndig, før de Evenske Skilfinger, Dhters Sønner, og Dngenthjovs Sønne: Sønner, landede for at hævne deres Farfaders Fald, som ogsaa lykkedes dem, og med Hardred uddøde da Kong Hrædels Mands: Stamme.

Nu besteg Wægmundingen Bjowulf, en Daatter: Søn af Kong Hrædel, den Gothiske Throne, og ham var det forbeholdet at betale Skilfinger gammel Gjæld, ved hvilken Leilighed blandt Andet Jannund eller Anmund, en af Dhters Sønner, fik sit Bane: Saar; men dog lader det, som Gothe: Niget, efter Bjowulfs Død kom til Skilfing: Slægten, der vel ogsaa var beslagtet, eller dog besvogret med Hræd: lingerne *); thi Wiglaf's Fader synes at have været en Skilfing, ja endog en Søn af Dngenthjov, Broder til Dhter og Onela **). Da imidlertid Bjowulf udtrykkelig erklærer Wiglaf for sin Frænde, maa han vel have været en Daatter: Søn eller Syster: Søn af

*) J Udg. S. 185 R. 20—22.

**) J Udg. S. 194 R. 4 og 195 R. 8—10.

ham, og altsaa paa Modrene: Side baaade Hædning og
Bægmunding. I 101 i 102 som nævnte siges

Hvad nu Volsungerne angaaer, da er Ordet
om dem let at fatte, naar man blot lægger Mærke til,
at Kampen med Dragen: som Islandske og Tydske
Sagn tillæge Sigurd eller Stegfrid, her tillægges
hans Fader Sigmund.

Endelig findes i 15de Sang *) en Stump af et
Sagn om den vældige Kong Ofsa og hans Dronning,
men hvorom jeg ingen videre Oplysning kan give, end
den Formodning, at Taler vel er om Ofsa hin Gamle
(vores Uffe hin Spage) som fandt sig en Dronning i
Skoven, der siden ved skændig List blev ham berøvet,
men atter ved et Under skændet, som Legendens
melder **).

Naar Læseren mærker sig vel, hvad nu er sagt,
da fatter han Digtets Indhold saa godt som jeg, og
det er naturligtvis alts, hvad jeg kan hjælpe ham til.

Sperger man nu endelig, hvad jeg skønner om
Digtets Værd, da maa jeg, for at svare bestemt, atter
gjøre en Skilsmisse, saa jeg yttre først mit Skøn om
Kvadets Poetiske, og derpaa om dets Historiske
Værd.

Man vente ikke her en udførlig Betragtning over
dette gamle Helte: Digt, deels som et værdigt Minde:
Mærke af Angel: Sachernes sikkre og høipoetiske Be-

*) 3 Udg. S. 145—47.

**) Vita Ofse Primi p. 4—7 i Matthæi Parisiensis
Opera. (Ed. Paris 1644).

skuelse, og deels som et dristig anlagt, deilig stilet, tildeels herlig udført, men dog i det Hele halv foru: lyttet Kunst: Værk; thi jeg vil dog ei gjøre Døren større end Huset, og det maatte jeg, naar jeg her skulde udvikle den Angel: Sachsiske Poesies Vilkaar, og i Særdeleshed nærværende Digts Forhold til Saga: Kvade: ne i Edda, og til Tydskernes Mislunge: Sang. Maa: ske forsøger jeg Dette andensteds *), og her vil jeg egentlig kun sige, at efter mit Skjøn fortjener og for: drer Kvadet en saadan udførlig og grundig Behand: ling.

Naar jeg da end tilføier at Par Ord, er det kun for at de Læsere, som ei kjende Dannevirke, kan see, at jeg har tænkt mig noget Bestemt ved de Udtryk hvori mit Skjøn er aflagt.

Jeg finder nemlig at Bjowulf er med et dybt poet: tisk Blik betragtet og levende fremstilt som Men: neske: Slægtens Nordiske Helt, der, tilsidst paa sit eget Livs Beføstning, afvæbner Mørkets Magt og redder med Kraft det døende Folke: Liv, og har jeg Ret, da er Digtet ogsaa unægtelig høit, ja en Thor: s: Drape, hvortil selv ei Island kan opvise Mage.

Jeg finder end videre, at Bjowulfs eventyrlige Kamp betegner de to store Afdelinger af Menne: ske: Kampen mod hin Mørkets Magt, som deels ytrer sig i voldsomt Anfald paa Kamp: Livet, deels i Rugen over de Baaben og Skatte som høre til dets Fortsættelse,

*) Rentelig i Danne: Virke, hvor Begyndelsen dertil paa en Maade er gjort.

eller med andre Ord: deels i Historien og deels i Naturen. Allerede Dette giver Digtet en vis Grad af poetisk Sandhed, som i mine Dine hæver sig til en sand og herlig historisk Beskuelse, derved, at Helten er Gothernes, det nordiske Kæmpe: Folks, Helt, medens Skue: Pladsen for den første (historiske) Kamp er Danmark: Historiens Nordiske Fædreland, og Skue: Pladsen for den anden (naturlige) Riget, som vel maae kaldes de nordiske Natur: Kræfters Sæde. Det turde endelig være lige saa rigtigt i poetisk og videnskabelig, som i oldhistorisk Henseende, at fremstille Gothe: Helten som de Danske Kongers Ven, og de Svenske Kongers Fiende; men her støde vi dog paa den ene Grund, hvorfor jeg talder Digtet, som Kunst: Værk, halv forulykket; thi naar Eventyr og Historie saaledes som her sammenblandes, da tabes den indvortes Eenhed. Min anden Grund er Savnet af udvortes Eenhed, da Eventyrene om Grændel og Stærk hjort ikke engang ere sammentjædede, men holdes kun sammen af Helten, der har, saa at sige, et i hver Haand. Min tredie Udsættelse er den, at Episoderne ere for det meste jmagløs, og tildeels i Biltinger indskudte, hvorved Digtet taber sin Runding og en Deel af sin Klarhed, paa min Daddel er neppe ugrundet; men at man ikke desmindre finder i enkelte Dele langt mere virkelig Kunst, end man kunde vente i et Digt fra de Dage, der ei røber mindste Bekjendtskab med Oldtidens Kunst: Værker, vil uden tvivl alle Kyndige indrømme; og jeg tør mene, at det bør kaldes et Gothisk Heltedigt, ei blot fordi Helten er en

Gothe, men ogsaa fordi det er et Kunst: Værk i samme Aand og Stil, som hvad man i Konsten kalder Gothisk; thi det er høit og dristigt, udført selv i de mindste Dele med Eindrighed og kjærlig Glid; saa at Skjøndt Delene ingenlunde hænge saa smukt sammen som i Græfernes Værker, har derimod ogsaa hver Deel for sig langt høiere Værd, og det Hele langt Meer at betyde.

Ypperlig kalder jeg endelig Fremstillingen, thi Tallet er trohjertig, uden at have den tydske Widtløftighed, og uden, ved Kortheden at blive mørk som saati i de Eddiske Digte; den er blomstrende, uden, som de senere islandske Vers, at vrinkle af haartrukne Lignelser. Tøier man hertil Digtets Ærbærdighed, dets Inderlighed mangenstedts, og dets religiøse Grundtone, da maa man vel bekjende, det er i alle Maader et udmærket Oldtids: Minde, og, blandt andet maaskee det eneste gamle Digt, man med glad Sikkerhed kan lade Børn læse, en Bemærkning jeg troer at skylde mine Læsere paa en Tid, da man vist inderlig maatte ønske Børn livlige Niim: Kroniker istedetfor dødt Meel: Pap, og dog har saa ondt ved at finde Bøger, som med den nødvendige Livlighed og Trohjertighed forene den ikke mindre nødvendige Reenhed og Ærbærdighed.

Nu staaer da kun tilbage, at tale lidt om Digtets historiske Værd; men ligesom det tildeels er vanskeligt herom at tale bestemt, er det vel umuligt at ytre et Skjøn, som jo vil forekomme En eller Anden af Historiens Kyndinge ugrundet, thi ligesom der i det Hele gives høit forskjellige Meninger om det histo:

rikt Bigtige, er det især Tilfældet, naar Taleren er om Old: Sagn. Der var en Tid, da man behandlede dem som reen og sikker Historie, der kom en anden, som tildeels endnu vedvarer, da man storagtig forkastede dem som Kjærlinge: Snak, og der er begyndt en tredie, hvori man stræber paa Nye at sammenblande dem med den sikker Historie, ved, paa en Maade, at indlemme den i den, ligesom de før indlemmedes i den, eller, med andre Ord, ved at gjøre alt Historisk til flutte Vahre, ligesom man før tog Alt for gode. Ingen af disse Tider ønsker jeg, som Historiker, at tilhøre; men vilde, som saadan, gjerne forbinde de ældre Dages Godtroenhed med den følgende Tids Forsigtighed, og det nys:undfangne poetiske Sags: Blik; Noget der kun ufuldkommen kan lykkes, og vilde neppe, hvor godt det saa lykkedes, tænktes Andre end hvem der med mig hører til Levningen af den gamle Verden. Ingentilinde anfører jeg Dette, for at undgaae en aabenhjertig Bekjendelse af min historiske Tro, i det Hele og det Enkelte, thi det veed mine Læsere, er imod min Natur; men kun for at de, der ellers ikke kjende mig fra den historiske Side, kan see det er med Vidende og Villie jeg stræber at forbinde, hvad der sædvanlig findes skarp adskilt.

Enhvert Folks Old: Sagn er deres historiske Poesie, deels fordi Varn: Dommen er overalt den af Natur mest poetiske Alder, og deels fordi man fra Varn: Dommen kun mindes hvad der har gjort et poetisk Indtryk paa Sindet. Der maa i Følge heraf være ligesaa stor Forskjel paa de adskillige Folks: Fæds Old:

Sagn, som der er paa deres Land, og især paa deres Forhold til Historien, saa det røber kun liden Skarpsindighed at skjære dem alle over een Kam, da der end ikke behøves Stort til at opdage den uhyre Afstand mellem de Folks Old:Sagn, hvem Naturen, og deres, hvem Historien var kjærest. At det er de Sidstes, der, ei blot i det Hele, men ogsaa i det Enkelte, har historisk Værd, indsees let, og at Nordboerne fortrinlig høre til det Folke:Slags, vil neppe nogen Historiker nægte.

Det vilde imidlertid igjen være en Overilse, at betragte alle Nord:Boers Old:Sagn med samme Pine, thi ligesom det netop er deres forskellige Forhold til Historien, der i den gjør dem til mere end eet Folk, saaledes viser der sig ogsaa i Nordens Old:Sagn en umiskjendelig Tredobbelthed, der vel ofte meer og mindre sammensmelter; men giver os dog en egen Maale:Stok for de Old:Sagn, det ene Folk ikke har tilfælles med det Andet. Dansk, Norsk og Gothisk kalder jeg Eiderne af Nordens historiske Trekant, og derimod kan neppe være Stort at indvende, thi Svensk veed man er fra Old:Tiden aldeles uhistorisk, hvad der hos Angel:Sachserne er Nordisk betegner Beda ved Gothisk, og ved Angelsk, der skal ligge midt imellem Sachsiske og Gothiske, og forsaavidt Islandsk er Andet end Norsk, betegner det i alle Maader Forsøget paa en Forbindelse af alt Nordisk, som en Kvadrering af fornævnte Triangel. Tager jeg nu ikke meget Feil, da maae man tillægge de Danske Hjerte, de Norske

Sands, eller hvad her er det Samme: Øre, og Gotheerne Die for Historien; medens Islænderne, som forbandt Noget af Alt, kundgjøre et tilsvarende Greb paa dens Behandling. Til denne Inddeling troer jeg Flere vil komme, ved at studere den Nordiske Historie, og ved da, baade først og sidst, at sammenligne Caros Bog med Snorros, hvor Indholdet er Morst og Behandlingen Islandsk, og med saavel dette Digt som Sächse:Kroniken, og Enden vil da nok blandt Andet blive, at Eddas Mythe:Kvad, som selv udvortes bære mangt et Spor af Angel:Sächsiske Oprindelse, henføres til den Gothiske Side, hvor de, som en universal:historisk Anskuelse af Menneske:Livet er paa deres Plads.

Dog, hvormange end de Betænkeligheder kan være, der maatte hæve sig mod denne Betragtning, især hvor den kun angives uden at udvikles, tør jeg dog haabe, hvad her er min Hensigt, i Kyndiges Dine at beholde Ret, naar jeg paaiaaer, at de Angel:Sächsiske Old:Sagn, som jeg kalder Gothiske, netop fordi de ere de meest poetiske, ere de mindst tilforladelige, naar Spørgs:Maalet ei er om Beskuelsen af Folke:Livet; men om enkelte Tildragelser paa bestemte Steder i en vis Sammenhæng, og hvad nærværende Digt angaaer, er det vel siensynligt, da Forsøget paa at sammenfælde Historie og Eventyr, er her aldeles umiskjendeligt.

Man vilde imidlertid ikke desmindre forregne sig, hvis man heraf sluttede, at de Angel:Sächsiske Old:Sagn var kun Hjerne:Spind, hvad der vilde bevise Manges

len af det historiske Vir, vi netop fortrinlig maa til-
lægge den Nordiske Stamme paa Den, og modsiges
desuden ved den store Fortjænteste, Angel: Sachserne
uindægtelig have erhvervet sig af Række Historien,
deres egenlige historiske Sag. Heraf følger da, at
saa bagvædt som det vilde være at rette Danske og
Norske Sagn om Norden, naar de stemme over:
rens, paa Angel: Sachsernes Ord, kan dette dog i
modsat Fald være af Betydning, og man tør ikke nægte,
at de Nordiske Sagn der end findes hos Angel: Sach-
serne, er en sand historisk Bending, skjøndt den ei uden
nærmere Oplysning kan noie vurderes.

Anvende vi Dette paa Oldsagnene i Bjowulfs
Drape, da finde vi ei synderlig Anledning til Tvist,
men des meer til at glædes over Forvælgelsen af vor old-
historiske Rigdom, og til at anstille ny Undersøgelser i
Biblioteker saavel som i Bøger.

Hvad nu først. Skue Pladsen for de omtalte Eft-
dragelser angaaer, da maa man huske, at selv de vær-
dens omsejlede Engelsk: Mænd ere sjelden meget kyni-
dige eller usigtige i Geographien, og mindre var da
vist deres gamle Fædre det, medens de blot med Vir-
nen reiste udenlands; ja, hvem der veed, hvor vans-
keligt det har været for Engelske Lærde at finde mange
af de indenlandske Steder igjen, efter Angel: Sachsiske
Bøger, vil vist ei af Etjalden vente geographisk Noag-
tighed i Sagn om Norden. Naar vi derfor undtage
Danmark og Sverrig, som ei ere at misfænde, er alt
Øvrigt her ubestemt, selv Bjowulfs og Hrædalingernes
Hjem, thi hvilket Landskab østen for Sundet kan ei

kaldes Gothland, og naar man nu desuden veed, at Angel-Sachsene ogsaa imellem kaldte Hyderne Gother; hvem tør da bestemme hvad her er meent. Vel synes her at være en nærmere Bestemmelse, i: det Bjowulf og hans Lands-Mand idelig kaldes Weder: Got her, ja deres Land endog engang Weder: Mark; men saalange der ei opdages flere Spor af en saadan Betænkelse, gjør den kun Uvissheden større, thi vi maa da formode, at Weder er en Oversættelse, og kan igjen oversætte det ved: Mand eller Bøder, eller Veir og Wind, og selv naar vi blive staaende ved Lyden, har vi Weder: Her og Veir: Her i Mængde, foruden den, Snorro kalder saa (i Hellig-Olafs Saga) og som vel er Hveen. Vigtigere maa det synes, at Gothe: Hjemmet et om ikke to Steder kaldes ea-land *); hvis almindelige Bemærkelse (ligesom det tydske Eiland), er: Ø, og Tanken drages da strax til Øen Gothland eller Gulland; men deels er det vel ikke saa afgjort, at ea-land jo kan bruges om ethvert Kyst-Land, og deels kan man endda ligesaa vel gjætte paa Øland, eller selv paa Alland, der endog har det for sig, at Bjowulf, da han svømmede, drev op paa Finlands Kyst, som dog igjen ligesaa vel kan være Finvedens Kyst, eller i al Fald gierne ligge et hundrede Meile fra Bjowulfs Hjem, thi det berøede jo ene paa Skjalden, hvor langt han vilde lade sin Helt svømme, i den Uges Tid han holdt Søen. Det Eneste, man derfor kan sige, er, at rimeligviis laae det Gothland, Digteren mener, ikke

* N. J. Udg. S. 174 og maaskee 224.

langt fra Sverrig, siden de historiske Sagn han anfører bevise et nært Forhold og hyppigt Samkvem, og at man da neppe kan tage meget feil, eller dog i det Mindste ei af Digtet modsiges, naar man indtil videre antager Gothland eller Bornholm for Beders Marken og Sø: Gothernes Hjem. Somme kunde vel mene, at de Navne, der anføres paa visse Steder i Landet maatte give nærmere Oplysning; men da disse Navne beløbe sig til et saa ubekjendt som Hrisne: Bjerg, og tre saa ubestemte, som Navne: Skov, Ørne: og Hrones: Næs, hvilket sidste endog lader sig udlægge paa to Maader *), fristes i det Mindste ikke jeg til at bygge Noget paa saa usikker Grund; ja det forbyder omtrent sig selv, da jeg gad vidst, hvor i Norden, man ei skulde kunne finde Steder til det Par almindelige Navne. Vil man derfor lyde mig ad, som dog ogsaa i Geographien har, saa langt som muligt fulgt alle Digtets Bink, skal man lade saavel foranførte Navne, som Rames Grund, Bronding: Land og Jette: Land eller Jotun: Heim indtil Videre Skjotte sig selv, nøiende sig med den Underretning, at det er om Danske, Gotter og Svenske, samt lidt om Franker og Friser Sagnene handle.

Hvad nu først Sagnene til den Danske Historie angaaer, tør jeg just ikke anslaae Værdien af den meddeelte Konge: Liste meget høit; men finder det dog

*) Man kan nemlig enten følge Lyden, eller Bemærkelsen, og i sidste Tilfælde faaer man et Hval: Næs, som ogsaa er mere end nemt nok at finde.

mærkværdigt, at Digtet vel, ligesom Islænderne, tillægges Skjold en fremmed Herkomst, som da nok nu bør ansees for afgjort, men ingenlunde gjør ham, med dem, til den første Konge i Danmark, som han da nu vel ogsaa bør ophøre at kaldes, da Langfedgar Tal, ligesaa vel som Saxo, bør rige, naar det i Norden staae ene mod To. Mærkeligt er det fremdeles, at vi, med Undtagelse af Bjowulf og Hjærgar, hvem ingen Bedrift tillægges, finde de samme Danske Konges Navne hos Saxo og Islænderne, som her, thi det er baade et nyt Vidnsbyrd om Navnenes Rigtighed, og Borgen for at Digtet har en historisk Side. At nu endelig saavel Sagnet om Skjold, som det om Mæglebarderne maa agtes for en poetisk Vinding, er vel klart nok, og i mine Dine er Sagnet om Skjold, blot som historisk Mythe betragtet, meget værd; thi hvem kan see den Spæde, omringet af Skatte og Vaaben, og flumrende paa Korn: Negen svømme hid over Bølgen, uden at see et Billede paa Folket i Korn: Bangen, og paa det forladne Hav, de Danskes Wei til Roes og Magt; men det egenlig Historiske heri tør jeg ikke vurdere.

Den Gothiske og Svenske Konge: Liste maae vi lade staae ved sit Værd, da vi ikke veed, hvor Digterens Gothland er, og vi hverken hos Saxo eller Snorro finde hans Ongenthjov; men derfor tør vi ingenlunde afvise en Konge, som fører Bedrifter i sit Skjold, thi deels er det vist, at Sverrig har havt mange Konger paa een Gang, og deels er Listen i Ynglinges Tal, der angiver langt flere Gravsteder end Bedrifter,

ingenlunde paalidelig. Har nu desuden Folk, som kaldte sig selv Gothar, bragt Sagn til Engeland om en Række Gothiske Konger, deres Stabne og Bedrifter, da bør de deri, saavidt som rimeligt kan være, staae til Troende, indtil man veed noget Grundigt derimod at indvende. Det veed nu i det Mindste ikke jeg, og læder derfor disse Sagn gjælde, saameget mere, som et af dem, og netop det eneste man kunde forlange det om, findes stadfæstet ved gyldige Vidnesbyrd. Da nemlig hverken Svenskerne eller de hjemmeblevne Gothar har Old Sagn at opvise, kan vi ikke fordre nærmere Bekræftelse paa hvad dem angaaer; men da der i Digtet findes den Fortælling om Kong Higelak, Hraðels Søn, at han gjorde et Tog til Frisland og faldt der, med hele sit Følge, i et Slag med Franker og Friiser, saa maae vi finde det rimeligt, at hvis Sagnet medfører Sandhed, og ei skal gjælde hvad ogsaa i Vesten hedder Oldtid, har vel de Frankiske Forfattere vidst Noget derom. Nu har netop Digtet, ved i et andet Sagn at omtale Hengest selv, der, hos en Angelsachsisk Skjald, nødvendig maa være den Bekjendte, sat os i Stand til at afgjøre, naar omtrent, efter hans TidsRegning, Higelak maa være faldet; thi Hengest, veed vi, kom til Engeland omtrent 450, han havde efter Digtet, gjort et Tog med Hnæf i den Danske Kong Halvdans Tid, Halvdan var Fader til Hrodgar, og Hrodgar samtidig med Higelak, Kjendt meget ældre end han. Hrodgars Død maa ved et MiddelTaksættes omtrent til 500, og da Higelak faldt i sine Manddoms Aar, kan det neppe være langt inde i det

6te Aarhundrede, men i al Fald paa ingen Maade før. Gregor af Tours møder os her med sin Frankiske Aarvog, og her maa vi vente i det Mindste et Par Ord, som melde noget Lignende; men vi finde ogsaa Meer, end vi kunde vente, thi han melder, at under Kong Theuderik skedte ei længe efter Chlodovigs Død (Man regner 515) en Land-Gang i hans Rige af de Danske med deres Konge Chlothilaicus (somme Afskriver har Frodolaicus og Chothilaicus) som gjorde stort Bytte og mange Fanger, hvor med de lavede sig til Hjem-Reisen. Imidlertid havde Theuderik faaet Kundskab herom, og skikkede sin Søn Theudebert did med en stor Magt, som traf fornævnte Konge paa Strand-Bredden, hvor han vilde opholde sig, til hans Flaade havde naaet rum Søe, fældte ham, og tog, efter et Sæslag, Byttet tilbage *).

Neppes kan det med Grund omtvivles, at det er Kong Higelaks Tog og Fald Gregor i disse Ord anmelder, thi at hans Folk kaldes Danske, undrer Ingen, som veed, at de Frankiske Stribentere indtil langt senere kalde alle Nordboer saa, og Forhutlingen af Nordiske Navne er almindelig hos dem saa stor, at den maa synes liden her, hvor Hilaicus meer end peger paa Higelak. Naar man derhos betænker, at er Grez

*) Greg. Turon. L. III. 3 (s. Bouquet T. 2. p. 187. Skade at den Haandskrift med Uncialer Udg. omtaler (Præf. V.) slet ikke er benyttet, thi ellers havde man dog nu kiendt en af de ældste Læse-Maader af Kongens Navn.

gors Efterretning sand, som Ingen tvivler om, da maatte der rimeligviis ogsaa i Nordiske Sagn findes Spor deraf, Noget man dog hidtil forgjæves ledte efter, da fordrer neppe den Kyndige mere Beviis, og dog har vi endnu et saare mærkværdigt, thi ligesom Digtet nævner Hetvareer mellem Higelaks Fjender, saaledes siger ogsaa en gammel Gesta Francorum (mest et Udtog af Greger) at fornævnte Danske Kong Chothilaicus havde plyndret Attovarernes eller nogle andre nærliggende Bopæle*).

Denne Stadfæstelse afsnøder os ei blot Agtelse for Digtets øvrige Oldsagn, men gjør det tillige sikkert, at Digteren med sin Hrodgar, Halvdans Søn og Halges Broder, mener Saxos Roe og Islændernes Hroar: Halvdans Søn og Helges Broder, samt at det, som Suhm har antaget, er ganske rigtigt, at det var i Halvdans eller hans Sønners Tid, at Hengest gik til Britannien.

At Hengest var en Friser, see vi nu er intet Opsspind af Suffridus Petri; thi paa hvad Grund kan man nægte det, da Skjalden fortæller hans Bedrifter som Friser: Høvding; men vist nok er det kun lidet, saalænge vi ei veed hvorvidt Skjaldens

*) Hos Bouquet T. 2. p. 555. Hos Freher skal der, (seer Suhms Beretning) staae Uttuarierne, og det maa jo være det rette (see Cellarii Notitia Orbis 1773 p. 277 hvis der ei menes Avarer, som jeg snart skalde troe Skjalden har meent, da han tilfælle nævner Huger, som vist er en Skrivfeil for Huner.

Frisland gif. Vi maae ligeledes agte det for gode Bahre, hvad Skjalden beretter om Toget under Hnæf og Hengeſt, men det nytter, hiſtorisk talt, ikke heller ret, før vi vide, hvem hans Joter var, thi Stedet, hvor han synes at forklare dem ved Svenſkere, er for usikkert at bygge paa *). Anmærkes bør det imidlertid, at den Danſke Høvding paa Toget: Hnæf ei er os ganſke ubekendt, da dog hans Navn findes paa Liſten af Oldtidens berømte Sø: Konger **), ligesom og, at den Eaha der nævnes i Brud: Stykket, ventelig er den Dega, Søn af Hengeſt, ſom var voren, da Faderen kom til Britannien ***).

Diſſe Sagn om Begivenheder i det Tids: Rum Digters Perſoner tilhører, er da det egenlige hiſtoriske Udbytte, og maae ei blandes med de Sagn, Skjalden kun berører ſom længſt bekjendte, og har ikke videre Anſvar for, end at han virkelig havde hørt dem, og at de lod ſig høre. Af dette Slags er, foruden Sagnet om Skjold, ogſaa de om Hermod og Sigmund Volſung, men dog er det allerede Noget, at vi her finde diſſe Sagns høie Ælde ſtaadfæſtet.

*) I Udg. S. 85 R. 16, dog ligner Navnet Ferſval (S. 82) ſaare meget det berømte Fyrreſvald i Sverrig.

**) Snorros Edda (Stokholm 1819) S. 209.

***) Denne Sønſ Navn ſkrives meget forſkiellig; men da Dega i Textus Roffenſis p. 60 og Eaha i Digtet pege paa det Nordiſke Navn: Aage (Aki) anſeer jeg det for retteſt.

At nu Hermod egentlig hører til hvad jeg kalder den Gothiske Side i Norden, har man længe kunnet see deraf, at han kun findes virksom blandt Aserne, og nævnes blot som Helt, ved Siden af Sigmund Volsung, i den gamle Hyndlas Sang *), ifødenfor at han næsten aldrigfattes i de Angel: Sachsiske Slægts Registre; men her seer man det tydelig, i det der spilles paa bekjendte Sagn om ham, som vi slet intet kjende til. Herem er da heller Intet at sige, undtagen vel det, at den Skeldva Angel: Sachserne saa ofte kalde hans Son, ventelig er den samme som Islandernes Skelver, og skal da rimeligviis ansees for Skilfingerens Stam: Fader, thi at Skilfingerne, der ligeledes kun nævnes i Hyndlas Sang, mig synes som eenstydig med Ynglinger, og derimod spille Rolle hos den Angel: Sachsiske Skjald, hører til hans Side, er ligesom. Om nu Skilfinger hos Angel: Sachserne virkelig betegner den Upsalske Konges Slægt som Islanderne kalde Ynglinger, er vel et andet Spørgsmaal; men da begge Navne unægtelig betegne en Svensk Konges Stamme i Old: Tiden, troer jeg, det med Hensyn paa Stedet i Hyndlas Sang, omtrent maa betæes **).

Hvad Digtet har om Volsungerne, er meget fint, men viser dog noksom, at de har været Angel: Sachserne velbekjendte, ligesom jeg ei heller kan andet end

*) Hyndlu-liop St. II.

**) Hyndlu-liop St. X og XV.

regne dem til den Gothiske Side, og det er rimeligt, at man nemmest hittede Nede i dette udbredte Sagn, naar man tog sit Stade hos Angel: Sachserne, og saae det fra dem dele sig mod Syden og Norden *). Mærkeligt er det i denne Henseende ogsaa, at Slægtens Stamfader, som ellers kaldes Volsung, kun i dette Digt kaldes, hvad han maatte hedde: Volsfe; men uforklarligt er det mig derimod, at Seiren over Dragen paa Guld, som ellers saa eenstemmig tillægges Sigurd Volsung, her tillægges Faderen Sigmund **).

Om Vilfingerne eller Vylfingerne, som efter Regelen maa være Isøndernes Vlfinger, siges i Digtet vel næsten Intet, men dog er den blotte Nævnelse, i et Digt der nævner Volsungerne som en anden Slægt, ei umærkelig, da det vel er nok til at omstøde den kun maadelig understøttede Mening, at Vlfinger skulde være det Samme som Volsunger ***).

*) At Sagnet ei er den Indiske Tungen, viser vel med saa meget Andet, Fortællingen om hvorledes Sivard dræbde Skilbunck og Nibe-lunck, som jo aabenbar ei er Mands-Navne, men Stamme-Navnene: Skilfing og Nislung. Der Niebelungen Lied (Breslau 1816) S. 12. Viseledes giores Votelung (Vudlung) til Navnet paa Etels Fader. S. 138.

**) Man seer ogsaa, at i det Angel-Sachsiske Sagn har Sigmunds Søster-Søn Fitela, upaatvivlelig Isøndernes Fjotle (Sin-Fjotle) havt langt meer at gjøre, end man ellers finder.

***) Denne Mening, som Hyndlas Sang ingenlunde be-syrker, grunder sig vel ene paa For-Ordet til

Saaledes troer jeg at have hævdet Bjowulfs Drape historisk Værdie, selv i deres Pine, som smile ad den historiske Folke: Beskuelse, hvorpaa jeg sætter høiest Priis, og heller ikke skal man lettelig nægte, at det har en egen historisk Værdie, baade som et tusindaa: rigt eiendommeligt Kon: Forsøg, og som et Mindes: Mærke af Angel: Sachsis Skjaldskab og Sang: Sprog, og jeg vil da nu gribe Diebliffet til at slutte en Indledning der alt synes mig for lang, og dog let kunde vore mig endnu meer mellem Hænderne.

Dog Fortællingen kan jeg ikke slutte, uden med et Ord til Bedste for Kvadet i sit Grund: Sprog, og for den Bog: Skat, hvortil det med Vren hører. Vel har jeg ikkun liden Grund til at vente, man vil agte paa min Røst, selv da, naar jeg i Sagas Navn opfordrer til hvad der aabenbar er Tidens Taav og Folke: Trang: et langt mere udbredt, ivrigt og levende historisk Studium, end hidindtil. Vel tør jeg af boglærde Lands: Mænd kun vente Utaf, naar jeg beder dem betænke, at Moder: Maalet dog er den dyrebare Kalk, hvormed Alt hvad der skal gennemtrænge Folket, maa levende forbinde sig, at det er i en saadan Forbindelse mellem Moder: Maalet og alt hvad Stort og Sandt

Helga - Kvida Hundingsbana II. og Spørgsmaal, om den der skrev det, vidste meer om Sagen end hvad Gangene lære, som er Intet; thi at Helge kaldes Hling, hvor han tillige kaldes Budlung, er kun Beviis paa, hvad man desuden veed, at de Islandske Skjalde kaldte deres Hælte meget som de ikke var.

og Ekjent, der tonede i Tidens Løb for Elægtens Øren, at det er deri den Boglige Kunst skal sætte sin Hæder, og søge sin Løn; men at, skal det stee blandt os, da maae vi, langt anderledes, end hidindtil, anstrænge os, for af Nordboers Folke: Munde, og Folke: Bøger fra fordm Tid, at samle Moders: Maalet i sin hele Bidde, og for, ved et historisk Studium af Ords og Tunge: Maals Vilkaar, at dannes til, hvad man, des: være, har drømt, man var sovende blevet: Spro: gets Mestere, som mægte at fatte det i helt dets underfulde Dybde, og da forbedre det: udrense, hvad der, mens Folket sov, nu eller fordm, af Ufrugt kan have indsnøget sig, indympe forstandig hvad Folket behøver, skøndt det ei selv har opskudt sig paa Marken, og endelig fastsætte, hvad der ved Skodesløshed er forrykket. Jeg siger: for en saadan Bøn, kan jeg vel neppe af boglærde Lands: Mænd vente anden Tak, end den eneste jeg hidtil fik for min redelige Stræben efter, paa Moders: Maalet, at fortjene Navn af boglærd Dannemand, og denne Tak var Haan og Spot, som om de ei engang erkjendte, at spildte jeg ogsaa Flid og Gave paa at skrive bedre Dansk end de, kunde jeg dog uden al Umage skrive hvad de kaldte Bedst. Under saadanne Omstændigheder nyttter det da vist kun lidt, at jeg opfordrer til at gaae den samme Vej i Moders: Maalets grundige Studium, som jeg, og det maae vel synes, som Angel: Sachsernes herlige, men i Glemsel nedstunkne, Skrifter ei let kunde finde uheldigere Talsmand i Fædrene: Landet; men desuagtet maa jeg ei undlade, hvad jeg føler baade Kald og

Net til at gjøre, men bør saa meget mere, og kan saa meget bedre opfordre Andre, som jeg selv formodentlig af andre Syssler vil hindres fra umiddelbar at virke Mere til Bedste for et Studium, hvis Bigtighed og Gavnlighed for boglærde Dannemænd jeg af Erfaring kjender. Det er i Angel: Sachsernes Skrifter vi have de meest utvilsomme Læyringer af det Gamle Nordens poetiske Sprog, hvori vi skal lære at kjende og fatte dets Aand, og det udgjør, med Dansk, som Nordens Hjerte: Sprog, eller, om man vil, historiske Tungemaal, og med Norsk, som vi maae kalde Nordens sandfælige eller naturlige Sprog, en Trehed, som de gamle Islændere stræbde at forbinde, men som kun gjennem en heiere Videnskabelighed kan a a n d i g forenes og udvikles til et Nordens Bog: Sprog, der mægter at udtrykke og forklare: hvad Norden, efter A a n d e n s G o r d e: B o g, har at sige og svare.

En Angel: Sachsiske Grammatik, som kun han kunde give, skænkede vor sproglærde Landsmand os paa Rejsen til det Fjerne; en angel: sachsiske Læse: Bog, med Glossar, er et Gavn, som jeg, om Ingen Anden vil, kan og skal afhjælpe; men det Bigtigste er, at det Ypperste, der end af Angel: Sachsiske er tilbage, reddes fra en altid truende Undergang, og drages for Lyset; thi skulde da endog et heelt Aarhundrede henskride, før de Boglærde i Almindelighed fatte, hvad de har at gjøre; saa lader det Forsømte sig dog indhente, naar det kun er til, staaer i Lys og ved bandede Veie.

At det herlige Kvad, jeg her har stræbt at for-
 danske, og som unægtelig har den fortrinligste Udkomst

til Dannemands Omhu, vil, efterat alt Mueligt er gjort for at Terten kan vorde fuldstændig og reen, snart opleve en ny og forbedret Udgave; hvortil jeg haver bidraget min Skjærv, det kan vel neppe omtvivles, da det er en Prydelse for Danmarks Scriptöres medliævi, som, ihvem dette Værks Fuldendelse end maatte betroes, umuelig kan oversees; men ingenlunde er dette Alt, hvad der med liden Opoffrelse kan skee, og hvad der, hvis Engeland ei selv vil vaagne og komme sit Navn ihu, jo før jo heller bør skee ved Anglers hjemmeblevne Frænder. Hvad der nemlig bør skee, er, i en Sum, at alle Angel: Sagsiske Haand: Skrifter, som end er at finde, eftersynes, og at, hvad der i nogen Henseende admærker sig, affærliges og udgives; men da vel Somme forestille sig Sigt som Noget, der vilde fordrø uhyre Arbeide og Bekostning, medens Andre kan indbilde sig, at alt det Mærkværdige er allerede udkommet; bør jeg ei undlade at pege i det Mindste paa Noget, som Ingen, der har Sands for hvad Talen er om, kan nægte, bør skee.

Der findes, siger Wanlei, i det Cottonianske Bibliothek, under Mærket: Otho A. XII. sex Pergamentsblade, indeholdende et poetisk Brud: Stykke, som i Cædmons Aand beskriver Alder: Manden Bjorth: noths, Offas og flere Angel: Sagsers Tapperhed i et Slag med de Danske *).

Det er Lidt, vil man vel sige, og det er sandt: Kvadet om Bjowulf var ti Gange større, men har det

*) Hick. Thes: T. 3 p. 232.

hele Digt været om et eneste Slag, kan det vel neppe have været meget større end det er endnu, og det er i al Fald endnu langt større, end det berømte Kvad om Slaget ved Brunan: Burg, som dog, til Bjowulfs Kvad kom for Lyset, var det største man af det Slags kjendte.

Betænker man sig et Dieblis, maa man vel og finde, at naar Digtet handler om et Slag med de Danske, fattes det i vore Scriptores, og at saa stort et Brud: Stykke af et historisk Kvad efter Dane: Reidens Begyndelse, er ubetaleligt, saavel for Bjowulfs: Drapens, som i det Hele for den Angels: Sächsiske Poesies Historie.

I samme Bibliothek, siger Pinkerton *) findes under Mærket: Vitellius A. X. et Angel: Sächsiskt Digt om de Danske Krige, og skøndt man har Grund til at tvivle om Rigtigheden heraf, da Wantletier, fortjener dog Sagen upaatvivlelig at undersøges, da Pinkerton var en Mand, som ellers gjerne vidste hvad han sagde. **).

*) I hans Enquiry into the History of Scotland V. 2 pag. 45.

**) Han anfører dette Digt som Vidne paa, at man i Oldtiden kaldte Skottisk: Seyttise, og kan altsaa ei have meent Bjowulfs Kvad hvor Sligt ei findes; men maaſkee har han meent foransorte Brud: Stykke om en Krig med de Danske, hvor man derfor maa seé efter, om Seyttise findes, skøndt det var besynderligt, at han kunde saa aldeles forseile Mærket, og skrive: Vitellius X. for Otho XII.

Cædmons Paraphras over bibelske Fortællinger, dette Gylden: Smykke saavel for Kirkens som for Skjaldskabets Historie i Old: England, hvorom man slet ikke kan gjøre sig nogen Forestilling, ved at læse Ottfrieds Riim eller andet Sligt; et saadant Klenodie fortjende dog vist en anderledes Behandling, end at ligge hentkastet i en Krog, uden Vers: Afdeling eller anden Oplysning, fuldt af Skrivfeil og Trykfeil, blandet med daarlige Efterligninger, og kun overkommeligt som en Bibliothek: Sjældenhed. En ny Udgave er da vist nok en retmæssig Førdring i den lærde Verden, men det er da ikke nok, at man slittig benytter Pergaments: Bogen i det Bodleianske Bibliothek *), og næie angiver, hvad Skilsmisse der findes, man maa undersøge, om der ingensteds findes en fuldstændigere og renere Afskrift, eller dog enkelte Brud: Stykker af hvad den, efter Vedas Vidnesbyrd indeholdt. Det Sidste er sikkert Tilfældet i den berømte Codex Exoniensis, som da ogsaa fra denne Side kræver en nøiagtig Undersøgelse.

Bemeldte Bog, er, efter Wanleis Underretning **), en Levning af de Angel: Sachsiske Bøger, Biskop Leofric for henved 800 Aar siden skænkede til Kirken i Exeter, og udgjør endnu, skøndt den fattes baade Begyndelse og Ende, et skikkelig tykt Bind med lutter Angel: Sachsiske Vers, hvoriblandt udtrykkelig næv-

*) Hicke T. 3 p. 77.

**) Ib. pag. 279.

nes en Deel (hvilkten og hvor stor, siges ikke) af den Eadmon'ske Paraphras, samt adskillige Kvad om Christi Fødsel og om Domme's Dag, som muligen ogsaa kan være Eadmon's.

De øvrige Digte i Samlingen betegnes saaledes: 3 Digte mest til Jomfru Marias Ære, et om Saligheden og Guthlaks Syner, Bl. 55. Beskrivelse over et lykfsaligt Land i Østen og den Fugl Phoenix; Bl. 65 om Julianes Lidelser under Kaiser Maximian, Bl. 78 om Theologiske Materier (!) Bl. 84—98 næsten lutter mørke Taler (!) Bl. 98—130 ogsaa næsten lutter mørke Taler (!) hvor der nævnes Noget af de gamle Sacher. Lærer man end ikke Stort af denne Beskrivelse, vilde der dog vist være en Deel at lære af Bogen, og man tør haabe, at Talerne paa de sidste 46 Blade vilde ikke være nær saa mørke for hvem der forstaaer Angel: Saksiske Vers, som de var for Wanlei.

Vel findes der Mere, som deels er slet udgivet, deels, selv efter Titelen hos Wanlei, fortjener at komme i Betragtning; men jeg vilde ikke nævne Noget, hvis Værd for Sprog og Historie kunde være mindste beføiet Tvivl underkastet, og jeg skjønner ikke rettere, end at naar vi havde fornævnte Digte ordenlig paa Prent, da kunde vi, ved Hjælp af Alfreds Beda, som dog ogsaa trængte til et nyt, rensat Aftryk, og de andre udgivne Prosaisker, gjøre os et temmelig fuldstændigt Begreb om Angel: Saksisk Sprog og boglig Kunst.

Forunderligt, at der ei i England selv er opstaaet en Mand, videnskabelig begejstret af Fædrene's Aand, som der maatte lettelig kunne opfylde langt

større Ønsker end disse; men ligestor Skam for os, om vi, der vil paastaae, at vi med Fædrenes Sprog har beholdt deres Aand, ei følge deres Spor, saa langt vi formaae *)

*) Jeg har før bemærket, og vil her gjentage, deels at man vilde tage meget feil, om man troede at have alle de engelske Bibliothekers Skatte endogsaa kun løselig betegnede paa Papiret, og deels at vi Danske ei blot for de Angel-Sachsiske Digtes Skuld, have modent Ærende til Engeland. Jeg vil i sidste Henseende kun spørge: er det blevet undersøgt, hvad der stod i den Bog, som Langebek, foran Scriptores, (efter Smiths Catalog over de Cottonianiske Haandskrifter) giver følgende Titel: *De Gestis Danorum, qualiter Danemarchia multos procreavit, qui regnum Francorum ab omni parte vastaverunt, incenderunt, subjugaverunt. Libris octo cum supplementis*, eller er Bogen brændt, eller er det ikke værdt at vide, om det er et Stykke, et Udtog af Saxo eller hvad? Er Membranen af Pauli Warnefidi *Historia Longobardorum*, (Wanlei 232) benyttet ved nogen Udgave, eller skulde det, i modsat Fald, eller i al Fald, være overflødig at læse i det Mindste de første Capitler i den Skind-Bog? Har man nogen Afskrift eller Udgave af *Gesta Frisonum* paa Trisist (Wanlei 324) eller veed man, den er ikke umagen værd at læse? Er Membranen af Isidori *libri Etymologiarum* (Wanlei 188) godt efterseet, og hvad er det for Danske Ord der har forvildet sig ind i det Cottonianiske Bibliothek under Mærket: *Vespasianus D.* (Wanlei 246) eller er det maaskee barnagtigt at gjøre saadanne Spørgsmaal? Velan, jeg vil da ogsaa afbryde, da jeg, sandt at sige, for Diebliffet, ei veed mere af det Slags at spørge om, og kan heller neppe vente Meer besvaret i Hæft.

Gid mit kun dette første Forsøg paa at gjøre Dan-
ske Læsere bekendte med Anguls Kvad maatte være stik-
ket til at retfærdiggjøre mit Skjøn om dets Værd i sit
Grund: Sprog, og opmuntre livlige Unger: Evende
til at søge Kilden!

Dette var i det Mindste min Hensigt med et Ar-
bejde, jeg dog i al Fald ei kan fortryde, da det har ud-
videt min Syns: Kreds, og gjort mig mere fortroelig
med den velsignede Moders: Maal, hvis Bedste ogsaa
jeg bles kaldet til at betænke:

Første Sang.

Rong Skjold i Dannemark, hans Balde, Død
og Liig = Begjærgelse.

Fra ældgamle Dage
Det melder os Sage,
Det tone i Sang!
At Stol = Ronge = Sæder
Beklædtes, med Hæder,
I Old = Dane = Bang,
Af høibaarne Helte,
Som Sværdet i Helte
Gi bare omsonst!

Saa hørde vi melde
 Om Skefingen Skjold:
 Han throned i Vælde,
 Den Herre saa bold!
 En kummerfuld Morgen
 Vel for ham oprandt,
 Men Røden og Sorgen
 Dog brat han forvandt;
 Ja, Voldsmand den Siæve
 Tit lærde at bæve
 Og bukke paa Val;
 Hvor Mjoden de stænkede,
 Som Herre, sig bænked
 Den Hovding i Sal!
 Man høilig ham loved,
 Og løstede i Skye,
 Ei Raboer voved
 Mod Helten at knye;
 Men, vidt over Bølge,
 Med Hyliding i Følge,
 Kom Guld til hans Gaard!

Af Alder og Møde
 Blev Edlingen træt,
 Dog ikke uddøde

Den herlige Vet:
 En Skjoldung nedsendte,
 Til Høisædes-Arv,
 Den Herre, som kjendte
 Nok Dannemænds Larv:
 Den Trængsel og Moie,
 De før maatte døie,
 Ved Konninge-Savn!
 Ung-Bjowulf, med Vre,
 Man Spi-ret saae bære,
 Berømt blev hans Navn;
 Rodfæstet i Skoven,
 Gav Skygge og Læ,
 Paa Marken og Boven,
 Det deilige Træ! (I)
 Ei gif ham af Minde,
 At Drotten, med Glid,
 Skal Venner sig vinde,
 I Ungdommens Tid,
 Saa ei, naar han mattes,
 I Alderdoms Nar,
 Ham Folge skal fattes,
 Med graanende Haar,
 Ei Skjold, som vil skjærme,
 Naar Fiender sig nærme,

Ei Mænd, som vil staae!
 Ved Veldaad at øve,
 Sig Velfærd tilkjøbe
 Skal Store og Smaa! (2)

Der, bøiet af Nøde,
 Den gamle Kong Skiold,
 Til Hvilen hin søde,
 Gik Herren i Vold,
 Ham Venner udbare,
 Med Omhed i Bryst,
 I sørgelig Skare,
 Til Dannemarks Kyst;
 De saa ham udførde,
 Som selv han besøel,
 Mens Tungen han rørde,
 Paa Konninge-Stol,
 Og styred tillige,
 Med Læmpe, sit Rige,
 Saa mangan god Dag!

Her toge de Kiække
 Hans Konninge-Snekke,
 Med udskaaet Stavn,
 Som, vel gjort tilrette,

Laade, klar til at lette,
 Fortsiet i Havn;
 Den gjæve, den gilde,
 Den fiærlige Drot,
 Som, aarle og silde,
 Kun pønsed paa Godt,
 Ved Masten de satte,
 Omgiærdet med Skatte,
 I skinnende Kreds.

Ja, ei vil jeg dølge:
 Mig aldrig blev sagt,
 At Skib kom, paa Bølge,
 Med finere Fragt:
 Af Klæder, til Gilde
 I Høielofts Sal,
 Og Raaber, som Hilde
 Mon axle paa Val,
 Af Odde og Egge;
 End her laae paa Snekke,
 I skinnende Kreds!

De Skatte, saa mange,
 De skulde nu ud,
 Paa Reisen hin lange,
 Med Drotten saa prud,

For dem at opveie,
 Hvormed man, ombord,
 Omringed hans Leie,
 Der, eenlig, han foer,
 Med Skatte i Følge,
 Paa Baad, over Bølge,
 I Barndoms Aar! (3)

Der Alt, som tilkeiset,
 Laa godt nu i Lag,
 For Kongen blev heiset
 Det deiligste Flag,
 Og høit det sig hæved,
 Hvor Hovedet laa,
 Mens Snekken udsvæved
 Paa Bølgerne blaa.

Paa Klinten, med Koide,
 De Dannemænd stod,
 Saae Snekken bortglide,
 Med forrigfuldt Mod,
 Og, hvem der, i Hænde,
 Fik Skatten tilsidst,
 Maae alle bekiende:
 Slet Ingen har vidst. (4)

Anden Sang.

Hrodgars Herkomst, Hiorte = Borgen og
Grændel.

Nu borte var den gamle Skjold,
Men dog paa Konge-Stolen, hold,
En Skjold-Ung blev tilbage;

Ja, Danefiær,
Sød Bjowulf der,
Til møt han blev af Dage. (5)

Alt efter ham, til Ere steg,
Og graanede i Hildes Leeg,
Kong Halvdan, kaldt den Høie,
Påa hvem, forsand,
Hver Danne-Mand
Med Glæden fæstet Die.

Alt ved den Helt, til Verden kom,
 Med Hiorgar, Hrodgar, Helge from,
 En Lilje, Vaand tillige;
 Kong Hella god,
 Af Skilfing-Blod
 Han fik den favre Pige. (6)

Ung-Hrodgar drog i Herre-Færd,
 Og saa var Seiren med hans Sværd,
 Han vandt stor Priis og Ære;
 Hver Kæmpe-Søn
 Den Lod fandt skion:
 I Lag med ham at være!

Der høit nu stæeg hans Venne-Tal,
 Fik Mod han paa: en Kæmpe-Hald
 At grunde og at bygge,
 Hvortil, paa Jord,
 Saa vidt man foer,
 Ei fandtes Side-Stykke.

Dog, Skat og Tynge lagde han,
 For Lysten, ei paa Menig-Mand,
 Ham hjalp hans Følge-Svende

Som Guld og Njød
 Han derfor bød,
 Naar Værket var til Ende. (7)

Det undte Gud den Høvding god,
 At kant og klar, og godt i Tod,
 Sig reiste, uden Lige,
 En Borg i Skye,
 Hvoraf gif Rye
 Fuldvidt paa Jorde-Rige!

Her Kæmper sad om bredden Bord,
 Og Kraft der var i Kongens Ord:
 Han kaldte Borgen Hiorte,
 Og, venne-huld,
 Han skifted Guld,
 Lod det paa Ingen skorte!

Guldgode tykdes Borgens Kaar,
 Dog forestod en Skiær's-Jld haard
 Den høie Kæmpe-Stue:
 Den bluffed brat,
 Ved Midje-Nat,
 Af Blod og Bane-Lue! (8)

Det voldte alt en Mørkets Son:
 Han Tænder skar, og snøs i Løn,
 Ved Gammens Lyd at høre,
 Som, dagelang,
 I Hallenklang,
 Men skurrede i hans Dre.

Der høit sig Harpens Toner svang,
 I Chor med Skjaldens klare Sang;
 Og Arilds-Tidens Minde,
 Ved Skjaldens Ord,
 Om bredden Bord
 Hver Kæmpe randt i Sinde!

Alfader god (saa Skjalden sang)
 Stor-Havet bød om Blomster-Bang
 Sig belte-liig at bære;
 Og Soel, om Dag,
 Til Hvers Behag,
 At straaale i det Høie!

Ja, Soel og Maane, paa Hans Ord,
 Oplyse maade den ganske Jord:
 Den teppe-fabre Tue;

Kun ved hans Bliv, med Lys og Liv,
 Kom Lys, kom Liv, kom Lov og Blomst tilskue!

Saa leved høit, med Gammens Kaar,
 Det Kampes-Hold i Kongens Gaard,
 Til, for dem at bedrøve,
 En Fiende stærk
 Sit Ridders-Værk
 Begyndte fræk at øve!

Det Grændel var, den Mand saa fuul,
 Som, til en Tid, fandt Røver-Ekful
 I Ode-Mark og Myre,
 Af Gud fordømt,
 Var did han rømt,
 Det hæslige Uhyre!

Al Gains Vælt saa ilde foer,
 For han bedrev et Broder-Mord,
 Sig selv til liden Baade;
 Thi Gud den Tyrk
 Til vilde Ør
 Fordrev i fuld Unaade. (⁹)

Fra ham nedstammer alstensk Raaf,
 Det hele Thusse-Trolde-Paaf,
 Som trodse Gud vel turde,
 Men fik, af Ham,
 Og Last og Skam,
 Ja Løn, som det sig burde!

Tredie Sang.

Grændels Uvæsen, Lande = Sorgen og Klage-
Sangen.

Natten ruged, fæl og mørk,
Over Høie-Lofte,
Grændel lusted, fra sin Ørk,
Over Mark og Tofte;
Listed sig til Hallen hen,
Enu det at forfare,
Om, for Skade, Dannemand
Tog sig vel i Vare;
Fandt saa, i det høie Huus,
Danmarks Adel, Skare
Drømmende, i Ruus og Duus,
Fred og ingen Fare.

Graadig Trollden var og grum,
 Tiden ei han spildte:
 Kæmper, ti Gang tre, i Slum
 Han ved Livet skildte;
 Med saa velforrettet Sag,
 Skoggrende, den Fule
 Foer, med Byttet paa sin Bag,
 Til sin Røver-Kule.

Matten svandt, og klar opgik
 Soel i Øster-Lide,
 Syn for Sagn, om Grændel, fik
 Folket da med Rvide!
 Morgen-Graad, for Aften-Sang,
 Fyldte Hjorte-Borgen,
 Sukkende i Dane-Bang,
 Drotten sad med Sorgen!
 I det danske Adels-Blod
 Spor man saae af Trolde-Fod,
 Det gik nær til Hjerte!

Saa begyndt, ved Midje-Nat,
 Var en Lande-Plage,
 Thi det Brede, saae man brat,
 Var endnu tilbage;

Gik en Nat 'og rolig hen,
 Skam dog fik ei Færre,
 Thi naar Brændel kom igjen,
 Gjorde Ondt han værre;
 Myrde, naar han saae sit Snit,
 Var hans gamle Bane,
 Aldrig angred han et Skridt
 Paa sin Ridings-Bane!
 Kongen, paa sin egen Borg,
 Saae sit Liv i Døve,
 Maatte romme den med Sorg,
 For i Røe at sove!
 Vel en Kæmpe, bold i Hu,
 Sleed sig fra den Stærke,
 Men var dog, til Alles Gru,
 Brændt med Trolde-Mærke,
 Gløded, hvor han gik og stod,
 Fandt ei for sin Brynde Bod,
 Da blev Hrodgar bange. (10)
 Saa den Trolde, fuld leed og grum,
 Fik i Hallen Raade-Rum,
 Ene, trods de Mange,
 Helmed ei, for Kongens Gaard
 Døe stod paa Tofte,
 Hjærned, i en Tylot af Nar,

Fryd fra Høie-Løfte;
 Gjorde saa, i Dane-Bang,
 Drotten Sorg og Rvide,
 At deraf gif Ord i Sang
 Trindt om Land saa vide.

Grændel, han ypped med Hrodgar en Riv,
 Han rased, med List og med Lue!
 Mangen god Kæmpe da misted sit Liv,
 Og Dannemænd maatte vel grue!

Dannemænd svor han et dødeligt Had,
 Ei nytted om Liv det at thinge,
 Trolden forgjæves om Raade man bad,
 Han vraged de vægtigste Ringe!

Heller ei fandtes, af Raad-Mænd, her Een,
 Som syndig sig kunde forsøgte,
 Trolden af Kæmper tog Arme og Been,
 Og boded det ei med en Hegte? (11)

Kort saae det ud da, for Store og Smaa,
 Hvad ligned vel Dannemænds Baande!
 Stene, som Klipper, paa Hjerterne laae,
 Og gispende drog man kun Aande.

Sort saae det ud, hvor sig Trollden befandt,
 Paa Mørket man der kunde tage,
 Hyllet i Taage, han kom og han svandt,
 Hans Spor kunde Ingen opdage!

Hvad man ei tænkte, dog siden man saae,
 Der kiendte blev Røverens Gange,
 Mægtig den Ene var til at begaae
 Hvad Rok var for Ridinger mange.

Grændel var Herre paa Skioldunge-Slot,
 Fra Skumring til gryende Morgen,
 Udeluft, sukkede Dannemarks Drot:
 Min Brøde dog mig er forborgen!

Kloge Folk fuldofte bød,
 Røngen, syg i Sinde,
 Gode Raad mod Landets Nød
 Bittig at paafinde;
 Meget da blev overlagt:
 Kun til liden Baade,
 Skiondt man tyed af al Magt
 Til Afgudens Raade,

Bad, med Offring og med Sang,
 Ham om bedre Dage,
 Bad ham frelse Dane-Bang,
 Fra sin Lande-Plage!
 Ak! i Hedenstabet's Tid,
 Vidste man ei bedre,
 Slog til Himlens Gud ei Liid
 Kunde ham ei h d्रे,
 Troed kun paa Logn og Tant,
 Ei paa Ham, der ene
 Raader selv, og dommer sandt,
 Vre kan forleghne!

Vee den Mand, som haablos d er,
 Som, naar Diæt lukkes
 Did nedstyrter hoved-år,
 Hvor ei Ilden slukkes! (12)

Vel den Mand, som, trods sin Død,
 Skal til Himlen ile,
 Finde der, i Fader-Ski d,
 Evig Fryd og Hvile!

Fjerde Sang.

Bjowulfs Ankomst og Modtagelse paa den
Danske Kyst.

Halvdans Son, i Hu saa mod,
Det var al hans Klage,
Mægted ei at raade Bod
Paa den Lande-Plage;
Tiden kom, og Tiden gif,
Jimmer vared Sorgen,
Ratte-Ro, for Trolden, fik,
Aldrig man i Borgen.
Stille stod Forstanden her,
I den Vises Pande,
Thi uhørt var slig Ufærd,
Bidt og bredt om Lande!

Kygtet om de bange Aar,
Grueligt at høre,

Kom, i Gothe-Kongens Gaard,
 Nu en Helt for Dre:
 Rundet op af ædel Rod,
 Boret og derefter,
 Eiende, med Løve-Mod,
 Meer end Bjørne-Kræfter.
 Det var Gothe-Helten bold,
 Ei saa snart han hørde
 Rygtet om den arge Trolld,
 For han Tungen rørde,
 Sagde: over Svane-Bang,
 Danmark vil jeg giæste;
 Keder ud, til Bølge-Gang,
 Sneffen paa det Bedste!
 Kongen med det gode Lov,
 Hører jeg, har Mænd behov;
 Dem maa han ei sayne.

Det var Gothlands vise Mænd,
 Falke-Syn de aatte,
 Ei, fra Reisen, deres Ven
 Med et Ord, de raadte,
 De ham bød et godt Far-Vel:
 Far i Hast, og far med Held!
 Varslerne er gode.

Mellem Folt med Staal i Ha,
 Karle udaf Vælgten,
 Folge: Svende, femten, nu
 Raared Gothe-Helten.

Snekken ud til Odden foer,
 Langs med Gothe-Landet,
 Havde gierne Lods om Bord,
 Som var flog paa Vandet,
 Kom til Klinten ei saa snart,
 Skulpende paa Bølge,
 Før den laded, i en Fart,
 Helten og hans Folge;
 Skionne Sager kom i Stavn,
 Med de Kæmper ranke,
 Snekken tog, med dem, i Favn
 Rustninger fuldblanke.

Styndelig den Kæmpe-Trop
 Gav nu løs sit Fæste,
 Lystede, med Seil i Top,
 Fremmed Land at giæste;
 Rast det fuled, Bølgen høi
 Skummed over Stavnen,
 Som en Fugl i Luften fløi
 Snekken ud af Havnen:

Ud af Havn, og over Strand,
 Til man saae for Die,
 Anden Dag, i Dane-Land,
 Bjerg og brune Høie.

Endt nu var, for denne Gang,
 Reisen over Bølge,
 Brat i Land, fra Borde, sprang
 Helten med sit Følge;
 Skyndte sig da og, dernæst,
 Snekken at forløse,
 Kysted, som de kunde bedst,
 Klingre Pandser-Troie; (¹³)
 Glemde ikke, Himlens Drot
 Høit med Tak at love,
 Fordi Kisten gleed saa godt
 Over salten Bove!

Skik det var i Dane-Land:
 Inden Port og Volde,
 Sad en Kyst-Befalingsmand:
 Strand-Vagt god at holde;
 Som en Smed han passede paa,
 Stod i Høie-Lofte,

Da nu Skjoldene han saae
 Blinke over Tofte!
 Frem i Rustning saae han der
 Raske Kæmper stride,
 Hvem der gif hans Borg saa nær,
 Det gad han nok vide.

Flux sig smed da paa sin Hest
 Sø: Borg: Hovedsmanden,
 Traved, som han kunde bedst,
 Kom og snart til Stranden,
 Svang med Klem sin Marsskalk-Stav, (14)
 Taledede, og sagde:
 Hveden I kom over Hav,
 Som til Lands nu lagde,
 Hvad I Karle tænker paa,
 Som lod Riolen glide
 Til os, over Bølgen blaa,
 Det gad jeg nok vide;
 Thi, det være eder sagt,
 Jeg, og ingen Kryster,
 Sattes til at holde Vagt,
 Her paa Danmarks Kryster,
 Vikinger, mens jeg er til,

Og det kan afværge,
 Her ei komme maa paa Spil,
 Havne eller hærge;

Vel ei viser eders Færd,
 Mindste Tegn til Feide,
 Skiondt I landede, med Sværd,
 Uden Lov og Leide,

Saa jeg haabe vil, I gif
 Buus paa Danmarks Rige,
 Kun fordi I Landsens Skif,
 Kiendte ei saa lige.

Ligeledes, hvor det gaar,
 Mellem Kæmper strage,
 Kneisende, en Høvding staaer,
 Spørger om sin Mage,

Er en Helt, saa klar og kiæk,
 Det tør jeg nok vove,
 Hvis hans Blik og Ansigts-Træk
 Holde, hvad de love! (15)

Dog, før, længer op i Land,
 Gangen I fortsætte,
 Jeg om eders Byrd og Stand
 Maa mig underrette. (16)

Svarer mig, I Sønend da
 Brat nu på min Tale!
 Hveden kom I, langveis fra,
 Over Bølger svale?
 Frem nu stod den Hovedsmand,
 For sin Kæmpe-Skare,
 Holdt ei Tunge meer for Tand,
 Hordes saa at svare: (17)
 Gøther vi, med gode Haar,
 Kæmper monnen være,
 Tjenende, i Kongens Gaard,
 Higitak med Ere.
 Jeg mig ved min Byrd og Stand
 Skammer ingenlunde,
 Thi min Fader, trindt om Land,
 Var i Folke-Munde,
 Gubben nu er sovnet hen,
 Gik til bedre Egne,
 Men dog mindes vise Mænd
 Eggthjov: alle vegne.
 Over Hav, med Venner-Hu,
 Kom vi for det Bedste,

Agte derfor ogsaa nu
 Halvdans Søn at gjæste,
 Modent Vrende vi har,
 Det er ei at følge,
 Hvis ei Tant, for Sandt, os bar
 Rygtet over Bølge.

Siig os derfor, Skjoldung-Vagt,
 Hvad du vel maa vide:
 Er det sandt, hvad os er sagt,
 Om din Herres Rvide:
 It til hans, og Daners, Kval,
 I de sorte Nætter,
 Raser, i hans Konge-Sal,
 En af Mørkets Bætter,
 Er Drabanterne for stærk,
 Tager Folk af Dage,
 Over Bold og Ridings-Værk,
 Uden Maal og Mage?

Er det saa, da vil og kan
 Halvdans Søn jeg lære:
 Som Uhyrets Over-Mand
 Seier at hjemføre.
 Ja, er Muelighed deri,

Jeg det saa kan mage,
 At det være skal forbi,
 Med den Lande-Plage,
 Thi, kan ikke, ved min Daad
 Han sin Harm forvinde,
 Sige tor jeg, intet Raad
 Mod den er, at finde,
 Da, saalænge Skjoldung, Borg
 Skinner over Tue,
 Dannemænd, med Hjerte-Sorg,
 Pines. maa og grue!

Kiækt nu svared, paa sin Hest,
 Ryst-Befalings-Manden:
 Varetægt man holder bedst
 Med Forstand i Panden,
 Thi sin Haand og Mund man vel
 Tage maa i Vare,
 Gøre saa paa Folt Forfælt,
 Som man kan forsvare.
 Eftersom jeg hører nu,
 Har I Godt i Sinde,
 Kommer hid med Venne-Hu,
 Skjoldungen at finde;
 Ganger da kun op i Land,

Kæmper, som I ere!
 Selv jeg ride vil foran
 Og Vei-Viser være.
 Ederes Skib, med høien Stavn,
 Blankt og nylig beget,
 Ligge skal saa trygt i Havn,
 Som det var mit eget,
 Indtil atter, over Strand,
 Det skal eder bære,
 Høre hjem, til Væder-Land,
 Høvdingen med Ere!
 Ja, gid lykkelig han maa
 Kæmpe-Dysten overstaae,
 Helte-Værket øve!

Breed og buget, under Land,
 Snekken laae for Anker,
 Spottende det smulle Vand,
 Med de stærke Planker:
 Gotherne tog Kæmpe-Skridt,
 Klar var Brynje-Klangen,
 Hjelme-Guldet blinkede vidt
 Over Dane-Bangen. (18)
 Brat nu stod for deres Blik
 Borgen med Guld-Linde,

Brat og paa den Eyn de fik,
 Der var Hrodgar inde. (19)
 Mage til den Borg, i Glands,
 Seent man fik at skue,
 Straaler fra den gik i Dands
 Under Himmel-Bue.

Døgteren nu fort, og godt,
 Lærde Gøther bolde:
 Først til Borg, og saa til Drot,
 Afgang at erholde. (20)
 Derpaa dreiede sin Hest (21)
 Kytt-Befalings-Manden,
 Sagde: nu mig huer bedst
 Veien ned til Stranden,
 Jeg Alfader da i Vold,
 Eder vil befale,
 Skærme eder vel hans Skjold
 I de høie Sale!
 Jeg, mod hver en Fiende-Magt,
 Dag og Nat skal holde Vagt
 Ved de Danste Strømme.

Femte Sang.

Modtagelsen i Hjorte-Borgen.

Nu frem gif Mænd i Plade,
Og vild de fore ei,
Thi brolagt var, som Gade,
Den brede Konge-Bei.
De gif i Brynjer blanke,
Som Folt af første Rang,
Og trindt om Gothe ranke
De klingre Vaaben sang.

Saa gif de frem paa Tofte,
I rædsom Kriger-Dragt,
Indtreen i Høielofte,
Med Brag og Prunk og Pragt.
Der, langs med Salens Bæge,
De stilled op, paa Rand,
Saa prud en Skjolde-Række,
Som Rogen stue kan.

Ei fiære var de Skjolde,
 Som stolt sig bredte her,
 Men Toi som kunde holde
 I bidhvass Herrefærd.
 Ved Siden saae man Spyde,
 Med Afte Stager graa,
 Alt uden Feil og Lyde,
 I Klang og Hob at staae.

De Mænd med Mod i Bringe,
 De bænded selv sig brat,
 Kun Brynjer hørdes flinge,
 Alt under Kæmpe-Hat,
 Men, blot af Klang og Raaben,
 Man domde flux i Hald,
 At Karl sad under Raaben,
 Som fye var ei for Skrald.

Med ærbar Kæmpe-Lade,
 Nu traadte frem, paa Stand,
 Til Gother under Plade,
 Saa prud en Hædersmand!
 I Kæmpe-Karle bolde!
 (Saa lod han sig forstaae)
 Alt med de brede Skjolde,

Og med de Brynjer graa,
 Ja, med de Hjelme: svare?
 Og Kaste: Spyde i Flok!
 Hvorfra mon hid J fare? (22)
 Det gad jeg vide nok,
 Thi Borgen, her J gæsted,
 Tilhører Hrodgar bold,
 Og han, i mig sig fæsted
 Slots: Foged og Herold.
 Ei saae i mine Dage,
 Af Fremmede, jeg olet
 Saamange Kæmper: strage,
 Og stolte, paa en Plet;
 Med Eren, maa jeg domme,
 Med Helte: Mod i Bryst,
 Og ei som Folt: der rømme,
 J søgde Danmarks Kyst. (23)

God Rede for sig gjorde
 Den Gothe: Helt nu brat,
 Ja, saa tog han til Orde,
 Alt under Kæmpe: Hat:
 Kong Higelak, med Glæde,
 For Toden: gjør vi Gavn,
 Han gav, i Sal, os Sæde:

Og Bjowulf er mit Navn,
 Mit Verinde frembære
 Jeg vil for Halvdans Søn,
 Om han mod os vil være
 Saa god, den Herre skjon,
 At vi til ham indtræde
 Maae i det høie Slot,
 Og hilse der med Glæde
 Paa Danmarks giæve Drot!

Velan! nu Vulfgar meldte,
 En Vendelboe var han,
 Ravnkundig mellem Helte,
 Af Riæthed og Forstand,
 Velan! dit Bud jeg bærer,
 Og bringer Svar igien
 Fra Drotten, Folket ærer,
 Som Daners bedste Ven.
 Jeg stittig skal forhøre
 Alt hos den Skjoldung Drot,
 Om dig at laane Dre
 Han finde vil for godt,
 Og Kongens Ord tilbage
 Jeg bringer hid saa fage,
 Saa varme jeg dem faaer.

Ei glemde sig at skynde
 Den Helt, men iled' did,
 Hvor Hrodgar sad paa Hynde,
 Alt som en Due hvid;
 Saa hævist udi Lader,
 Han axlede sit Skind,
 For Daners Konge-Fader
 Saa brat han stædtes ind.

Der Jarler sad om Borde,
 Alt hos den Herre god;
 Der Vulfgar tog til Orde,
 Som for sin Drot han stod:
 Hil Eder, Konning kiære!
 Alt over salten Søe
 Hidbragen monne være
 En Snekke under De;
 Med Gothes, fra det Fjerne,
 Den kommer til vort Land,
 Og Bjowulf hedder gierne
 De Gothers Hoveds-Mand.
 Med Kongen de begiære
 At tale et Par Ord,
 Om de maae faae den Ære,
 Og sandelig, jeg tro'r,

Det kunde sig vel somme,
 Alt Du dem undte den,
 Thi efter Alt at domme,
 Da er det Adels-Mænd; (²⁴)
 Og han, dem hid mon sende,
 Er vist en vældig Drot;
 Paa slige Følge-Evende
 Man kjender Herren godt!

Fuldbrat nu hørdes svare
 Den Dannevirke-Drot:
 Formanden i den Skare
 Ham kjender jeg ret godt,
 Hans Byrd er vist nok ædel,
 Thi han er Eggthjows Søn, (²⁵)
 En Daatter af Kong Hrædel,
 Hun var hans Moder skion;
 Og sikkert for det Bedste
 Kom hid den Unger-Evend,
 I mig han vil nok giæste
 Sin Faders gamle Ven.
 Desuden og jeg horde,
 Af Skippere, som Skat
 Til Gothe-Kongen førde,
 Han Karl er for sin Hat,

Ja, hvis de ikke lyve,
 Da er den samme Svend
 Saa stærk, som ti og tyve
 Almindelige Mænd;
 Desaaarsag det mig ahner:
 En Gud ham sendte vist
 Til Hjælp for os Vest-Daner,
 Mod Grændels Argeliste;
 I saa Fald skal jeg skønne
 Vist paa hans Kraft og Mod,
 Og kongelig belønne
 Den Unger-Svend saa god.

Gak du kun nu tilbage,
 Det snarest du kan,
 Og beed de Kæmper strage
 Indgange her paa Stand!
 Min Hilsen med du bære!
 Siig mine Ord igjen:
 Velkomne skal I være
 Her alle Dannemænd!

Til Gøtherne tilbage
 Kom Vulfgar med en Fart,
 Til Orde tog han fage,

Og meldte med god Art: (26)
 Hrodgar hin seiersfælle,
 Øst-Daners giæve Drot,
 Mig eder bød fortælle:
 Jer Slægt han kiender godt,
 Og, dragne hid med Ære,
 Alt over Bolgen sval,
 Velkomne skal I være
 Min Herre i hans Sal!

Nu Ingen eder standser,
 Gaaer frit til Hrodgar ind,
 Med Kæmpe-Sværd og Pandser,
 Alt under Hjelme-Lind! (27)
 Men Skjoldene saa brede,
 Og saa de mange Spyd,
 Lad dem kun staae hernede,
 Mens I faae Drenlyd!

Nu skyndelig fra Sædet
 Den Vældige foer op, (28)
 Og hos ham stod, paa Stedet,
 Hans djærve Kæmpe-Trop;
 En Part dog af de Bolde
 Han, af sin Hrodings-Magt,

Bød over Spyd og Skjolde
Med Flid at holde Vagt.

Saa blev da, hvem der maatte;
Og Resten toved ei,
I Heltens Fjed de traadte,
Som viiste godt dem Vei;
Alt under Salens Bue,
De trostlig satte Fod,
Og, deilig at bestue,
Der hjelmet Bjowulf stod; (²⁹)
Hans Vaaben-Dragt fremviiste,
Hvad hver Dag ei man saae:
Det Bærk sin Mester priiste,
En Smed var han som Faa! (³⁰)

Kong Hrodgar! sagde Helten,
Hilsel i dit Gemak!
I Salen og i Feldten
Jeg tjener Higelak,
Hans Frænde mon jeg vare,
Og tjener i hans Gaard,
Heel mangen Daad med Ere
Jeg drev i Ungdoms-Aar.

I Gotheland jeg hørde,
 At Grændel dig bestreede,
 Og Skippere mig førde
 Om Sagen den Bæfkeed:
 For Kæmper tom og øde,
 Maa Konge-Halden staae,
 Naar Soel i Aften-Røde
 Nedgaaer af Himlens Blaa.
 Da raadte mig de Bedste,
 Mit Lands de vise Mænd,
 At dig jeg skulde giæste,
 Kong Hrodgar! som din Ven;
 De regned nemlig efter,
 Hvad selv engang de saae,
 Da mine Bjorne-Kræfter
 Jeg viiste Prover paa,
 Dengang af Fiende-Hænder
 Jeg slap, og slog mig frem.
 Da sammen begge Ender
 Jeg bukkede paa Fem,
 Paa Jetter fem at sige,
 Og reed til Vands saa brat
 En Rykke-Flof tillige,
 Alt i den mørke Nat:
 Trods Storm og Bølge-Hæie

Jeg feirede med Bram,
 Fik Ere for min Mæie,
 Mens Fienderne fik Skam! (31)

See, Dane-Drot hin klare!
 Jeg derfor, som en Mand
 Der ændser ingen Fare,
 Vil ene holde Stand,
 I Stand og Strid tillige
 Imod den lede Trolde,
 Mod Grændel, vil jeg sige,
 Som gjør dig Overbald!
 Den Gunst du ei mig nægte,
 O Dannevirke-Drot!
 Alt ene jeg maa søgte,
 Til Frelse for dit Slot!
 Alt for at naae den Hæder,
 Jeg, med min Kæmpe-Flof,
 Drog hid fra fjerne Steder,
 Er Trollden voxen nok!
 For Staal han ikke blegner,
 Det meget godt jeg veed,
 Han Vaaben ikke regner,
 Den Trolde og Thurs saa leed,
 Men ei mit Sværd skal briste

Paa Jette-Krop omsonst;
 Saa sandt jeg ei vil miste
 Min kiære Konges Gunst,
 Jeg lover høit og sværger:
 Ei Sværd jeg blotter her,
 Med Skjold jeg mig ei vægger
 I denne Herre-Færd!
 Kong Sigelaf jeg kræver
 Til Vidne paa min Agt:
 Her, med de bare Næver,
 At trodse Grændels Magt;
 Om Keeb saa vil vi rykkes,
 Ja brydes om din Hald,
 Lad staae sig, hvem det lykkes!
 Lad falde, hvem der skal!

Saaer Grændel Lov at raade,
 For mig og for min Trop,
 Da sikkert, uden Raade,
 Han reent os æder op;
 Jeg veed, det er hans Bane,
 At sluges Folk, den Trold,
 Og vorder han min Bane,
 Saa er jeg i hans Vold! (32)

Hvis Hovedet jeg taber,
 Saa leed kun ei derom,
 Thi, uden Sorg, begraver
 Mig flux den Fylde-Bom:
 I Bugen han mig jorder,
 See, det er kort Proces,
 Ei under mig den Morder
 En Gravhøi med Cypres! (33)
 Ei koste dig Umage
 Da skal min Jordefærd,
 Men endes mine Dage,
 Da, Hrodgar Danefiær!
 Til Higelaf du sende
 Min Rustning favr og klar,
 Ja til min Konge-Frænde
 Min Brynje dyrebar! (34)
 Jeg arbed, efter Hrædel,
 Den prude Brynje-Særk,
 Dens Mester og var ædel:
 Den er Baulunders Bærk;
 Den Barmen var til Faade,
 I mangel Kæmpe-Dyft,
 Men nu maa Mornen raade
 For nøgne Kæmpe-Bryst! (35)

Saa talede, med Snilde,
 Den Høvding fort og godt.
 Ham svared Hrodgar milde,
 Den Dannevirke-Drot:
 Besynderlig sig vender,
 I Verden, Bladet om:
 Med hjælperige Hænder,
 Du modig til os kom;
 Alt over samme Bølger
 Drog Fader din for dig,
 Men, jeg det ikke dølger,
 Han søgde Hjelp hos mig.
 Ham Vitsfingerne's Bælde
 Fordrev fra Huus og Hjem,
 Ved Hadolav at fælde,
 Paa Halsen fik han dem;
 Med deres stærke Hæden,
 Hans Folk de gjorde ræd,
 Thi søgde han, i Røden,
 Hos os et Tilflugts-Sted. ⁽³⁶⁾
 Da Hjærgar alt var blegnet,
 Den Danner-Konning stjon,
 I Graven var nedsegnet
 Kong Halvdans bedste Søn;
 Hans Broder, ei hans Mage,

Blev jeg hans Eftermand,
 Bar Drot, i Ungdoms-Dage,
 For Dane-Fee og Land!
 Mig gjæstede da i Borgen,
 O, Helt! din Fader god,
 Og her forvandt han Sorgen,
 Der jeg, i Mande-Bod,
 Til Vilfinger udlagde
 Mit gamle Dane-Guld,
 Hvorfor han mig tilfagde,
 At findes troe og huld! (37)

Men af, med saaret Hjerter,
 Jeg tale maa derom,
 Hvad Sorg og bitter Smerte
 Mig siden overkom:
 Hvad jeg har maattet lide,
 Ved Grændels Overfald,
 Mens han, om Natte-Tide,
 Har raset i min Hald!
 Af! hvor er nu de Bolde,
 Som prydede min Hald,
 Som bare for mig skjolde,
 Mangfoldige i Tal!

Al! under Mornens Brede,
 Min Flok er smeltet hen,
 De Fleste tog den Lede,
 Kun Saa har jeg igien!
 O! gid engang dog kunde
 Den Riding faae sin Løn!
 Ja, Grændel gaae til Grunde!
 Det er mit Hjertes Bøn! (38)

Bist ikke vederføger
 Mig længer store Ord,
 De lød, ved fyldte Bæger,
 Saa ofte over Bord,
 Jeg hørde Kæmper love,
 Naar Mjoden gav dem Mod,
 At sætte kiæft i Bove,
 For Salen, Liv og Blod,
 De vilde Grændel møde,
 Med Egg og skarpen Odd;
 For næste Morgen Røde,
 Var Døden deres Lodd!
 Naar Soel opgik, da svømmed
 Min Konge-Hald i Blod;
 Hen over Tilsen strømmed
 Den røde Aare-Flod;

Af! Ondt de gjorde værre,
 Af Kæmper troe jeg fik
 Derved saamange færre,
 Som her i Døden gif!
 Dog, Ven, gaf nu til Sæde!
 Lad Sagn og Saga-Gang
 Dig styrke til med Glæde
 At gaae din Kæmpe-Gang! (39)

Saa talede den Milde,
 Og flux man gjorde Plads,
 For Gotheerne saa gilde,
 Som var dem vel tilpas.
 De satte, alle sammen,
 Der brat sig ned paa Rad,
 Og der var Fryd og Gammen,
 Saavelsom Ol og Mad.

Den Svend som stod for Skænken,
 Han passed godt sin Dont,
 Saa immer gif paa Bænken
 Det fulde Bæger rundt;
 Her Gothe sad, som Dane,
 Med Fryd i høien Hald,
 Og, i god gammel Bane,
 Sang høit den muntre Skjald!

Sjette Sang.

Hunferds og Bjomulfs Trætte,

Nu Hunferd tog til Orde,
Og Egglaws Søn var han,
Men Klammerie han gjorde
Med Tale sin paa Stand!
Han var en fornem Herre,
Han sad ved Thronens God,
Men avindsyg, desværre,
Han var ei Bjomulf god;
En Torn ham var i Diet
Den Edlings Herrefærd,
Som havde Bølgen pløiet,
Og Vre høstet der;
Thi Hunferd taalde ikke,
Med Næsen høit i Skye,
At Nogen vilde stikke
Ham selv i Næs og Nye!

Er du, see det var Skosen,
 Den Bjowulf Mudder-Pram,
 Som dykked efter Rosen,
 Og drev i Land med Skam,
 Som kappedes med Brække, (40)
 Og holdt sig ei for brav,
 Dengang J, som to Gjække,
 Omflød paa vildne Hav!
 J vilde, med jer Svømmen,
 Paa Vandet gjøre Blæst,
 Men drev dog kun med Strømmen,
 Alt som J kunde bedst,
 For aldrig Det ei keise
 Jeg vilde sliq en Klif,
 Som for den Vende-Reise
 J paa jert Rygte fik!
 Paa Landet var J friske,
 Men Vand kan slukke Ild,
 J svømmed, som to Fiske,
 Ja snart som døde Sild;
 Da sagtnedes Støheien,
 Der Storm og Bølge strid
 Jer vilste Winter-Beien,
 Alt i en Uges-Tid!

Dog, om end Narre Begge,
 Kom du dog værst deran,
 Thi fra dig soommed Brække,
 Og blev din Over-Mand;
 Du artig blev tilbage,
 Der han en Morgen-Stund.
 Opstoulpedes saa fage
 Paa Ræmis høie Grund;
 Hvorfra sin Raas han satte,
 Til Brondingernes Land!
 Med Borge der og Skatte
 Han var en holden Mand:
 Der havde han sit Rige,
 Og deiligt var hans Slot,
 Han elsket var tillige
 Af hver sin Undersaat.

Saa Bjansteens Son udførde,
 Alt hvad han trued med,
 Og da du, som vi hørde,
 Kom der saa galt affted,
 Saa tør jeg nok formode,
 Om end du gjør dig frye,
 Det gjør slet ingen Gode,
 Du brænder dig paa Rye!

Ja, vil en Nat du vove
 At bide Grændel her,
 Da tør derfor jeg love,
 Dig times en Ufærd! (4^r)

Ru tog til Hjerter-Sproget
 Bægmundingen paa Stand,
 Du snakker hen i Taaget,
 Min Kiære, sagde han,
 Du regned op en Hoben,
 Om Brække og hans Færd,
 Det gamle Bl af Stoben,
 Man horde snakke der;
 Thi det tør jeg nok sige:
 Den Mand jeg aldrig saae,
 Der viiste sig min Lige
 I Kamp paa Volgen blaa.

Hvad jeg og Brække loved,
 I vore Drenges-Nar,
 Som Karle vi og voved,
 Skiondt det gav bange Naar:
 Med Liv og Død for Die,
 Alt paa den vilde Strand,
 Vi Volgen svor at pløie,

Og pløied den forsand.
 Vort Mod saa lod vi fiende,
 Og svømmed vel om Kap,
 Med draget Sværd i Hænde,
 Gav Hai og Hval en Kap;
 Men hvem der ingenlunde,
 Alt paa den vilde Strand,
 Forbi mig svømme kunde,
 Det Brække var forsand.
 Det var og ei min Mening:
 Paa Trods at fare frem;
 Thi svømmed i Forening
 Vi hele Rætter fem;
 Det var kun Bølger seile,
 Som brød vort Venne-Lag,
 Sin egen Søe at seile,
 Var da en tungen Sag,
 Thi det, om Vinter-Tide,
 Og i en bælgmørk Nat,
 Kun nytter lidt at stride
 Mod Norden-Vind sig mat!
 Alt paa de Bølger svale,
 Jeg havde Arbeid nok,
 Med Udyr, bindegale,
 Som greb mig an i Flok;

Da maatte lydt jeg love
 Baulunders Messer-Værk:
 Min guldbeslagne Kaabe,
 Min gode Brynje-Særk,
 Dengang mig Fienden valdig
 Reddrog til Havsens Bund,
 Hvor jeg dog var saa heldig,
 Urædd i Farens Stund,
 At til det Bæst, mig flemde,
 Med Klinge jeg fik Kam,
 Saa sig og mig det glemde,
 Og fik for Alvor Skam.

Saaledes mange Gange
 Mig drillede det Paf,
 Men og, for Kaar heel trange,
 Jeg saa dem sagde Tak,
 Alt med min gode Klinge,
 Som det sig her og bør,
 At ei de skulde springe
 Af Glæde, skiondt i Klør
 De fik mig paa en Maade!
 Om mig, paa Havsens Bund,
 Sig selv til liden Vaade,
 De sloge Kredsens rund;

Om Ratten var de gramme,
 Om Morgenen de laae,
 Saa spage og saa tamme,
 At aldrig meer man saae
 Dem nogen Somand standse
 Paa lovlig Bolge: Færd! (42)
 Saa lærde dem at dandse
 Mit gode Kæmpe: Sværd!

Der nu, i Øster-Lide,
 Sit Straale-Banner Gud
 Opstak med Kraft og Blide,
 Da sank, paa Lysets Bud,
 De Bolge-Taarne høie,
 De gif ei meer i Dands,
 Og Land jeg saae for Die
 I listig Morgen-Glands!

Saa frelser Norne-Dommen,
 Paa Hav, som under Telt,
 Naar Timen ei er kommen,
 Den uforsagte Helt!
 Ja, Held til Kærle-Stykker
 Mig ogsaa Nornen gav,
 Thi ni saa var de Rykker,

Med Sværd jeg slog paa Hav. (⁴³)
 Ei under Himlens Bue
 Jeg hørde, nogen Tid,
 Paa Bølgen var at stue
 En værre Rette-Strid!
 Det sandt er og tillige:
 En meer forlegen Mand
 Veed Ingen af at sige;
 Men dog jeg slap i Land:
 For mat var jeg til Svømmen,
 Alt efter slig en Dyst,
 Men drev i Land med Strommen, (⁴⁴)
 Drev op paa Finlands Kyst.

Ei vil heraf jeg prale,
 Men vidner uden Svig,
 Jeg hørde aldrig tale
 Om slig en Daad af dig;
 Ja, ihvorvel om Brække
 Du nys tog Munden fuld,
 Dog Ingen af jer Begge
 Har virket over Muld
 Bedrifterne saa klare,
 Med blanke Kæmpe-Sværd.
 Du Priis dig vel tilkiender,

For Broderskab du holdt,
 Da dine næste Frænder
 Du troløs Bane voldt?
 Hvor flog du end mon være,
 Du dog har regnet galt,
 I Helhjem skal du lære,
 Den Daad blir slet betalt!

For Kesten, hvis, i Grunden,
 Du var saa kiæk og bold,
 Som Du det er i Munden,
 Saamegen Overbold
 Ei havde Grændel øvet;
 Saalænge, i sit Slot,
 Din Herre ei behøvet
 At lide Meen og Spot!
 Nei, Trolden har opdaget,
 At han, i Skjoldung-Hald,
 Var tryg for Torden-Slaget,
 Ei styg han er for Skrald,
 Og derfor hid han stævner,
 Alt som paa Flue-Jagt,
 Ham Alt hvad Dand sig nævner.
 Er kun til dyb Foragt,

Saa vidt han sig formaster,
 Han kommer vaabenløs,
 Kun Søvn han paa jer kaster,
 Jer Hælsot er en Døs! (44)

Men, lad kun nu ham komme,
 Igien i Kongens Gaard!
 Da skal, i dyre Domme,
 Han kiste, hvad han faaer,
 Han møde skal herinde,
 Hvad han formoder ei:
 I Gothen skal han finde
 Et Gærde paa sin Vei!
 Lad gange da til Njæden,
 Med Gammen, hvo som kan,
 Naar atter Morgen-Roden
 Forgylde Himmel-Rand,
 Naar, over Folke-Stærer,
 Mod Syden Sol opgaaer,
 Og straalende opklarer
 De Dødeliges Raar!

Syvende Sang.

Godtgjærelsen af Hroðgar og Valtowe.

Oldingen med hvide Haar,
Helte-Mod i Brystet,
Havde, under bange Haar,
Helte-Stemmen trøstet!
Deleren af røden Guld,
Og af grønne Skove,
Turde sig en Tjener huld
Nu i Bjovulf love;
Daners Hyrde, Daners Skjold,
Throneren paa Slette,
Saae i Gothen, giæv og bold,
Danmarks gode Vætte! (45)

Latter høit i Sal nu lod,
 Strænge-Leeg sig røde,
 Venlige fra Læben flød
 Talerne, man hørde!
 Ind og treen, saa vennehuld,
 Daners Konge-Ærue,
 Skinnende af røden Guld,
 Dronninglig at skue;
 Blidelig hun bød: god Dag!
 Bøgeret hun fyldte,
 Først for ham; i Helte-Lag,
 Hvem hun Vren skuldte.

Røden rundt, i Konge-Hald,
 Gik den ædle Kvinde, ⁽⁴⁶⁾
 Adelsmænd, i Snefe-Lal,
 Skænkede hun derinde.
 Endelig kom sidst og bedst
 Dronningen Bæltøve
 Til at stande Helten næst,
 Som kom nys til Hove;
 Guldringprud den Rosen-Baand
 Stod som Aften-Røden,
 Rakke Bjovulf, blid, i Haand
 Bøgeret med Mjødren,

Hilsed Gothen bold og frag,
 Og, med Ord fuldkrænge,
 Takked Gud: hun saae den Dag,
 Som hun ænsted længe,
 Saae for Dine Helten god,
 Som, til Folke-Baade,
 Uden Tvivl dog, kunde Bod
 End paa Sorgen raade!

Det Kæmpen var hin gramme,
 Han Bæger tog i Haand, (48)
 Da blussed op i Flamme
 Hans hvide Helte-Mand!

Det Bjowulf var, hin unge,
 Og han var Eggthjows Søn,
 Nu rørde han sin Tunge,
 Han kvad med Klang og Døn:

Ei sprang, med Kæmpe-Følge,
 Jeg tankeløs om Bord;
 Ei over steilen Bølge
 For Intet hid jeg foer;

At fremme Eders Vilje,
 Det var min Sjæls Attraa;
 Hvis ikke, da paa Tilje
 At synke bleeg og blaa!

Jeg løser Daners Vaande,
 Hvis ei, før næste Dag,
 Vil Livet jeg udaande
 I Fiendens Favne=Tag!

Bedrift, til Nigten Mæge,
 Med Kraft jeg virke skal,
 Hvis ei, sig mine Dage
 Guldbende brat i Hald!

Saa fra Læben Svar udfoer,
 Godt og maatte hue
 Gothe-Kæmpens store Ord
 Daners Konge=Frue!

Dronningen sig, under Guld,
 Vendte nu med Glæde,
 Satte sig, saa vennehuld,
 Hos sin Drot til Sæde.

Atter da fra Læben flød
 Kæmpe=Ord fuldmange,
 Under Høie=Løft gjenlød
 Streng=Leeg og Sange;
 Lystigt Folket var og froe,
 Indtil Halvdaniden
 Længdes efter Matte=Roe,
 Tandt, det var paa Tiden,
 Salen at forlade brat;
 Solen var nedgangen,
 Under Skye, den sorte Nat
 Nærmede sig Vangen,
 Kom, til Skjul for hver en Skielm,
 Skridende med Skygge=Hjelm. (48)

Folket nu sig reiste brat,
 Gildes=Lag at bryde,
 Hrodgar Bjowulf bød god Nat,
 Lod sig saa forlyde:
 Aldrig, medens Sværd og Skjold
 Selv jeg kunde bære,
 Nogen, nok saa huld og bold,
 Undte jeg den Ære,
 Som nu dig, hvem jeg betroer,
 Herved, til i Morgen,

Paa dit Ansigt, paa dit Ord,
Dane-Konge, Borgen!
Vogt nu hvoed du har i Bold!
Glem ei Herens Love!
Tee dig som en Helt saa bold!
Vaag, mens Andre sove!
Slipper du, som Over-Mand,
Levende fra Dysten,
Da er i mit ganske Land
Loven din som Lysten!

Ottende Sang.

Bjowulfs Kamp med Grændel.

Med sin Hird udgik, af Slot,
Hrodgar til Væltowe,
Kølig der den Skjoldung-Drot
Agtede at sove,
Nu da han, mod Grændels Vold,
Havde sat en Vagt saa bold
Under Høie-Lofte!

Ord der af den Vogter gik,
God var han at skielne,
Pant derpaa og Kongen fik:
Han var af de sjældne,
Saae, at Gothen, i sin Strid,
Ene slog til Gud sin Liid,
Og til Helte-Kraften!

Af sig frængde Bjowulf brat
 Brynje sin den haarde,
 Lofted ned sin Hjelme-Hat,
 Løste af sin Kaarde;
 Gav det Alt en Svend i Vold,
 Bad ham det, i god Fehold,
 Flittig at forvare!

Det var Gothe-Helten god,
 End, før han sig lagde,
 Store Ord han falde lod,
 Talede og sagde:
 Ringere end Grændel jeg
 Være vil i Riækhed ei,
 Er end han forvoven! (49)

Kunde med mit gode Sværd
 Jeg ham end ombringe,
 Aldrig dog, i denne Færd,
 Vilde jeg det svinge,
 Da ei hugge kan i Skjold
 Skarnet, som er kiæf og bold
 Kun til Ridings-Værker! (50)

Baabenløse, Bryst mod Bryst,
 Om han det tør vove,
 Prove skal vi her en Dyst,
 Medens Andre sove;
 Herren i det høie Slot,
 Som Han finder selv for godt,
 Dømme os imellem!

Helte-Bryn, og Pande bruun,
 Skjulde nu den Kiække,
 Sank paa Dyne, sank i Duun,
 Over Kinder begge;
 Trindt omkring den Herre laae
 Ridders-Mænd fra Volgen blaa,
 Hvilende i Hallen. (51)

Duve op mod Elstovs Land,
 Atter over Volge,
 Det ei haabed nogen Mand
 Af det hele Folge;
 For dem skjulde Dødens Skye
 Fædre-Land og Fæde-Bye,
 Folket, de tilhørde!

Hørt de havde, at i Hald,
 Hvor de gik til Hvile,
 Dannemand, i Skofke-Tal,
 Sank for Dødens Pile,
 Ei de kiendte Herrens Raad,
 Bidste ei: mod Dødens Braad
 Dem et Skjold var givet!

Ei det Folk fra Væder-Land
 Tænkte nogensinde,
 At de Heltes Kvindsmænd
 Kunde overvinde:
 At for Alle skulde Gien,
 Ved den Kraft han fik til Lehn,
 Seieren erhverve!

Sandelig, al Verdens Magt
 Herren har i Hænde,
 Hvem han tage vil i Agt,
 Kan ei Skygger blænde,
 Det man saae, der Kienden suul
 Kom nu under Skælke-Skjul,
 Skridende til Hallen.

Fienden skied, og Skuddet gjaldt
 Kæmpers Dien:Laage,
 Sønnen flux da oversaldt
 Dem der burde vaage;
 Alle sov de, som en Steen,
 Alle, ja, saa nær som Een:
 Hallens Helte:Giemmer! (5²)

Det var Bjowulf: gram i Hu
 Laae til Kamp han rede,
 Fra Moradset kom og nu, (5³)
 Liffende, den Lede,
 Hyllet i en Laage:Skye,
 Gud forhad, til Helte:Bye,
 Grændel gif paa Gløder.

Haabet hans, det Morder:Skarn,
 Var, som før saa ofte,
 Folk at fange i sit Garn,
 Under Høie:Kofte;
 Derfor, svøbt i Mulum, han gif,
 Til sig løfted for hans Blik
 Borgen med Guld:Linde.

Bild ei foer den Skalk i Bang,
 Traadd er Lybe-Lygte,
 Ei saa var det første Gang,
 Hrodgar han besøgte,
 For og siden, for sin Haand,
 Mage dog til Helte-Aand,
 Ei han fandt i Hallen.

Gloende fra Top til Taa,
 Grændel gik med Sorgen,
 Guld af alstensk ond Attraa
 Dog han kom til Borgen;
 Lukt var Dørren, Trolden snøs,
 Knytted Ræven, hugged løs,
 Dørren sprang i Splinter! (54)

Ind paa Glise-Gulvet treen
 Flux han under Bue,
 Ud fra hver hans Die-Steen
 Stod en Svovel-Lue,
 Ved det Lys han saae i Hald
 Bolde Kæmper, Rok i Tal,
 Sovende som Stene.

Svine-lumst den Graadser green,
 Spidsede sin Næse
 Paa dem Alle, hver og een,
 Tænkde ret at kræse
 For sig op i Kongens Slot,
 Slagte ind og leve slaadt,
 Levne Liv i Ingen.

At af Mornen der var sat
 Grændse for hans Glæde,
 At det var den sidste Nat,
 Han fik Folk at æde;
 At i Hallen, hvor han gik,
 Fulgde ham et Falke-Blik,
 Det ei Grændel vidste. (55)

Ingen Tid gav Trolden bort,
 Rappede den Næste,
 Gjorde med ham Pinen fort,
 Gjorde brat sit Bedste:
 Brod hans Been, og drak hans Blod,
 Slugde Haand, og slugde Fod,
 Rakde efter Mere.

Bidere gif Trolden frem,
 Sig paa Folf at mætte,
 Gramfede med Fynd og Klem,
 Traf og paa den Nette,
 Mødte Haand, der selv tog fat,
 Gik med Bjowulf, nemt og brat,
 Derved Haand i Hanke. (56)

Flux den Lede mærked dog:
 Han ei Gothens Mage,
 Til med Klem at trække Krog,
 Traf i sine Dage;
 Jordens Kreds og runde Bold
 Kiendte han, men saadant Hold
 Ei i nogen Kæmpe!

Grændel blev om Næsen bleeg,
 Bange, som en Hare,
 Duskede sig, uden Steeg,
 Hjem i Djævels Skare,
 Thi beværtet han i Slot
 Fandt sig nu ei nær saa godt,
 Som i gamle Dage. (57)

Dog, det var ei Bjovulfs Agt,
 Fuglen saa at slippe,
 Til sig trak han af al Magt,
 Trollden maatte trippe,
 Op sig reiste Gothen nu,
 Kom de store Ord ihu,
 Hvormed han sig lagde.

Gothen tog i Grændel fat,
 Alt med Bjerne-Kræfter,
 Grændel, som en Al saa glat,
 Snoed sig derefter,
 Haanden gleed, og Fienden slap,
 Gothen dog ham fulgde rap,
 Lod ham langt ei løbe.

Trollden, stjøndt med liden Lyst,
 Vilde nu dog prøve,
 Om han kunde ved en Dyst,
 Ei faae Lov at løbe,
 Ræverne, saa tænkte han,
 Jeg saa godt som nogen Mand
 Vel forstaaer at bruge. (58)

Det dog lærde Grændel brat:
 Gothen bedre dysted,
 Thi til Vægs han saa blev sat,
 At hans Kallun rysted;
 Huult da gungred det i Hald,
 Som det største Torden-Skrald;
 Alle Daner bæved. (59)

Kæfende blev Grændel nu,
 Brede var de Begge,
 Brødes, saa det var en Gru,
 Under Borge-Vægge!
 Sært, at dog ei sank i Gruus
 Hrodgars fagre Konge-Huus,
 Ved den Kæmpe-Trætte!

Vist nok var den Borg fuldstærk,
 Bygget ei af Pinde,
 Mæge til det Mester-Værk
 Skulde seent man finde:
 Inde var, som ude, her,
 Konstelig paa Kryds og Kvær,
 Alt med Jern bebundet!

Dog, ved Gulderet omfuld,
 Efter Folke-Salen,
 Mangen Bænk, besat med Guld,
 Faldt i Drikke-Salen,
 Skiondt der var, i Skjoldung-Land,
 Ei saa flog en Sommer-Mand,
 Han det mueligt troede!

Trodse, havde Alle sagt,
 Trolde kan de Blokke,
 Ei ved List, og ei ved Magt
 De sig lade rokke;
 Kun for den, som æder Eeg,
 Kun i Luens vilde Leeg,
 Styrte slige Bænke!

Vidt fra Hallen hørdes nu
 Fremmed Lyd opstige,
 Nørre-Daner gios i Gru,
 Alle, vil jeg sige,
 I hvis Øren trængde ind,
 Farende paa Hvirvel-Bind,
 Brølet af Guds Fiende! (69)

Det var Troldens Svane-Sang,
 Som i Luften hvined,
 Med saa huul og fuul en Klang;
 Ild nu han grined;
 Med sin Hellsot, til sin Harm,
 Fængslet af en Kæmpe-Arm,
 Grændel stod i Vaande. (61)

Det var Gothe-Kæmpen bold,
 Gik dertil han Evne,
 Aldrig i den lede Trold
 Liv han vilde levne,
 Thi den Morder, tænkte han,
 Gavner aldrig nogen Mand,
 Gior kun nye Ulykker.

Det var Bjowulfs gode Mænd,
 Gothlands Kæmpe-Skare,
 Deres Herre, deres Ven,
 Vilde de forsvare,
 Blotted Sverd i Farens Stund,
 Hugged til af Hjertens Grund,
 Og af alle Kræfter! (62)

Skrup nu fik, paa hver en Leed,
 Grændel, men ei Skramme,
 Staal og Jern paa ham ei beed,
 Thi, med Runer ramme,
 Bedste Sværd i Kæmpe-Haand
 Han forvandlede til Baand,
 Døved Odd og Egge! (63)

Det alligevel den Trolde
 Blev til liden Baade,
 Pokker dog han gif i Bold,
 Mornen vilde raade;
 Trodset havde han sin Gud,
 Nu han saae, hvad der kom ud
 Af den Helte-Gierning!

Han som Dødt, med Fryd i Sind,
 Fremmed efter Tøne,
 Mærked nu: hans eget Skind
 Kunde ogsaa revne; (64)
 Saa at svarlig ham fortrod
 Brydningen paa Liv og Død
 Med Kong Higlafs Frænde!

Ja, den Trolld nu Lemme-Last
 Gik i Slagets Bulder,
 Knokler knak, og Sener brast,
 Armen sprang fra Skulder, (65)
 Bjowulf stod, med Helte-Kaar,
 Grændel løb, med Bane-Saar,
 Fægtede med Hæle. (66)

Svøbt i Taage, Trollden kom
 Til sin Røver-Kule,
 Kunde dog sin Krøbling-Dom
 For sig selv ei skjule,
 Vidste, at i Graven stod
 Alt han med den ene Tod,
 Talte var hans Dage!

Gladelig hver Dannemand
 Dandsed nu paa Tilje,
 Fre si var Hrodgars Slot og Land,
 Fremmet var hans Vilje,
 Alt ved ham, den Kæmpe god,
 Fuld af Visdom, Kraft og Mod:
 Gæstehen fra det Fjerne!

Ja, den Gothe-Kæmpe bold,
 Sig til Priis og Ere,
 Havde skudt for Daner Skjold,
 Maatte kjær dem være,
 Havde raadt paa Vaanden Bod,
 Ridningen traadt under Fod,
 Standset Lande-Plagen!

Herom Syn for Eagni man fik, (67)
 Der nu under Bue,
 Helten seierriig indgif,
 Lagde frem til Skue:
 Haand og Arm og Skulder-Blad,
 Gribes-Tøi, som fulgdes ad,
 Der han Grændel styned! (68)

Niende Sang.

Bjowulfs Priis, Hrodgars Tak, og Hunferds
Skam.

Saa aarle om den Morgen,
Før Solen end opstod,
Hinanden traf ved Borgen
Saamangen Høvding god.
De kom fra alle Sider,
Som bygged fjern og nær, —
Saa tykkes, somme Tider,
Før lang ei nogen Færd.
De Alle vilde flue
Det skeete Under-Værk,
Og Sporene paa Tue
Af Trolden leed og stærk!

De var nu Alle glade,
 Slet Ingen var saa blød,
 Ham tykdes, det var Skade,
 At Trolden sit sin Død.
 De fulgde, over Vangen,
 Den Ureløses Traadd,
 Paa Hælefægter-Gangen,
 Fra Hald med Bane-Lodd;
 De sporede den Fule
 Fra Sal til Rykke-Søe,
 Der maatte, i sin Kule,
 Han krympe sig og døe:
 Hvor sidst han gik paa Landet,
 Der Flod i Strømme flød,
 Og hvor han sank i Vandet,
 Var Bølgen mærkerød:
 Sin Lodd den havde skiftet
 Af Grændels Trolde-Blod, i
 Forvandlet og forgiftet,
 I Skum og Raag den stod. (69)
 Her maatte, i stor Vaande,
 Den Trold, med Ret og Stiel,
 Sin Hedning-Sjæl udaande,
 Og fare saa til Hæll!

Nu fandt de gamle Svende,
 De Unge ligesaa,
 Det var ei galt at vende,
 Tilfreds med hvad man saa.
 Saa reed de Kæmper ranke
 Fra Søe den Gammens Leed,
 De reed i Brynjer blanke,
 De roste, som de reed,
 Den Vældige, den Brave,
 Og det var Manges Ord,
 At, mellem begge Have,
 Ei var, fra Syd til Nord,
 Saavidt som Himlens Bue
 Omhvalver Jordens Bold,
 Hans Overmand at stue,
 Blandt dem der løstet Skjold,
 Blandt dem, der styred Lande;
 Dog Hroddgar usfortalt,
 Thi Alle maatte sande,
 Han styred ikke galt!

Saa, over Heste-Rygge,
 Man snakkede iblandt,
 Og kom der saa et Stykke,
 Hvor Beien var galant,

Da spored, ei med Kæmpe,
 Enhver sit gule Dg,
 Og Kæmpe reed med Kæmpe
 Om Kap, alt som de fløi!

Nu reed der i den Række
 En Skjald med gode Kaar,
 En Hovding mellem Kiække,
 Berømt i Kongens Gaard;
 Ei skulde let der findes,
 I Daners Gode-Stavn,
 Hans Mester til at mindes
 De gamle Kvad og Sagn.
 Han sine Ord nu føied
 Til Fynd og listig Klang,
 Og Bjowulfs Færd ophøied
 Han i en Kæmpe-Sang!
 Om Sigmund han indfatted,
 Med Flid, saamangt et Ord:
 Om hvad den Helt udretted,
 Og om hvor vidt han foer.
 Her fik man da at høre,
 Alt om den Volsung bold,

Hvad ellers kun for Dre
 Kom Haa i Heden: Old!
 Ja, her det blev opfrisket,
 Hvad Sigmund kun i Lon
 Til Fjotle havde hvistet:
 Sin kiære Syster: Son,
 Og Hvad de voved sammen,
 De Frænder uden Fals,
 Som knækkede, med Gammen,
 Guldmangen Jette: Hals!

Fortalt blev nu til Grunde
 Bedrifterne ei faa,
 Saa først, i Folke: Munde,
 Da under Muld han laae,
 Hans Daad kom ret for Dagen,
 Den Volsung ærefuld,
 Den Banemand for Dragen
 Der ruged over Guld.
 Ei til det Kæmpe: Stykke
 Han Fjotle havde med,
 Alene med sin Lykke
 Han voved det urædd:
 Gik, under Klippe: Side,

Uhyret fiæf imod,
 Og lod saa Sværdet bide,
 Til det i Jorden stod,
 Ja, stod igiennem Dragen,
 Alt med sin hvassse Odd,
 Saa den ei meer saae Dagen,
 Thi Døden blev dens Lodd.
 Det Guld som før den aatte,
 Dens Bane fik til Løn,
 For Drage-Skatten raadte
 Nu Volse's ædle Søn!
 Han brugde Hænder begge,
 Til Skibning ikke seen,
 Baglastede sin Snekke
 Med Guld og Edelsteen!
 Han vandt, ved Kæmpe-Jærden,
 Og høiest Helte-Rang,
 Blev roest af hele Verden,
 I Folke-Sagn og Sang!
 Dog, Lykken ham og føied,
 Derved saa brat han stæeg,
 Den venlig ham ophoied,
 Der den fra Hermod veeg! (70)
 Saa Lykken tit sig vender

Forladt han blev paa Val,
 Og faldt i Jette-Hænder,
 Sig til stor Harm og Kval.
 Der fleed han sine Dage,
 Fra Fædre-Landet fjern,
 Og høit lod Folkets Klage,
 Som misted Rigets Værn!
 Ja, haardt det gik til Hjerter
 Hver Vedling trindt om Land,
 I Klage-Sang sin Smerte
 Udgiød saamangen Mand.
 De sang, med Sorg i Værmen,
 Alt om den Helts Ufærd,
 Dog ventede Bod for Harmen
 De af hans Søn saa kjær:
 Han skulde brat nu stige,
 Og staae med Ere-Krands,
 Ja, throne i sit Rige
 Med Fædres Guld og Glands;
 Men Skjoldunger *)
 Og Skalkhed ham betog. (71)

*) Jeg tænker, at hvad her fattes, er Navnet paa
 Hermods Søn, som vel svæeg Skjoldungerne, og
 hed, efter de angelsachsiske Slægt-Registere:
 Sceldwea, eller Skelfer.

Ei nogen af dem Alle
 For Helte-Daad og Dyd,
 Som Bjornulf var at kalde:
 Sin Ets, sin Alders Pryd!

Nu Solen var opgangen,
 De Kæmper noled ei,
 Men kappedes om Rangen,
 I Ridt paa Konge-Vei.
 Der banked Puf i Mængde
 For Olding og for Knos,
 Thi mylrende fremtrængde
 Sig Flokken aandeløs,
 Og ind i Borge-Stue,
 Kom hver, som han var stærk,
 Hvem lysted ei at stue
 Det skeete Under-Værk!
 Selv Kongen var paa Færde,
 I Adel-Ring saa puur,
 Med fyrstelig Gebærde,
 Han gik af Fruer-Buur:
 Han gik til Borge-Stue,
 Den Skatte-Vogter god,
 Ham fulgde og hans Frue
 Saa pænt, med Fjed som Fod. (72)

Danner Kongen for Die stod
 Guld: Borgen med straalende Linde,
 Haand af Grændel nu for sin Fod
 Det undtes den Herre at finde;
 Saa times og Vel efter Waande!

Stille stod nu den Drot saa prud,
 Og høit lod han Ordene lyde:
 Takket være al Magtes Gud
 For Synet mig undes at nyde!
 Saa times og Vel efter Waande!

Leed af Grændel Fortrød jeg meer
 Og Fals; end i Hast er at melde,
 Priset være den Gud, som teer
 I Under paa Under sin Vælde!
 Saa times og Vel efter Waande!

Ei saa ventet jeg nys det Blik,
 Ei tænkte jeg, i mine Dage,
 Bod at fange, som nu jeg fik,
 For Corrig og Harm uden Mage!
 Saa times og Vel efter Waande!

Klart saa glimrer nu Guld i Soel,
 Som nys var i Taage indhyllet,
 Blodet bobled paa Konge-Stoel,
 I Strøm over Gulv det henskyllet!
 Saa times og Vel efter Vaande!

Meer ei mindes jeg nu, med Sorg,
 Mistrofsige Ord af de Bolde:
 Ingen mægter vor Konge-Borg
 At værges mod Gienfærd og Trolde!
 Saa times og Vel efter Vaande!

Ene, Kæmpe! du overkom,
 Udrustet med Kraft fra det Høie,
 Hvad vi alle mistvibled om,
 Og mægted end ikke med Moie!
 Saa times og Vel efter Vaande!

Hvis end lever den ædle Bis,
 Som Gud har til Moder dig faaret,
 Glædes maa hun sit ganske Liv,
 For Byrde som hun haver baaret!
 Saa times og Vel efter Vaande!

Ege maa hun, den Viv saa prub,
 Som bar dig til Verden med Smerte,
 Naade-Gave af Himlens Gud
 Bar Sønnen, jeg bar under Hjerte!
 Saa times og Vel efter Vaande!

Hør det, Bjovulf! du Kæmpe skion,
 Den Bedste mig undtes at kiende!
 Hjertet siger: du est min Son!
 Vær sønlig til Doden min Frænde!
 Saa times og Vel efter Vaande!

Mindre Kæmper jeg lønnet tit,
 For Mindre, med Guld og med Ære,
 Hvad dig lyster af mit, er dit,
 For godt skal det Bedste ei være!
 Saa times og Vel efter Vaande!

Ære haver du dig indlagt,
 Som kiender ei Nar eller Ælde, ⁽⁷³⁾
 Gud dig lønne, som han har Magt,
 For Godt jeg kan ikke giengiælde!
 Saa times dog Vel efter Vaande! ⁽⁷⁴⁾

Nu Bjovulf tog til Orde,
 Det meldte Eggthjovs Søn:
 Ei for hvad Godt vi gjorde
 Vi fræve nogen Løn.
 Vel sandt er' det at sige,
 Det var en farlig Dyst,
 Men sandt det er' tillige
 At Værket drev vor Lyst!
 Gid kun saavel din Fiende
 Laae for din Fod i Bast!
 Min Agt det var at binde
 Forsvarlig ham i Hast,
 Og klemme ham saa længe,
 Til Anden han gav op;
 Men sammen ret at hænge
 Ei havde lært hans Krop; (75)
 Thi maatte jeg begive,
 Hvad ei var Guds Behag,
 Saa Trolden blev i Live,
 Trods mine Favnne-Tag!
 Med Hæle godt han sægted,
 Og slap mig saa af Haand,
 Men skiondt jeg ikke mægted
 At lægge ham i Baand,
 Sin Skade dog forvinder

Han ei, ihvor det gaaer,
 Ei Lægedom han finder
 For Skramme og for Skaar.
 Sin Død han er saa sikker,
 Som han den havde alt,
 Ja, udentvivl han ligger
 Nu i dens Lænker kvalt;
 Der holdes han i Tomme,
 Indtil den store Dag,
 Da Herren ham skal domme
 Alt efter sit Behag!

Nu blev tilgavns da skaadet
 Den Haand, heel sølsom skabt,
 Som Bjowulf havde baadet,
 Og Grændel havde tabt;
 Her saae man da, hvad Regle
 Betød paa Trolde-Maal:
 De ligned heller Segle
 Af seit og hamret Staal!
 Man maatte vel og grue
 For Knokler og for Been,
 Som her man fik at se
 Paa Grændels Skulder-Green.
 Det kunde Ingen nægte

Der vilde meer end Jern,
Til med den Trolld at sægte
Og bryde af hans Værn; (⁷⁶)
Saa nu var Timen kommen,
Som Eglaws Søn forsvor;
Nu puttede i Lommen
Han sine store Drd!

Tiende Sang.

Heitid i Hallen og Kvad om Toget under Hnæf
og Hengest i Kong Halvdans Dage.

Træbthed i det høie Slot
Gik man nu at skue:
Pyntet, pudset brat og godt,
Blev den Borge-Stue;
Karle, Piger gik i Flok,
Meget gjøres skulde,
Alle havde Arbeid nok,
Begge Hænder fulde,
Førend Stuen kom i Stand,
Blev paa Ny forvandlet,
Thi man knap sig tænke kan
Hvor den var mishandlet!

Døren var af Hængsel fast,
 Altid brudt i Stykker,
 Skiondt med Jern det var sat fast,
 Som ei let man trykker!
 Alt i Lave og i Læg
 Kom dog nu saa fage,
 Snart man skinne saa paa Bæg
 Tæpperne fuldsfrage,
 Konstelig Indvirkning her:
 Guld-Baldyring lued,
 Til Forundring for Enhver,
 Som det saa og skued!

Dog, det var ei Hallen blot,
 Som fik Bod for Baande,
 Altid nu var blevet godt,
 Let traf Folket Mande;
 Han kun, som tog Hare-Spring
 Var og blev en Kryster! (77)
 Flygte, er en farlig Ting,
 Prøv det, hvo som lyfter!
 Mærke Hver, at skiondt i Slag
 Times let Ulempe,
 Det dog er en tvungen Sag,
 For hver ærlig Kæmpe,

Naar han gaaer fra Mjød og Viin,
 Krogen, trods al Fare,
 Hvor han hviler Kroppen sin,
 Mandig at forsvare!

Under gode Varsler nu
 Halvdans Søn, hin Milde,
 Gik til Hallen glad i Hu,
 Gik derind til Gilde;
 Kreds slog her om guldrund Drot
 Kæmper dyrebare,
 Finere i Konge-Slot
 fandtes ingen Skare!
 Med saa frydefuldt et Blik,
 Som ei skues ofte,
 Frænderne til Sæde gik,
 Under Hvie-Lofte:
 Hrodgar sad hos Hrodulf her *),
 Hvit de sad med Gammen,
 Lønde i den Gildes-Færd

*) Det er vel lidt underligt med den Hrodulf, der saaledes med Gæt springer op til Kongen i Høisædet, men der er dog ikke andet for, end, paa Skjaldens Ansvar, at lade ham sidde der, som en Brodersøn af Hrodgar.

Mangt et Bæger sammen! (78)
 Gæstefuld og vennerig
 Var den Konge-Stue,
 Skjoldung-Drotter ei paa Eviig
 Pansed under Bue!

Det var Halvdans Helte-Søn,
 Guldrund efter Bane,
 Bjowulf han i Kæmpe-Løn
 Gav en gylden Fane,
 Gav ham og, til Herre-Færd,
 Brynje af de Bedste,
 Hjelme-Hat og Belte-Sværd,
 Klinge med Guld-Fæste!
 Mange Dine, velforskyldt,
 Sværd fik mellem Svende,
 Der det, luende forgyldt,
 Helten kom til Hænde.
 Bjowulf lod i Hallen glad
 Sig af Hrodgar lønne,
 Heller ei at kimsse ad
 Var de Gaver skjønne;
 Venne-Gaver fire saae
 Her man over Bænke, (79)
 Hvortil Magen Drotter faa

Hordes at bortstjænke!
 Myrthesmykket, i sin Glands⁽⁸⁰⁾
 Saae man Hoved-Bjerget,
 Med en vældig Hjelme-Krands
 Var mod Sværd det værget,
 Saa at, naar den Bolde stod
 Mellem hvasse Egge,
 Ingen Kæmpe dog var god
 For hans Hjelm at flække!

Bore skulde Bjowulfs Len,
 Var end stor den vorden,
 Det, paa Bud af Halvdans Son,
 Saaes i Borge-Gaarden,
 Der af Hopper nu et Spand,
 Dtte udaf Stallen,
 Kneisende og godt i Stand,
 Dandsed op for Hallen!
 Mange, mange Penge værd
 Var de Hopper rene,
 Men dog Sadelen især,
 Som laae paa den Ene,
 Gjort af Godt med Kunstner-Hug
 Den var udaf Vælgten,
 Gjort til Kongens eget Brug,

Naar han drog i Feldten,
 Thi det Lov sig Hrodgar vandt,
 Vidt om Land med Ære,
 At hvor Kæmper Døden fandt,
 Turde med han være! (81)

Naaben gav jeg dig i Bold,
 Føier dertil Heste,
 (Sagde Yngve: Drotten bold)
 Brug dem paa det Bedste!

Saa den Konge ærefuld,
 Der paa Dressel heied,
 Som med Hæder, saa med Guld,
 Bjowulfs Daad opveied!
 Kæmpe: Værket lønned saa
 Halvdans Son hin Milde,
 At ham lyve maatte paa,
 Hvo ham laste vilde!
 Ingen her paa Bænken sad,
 Af det hele Følge,
 Der med Bjowulf stævned glad
 Over svalen Bolge,
 Som jo, af den Drot saa god,
 Midler fik for Møde,

Guld-endog i Mande-Bod
 Gav han for den Døde,
 Som, ved Biowulfs Helte-Mod,
 Og ved Herrens Raade,
 Blev den Enesie, hvis Blod
 Grændel fik at raade.
 Fleer at myrde, hos den Trolde,
 Var tilviffe Agten,
 Men det hindred Rornens Skjold:
 Gud, som har al Magten! (⁸²)
 Ja, i Herrens Haand det staaer,
 Alt hvad os skal hændes,
 Derfor ei, med hvide Haar,
 Løbet her fuldendes,
 Uden at jo, tit og let,
 Skifte Sorg og Gammen,
 Viis kun er, hvo immer tætt
 Tænker sig dem sammen! (⁸³)

Dog, i Hallen var i Dag
 Alt kun Fryd og Gammen,
 Skjalde-Sang og Harpe-Slag
 Der kun smelted sammen,
 Estrængelegen svared her
 Til den gamle Vise,

Om Kong Halvdans Herre-Færd,
 Værdig vel at prise;
 Minder skulde Hrodgars Skjald
 Friske op til Glæde;
 Om det Slag paa Feresval
 Høit han skulde kvæde,
 Hvor de Sønner af Kong Finn
 Snæf uventet mødte:
 Helten, snar som Fugl og Vind,
 Skjoldung: Thronens Støtte. (84)

Heller ei om Hildeborg
 Maatte Sagn hensove, (85)
 Hun som prøved, sig til Sorg,
 Jettens Tro og Love.
 Hofes Daatter uden Grund
 Ei sin Lodd beklaged, (86)
 Da, i aarle Morgen-Stund,
 Hun sit Tab opdaged;
 Over sine Kiæres Liig
 Stod hun dybt bedrøvet,
 Frænderne, ved Sværd og Svig,
 Sörgelig berøvet!
 Sønner, Brødre slagne laae
 Uden Skiel og Føie,

Hildeborg vel maatte ståe.

Her med Graad i Die!

Det var Kong Finn, paa Kæmper riig, (87)

Som Drot vel i hans Dage,

Forarmet blev han dog i Krig,

Beholdt kun Faa tilbage!

Men Hildeborg maatte vel sørge.

Ei Slaget meer nu mægted Finn

Mod Hengest at oplive,

Hans Kæmper faa ei saldt det ind

De Danste at fordrive.

Men Hildeborg maatte vel sørge.

Med Hengest nu den Jette-Drot

Sig vilde brat forlige,

Indrømmet ham sit ene Slot,

Dertil sit halve Rige.

Men Hildeborg maatte vel sørge.

Det var saa stolt en Kæmpe-Løn,

Det Slot med Konge-Throne,

Og hver en Dag af Folkwalds Søn *)

*) Folcwaldan sunu kunde ligesaa snart blot betyde:
Folke-Herskerens o: Kongens Søn; men da Taler
maa være om Kong Finn, finder jeg det rimeligere,
at han kaldes: Folkwalds Søn.

Fik Daner Guld i Sone.

Men Hildeborg maatte vel sørge.

Til Friser ned der regned Guld ;

Saa lod Kong Finn det springe ,

Han daarede saa rænkelfuld

Dem med de gyldne Ringe!

Saa Hildeborg maatte vel sørge.

Med Guld , og saa med glatte Ord ,

Dem gjorde Finn saa trygge ,

At paa den Eed , saa dyr han svor ,

De voved fast at bygge ,

Saa Hildeborg maatte vel sørge.

For sine Kæmper selv han svor ,

Saa lod han sig forlyde :

Ei skal med Sierning , ei med Ord ,

De Venne-Pagten bryde.

Men Hildeborg maatte vel sørge.

Ei Klage , knye , saa loved han ,

Skal Nogen , skændt for Die

Han seer sin Hovdings Bane-Mand ,

Maa for hans Bud sig boie. (88)

Men Hildeborg maatte vel sørge.

Og Hengest svor af Hjertens Grund :
 For nogen Friser puffe
 Paa Slag han slog, den aabne Mund
 Jeg skal med Sværd tillukke.
 Men Hildeborg maatte vel sørge. (89)

Der gjordes Fed, der gjordes Baal *)
 Af Ginn, den falske Jette,
 Der smelted Guld, der gløded Staal,
 Der brændte Kæmper trætte.
 Saa Hildeborg maatte vel sørge.

Alt med saamangen Hjelm af Guld,
 Og røde Brynje-Særke,
 De brændte Hnæs, med ham et Kuld
 Af Skjoldung-Kæmper stærke. (90)
 Saa Hildeborg maatte vel sørge.

*) At dette Baal kommer hovedkulds, er klart. Man kan imidlertid slutte sig til, at Ginn har stjaalet sig paa de Danske, og havt Bykken med sig. Videre Oplysning, om end ei al den, man kunde ønske, giver det i Indledningen omtalte Fragment, hvoraf man ser, at Overfaldet er sket ved Natte-Tide, og at Hnæs Kæmper vægebe sig mandelig i fem samfulde Dage.

En Deel vel Bane fik af Staal,
 Men Fleer dog sank af Mode,
 Og Jetter kasted nu paa Baal
 De Matte med de Døde.
 Saa Hildeborg maatte vel sørge.

Der stod den Viv med Hjerter-Sorg,
 Det lod paa Jette-Maalet:
 Kom med din Son, kom, Hildeborg,
 Og bærk ham selv paa Baalet! (91)
 Saa Hildeborg maatte vel sørge.

Sig blanded Kvindens Klage-Sang
 Med Brag af Vedt i Lue,
 Og høit den sig med Røgen svang
 Fra Baal til Himml-Bue. (92)
 Og Hildeborg maatte vel sørge.

Hvert Baand nu brast i Lue rød,
 Det braged, og det buldred,
 Hvor Flod blev Damp, hvor Been og Kød
 Hensmelted og hensmuldred,
 Og Hildeborg maatte vel sørge.

Den Graadser faul, med Lue-Land,
 Som Alt kan vel bekomme,
 Opaad, til Sorg for meer end Dan,
 En dobbelt Folke-Blomme;
 Saa Hildeborg maatte vel sørge! (9³)

Det var Kæmpers Hoveds-Mand *):
 Vennerne berøvet,
 Togde hjem til Frisen-Land
 Bradt han og bedrøvet.
 Hengest paa det høie Slot
 Løved kun med Smerte;
 Men ei glider Kisten godt
 Under Vinters Hjerter.
 Ei saa var det Seile-Tid,
 Nu, da i Kort-Vending
 Rasende i Bædde-Strid,
 Kæmped Storm og Brænding!
 Frostens, med sin Kæmpe-Haand,
 Kued vel dem begge,

*) Man seer, at Hengest er undsluppet Blødbadet, og maa have slaaet sig igiennem, da vi i Fragmentet see, han var med i Heden.

Bølgen dog i kolde Baand
 Var fra Kyst ei Snekke! (94)

Dog, der kom, med andet Nar,
 Og saa andre Dage,
 Solstins-Beiret kom med Vaar
 Smilende tilbage:
 Vinteren gav Vaaren Plads,
 Maatte for den flygte,
 Sommeren sit Mai-Pallads
 Blomsterkrandsen bygde,
 Længer havde ei behov
 Helten nu at nøle,
 Snart sig og en Maste-Skov
 Løfted over Risle;
 Hvad han stedse kom ihu,
 Brændende af Harne,
 Vilde han udføre nu,
 Riæk med Kæmpe-Arne.
 Verden vilde han Farvel
 Sige, hvis tilgrunde
 Ei han Jette gammel Gield
 Nu betale kunde!

Hunlafs Søn sit gode Sværd *)

Hurtig da omspændte:

Klingen, som fra første Færd

Getterne alt kiendte,

Og nu skulde med sin Egg,

Truffet blant af Skede,

Kløve Finn, den Riding fræk

I hans egen Rede.

Gudlaf, Dslaf ingen Frist

Gav nu Falske-Blakken,

Droit de takked ham for Sidst,

Skam sit han paa Rakken **);

Konge-Salen purpurrød

Maled de med Klingen,

Og Kong Finn nu fandt sin Død

Midt i Skjoldborg-Ringen!

Her ei gjorde daarlig Jagt

Rogen Skjoldung-Skytte;

*) Om det skal være Hengest selv, som her kaldes Hunlafs Søn, eller Ermand (Hunlasing) veed jeg ikke; dog taler Sammenhængen vel derfor.

**) Af Fragmentet seer man, at baade Dslaf (der kaldes Drdlaf) og Gudlaf var med Hengest paa det første Tog, samt at Gudlaf, ved Overfaldet, mistede sin Søn Garulf.

Stor var Konge-Hallens Pragt,
 Stort blev Kæmpers Bytte;
 Silke her tilgavns de spandt,
 Rast ombord de bare
 Smykker, Ringe, hvad de fandt,
 Tog for gode Bahre!
 Dronningen de glemde ei,
 Daner hun tilhørde,
 Hænde og ad Hvalers Bei
 De til Hjemmet forde *)!

Meer ei hordes Harpe-Slag,
 Endt var Skjaldens Kvæde,
 Dog deraf i Kæmpe-Lag
 Reiste sig stor Glæde,
 Sammens Ord fra Bænke lod,
 Skænkerne saa huse,
 Med den klare Wiin ombød
 Bægere og Kruse!

Frem nu gik Væltowe glad,
 Under Gylden-Smykke,

*) Hvem denne Dronning, eller Prindsesse (Orithlien
 wif) var, siges ikke; men formodentlig var det Hil-
 deborg, som forblev i Fiende-Bold, indtil Hengest
 kom igjen, og hevuede Stabe.

Did, hvor begge Frænder sad,
 For hinanden trygge *),
 Hvor og Throne-Skamlen stolt
 Hunferd saaes beklæde;
 Begge ham for trofast holdt,
 Værd sit Staller-Sæde,
 Skiondt engang i Sværde-Leeg,
 Det var Frænders Kiære,
 Blodsforbandte slemt han sveeg,
 Sig til liden Vre.

Dronningen for Thronen stod,
 Daners Bederkvæger!
 Sagde hun, med lystigt Mod
 Tag og tøm dit Væger!
 Klæd lykfsalig, Skjoldung-Drot,
 Daners Konge-Sæde!
 Tal til Gotther mildt og godt
 Næf dem Guld med Glæde!
 Fjern og nær ei finder du
 Bedre Ven og Frænde, (95)
 End den Helt, jeg hørde nu
 Du for Søn vil kiende. (96)

*) De tvende Frænder (suhter-gefæderau) er Hrobgar
 og Hrodulf.

I din frelste Hjorte-Borg
 Lad dig Misdøen smage!
 See henrinde, uden Sorg,
 Dine Leve-Dage!
 See paa Sønnen, som skal,
 Naar du skifter Farve,
 Throne i din Konge-Hald,
 Folke-Riget arve!
 Er de unge, har de end
 Dog en Foster-Fader,
 Hvis for Hrodulf, Skjoldung-Ben!
 Verden du forlader.
 Kiender jeg den Glade ret,
 For derfor jeg love:
 Skjold han løfter for vor Ret
 Kiæk paa Mark og Bove!
 Ja, om ei af ham vor Søn
 Havde Godt i Vente,
 Glemme maatte han, hvad Løn
 Vi af ham fortjende,
 Hvad vi gjorde for hans Vel
 Før og nu med Glæde,
 Elskede ham op til Held
 Og til Herre-Sæde! (97)

Dronningen nu saae man glad
 Til den Bænk sig vende,
 Hvor, med Hredrik, Hrodmund sad,
 Mellem Unger = Svende.
 Hos det Konge = Sonne = Par
 Sad og Gothe = Helten,
 Han med Joie bænket var
 Mellem Folk af Vælgten!
 Til ham fra den Dronning sin
 Flød nu Ord fuldsøde,
 Fulgte med den klare Viin
 Baand af Guld det røde:
 Handledd = Baand, et Tvilling = Kuld,
 Gyldensstyffes = Klæde,
 Finger = Ringe, og af Guld
 End saa favr en Klæde!
 Klæde slig, saa tung og stor
 Til om Hals at bære,
 Ei jeg paa den hele Jord
 Hørde fal at være!
 Ja, hvor under Himmel = Blaa
 Rige Herrer bygge,
 Ei jeg veed, at Nogen saae
 Bedre Gylden = Smykke,
 Siden Konstens Mester = Værk,

Brysing: Men, en Morgen,
 Hama, med en Haand fuldstærk,
 Bar til Brattings: Forgen;
 Siden hun, engang i Kveld,
 Lukkede sit Die,
 Sagde Jorderig Farvel
 Evang sig mod det Hvi!

Kiæden, som nu glad med Tak:
 Bjowulf fik i Hænde, (98)
 Havde siden Higelaf,
 Havde Svertings Frænde, (99)
 Der hans Sværd sin Evane: Sang
 Kvad paa Brynje: Særke,
 Der han værged sidste Gang
 Skatte under Mærke.
 Da ærgjerrig over Strand
 Stævned han paa Snekke,
 Gæste vilde Frisen: Land
 Han med skarpe Egge;
 Deilig funkled paa hans Bryst
 Klare Edel: Stene,
 Mornen brat dog Livets Lyst
 Vilde ham formene:

Banesaaret under Skjold
 Segned Bjowulfs Frænde,
 Liget af den Herre hold
 Franker fik i Hænde; (100)
 Marken ogsaa de beholdt
 Efter Kæmpe-Slaget;
 Plyndred Valen grumt og foldt,
 Efter Baaben-Braget;
 Kongens Lig de skaaned ei,
 Plyndred det med Glæde,
 Da, med Brynjen, gik sin vei
 Og den gyldne Kiæde*).

Dronningen, alt som til Sang,
 Læben sin nu rørde,
 Venlig det i Hallenklang,
 Hovmænd alle hørde:
 Hør du mig nu, Bjowulf tier,
 Hvad jeg dig vil sige,
 Tag den Kiæde, du seer her,
 Klædningen tillige!

*) Om dette Higelaks Tog, som her kun berøres i For-
 bigaaende, findes Resten i 17de og 20de Sang.

Slid med Helsen, Ei og Guld,
 Brug det paa det Bedste!
 Altid man beundringsfuld
 Dine paa dig fæste!
 Vær en Lære-Mester blid
 Nu for mine Sonner!
 Moderlig jeg kun din Slid
 Her mod dem belønner.
 Fjern og nær din Daad saa stor
 Skattes maa af Helte,
 Alt saavidt som Folke-Jord
 Bølgerne ombelte!
 Ja, vil, som jeg ønsker, huld,
 Lykken dig kun være, (101)
 Du saalidet Guld og Guld
 Savne skal som Vre!

Lyftig nu, vær selv dig lig,
 Som en Son af Huset, (102)
 Her, hvor Gæster uden Svig
 Gjør Besked i Kruset!
 Sidder, Kæmper, vel i Mag,
 Kommer kiont tilrette!
 Ingen bryde Venne-Lag
 Her med Riv og Trætte!

Sjæleglad ved Mjød og Viin
 Vorde hver en Kæmpe fin!
 Gjør det, som jeg beder!

Dronningen, saa favr og fin,
 Sogde nu sit Sæde;
 Kæmperne den klare Viin
 Drak med Hjertens Glæde;
 Dem det gif, som Mange før,
 Drømmende sig trygge,
 Mindst de tænkte, at for Dør
 Stod en stor Ulykke!

Ellevte Sang.

Grændels Moder, Hrodgars Klage, Bjowulfs
Trost.

Det skedte, alt som før, i Kveld,
Kong Hrodgar gif at sove,
Dg vogte skulle Hallen vel,
Om Nat, paa Troe og Love,
 En ædel Flok
 Af Kæmper Nok,
Alt som i gamle Dage! (103)

Der kom, til en god rolig Nat,
Nu Pude frem med Dyne,
Dpredte Senge blev, saa brat,
Paa Bænkene, til Syne,
 Til Hvile sød,
 Dg til sin Død,
Gif fort en herlig Stiænker.

Ei vaabenløse dog de laae:
 Ved Kæmpers Hoved-Giærde,
 Man Hjelme Rok og Skjolde saae (104)
 Dem blinke over Hærde,
 Dem laae og nær
 Guldgode Sværd,
 Og Malle-Kraver skionne!

Saa var det Skif hos Kæmper her, (105)
 Skjoldungers Drot saa hulde,
 Alt færdige til Herrefærd:
 De immer findes skulde,
 Ja, Dag og Nat,
 Ved Haanden brat,
 I Hald som under Mærke!

De sov nu ind, men dyrt at faae
 Kom Een den Aften-Slummer,
 Alt som i Gal saa tit man saae,
 I Grændels Tid, med Kummer,
 Til Syndens Sold,
 For Mord og Vold,
 Han sandt i Dødens Lænker.

Ja, for en Dag det kom nu brat,

Man fik det vist at vide,

Sig Grændel havde efterladt

En Moder, Mand til Kvide;

Den Hæx sit Barn,

Det stemme Skarn,

Paa Dancer vilde hevne. (106)

Thi foer hun op, med Harm i Hu,

Alt fra de Bolger koldde,

Alt fra sit Svælg, det Hjem for Gru,

Og saa for arge Trolde,

Der skulde hun,

Paa muddret Bund,

Henslide sine Dage.

Der Ravn, med sin Broders Blod, (107)

Besudled Haand og Bærg,

Det aldrig sig afvætte lod,

Han maatte, over Bjerger,

Til ødest Egn,

Med Morder-Tegn,

Bortfjæ fra Folke-Gammen.

Ved ham paa Jord, til Folke-Meen,
 Oprandt Ulyster mange,
 Og iblandt dem var Grændel Een,
 Den Iede Morder-Slange,
 Som, sig til Sorg,
 I Hrodgars Borg,
 Dog traf en vaagen Kæmpe. (108)

Til Kamp laae Helten redebøn,
 Antastet paa sit Leie,
 Han glæmte ei, hvad, af Guds Haand,
 Han fik til Arv og Eie:
 Sin Kraft, sit Mod,
 Han fiende lod,
 Til Folke-Troft og Baade. (109)

Han fik med Alvindsmanden Bugt,
 Han gjorde saa sit Bedste,
 At Folke-Fienden kom paa Flugt,
 Og maatte Hælhjem giæste, (110)
 Det vilde nu,
 Med Harm-i Hu,
 Hans Moder grusomt hevne! (111)

Til Hallen kom, med Blods-Altarae,
 Den Hæx, som andre Trolde,
 Hvor sovende, om Thronen, laae
 Bring, Dancr under Skjolde,
 Dog brat sad op
 Den Kæmpe-Trop,
 Der Oprør blev i Leiren!

Dog Maade der med det Ustyr,
 Var, som med Hærens Kræfter,
 Hun et Slags Kvindfolk var af Byrd,
 Og vældig kun derefter,
 Vel grum i Sind,
 Men dog en Kvind
 Mod Kæmper under Vaaben!

Af Kiøller for den Lede snart
 Der kom en Hob til Synne,
 Og Sværdet fløved, med en Fart,
 Den haarde Hjelme-Tryne,
 Det klang i Skye,
 Af Vaaben-Gnye,
 Nu over Bord og Bænke.

Heel mangt et Sværd der kom paa Gang,
 Og Kæmper streed bag Skjolde,
 Ei kunde Hjelm, ei Brynje lang,
 Beskytte mod de Bolde, (112)

 Af Frygt al Lyst,
 I Hæx Bryst,
 Forgik til her at tove!

Hun ud ad Døren foer i Hast,
 Hun vilde Livet bjerger,
 Men holdt en Vædning dog saa fast,
 Han kunde sig ei værges,
 Men maatte med
 Den Hæx afsted,
 Til Ruln i det Dybe!

Det timedes en Hovding her
 Det mørke Hjem at gæste,
 Som, Prodgær frem for Alle kiær,
 Stod øverst blandt de Bedste,
 Saa Kongen gav,
 Fra Hav til Hav,
 Ei Nogen for ham Prisen!

Lyksalig var han, allen Stund,
 Til nu, paa gamle Dage,
 Afmeiet blev, for stakket Blund,
 Ham Livets Blomst saa fage; (¹¹³)
 For Heltens Død
 Forgjæves lod
 I Hallen Suk og Klage!

Bedrøvelse den næste Dag
 Kun atter saae i Vorgen,
 At Bytte gjordes paa Bedrag,
 Man klaged høit med Sorgen,
 For Venne-Liig,
 Som, i den Krig,
 Man fik paa begge Sider! (¹¹⁴)

Den Drot saa viis, og vennehuld,
 Med Solvhaars-Krands om Tinde,
 Han blev i Sind saa forrigfuld,
 Ja haardt var at forvinde
 Det Hjerte-Stød,
 Som Venne-Død
 Gav Daners Drot hin Milde. (¹¹⁵)

Ei Bjowulf var i Hallen med,
 Der det gif Daner ilde,
 I andet Huus sit Leiesied
 Fik Gothen efter Gilde;
 Men flux med Soel,
 Der Hanen goet,
 Opstod den Seiersfælle.

Saa snart da Tidende han fik,
 Om Folke-Tab og Jammer,
 Den ædle Kæmpe hurtig gif
 Til Kongens Sove-Kammer,
 At høre der,
 Om dragne Sværd
 Ei skulde brat nu blinke. (116)

Den Helt han gif saa flux, saa frit,
 Paa Gulv nu med sit Folge, (117)
 Med Dou saa tog han Kæmpe-Skridt,
 Han vilde Sorgen dølge: (118)
 Sov sødt og godt,
 I Nat, min Drot?
 Saa spurgde han med Blide.

Det svared Drot paa Dane-Borg:

Spørg ei om søde Dromme!

Fornyet er den bittre Sorg:

For alle Daner ømme!

 Ik! tabt saa brat

 Har jeg i Nat

Min Ven den hjertenskiære.

Min Høire-Haand, min Støtte-Stav,

Forsvundet er af Salen,

Hin Broder graa af Yrmenlav,

Som gik mig næst paa Valen,

 Saa mangen Gang,

 Hvor Hjelme sprang,

Og Kæmper stanged Bue! (119)

Et Speil var han for Herremænd,

Paa Daners grønne Slette, (120)

Ik, død er Asger, død min Ven;

Paa Ny en grum Uvætte,

 Sig trædte indsneeg,

 I Hald, og sveeg

Den Helt ved Midnats-Tide!

At Daad bedrev din Kæmpe-Arm,
 Forleden Nat, med Størke;
 At Grændel du, saa vredes-varm,
 Gav Dane-Saar i Mørke,
 For Folket mit,
 Han sveeg saatiit,
 Det vilde hun nu hevne.

Ja, Grændel faldt, men efterlod
 Dog Slægt med Skade-Gvne,
 Hans Moder kom, og kræved Bod,
 Gik Held til sig at hevne,
 Saa mangen Mand,
 I Dane-Land,
 Det mindes, mens han lever.

Ja I, som tjende nys for Gold
 Den Hovding, vi begræde,
 Hvis Haand er nu saa stiv og kold,
 Ei rund paa Guld og Glæde,
 I mindes vist,
 At Argelist
 Gik Held til Hevn i Hallen! (121)

Alt Bønderne med Tant ei soer,
 Det fik vi nu at vide,
 Ulykker to, var deres Ord,
 Vi saae i Bang omstride,
 Som Maste-Trær,
 Af Folke-Færd
 Det Trolde er tilviffe.

Banfæbte er de begge To,
 Dog Forskiel er at finde:
 Den Ene maa af Alt man troe
 Har Lighed med en Kvinde;
 Den Anden meer,
 Saavidt man seer,
 Til Karlsfolk er at regne. (122)

Fra Arilds Tid den Ratte-Ravn
 Man kalder Grændel Jette,
 Men Ingen veed hans Faders Navn,
 Saa det er seent at giætte
 Dertil sig frem:
 Om En, og hvem
 Det var udaf de Sorte. (123)

Hvor Ulve kun, og andet Ræf, (124)
 Har deres Gang og Leie,
 Der færdes meest det Trolde = Paf,
 Paa Hvirvel = Bindens Veie,
 Og sære Ting
 Der rundt omkring
 Man seer i Hol og Mose.

Der er et Kiær, en Søe kansee,
 Hvor Væld gaaer under Lue,
 Der kan hver Nat en Strøm man see,
 Som bare Ild og Lue,
 Og længer ei,
 End en Miils = Bei,
 Er Stedet her fra Borgen.

Det Vandsted ligger godt i Læ,
 Det ligger midt i Skoven,
 Thi rundt omkring staaer Træ ved Træ,
 Som lukker sig for Oven,
 De staae med Rod
 Fuldgodt i Fod,
 De Vandet overskygge.

Slet Ingen er i Verden til,
 Blandt vise Mænd og Folde,
 Som prøve tør det Døve-Spil,
 At gæste Skovens Trolde,
 Selsk Hjørt og Hind
 Gaae ei derind,
 Om end de er i Flugten.

Nei, med Forundring tit vi saae,
 Hvad neppe troe vi kunde,
 Høitakket Hjørt ved Skoven staae,
 Forfulgt af Skytte-Hunde;
 Han Livet lod,
 Før med en Fod
 I Trolde-Skov han traadte. (125)

Fra Sol- og Bjerget til Morgen-Grue
 Saa Stormene sig røre,
 At Volgen bruser høit i Skye,
 En Gru er det at høre;
 Dog vorder tyst,
 Det bradt, som lyst,
 Ved Glimt af Morgen-Røden! (126)

Nu har om Stedet den Besteed
 Jeg sagt dig, som jeg vidste,
 Og, uden dig, jeg Ingen veed,
 Som turde did sig driste,
 Thi, svar mig nu,
 Tor, kiæk i Hu,
 Du Faren gaae i Møde?

O, tor du stævne did, min Ven!
 Hvor Skielmet boe i Klynge,
 Og kommer du derfra igien,
 Dig venter Guld i Dynge,
 Ja, lønnes skal,
 Din Daad i Hald
 Med Oldtids gylde Skatte! (127)

Det svared Bjowulf bradt igien:
 Sorg ei, min Drot saa saare!
 For Venner ei skal vise Mænd
 Udøse mangan Taare,
 Men svinge Sværd,
 I Herre-Færd,
 Til Hevn og Hæders Minde. (128)

Det er saa dømt i Norner's Raad,
 At Døden skal vi lide,
 Thi stræbe Hver, med ærlig Daad,
 At vinde Priis i Tide!

Kun Hvile sød
 Har Gravens Skjød
 For Støv fra Vres-Sengen!

Sid op, o Drot! lad Fiende-Spor
 Med Flid os bradt forfølge!
 Og troe mig paa mit Vres-Ord!
 Ei skal i bundløs Folge,
 I Jordens Skjød,
 I Skov som Glød,
 Noatten mig undslippe!

Nei, i den vide Verden ei
 Den skal et Smuthul finde,
 Hvortil jeg mig jo baner Wei,
 For ærlig Priis at vinde;
 Vær, som en Mand,
 Jeg troer, du kan,
 Da kun i Dag end Sorgen! (129)

Tolvte Sang.

Toget til Trolde-Kiar, Bjowulfs Manddom,
Kamp og Seier, med Herens Undergang.

Op den gamle Drot nu foer
Brat, med Jld i Die,
Takked, for de Trostiens Ord,
Herren i det Høie;
Lod sin Ganger sadle op,
Kom og snart til Sæde,
Saaes med sin Kæmpe-Trop,
Bradt i Borge-Stræde.

Nemt det var at finde Wei;
Være den at følge,
Skov og Skumring kunde ei
Hæxe-Sporet dølge,

Hvor hun, over Bjerg og Dal,
 Bar, til Tryd for Trolde,
 Hvad hun rovede i Sal:
 Liget af den Bolde,
 Kæmpen med de bedste Kaar
 I den danske Konges Gaard.

Skiondt ei graa han var om Iffen,
 Med de meest Erfarne dog
 Helte-Sonnen gif i Spidsen,
 Førde an det hele Tog.
 Fort han gif, med Speider-Die,
 Traadte mangen snever Sti, (130)
 Over Klint, og Klipper høie,
 Mangen Rykke-Boe forbi, (131)
 Til med Get han fik at stuenes i
 Mærket paa den rette Kaas:
 Trolde-Ekoven, som i Lue
 Kneisede paa hoiem Nas.
 Under Ekoven, muddret, blodig,
 Bolgen vidnede om Mord,
 Ingen Dane var saa modig,
 Gysen ham jo giennemfoer, (132)
 Der ved Trolde's Arne-Sted
 Heel forfærdeligt at stue,

Man, paa Trolde-Søens Bredd,
 Nøgers Hoved saae paa Tue.

Høit nu Kæmpe-Hornet lod, (133)
 Kaldte frem de Kiække,
 Flux og Folket, som det bød,
 Stilled sig i Række.

Hovedfulds fra Landet fløi
 Sære Søe-Uhyrer,
 Allehaande Orme-Loi,
 Mylrende som Myrer,
 Rykker, som, ved Middags-Tid, (134)

Sig i Solsen bade,
 Spaae saa tit, paa Bølge hvid,
 Somand Sorg og Skade.

Ud i Strøm af Blod og Gift
 Bradt de sprang i Harmes;
 Dengang Hornet til Bedrift
 Kaldte Kæmpe-Arme;

Gøthen dog i stakket Frist

Spændte flink sin Bue,
 Skød til den, der svømmed sidst,

Det var Lyst at seue,

Som han sigted, saa han skød,

Rykken maatte smage,

Med hans Piiil, den bittre Død,
 Hængde bradt paa Hage;
 Hagen slog man i dens Krop,
 Trak den af det Vaade,
 For den ret fra Taa til Top
 Undrende at skaade. (135)

Aldrig Nogen Bjowulf saae
 Bange for sin Troie, (136)
 Brat nu kom hans Brynje paa,
 Skulde Bolgen plove;
 Sid den var, og giort med Konst,
 Trods den kunde hyde.
 Fiende-Bold, som kun omsonst
 Proved den at bryde!
 Blanken Hjelms, i samme Stund, (137)
 Steeg i Brynje-Følge,
 Skulde snart, paa Havsens Bund,
 Blinke under Bolge!
 Havde Kroppen ingen Rød,
 Under Brynje-Kofte,
 Taalde Hjelmen og et Stød
 Nu, som før saa ofte;
 Smede-Kunst fra fordum Tid
 Her sig lod tilsyne,

Havde frandsket den med Flid,
 Kronet den med Tryne;
 Kort: den var et Mester-Værk,
 Trodsed Odd og Egge,
 Var de hvasse, den var stærk,
 Lod ei Staal sig flække. (138)

Dog, ei mangle skal sin Roes
 Sværdet, Bjowulf førde,
 Skiondt det var kun Laane-Gods,
 Hunferd det tilhørde;
 Det var just en Koftbarhed,
 Fra de gamle Dage,
 Hrunting hedde det, som jeg veed,
 Ledte om sin Mæge!
 Godt i Edder og Forgift
 Hærdet var den Klinge,
 Sveeg ei hvem den til Bedrift
 Modig turde svinge.
 Ei saa var det første Gang,
 Daad den skulde ove,
 Tit i Kæmpe-Kreds den klang
 Og bestod sin Prove! (139)
 Hvad misundelig i Hu,
 Drukken, før han meldte,

Glemde sagtens Hunferd nu,
 Siden han i Belte
 Bjowulf gav sit gode Sværd,
 Lod derved tilsyne:
 Selv han ei i Herre-Færd
 Turde med det lyne, (140)
 Vilde for sin Helte-Rang,
 Helte-Priis, undvære,
 End sit Liv i Bolge-Gang
 Døve kiæk med Vre!

Saa ei tænkte han, der nu
 Hrunting fik at bære, (141)
 Ei til Noget stod hans Hu,
 Som til Kamp og Vre!
 Det var Bjowulf, Eggthjows Søn,
 Han det Ord lod falde:
 Dane-Drot! jeg har en Bøn,
 Villig vel at falde:
 Færdig, som jeg for dig staaer,
 Dybt mig at nedsænke,
 Beder jeg, om galt det gaaer,
 Vel dig at betænke,
 Hvad du, Folke-Ben saa mild,
 Kiærlig selv mig loved,

Om jeg satte Livet til,
 Som for dig jeg voved,
 Alt i Faders Sted du end (¹⁴²)
 Da mig vilde være,
 Holde hver min Følge: Svend
 Høit i Agt og Ære!
 Hrodgar fiar! hvad jeg med Tæ
 Tog af dine Hænder,
 Send det Alt til Higelaf,
 Hvis mit Liv jeg ender!
 Naar da Gothe-Kongen huld
 Dreffelen betragter,
 Hædlingen paa røden Gulb
 Stirrer vel og agter;
 Da forstaae han skal saa grandt,
 Alt, bag steilen Bove,
 Guldrund Drot jeg foresandt,
 Tjende vel til Hove! (¹⁴³)

Og nu, Hunferd, lad fra Land
 Dybt i Edder-Bølge
 Kun den velbekjendte Mand
 Kæmpe-Sværdet følge!
 Intet, uden Livs Forliis,
 Hrunting skal forhindre

I min Haand at vinde Priis,
Som kan evig tindre!

Sagt nu Gothe: Kæmpen klar
Havde, hvad han vilde,
Lykdes, Bønten efter Svar
Var kun Tid at spille;
Sprang da, i den samme Stund,
Luft i Edder-Stømme,
Stod og snart paaølge-Bund,
Mester i at svømme. (144)

Det var Hexen, leed og suul,
Som, fra gamle Dage,
Havde her sit Hjem og Skjul,
Hun fornam saa fage,
At nedsteget var en Gæst
Fra de øvre Egne,
Stræbde trolselig dernæst
Flux ham at beegne,
Tog den Herre fast i Favn,
Klemde, som hun kunde;
Men da gjorde Brynjen Gavn,
Bugned ingensunde. (145)

Arrig paa den Brynje-Særf,
 Som ei briste vilde,
 Holdt da op den Hæx fuldstærk
 Kræfterne at spille;
 Har saa Helten til sin Boe,
 Under Edder-Bølge,
 Sprættende i Trolde-Kloe,
 Tvungen til at følge,
 Mægtig neppe Mod og Hu,
 Mindre sine Vaaben!
 Til Forundring meer end Gru,
 En utallig Hoben
 Bistre Sø-Uhyrer smaae,
 Kom fra alle Kroge,
 Seed ham, hvor de kunde naae (146)
 I hans Brynje-Braage. (147)

Brat nu mærked Helten god,
 Vant til Sært at friste,
 I et vandtæt Rum han stod,
 Skiondt ei hvor han vidste;
 Kommet var han under Tag,
 Tørt saa var hans Stade,
 Brænding ei og Bølge-Slag
 Kunde meer ham stade.

Her og fandtes Lys og Ild,
 Blaalig brændte Luen,
 Og før ret man saae sig til,
 Lyst der var i Stuen;
 Helten brat ved Skinnets saae
 Vandets Herferinde, (¹⁴⁸)
 Grum og graadig for sig staae,
 Slog ei til i Blinde:
 Hrunting han med Vælde svang,
 Kamde og tilviffe,
 Bane: Kvæde Sværdet sang
 Over Havfru: Iffe!

Dog, det maatte saa ei see,
 Hvad det Slag tilsigted,
 Skuffet maatte Helten see:
 Straale: Klingen svigted;
 Bide vilde den nu ei
 Meer i Helte: Hænder,
 Skiondt den før sig baned Vej,
 Dit med Hugge: Tænder,
 Giennem Hjelm og Brynje: Særk,
 Haarde nok at skiere; (¹⁴⁹)
 Efter mangt et Mester: Værk
 Misted den sin Vre!

Bjornulf dog ei misted sin,
 Lod ei Modet falde,
 Derfor skal den Helt saa sin
 Klippefast man kalde!
 Frønden af Kong Higelaf
 Ei for Døden grued,
 Bred han flux i Gulvet smat
 Sværdet som ei dued,
 Som, forgjort, i Trylle-Baand;
 Laae med døde Egge;
 Haabed, at hans Kæmpe-Haand
 Bedre skulde flække.
 Speile sig i ham Enhver,
 Som har Lyst at vinde
 Helte-Ravn i Herre-Færd,
 Som gaaer seent af Minde! (150)

Det var Gothe-Kæmpen bold,
 Med de stærke Arme,
 Han i Heren tog nu Hold,
 Blussende af Harmes;
 Skuldrene han skaaned ei,
 Dem han overvælded, (151)
 Dog var Grændes Moder sei,
 Faldt ei, skiondt hun hælded,

Brødes efter Trolde-Skik,
 Det var ei med Kæmpe,
 Til omsider Bugt hun fik
 Med den stærke Kæmpe.

Det nu tænkte Hexen leed,
 Hun vel havde Evne
 Til, med Dolken bruun og breed,
 Sønnen sin at hevne;
 Love maatte da igien
 Bjowulf, som saa ofte,
 At i Rød en fuldtroe Ven
 Var hans Brynje-Kofte! (152)
 Døden blev hans visse Lodd,
 Hvis den Jette-Kvinde,
 Om for Egg ei, dog for Odd,
 Kunde Nabning finde;
 Ja, sin Død paa Bølge-Bund
 Bjowulf havde fundet,
 Hexen, i en Vanhelds-Stund,
 Helten overbundet,
 Havde ei den Brynje haard,
 Herlig, maa man sige,
 Hjulpet ham i trange Kaar,
 Og saa Gud tillige;

Thi for Seier raader Han,
 Herren i det Høie,
 Bjowulf reiste sig paa Stand,
 Seired uden Moie! (153)

Mesteren i Herre-Færd
 Mønstred Alt saa nøie,
 Paa et gammelt Jette-Sværd
 Galdt da Heltens Die;
 I hans Vold det kom og snært,
 Han det kunde røre,
 Skiondt hver Anden det for svært
 Var i Strid at føre. (154)
 Jette-Sværdet, djærv og gram,
 Svang den Skjoldung-Kæmpe,
 Undte Høxen Læst og Skam,
 Slog ei til med Læmpe,
 Jette-Ståset ogsaa beed
 Høxe-Kiød som Klæde,
 Gjorde kort og god Bæfkeed,
 Eggthjows Søn til Glæde!
 Høxen laae for Heltens God,
 Det var lyst at stue,
 Men, af hendes Trolde-Blod,
 Sværdet stod i Lue,

Skinnede i Hallen saa,
 Som man seer for Die,
 Straalende paa Himmel-Blaa,
 Solen i det Høie.

Rundt i Hald med Speider-Blik,
 Draget Sværd i Hænde,
 Gram for Alvor-Helten gif,
 Bærket at fuldende: (155)

Med det Jette-Sværd, saa hvast
 Vilde han, med Rente,
 Grændel give i en Hast
 Alt hvad han fortjende,
 Ved saa tit, i Hrodgars Land,
 Ridings-Bærk at øve,
 Ved saamangen Dannemand
 Trædte ham at berøve.

Femten Karle, mens de sov, (156)
 Slugdes af den Fule,
 Femten, som et Trolde-Rov,
 Bar han til sin Kule;
 For det Alt nu Helten barste
 Grændel gjennemhærked,
 Men alt som han paa ham tarste,
 Endelig han mærked,

At hvad nu der, som en Bold,
 Banket sprang i Veiret,
 Var kun liget af den Trolde,
 Fordum han beseired;
 Hane-Saar ham Bjowulf gav,
 Der han før ham stækked,
 Hugged nu hans Hoved af,
 Det var Efter-Smækket! (157)

Midlertid de vise Mænd,
 Som med Hrodgar fælgde,
 Ei for Daners fuldtro Ven
 Deres Mening dulgde.
 Stirrende, ved Middags-Tid,
 Paa de røde Bände,
 For den Hovding duehvid
 Ginge de at stande,
 Vi, de sagde aabenbart,
 Haabet har opgivet,
 Om at Helten fra den Fart
 Komme kan med Livet;
 Aldrig meer i Kongens Gaard
 Seierrig han træder,
 Heller ham med Hud og Haar
 Sælhunds-Pak opæder. (158)

Dane-Folke-Bennen god
 Mængden overstemmed,
 Trolde-Ræffet han forlod,
 Stiled efter Hjemmet!
 Goetherne, skiondt Daner gif,
 Vilde dog ei følge,
 Stirred stibt, med Rvide-Blik,
 Paa den røde Bolge;
 Stirred efter Drot og Ven,
 Som det sig vel burde;
 Skiondt at see ham selv igien,
 Haabe knap de turde.

En Forandring, ganske sær,
 Nu der blev at see
 Paa det gamle Jette-Sværd,
 Med den blanke Lue:
 Som de stærke Vinter-Baand
 Sees i Vaar at smelte,
 Naar Alfaders Straale-Haand
 Loser Bolge-Belte; (159)
 Ja, som, efter Herrens Hu,
 Gis i Foraars-Dage,
 Saa fra Odd til Hjalte nu,
 Sværdet svandt saa fage!

Af Klenodier ei faa,
 I den Havfrue-Bolig,
 Gothe-Herremanden saae,
 Og forsaged rolig:
 Mellem Kostbarheder Nok,
 Alt hvad han udvalgde,
 Var, med Brændels Hoved-Blok,
 Seier-Sværdets Hjalte;
 Sværdet, efter sin Bedrift,
 Maatte, som han meldte,
 Af den gloende Forgift,
 Underlig hensmelte! (160)

Fra de døde Trolde's Hjem
 Brat sig at begive,
 Lysted ham, der søgde dem
 Mens de var i Live;
 Skyndelig sig Helten skød
 Op fra Bølge-Bunden,
 Frelst var, ved de Fules Død,
 Nu og Døve-Grunden! (161)

Det var Somænds Hoved-Hegn,
 Jublende paa Bølge,

Tungt beladt med Seiers-Tegn,
 Saae ham nu hans Følge;
 Alle og, som Een, paa Stand,
 Helten fløi i Møde,
 Der han, svømmende i Land,
 Steeg af Bølger røde.
 Gud skee Lov for Drot og Ven!
 Raabde Alle sammen,
 Frist og rast og her igien
 See vi ham med Gammen!

Lettet blev nu Helten god,
 Brynjen man afløste, (¹⁶²)
 Red da styrtes Vand og Blod,
 Som med Kar man øste.
 Længere nu tøved ei
 Kæmperne saa strage,
 Og den velbekiendte Bet
 Lagdes snart tilbage; (¹⁶³)
 Lystigt det fra Klinten gik,
 Skiondt man ei kan nægte,
 Kæmperne at bære sig
 Byrde som var ægte:
 Fire Karle paa en Gang
 Skyde maatte Rygge,

Ved at bære, paa en Stang,
 Grændels Hoved-Stykke.
 For dem dog det fortæd godt,
 Saa de Gother fjorten
 Stod med deres fiære Drot, (164)
 Snart ved Borge-Porten.
 Port og Dør sig lode op,
 Som en Mand af Bælgten,
 Treen, i Spidsen for sin Trop,
 Frem nu Gothe-Helten,
 Traadte, som velkommen Gæst,
 Ind i Drikke-Salen,
 Kom til Fryd og Folke-Fest
 Glimrende fra Balen. (165)
 Grændels Hoved og paa Stand
 Blev i Hald at stue,
 Gysen jog det i hver Mand,
 Skræk i hver en Frue, (166)
 Ind man det ved Haaret trak,
 Kæmperne det gøtted,
 Til Uhyrets Hoved-Stak
 Drifkende de støtted!

Trettende Sang.

Heitid i Hallen, Hrodgars Sang.

Det nu meldte Helten bold,
Eggthjows Søn hin gilbe:
Viid det, Etmand god af Skjold!
Halvdans Søn, hin Milde:
Hvad vi hid, som Tres-Legn,
Bragde med god Vilje,
Hvad jeg, inden Trolde-Hegn,
Fandt paa vaaden Tilje:
Velge-Skiænken, som nu her
Falder dig i Die, (167)
Vandt jeg, paa min Kæmpe-Færd,
Kun med farlig Noie!
Havde ei mig Gud i Dag
Underlig beskyttet,
Aldrig, i det Trolde-Lag,
Kunde jeg mig hyttet; (168)

Thi skjændt til de gode Sværd
 Hrunting er at regne, (169)
 Kom alligevel jeg her
 Dermed ingen Begne.
 I et kostbart Dieblif,
 Kun ved Herrens Raade,
 Syn jeg paa det Baaben fik,
 Som mig hjalp af Baade!
 Red af Bæggen, hvor det hang,
 Rev jeg det saa fage, (170)
 Og forgæves ei jeg svang
 Sværd fra gamle Dage;
 Det mig lykkedes saa vel,
 Alt' Ubætter begge
 Jeg i Hallen seiersfæl
 Slog med skarpe Egge!
 Saa da Løn de fik som Daad:
 Død for Riding-Levnet,
 Dane-Blod og Dane-Graad
 Blev tilbørlig hevnet!
 Ja, o Konning, i din Borg
 Trøstig, tør jeg love,
 Med din Hird du uden Sorg
 Kan herefter sove,
 Sove i det Mindste trygt

For det Sæt af Trolde,
 Som i Danmark kasted Frygt
 Hidtil paa de Bolde! (171)
 Hvad der Bod dem gav for Mod,
 Kan ei hid jeg bringe;
 Thi det hede Trolde-Blod
 Smelted haarden Klinge;
 Dog en Levning af det Sværd,
 Dem gav Bane-Saaret,
 Skuer du i Hjaltet her,
 Som jeg hid har baaret!

Oldingen med hvide Haar,
 Helten med de Bedste,
 Kongen med de mange Nar,
 Fatted gyldne Fæste,
 Tog i Haand, og fik i Bold,
 Værket uden Mage:
 Bod til Dane-Kongen bold,
 Efter Djævel-Plage.
 Ja, da Grændel, Guds Uven,
 Grum i Sind og Hjerter,
 Og hans Moder vandred hen
 Til fortjente Smerte; (172)

Underet af Jette-Konst
 Maatte ham tilfalde,
 Som sad fast i Lyffens Gunst,
 Fremfor Drotter alle,
 Der paa Jordens runde Bold,
 Inden dobbelt Bove,
 Dele ud, i Kæmpe-Gold,
 Guld og grønne Skove! (173)

Paa det gamle Hjalte stivt
 Stirred Hrodgars Dje,
 Paa det var, i gammel Skrift,
 Tegnet op heel noie:
 Hvad af Stort paa Jorderig
 Havde sig tildraget,
 Siden Volgen lukked sig
 Over Folke-Draget;
 Siden Thusse-Etten leed
 Sank i Flodens Bande,
 Maatte see sin Trodsighed
 Paa Guds Almagt strande!
 Fremmed var, fra Barns-Been,
 For Alfader Slægten,
 Sank i Dybet og som Steen,
 Under Brede's Bægten!

Paa Guld-Kiæberne med Flid
 Og det var anmærket:
 Hvem der først, i fordm Tid,
 Sied Under-Bærket,
 Sat med Rune-Stav i Glands,
 Til hvis Hænder Sværdet,
 Med sin prude Hjalte-Krands,
 Hamret var og hærdet!

Brodgar nu i samme Stund
 Løftede sin Stemme,
 Alle tav, for af hans Mund
 Viisdom at fornemme!
 Vel jeg gammel er og graa,
 Det var Kongens Tale,
 Men dog her jeg vidne maa
 Høit i Herre-Sale,
 Hvad med Sandhed og med Ret
 Hver maa eftersige:
 Bedre Helt af nogen Æt
 Aldrig saae jeg stige! (¹⁷⁴)
 Nye der skal, o Bjowulf kær!
 Derpaa kanst du lide,
 Gange af din Herre-Færd
 Trindt om Land saa vide!

Gid besteden du og viis,
 Mønster for de Bolde,
 Al din Kraft og al din Priis
 Uafbrudt beholde!
 Længe, hjertens-kjære Mand!
 Frem du Folke-Bedste!
 Undertrykte trindt om Land
 Hjelpende du giæste! (175)
 Ak! om Hermod Egvels Ret,
 Oldtids Skjoldung-Stamme, (176)
 Før hans Hu de kiendte ret,
 Haabed vel det Samme,
 Men dog steg den Unger-Svend,
 Tungt det er at melde,
 Kun til Kval for Dannemænd,
 Høit i Glands og Vælde!
 Magt og Styrke Gud ham gav,
 Vred overmaade, (177)
 Det slet ingen Dane brav
 Blev til Lyst og Baade!
 Ei saa lønnet Daad og Mod
 Han med Guld det røde,
 Bildt han tørsted efter Blod,
 Lagde Kæmper øde!
 Rasende fra Bænk han foer

Op med Sværd i Hænde;
 Slagtede saa over Bord
 Brave Følge-Svende!
 Dog, for Rid og Venne-Mord,
 Dyrt han maatte bøde,
 Venneløs han ilde foer,
 Pinefuld han døde! (178)

Vogt da, Bjowulf, vogt dig vel!
 Hør, hvad for de Unge
 Provet Mand i Levnets-Kveld,
 Hør, hvad jeg vil sjuenge:

Med Almagt throner Verdens Drot
 I Himmels-Høielofte,
 Han raader, styrer viist og godt,
 Men underligt fuldosfte,
 Ja, sælsomt efter Herrens Dom,
 Sig ofte vender Bladet om
 Med Stand og Land og Lykke!

See hist, der staaer en Adels-Mand,
 Ham under Gud nu Glæde,
 Han stiger høit i Arve-Land,
 Til Glands og Herre-Sæde,

Ham lystre Folk, ham dækker Skjold,
 Alt hvad han vil han faaer i Vold
 Guldtop med Guld og Gammen! (179)

Han lever efter Hjertens Lyst,
 Og blomstrer i sin Vælde,
 Ei taages Blik, ei trykkes Bryst
 Af Got, af Sorg og Velde!
 Ei yppe Riv, ei holde Stand
 Mod ham tør nogen Vindes-Mand,
 Alt vendes som han vinker! (180)

Alt evig er den Magt, den Lyst,
 Da tænker mangan Daare;
 Da styder, voxer ham i Bryst
 Og Hovmod's Træ saa saare,
 I Skyggen brat da sover ind
 Den Hyrde god for Sands og Sind,
 Ja Vagt for Hu og Hjerte.

En Bane-Mand der er saa fuul
 For Folke-Lyst og Lykke,
 Sin Bue spænder han i Skjul,
 Og sigter paa de Trygge,

Er Sønnen dyb, med Djæble-Smiil
 Han skyder ud sin hvasse Piil,
 Og saarer som han sigter.

Af paa det dybe Edder-Saar
 Kan Helten Bod ei raade,
 Ei længer, tykkes han, forslaaer
 Hvad Gud ham gav i Naade,
 Det røde Guld han nænder da
 For ingen Priis at skilles fra,
 Han ene Alt vil eie!

For Guldets Glimmer, Vrens Glands
 Forsmaaer han og forglemmer,
 Sin Herre-Stand, sin Hæders-Krands
 Han pletter og beskæmmmer;
 Foragter alt hvad Stort og Godt,
 Ham fordum stænkede Vrens Drot
 At eie og udrette!

Det endes med, at, fra sit Guld
 Han døende maa daane,
 Da faaer han Rok i Mund af Muld,
 Naar folde Læber blaane;

En Eier ny da uden Sorg,
 Til Hoibords i den Faldnes Borg,
 Hans Arbegods udfifter! (181)

Vogt dig da, o Kæmpe god!
 Vogt dig, Bjowulf kiære!
 Først og sidst for Overmod!
 Lad dig ei besnære! (182)
 Byg paa Evighedens Grund!
 Høst, naar du i Vælde
 Blomstret har en liden Stund,
 Blade maa du fælde!
 Aldrig paa din Lykke-Lodd
 Stole du og pukke!
 Snart, om ei for Egg og Odd,
 Maa for Got du bukke. (183)
 Der hvor Luen flammer vild,
 Og hvor Bølgen bruser,
 Der hvor Slingen spruder Ild,
 Og hvor Pilen suser,
 Hyt dig der, ifald du kan!
 Kort er dog din Vælde,
 Hvor godt du holder Stand,
 Synker du for Vælde!

Ja, i Alderdommens Nat
 Diets Glands forsvinder,
 Magtesløs din Mester brat
 Du i Døden finder! (184)

Tænk paa mig, som Dane-Land,
 Snefe Nar i Række,
 Luffed for hver Vinds-Mand,
 Vel med Sværd og Snekke,
 Styred under Himmel-Blaa,
 Saa ei Drot, ei Kæmpe,
 Turde mig, saavidt jeg saar,
 Trodse, forulæmpe!
 Af, hvor Bladet sig dog brat
 Maatte for mig vende,
 Forstiel, som paa Dag og Nat,
 Fik jeg da at fiende,
 Ja, da Grændel paa min Borg
 Giæsted mig saa fage,
 Al min Glæde blev til Sorg,
 Sang til Jammer-Klage!

Dog, hvor længe end jeg leed
 Sorg forunden Lise,

Herren i al Evighed
 Høit jeg maa dog prise,
 Som mig undte, før min Død,
 Eierrig at skue
 Fiendens Hoved-Pande rød
 I min Borge-Stue! (185)

Søg ved Gildes-Bord nu brat
 Brave Helt! dit Sæde!
 Vi i Morgen Dane-Skat
 Dele skal med Glæde! (186)

Gothe-Helten, sjæle-glad,
 Ord nok lod det være,
 Gjorde, som den Vise bad,
 Bænked sig med Tre; (187)
 Mellem Kæmper over Bord
 Under Høie-Lofte,
 Atter mangt et Sammens-Ord
 Faldt, som før saa ofte; (188)
 Til med Skygge-Hjelm opstreed
 Ratten over Skove,
 Leirede sig vingebreed
 Over Mark og Bove.

Folke: Drotten, duehvid,
 Blinkende med Die,
 Sandt omsider, det var Tid
 Sig til Sengs at føie!
 Og saa for den tappre Gæst
 Var det noget silde,
 Sengen tjende Gothen bedst,
 Efter Drikke: Gilde! (189)
 Kæmperne, paa Kongens Bink,
 Sprang da op fra Bænke,
 Kierte: Svenden fulgde flink,
 Som man vel kan-tænke,
 Ham til Sengs og Hvile sød,
 Som for Daner gierne
 Kæmpede paa Liv og Død:
 Helten fra det Fjerne! (190)

Fjortende Sang.

Hrodgars og Bjowulfs Farvel.

Borgen stak fuldhøit i Skye
Med sin gyldne Linde,
Under Loft, i Mag og Lye,
Gjæsten sov derinde,
Han som vaaged nys til Gavn,
Sov nu efter Møden,
Indtil froe den sorte Ravn
Meldte Morgen-Røden:
Helten, som med Straale-Hjelm
Smykker Himlens Bue,
Og hvem Skygge kun og Skielm
Bævende bestue! (191)

Efter Fædre-Landet nu
 Længdes fast de Siætte,
 Synderlig stod Heltens Hu
 Til hans Orlogs-Snekke;
 Derfor nu han bød paa Stånd
 Hrunting frem at bære,
 Tak for Laan dets Eier-Mænd
 Sagde han med Vre;
 Lasted ei, men tvertimod
 Koste Hunferds Klinge,
 Yttred, den i Kamp var god
 Høit paa Val at svinge. (192)

Der nu reisesfærdig stod
 Skaren under Vaaben,
 Heltens med det høie Mod
 Under Brynje-Kaaben,
 Vilde først med Daners Drot
 Verlig Afsted tage,
 Stødtes paa det høie Slot
 For ham ind saa fage.
 Først nu hilfed Daners Ven
 Høvist paa den Milde,
 Meldte saa: vi Orlogs-Mænd
 Det dig sige vilde,

Længsel efter Higelaf
 Alle vi nu bære, (193)
 Skiondt vi sande maa med Tak:
 Her var godt at være.
 Ja, vi nød saa meget Godt
 Her i dine Sale,
 At vel aldrig, Dane-Drot,
 Jeg det kan betale;
 Dog mit Ønske, som min Agt,
 Immer skal det blive,
 Dig at tjene af al Magt,
 Mens jeg er i Live!
 Vil dig Rabo-Folk med Krig
 Atter forulæmpe,
 Du paa rede Haand i mig
 Altid har en Kæmpe;
 Spørger jeg det over Strand,
 Du er stædt i Fare,
 Kommer jeg med tusind Mand,
 Kiæft dig at forsvare:
 Ung af Alder vel endnu
 Higelaf mon være,
 Men jeg veed, hans Konge-Hu
 Staaer til Dyd og Vre,
 Saa den Folke-Hyrde bold

Gjøre vil sit Bedste,
 Til at jeg med Helte-Skjold
 Kan som Ven dig gjæste,
 Svinge Sværd og gjøre Gavn,
 Saa ei meer du Folke-Gavn
 Gole skal i Marken!

Hredrik jeg tillige spaaer:
 Kommer nogenfinde
 Han til Gothe-Kongens Gaard,
 Skal han Venner finde;
 Dog, hvad han er vel bekiendt,
 Aldrig maa han glemme!
 Ude agtes man omtrent,
 Som man artes hjemme. (194)

Sandelig, min Ven, jeg troer;
 (Det var Konge-Svaret)
 At en Gud de gyldne Ord
 Har dig aabenbaret;
 Thi ei, før i denne Stund,
 Hørde af saa ung en Mund
 Jeg saa viis en Tale; (195)
 Som i Kraft du bærer Priis,
 Saa kan og, i Hjerter viis,

Du med Ord hufvate!
 Høit jeg mæler det i Sal:
 Dersom Hrædels Søn paa Val
 Maa for Sværdet bukke;
 Maa for Pil fra Bue-Stræng,
 Eller og for Sot paa Seng,
 Han sit Die lukke;
 Og hvis Folke-Drotten skal
 Fylde sine Dages Tal,
 Mens du est i Live,
 Følge-Gother finde kan
 Aldrig nogen bedre Mand,
 Spir i Haand at give!
 Sandelig forsynet godt,
 Vil du det modtage,
 Riget er med Skjold og Drot
 Alle dine Dage! (196)

Hør du det, o Bjowulf fiær!
 Daglig bedre du mig huer,
 Gothen, ved din Helte-Færd,
 Jeg med Dan forsonet stuer!
 Hvile skal fra denne Dag
 Al vor Tvist og al vor Trætte,
 Uden Rid og uden Rag

Komme skal vi godt tilrette!
 Ja, mens jeg er over Muld,
 Drot i Dane-Bange,
 Skifte skal, med Solv og Guld,
 Milde Ord vi mange!
 Lit nu skal, med Bør saa blid,
 Snekken, uden Hinder,
 Bære hid og bringe did
 Gaver og Kiær-Minder!
 Ven og Fiende, fjern og nær,
 Mærke skal og lære:
 Uden Skramt, to Folke-Færd
 Halvt i Alt kan være! (197)

Saa sig høre lod i Hald
 Kongen udaf Vælgten,
 Kjøstbarheder, tolv i Tal
 Gav han Gothe-Helten,
 Sagde: far nu vel, min Ven!
 Hjem til Frænder kiære,
 Men kom saa og snart igien
 Glad med os at være!

Kongen over Dane-Land
 Tog i sine Arme

Nu den bedste Adels-Mand,
 Kysse ham med Varme;
 Ja sit Hjerter Kongen lod
 Raade uden Hinder;
 Tale i en Taare-Flod
 Paa de gamle Kinder.
 Neppe kunde, sølvergraa,
 Han med Grund formode,
 Skiondt det var hans Sjæls Attraa,
 Meer at see den Gode,
 Som dog fremfor alle nu
 Kier han havde vundet,
 Følge sig med ham i Hu
 Inderlig forbundet;
 Derfor Volgen i hans Bryst
 Giennembrød sit Fængsel,
 Tolkede med Graadens Røst,
 Hjertets sunne Længsel!! (198)

Femtende Sang.

Bjowulfs Hjem = Reise.

Nu Bjowulf gik, den Helt saa klar
Med stolte Kæmpe=Drenge,
Og med Foræring dyrebar,
Alt over Mark og Enge,
Og sadlet var paa Bølgen blaa
En Ganger for den Kiække,
Hvor under De fortoiet laae
Hans gode Drlogs=Snekke!
Alt som nu gik til Stranden ned
Det Tog fra Høie=Lofte
Kong Frodgar for sin Gavnildhed,
Gik Lov og Tak fuldosfe.
Den Herre, som et Konge=Speil,
Og skinned i sin Bælde,
Indtil ham Kræfterne slog feil
I Kamp med Nar og Velde! (199)

Til Stranden kom den Kæmpe-Trop
 I Ringe-Brynjer klare,
 Hvad han vel saae fra Klinte-Top,
 Som tog paa Kysten vare,
 Men blev derfor slet ikke vred,
 Han vidste, hvad de vilde,
 I Møde han de Bolde reed
 Med Venne-Ord saa milde:
 I stunde nu, saa meldte han,
 Til Hjemmet nok med Ere,
 Og Bæder-Folket over Strand
 Velkomne skal I være! (200)

Hvor Snekken vipped under Land,
 For Anker-Toug og Tæstie,
 Den ladet blev med Guld paa Stand,
 Med Kæmpe-Toi og Heste!
 Et guldprudt Sværd fik han til Skænk,
 Som tog paa Snekken vare,
 Saa mere glimrende paa Bænk
 Han sad i Kæmpe-Stare!
 Det var nu Gothe-Heltens Lyst
 At fløve steilen Bølge,
 Thi støvned ud fra Danmarks Kyst
 Han med sit Kæmpe-Følge;

Alt over Hrodgars Skænk man saae
 I Midten Masten kneise,
 Og ei nu tøved Seil i Naa
 De Orlogs-Mænd at heise.
 Vel Binden bradt i Seilet tog,
 Saa Planker maatte knage,
 Men sinkede paa Reisen dog
 Ei blev de Kæmper strage: (201)
 Rei, skummende, somølge hvid,
 Den Hav-Hest god de aatte
 Hver Brænding hoi, hverølge strid
 Med haarden Hov nedtraadte,
 Ja foer med dem affted saa svindt,
 Alt snart med Fryd opdaged
 De Gothe-Landets fiære Klint
 Hvor den i Skye opraged.
 Ei tog af Mærkerne de seil,
 De var paa fiendte Veie,
 Men styred ind for fulde Seil,
 Til Hjemmets Brygge-Leie!
 Ei uventet kom de dog
 Længe alt tilst de,
 Havne-Fogeden modtog
 Heltene med Glæde;
 Skib og Seil han paa en Prist

Kiendte i det Fjerne,
 Vennerne til Haande gif
 Hurtig han og gierne,
 Gjorde al sin Flid med saa
 Snekken at fortoie,
 Alt for Storme tryk den laae
 Som for Bølger høie. (202)

Nu paa Timen kom i Land
 Ladningen saa fager,
 Adels-Føring over Strand:
 Guld og gode Sager.
 Kæmperne med gode Kaar,
 Og med gyldent Eie,
 Gæste vilde Kongens Gaard,
 Var og godt paa Veie;
 Hædlingen, Kong Higelaf,
 Herlig med sit Følge
 Thronede i sit Gemak
 Tæt ved Kyst og Bølge!
 Der havde sig den Herre prud
 Et deiligt Konge-Sæde.
 Og favnede sin unge Brud
 I Høieloft med Glæde;

Til Hygd: saa favr en Lilje-Baand,
 Med Glid han havde beilet,
 Og Pigens Hjerter, Pigens Haand
 Ei havde han forfeilet!

Det Lov og Hæreth's Daatter fik:

Vel artet allerede,

Hun vidt sin Alder overgif,

Var god om Guld at bede *)!

— — — —

— — — —

Bevogtet var hun Nat og Dag

Af Dyret, maa man vide,

Og ingen Mand i Kæmpe-Lag

Det voved at besejre; (203)

Det voved fiæk og bold dog hun,

Ia bandt med Knuder haarde

Det lede Dyr, i samme Stund

Hun greb til skarpen Kaarde,

Og gav dermed det Fane-Saar;

Skiondt sagtens man maa sige,

*) At her fattes Noget, er godt at see, og det maa, iblandt Andet, være en Overgang som siger, at Hæreth's Daatter havde ikke saadant et Ord paa sig, som D f f a s Dronning, om hvem dette Brudstykke handler,

At sig en Daad til Ivinde-Kaar
 Ei passer sig saa lige.
 For Grumhed svar af Hemmings Søn
 Blev hende Sag og givet,
 Hun tragted, sagde han, i Løn
 Sin Husbond efter Livet!
 Det meldte høit han over Bord, (204)
 Men Andre vil dog sige,
 Hun pønsed ei paa Rid og Mord
 Til Sorg for Land og Rige,
 Da Helte-Sønnen guldring-prud
 Hun gav sin Tro og Love.
 Paa Fader-Vink, som Offas Brud,
 Hun stævned over Bove,
 Saa sig de, henleved der
 I Gammen sine Dage,
 Og havde ret af Hjertet fikr
 Sin giæve Ægte-Mage.
 Fortjene kunde han det godt,
 Thi, trindt om Land saa vide,
 Saa vidt jeg veed, slet ingen Drot
 Ham sættes kan ved Side!
 Nei, Offa var, fra Hav til Hav,
 Navnkundig overmaade, (205)
 For Slag han slog, for Guld han gav,

For Tapperhed og Naade!
Han styred viis paa Fædre-Borg
Sit Arve-Land og Rige,
Men Hemmings Søn med Hjerte-Sorg
Han maatte Pladsen vige,
Ja, Garmunds Frænde, Folk til Gavn
Undveeg fra Arv og Fødestavn. (206)

Sextende Sang.

Velkomsten i Higelaks Hald, Maglebarderne i
Danmark, Bjowulfs Balde, og Drage-
Guldet.

Høvdingen med Staal i Bryst,
Og med Kæmpe-Følge,
Fort nu gif i Sand paa Kyst,
Langs med klaren Bølge;
Solen alt fra Sønder-Leed
Straaled høit paa Bue,
Kraftelig og fremad freed
Kæmperne paa Tue,
Kom saa til det høie Slot,
Hørde, at derinde
Frisk og vel den unge Drot
Sad med Huusgesinde;

Ja at han, hvem Dngenthjov (207)
 Bukked for paa Valen,
 Skifted med fuldgodt et Lov
 Sols og Guld i Salen!
 Higelaf det blev nu meldt.
 Hvor han sad, saa fage:
 Kommet er den giave Helt,
 Bjowulf nu tilbage.
 Frank og frie de: Skjoldmand gaar
 Op ad Borge-Gyde,
 Kommer vist med gode Kaar,
 Uden Lak og Lyde. (208)

Plads da brat, paa Kongens Ord
 Gjordes for de Kiære,
 De i Hald ved bredden Bord
 Bænkedes med Ere;
 Frænde her sad Frænde næst, (209)
 Ikke uden Føie,
 Kongen hilfed paa sin Gæst
 Riønt i Toner høie!
 Dronningen, den Rosen-Vaand,
 Saae man sig nu skynde,
 Bægeret i Venne-Haand
 Rakde hun med Ynde,

Det var Hæreth's Daatter fin,
 Hun til Kæmper kiære
 Trindt i Hallen Mjød og Wiin
 Høviſt bar med Tre!

Høit i fyrſteligt Gemak,
 Spørgsmaal over Borde,
 Bennesæl Kong Higelaſ
 Nu til Helten gjorde;
 Hvordan Gothen tured om,
 Det gad han nok vide,
 Derfor til den Hovding from
 Sagde han med Blide:
 Hvordan gif det, Bjowulf kiær!
 Dig med Kæmpe-Følge;
 Paa din ſtoute Herre-Færd
 Over ſalten Bølge?
 Kiæk hendrog med Kamp i Hu,
 Du til Hjorte-Borgen,
 Ventelig fik Hrodgar nu,
 Bod for Hjerte-Sorgen!
 Stor ſaa var min Sinds-Uro,
 Til dit Bove-Stykke
 Havde jeg ſlet ingen Troe,
 Mhned kun Ulykke;

Derfor gjorde jeg min Flid,
 Bad dig tit og længe,
 At du i den Trolde-Strid
 Ei dig skulde mænge,
 Lade heller Dannemand,
 Som de kunde mægte,
 For den prude Skjoldung- Ven
 Selv mod Grændel fægte!
 Corrigfuld jeg sad enstund
 I min Borge-Stue,
 Gud stee lov! jeg frisk og sund
 Atter dig mon stue! (210)

Det var Bjowulf Eggthjows Søn,
 Saa tog han til Orde:
 Ord der ganger, ei i Løn,
 Af hvad Godt jeg gjorde,
 Da fuldgram i Dane-Bang
 Styrke med mig prøved (211)
 Grændel, som saa mangen Gang
 Skjoldunger bedrøved,
 Piinde dem, saa de det vel
 Mindes alle Dage;
 Jeg ham gjorde Ret og Skiel
 For den Lande-Plage,

Saa at hver Ubætte leed,
 Hver den Skov-Trolchs Grunde,
 Gysse for den Dabre-Bred
 Skal til Verdens Ende! (212)

Baaret over Bølgen sval,
 Uden Tid at spilde,
 Gæstfæd jeg i Konge-Sal
 Daners Drot hin Milde!
 Plads mig gav den Herre bold,
 Der han fik at vide,
 Hvad jeg ferde i mit Skjold,
 Ved sin Arvings Side.
 Det jeg og bekiende maa:
 Der var Lyst og Glæde,
 Saa jeg Magen aldrig faae,
 Hvor jeg gif til Sæde,
 Skued indtil denne Dag
 Under Himlens Bue,
 Reppe sligt et Drikke-Lag
 I en Borge-Stue!

Med et Folkemoder-Blik,
 Som er rart at finde,

Stundum trindt i Salen gif
 Daners Konge-Kvinde;
 Skænket blev den klare Viin,
 Skiftet gyldne Skatte, (213)
 Før igien den Dronning sin
 Sig til Røe nedsatte!

Daatteren, den Lilje-Baand,
 Gjorde, vel til Mode,
 Stundum og med Skænk i Haand,
 Heltene tilgode!
 Da om Freyvor over Bord
 Faldt der mærkelige Ord
 Mellem Kæmper giæve. (214)

Guldrund var den Møe saa skøn *)
 Alt mod Kæmper strage;
 Fæstet var til Frodes Søn
 Hun i Ungdoms-Dage;

*) Da her nok fattes lidt, lader det sig ei strængt bevise, at Salen i det Følgende er om Freyvor, men der maatte dog være Meget borte, hvis det gjaaldt en anden.

Tassad var en Hovding prud
 Styred Land og Rige,
 Skjoldunger med ham, som Brud,
 Skulde hun forlige.
 Dæmpes skulde, ved den Biv,
 Had og Trætte, Krig og Riv
 Mellem Hovding-Slægter,
 Hvad dog, efter Storm af Staal,
 Selv det bedste Gifter-Maal
 Sjelder: længe nægter! (215)
 Det sig og stadfæstet nu;
 Thi hver Maglebard en Gru *)
 Var det: under Bue
 Unger-Evenden, Haand i Haand,
 Med den danske Lilje-Baand,
 Vandrende at skue!
 Som sin Stammes Sidste-Mand,
 Deres Liv og Lyst var han,
 Aldenstund de maatte,
 (Haarde Halses En og Hver)
 Lumle sig i Herre-Færd,
 Bane-Staalet blotte!

*) Taler er, som man seer, om en sørgelig Begivenhed
 i Danmark, men Sammenhængen er ikke god at
 finde.

Derfor nu de Styr ei holdt,
 Før i Konge-Salen
 Riv de fik og Mand-Slæt voldt,
 Segned selv paa Balen! (²¹⁶)
 Maglebarders Older-Mand
 Holdt for Tunge meer ei Tand,
 Ilbegrum i Sinde;
 Som sin egen Jffe-Bleeg,
 Grandt den store Bane-Leeg
 Droges han til Minde.
 Suur han sad ved Drikke-Bord,
 Skummelt var hans Død, (²¹⁷)
 Og til Sting han sine Død
 Vidste vel at føie.
 Unger-Evends Kæmpe-Hu
 Vilde han udspeide, (²¹⁸)
 Vække hvad der slumred nu:
 Folke-Tvist og Feide.
 Kiender du, min unge Ven!
 Sagde han, bedrøvet,
 Sværdet, som ved Fader-Lend
 Kæmpe-Daad har øvet!
 Kiender du det Sværd han svang
 Over Brynje-Særke,
 Der han floed sidste Gang

Hjelme under Mærke,
 Hvor han sank paa Valen træt
 For de danske Vaaben!
 Marken, efter Kæmpe-Slæt,
 Skjoldunger stod aaben;
 Og kun de, som den beholdt
 Kunde Valen rane.
 Over Gulo nu ganger stolt
 Søn ei veed, hvis Bane:
 Kryende af Daaden sig
 Bærer han som Bytte,
 Hvad nedarvet burde dig
 Følge og beskytte! (219)

Saa de dolke-hvasse Ord
 Flød fra Gubbe-Lunge,
 Tirred, til i Harnisk foer
 Blussende den Unge;
 Tøstet Liv i Mande-God
 For sin næste Frænde,
 Maatte, svømmende i Blod
 Bradt sit Løb fuldende! (220)
 Der hans Kiærlighed blev fold
 Til den fævre Pige,

Rødmede saamangt et Skjold,
 Jarle-Sværd deslige;
 Løsen blev det til en Riv,
 Som, paa begge Sider,
 Køstet mangt et Kæmpe-Liv,
 Og til alle Tider
 Maglebarderne i Hals
 Trolose Kompaner,
 Falske Benner nævnes skal
 For den Svig mod Daner!

Dog paa Tale Grændel nu
 Maa igien jeg føre,
 For at, Guldring-Skifter, du
 Ret kan faae at høre,
 Hvordan siden han og jeg
 Tumbled os i Vangen!
 Dengang ad sin Konge-Bei
 Solen var nedgangen,
 Folke-Ederen vor Gæst
 Blev før næste Morgen,
 Hvor vi, som vi kunde bedst
 Bænkede os i Borgen. (221)
 Handske her den lede Trold (222)

Nærmest laae for Haanden;
 I hans Kløer den Kæmpe bold
 Faldt og opgav Anden,
 Ja, det blev hans tunge Kaar
 Trolden godt at smage,
 Grændel ham med Hud og Haar
 Nad i Hald saa sage!
 Det var Kæmpers Alvindsmand,
 Skiondt med Blod paa Tænder,
 Gange ud dog vilde han
 Ei med tomme Hænder!
 Prøve Kræfter vilde snu
 Træringen den gamle,
 Gav sig med en Bante nu
 Derfor til at famle,
 Raged paa mig hist og her,
 Med den Bante sid og sær,
 Konstelig opbundet,
 Prøved mangt et Pokkers Træk,
 Vilde spillet med mig Gæk,
 Hvis han havde kunnet;
 Men det siger jeg forsand,
 Kæmpe-Ben hin Gode!
 Alt hans Anslag blev til Vand,
 Der jeg kom paa Fode. (223)

Dog, jeg gider ei fortalt
 Hvordan jeg gjengialdte (²²⁴)
 Stykkevis den Kieltring Alt
 Hvad han laande Helte;
 Nok er det, min Drot! jeg bold
 Bærged dine Svende,
 Og, hvorvel den feige Trold
 Smutted mig af Hænde;
 Løbe fra sin høire Haand
 Maatte dog den Fule,
 Fandt og for sig Dødens Baand
 I sin Røver-Kule! (²²⁵)

Skjoldung: Drotten vennehuld,
 For den Dyst i Bange,
 Lønnet mig med røden Guld,
 Kostbarheder mange,
 Dengang efter sorten Nat
 Kom den lyse Morgen,
 Og til Bords sig havde sat
 Gildes-Folk i Borgen.
 Tro mig, det gif lystigt til
 Samme Dag i Salen,
 Der var Sang, og der var Spil,
 Gammensfuld var Taler!

Skjoldungen med hvide Haar,
 Efter gammel Vane,
 Meget, lært i mange Aar,
 Bragde nu paa Vane. (226)
 Snart med liflig Harpe-Klang
 Han os vederbørged, (227)
 Snart med sanddru Rvide-Sang
 Hjerter han bevæged!
 Snart af Drotten, riig paa Alt,
 Gæstmild uden Mæge,
 Flydende os blev fortalt
 Salsom Skiemte-Sage!
 Snart den Helte-Gubbe, hvid,
 Baklende af Velde,
 Kom ihu sin Ungdoms-Tid
 Og sin Kæmpe-Vælde;
 Graa ei blot, men flog af Aar,
 Tale viis han førde,
 Mindet dog om Ungdoms-Vaar
 Inderlig ham rørde!

Saa fordrev vi Dagen der,
 Lod os Njoden smage, (228)
 Indtil med sin Skygge-Hær
 Natten kom tilbage.

Længe da det vared ei,
 Før et nyt Uhyre
 Gav til Hallen sig paa Dei,
 Harm og Hevn at styre:
 Det var Moderen til ham,
 Som for sin Umage
 Gik af Gothen Last og Skam,
 Kom derved af Dage!
 Harm nu hevnede den Mær,
 Toer ei frem med Ræmpe,
 Kom til Hallen, langed der
 Bradt en ædel Ræmpe.
 Gammel var den Helt og graa,
 Nsker man ham kaldte,
 Kyndig og han var som Taa,
 Hexen dog ham kvalde;
 Kun forgiæves om hans Liig
 Ledte næste Morgen
 Daner med al Flid og Tiig,
 Det fordobbled Sorgen;
 Ei det hjalp i Favne-Maal
 Bedd at sammenbære,
 Bønfes kunde ei paa Baal
 Vedlingen med Tre,
 Hexen hjem den Ræmpe tiar

Jænet maatte følge,
 Og med hende synke der
 Dybt i Lue-Bølge! (229)

Mest af Alt gif dette Mord
 Daners Drot til Hjerte,
 Høit og dyrt han mig besvor,
 Undertrykt af Smerte,
 Kiæk at vove, Folk til Gavn,
 Liv og Kæmpe, Kræfter,
 Virke Daad i Dybets Favn,
 Og faae Løn derefter!
 Gjort som sagt: min Kæmpe-Gang
 Drages Folk til Minde:
 I det varme Bad jeg sprang
 Fandt den fule Kvinde,
 Lurende paa Bølge-Bund,
 Farlig haard at trykke! (230)
 Stivt hun strittede enstund,
 Gif dog en Ulykke;
 Ja, alt med fuldgodt et Sværd,
 Uden Folk i Følge,
 Grændels Moder slog jeg der,
 Da kom Gift i Bølge. (231)

Haardt det holdt, dog godt jeg slap,
 Havde Nar tilbage;
 Godt betalt af Drot uknap
 Blev og min Umage;
 Ei fordi jeg søgde Løn
 Paa min Kæmpe-Vane, (232)
 Men for rund var Halvdans Søn
 Efter gammel Vane!
 Hvad mig Danner-Kongen gav
 Med den bedste Vilje,
 Med mig stævned over Hav
 Hid, paa Snekke-Tilje;
 Til din Tjeneste, min Drot!
 Er de Gaver stionne,
 Med din Raade, veed jeg godt,
 Du mig vil belønne;
 Og jeg er paa Frænder riig,
 Higelak, min Herre!
 Kun som Blodsforvandt af dig,
 Ellers Saa har færre! (233)

Nu, paa Gothe-Heltens Bud,
 Hurtig kom tilsyne,
 Først en Kæmpe-Hat saa prud:
 Hjelm med Vasse-Tryne!

Stadseelig var den og stærk,
 Dog skal Ingen nægte,
 Med den Sværd og Brynje: Særk
 Fulgde, som var ægte!
 Helten nu sig høre lod,
 Rime, og sagde:
 Alt som med den Rustning god
 Hrodgar mig paalagde,
 Jeg hans egne Ord nu vil
 Trolig eftersige:
 "Den har hørt Kong Hjorgar til,
 Drot i Skjoldung-Rige,
 Han ei den, skændt længe aatt,
 Vilde Hjorvard skænke,
 Skændt sin Son han undte godt
 Som man vel kan tænke.
 Der! (saa slutted Daners Drot)
 Brug den godt!"
 Med den Rustning, var at faae,
 Har jeg ladt mig sige,
 Fire Hopper abildgraa
 Fulgte her tillige.
 Gothe-Kongen Higelaf
 Gaverne fuldsfiere,
 Tog med Lys og tog med Tak,

Saa det bør at være;
 Aldrig kan en Kæmpe giav
 Slægt og Venner svige,
 Fiende værst er Frænde-Kæo
 Afstum og tillige! (234)
 Derimod de Frænder to:
 Sigelaf og Helten,
 Var som Guld hinanden troe,
 Edlinger af Vælgten!

Og til Hygd med Helten kom (235)
 Dressel over Bove:
 Riaden, som til Eiendom
 Han fik af Væltowe!
 Baandet, underligt at see,
 Skiont om Hals at binde,
 Sadel prud og Hopper tre
 Fik den Fyrste-Kvinde! (236)

Saa den Helt med Løve-Mod,
 Og med Bjørne-Kræfter,
 Blifte, at i Forhold god
 Han og var derefter;
 Styrke fremfor alle Mænd

Gud ham gav i Raade,
 Men sagtmodig han med den
 Immer holdt til Raade!
 Vrefiær, han Breden dog
 Vidste godt at dæmpe:
 Aldrig over Bord han slog
 Nogen drukken Kæmpe!
 Gotherne for ingen Ting
 Længe Helten regned, (237)
 Kongen ham i Kæmpe-Ring
 Daarlign fun beegned,
 For et Drog man saae ham an,
 For en Fæt i Vættan,
 Men den arefiære Mand
 Vifted af sig Pletten;
 Fik for al sin Vaande Bod,
 Havde nu den Være,
 At sin Faders Bærgelod
 Sigelaf indbære,
 Gav dermed sin Frænde fiær
 Hvad i alt hans Rige,
 Det forflaær sig: iblandt Sværd,
 Spurgde om sin Lige!
 Gav ham Lov at sidde hos,
 Hvæt i Konge-Sæde,

Gav ham Hjem og Jorde: Gods,
Herredom med Glæde. (238)

Saa sin Konge Bjowulf næst
Blev i alle Dele,
Han, hvem Lykken undte bedst
Siden fik det Hele; (239)
Dengang Higelak blev fold
Over Klinge: Lue,
Og da Hardred under Skjold
Sank paa Bane: Lue *),
Faldt, da ham i Herre: Færd
Folk med Ræmpe: Rygte,
Haarde Halse Een og Hver,
Skilfinger hjemfægde. (240)

Da i Bjowulfs Lodd det faldt
Thronen at bestige,
Godt han og, i Eet og Alt,
Styrede sit Rige,
Sad, med ønskelige Raar,
Gotherne til Glæde,

*) Hardred var Higelaks Son og Eftermand, som nærmere erfarer i 17de Sang.

I halvtredstidstydde Aar,
 Paa det høie Søde;
 Men opleved dog paa Jord
 Gorrigfulde Dage,
 Dengang fnyfende opfoer
 Trylle-Bjergets Drage:
 Dragen, som i Gruben laae
 Under Klipper bratte,
 Bogted der i Løn og Braa
 Gamle Hedning-Skatte,
 Slunred længe, vaagned brat,
 Rased grumt ved Midjenat;
 Tyve-Haand det voldte! (241)

Syttende Sang.

Hedning = Skatten, Guld = Tyven, Drage=
Branden og Bjowulfs Udrustning, med Sagn
om Higelaks og Hardreds Fald.

Did, hvor Dragen laae ved Ild,
Slumrende paa Tilje,
Stymperen kom ei paa Spil
Med sin gode Vilje;
Med sin Husbond i Fortrædd
Kom han, det var Klagen,
Flygtede, for Straffen rædd,
Og faldt ind hos Dragen!
Ei han spurgde om Forlov
Sig lidt Guld at tage,
Styndte ud sig med sit Kov, (²⁴²)
Kov der var tilbage,

Hvor engang, til Ingens Tars,
 Han, der sidst det vendte,
 Skulde hvad han fik til Arv
 Efter Ubekiendte.

Man om Eierne har vidst
 Ikkun det at melde,
 Han som ene blev tilsidst, (243)
 Røffende af Velde,
 Mærked godt at Guldet kun
 Han endnu en liden Stund
 Kunde selv beholde,
 Var da vel et Bognmands-Læs
 Ind i Hvelvingen paa Ræs,
 Nær ved Bølger folde.

Did kun gif en Sti fuldtrang
 Vanskelig at finde:
 Gjem nu, Grube! Gubben sang, (244)
 Vel hvad du har inde,
 Skiondt det for de Bolders Ben
 Er en piinlig Tanke,
 At til dig de brave Mænd
 Midler skulde sanke! (245)
 I min Hald og i min Gaard
 Blev der tomt og øde,
 Kæmperne fik Bane-Gaar,

De er Alle døde!

Dem ei meer ved bredden Fjord

Vinen vederkvæger, (246)

Stille hviler under Jord

Nu det gyldne Bæger!

Der og ligger nu forladt

Hjelmen aldrig fløvet!

Karlen for saa prud en Hat

Sover, den berøvet! (247)

Brynje-Særken med godt Hold,

Blev paa Val bedaget,

Trodsed Klinger's Over-Vold

Lit i Vaaben-Braget;

Herreløs, af Rust opvædt,

Skal den dog hensmuldre,

Aldrig færdes vidt og bredt

Meer paa Kæmpe-Skuldre! (248)

Der ei toner til Behag

Strængen under Bue,

Der ei høres Harpe-Slag

I den mørke Stue!

Kæmpe-Høgen aldrig der

Sig i Kred's mon svinge,

Droßlen vims ei Graven nær

Vifter let med Vinge!

Af, hvor var mig Skiæbnen haard!
 Hælsot fik og Bane: Gaar
 Mine Kæmper alle! (249)

Saa, som eenlig Fugl paa Tag,
 Sang han baade Nat og Dag
 Tolkede sin Smerte,
 Indtil Dødens Kæmpe: Haand
 Sønderrev det seie Haand,
 Knusde Gubbens Hjerter: (250)

Funklende som Blus og Glød,
 Afgrunds: Dragen mørkerød,
 Natte: Gæst i Bjerger,
 Fløi som før ved Midjenat,
 Fandt i Grav den døde Skat
 Uden Vagt og Værge;
 Da Uvættens ondskabssuld,
 Gammel nok af Dage,
 Til det blanke Hedning: Guld
 Klynged sig saa fage; (251)
 Lured der i mange Aar,
 Ja i Secler trende,
 Leed i Skatten dog et Skaar
 Der de var til Ende. (252)

Manden som i Drage-Slot
 Dved Tyve-Streger,
 Lob paa Timen til sin Drot
 Med det gyldne Bæger; (253)
 Bød ham gjerne ei onsonst,
 Byttet for hans Naade.
 Saa et Bærf af Oldtids-Kunst
 Drotten fik at staae,
 Men ved Støien over Steen (254)
 Mærkede den Fule,
 Fiende-Fod det var som treen
 Driftig i hans Kule.
 Stærkhjort vaagnede nu op,
 Uheld var paa Færde,
 Farligt vist var Mandens Hop
 Ved hans Hoved-Giærde,
 Men, er Timen ei forbi,
 Og man har Guds Naade,
 Altid løber der en Sti
 Ud af Rød og Vaade!
 Saa og her, forgiæves fun,
 Ude som og inde,
 Dragen, vreed af Hjertens Grund,
 Søgde ham at finde
 Som dens søde Sovn afbrød; (255)

Bugtede sig ofte,
 Brændende alt som en Glød,
 Trindt om Grav paa Tofte,
 Fandt ei i den hele Egn
 Ham der skulde bøde,
 Saae ei til ham mindste Tegn,
 Alt var tomt og øde! (256)

Ind i Hulen atter kom
 Nu den gamle Drage,
 Snused allevegne om,
 Mærked da saa sage,
 At af sine Drikke-Kar
 Eet han havde mistet,
 Som en Lyb, i hvem det var,
 Til sig havde listet.
 Rasende, som før alt vreed,
 Blev det Bjerg-Uhyre,
 Kunde knap til Soel gif ned
 Arrigheden styre,
 Vilde brat med Blus og Baal
 Luften gjennemgløde,
 Lade for sin Drikke-Skaal
 Landet grusomt bøde. (257)

Solen sig i Vester-Hav
 Sankede med Dagen,
 Lystig op fra Klippe-Grav
 Svang sig Edder-Dragen, (258)
 Under Skye, som Baal i Blæst
 Folgende han svæved;
 Gysende, den lede Gæst,
 Folket saae og bæved;
 Alt, kun slukket blev den Ild
 I hans Blod, som god og mild
 Guld dem gav saa gierne!

Det nu var Uvættens leed,
 Fra ham under Bue,
 Regned, hagled Gloder ned
 Tændte Alt i Lue, (259)
 Luen steg, og Huse faldt,
 Hvor man sig henvendte,
 Hvad af Røgen blev ei kvælt,
 Mande-Draget tændte!
 Det da skionned alle Mand,
 Fik dertil han Eone,
 Dragen, i det hele Land
 Liv ei vilde levne. (260)
 Saa han leged under Skye,

Gothere til Plage,
 Floi ved første Morgen-Grue
 Hjerteglad tilbage,
 Støled i sin dunkle Braa
 Stolt paa Kraft og Klippe,
 Haabet, som man siden saae
 Skulde ham dog glippe!

Bjowulf om de bange Raar
 Bud nu fik saa sage,
 Ilden i hans egen Gaard
 Tog alt paa at brage! (²⁶¹)
 Gothers prude Hoved-Borg
 Smuldbrede i Lue,
 Da begyndte syg af Sorg
 Edlingen at grue;
 Frygted for, at han, sem Drot,
 Havde, paa en Maade,
 Arilds-Loven overtraadt,
 Og forspildt Guds Raade.
 I hans Bryst det saa var fat,
 Som naar i en bælmørk Nat
 Brede Bølger kæmpe; (²⁶²)
 Dog var det hans fulde Agt,

Trodsfende af Dragens Magt,
 Luerne at dæmpe,
 Og den lede Drm med Staal
 Give Løn tillige,
 Drmen, som med Ratte-Baal
 Ødte Land og Rige. (263)
 Godt han vidste, at mod Baal
 Træ kan aldrig holde,
 Derfor gjøre lod af Staal
 Han sig bedre Skjolde.
 Ende skulde nu saa brat
 Helten sine Dage, (264)
 Skille dog ved Liv og Skat,
 Først den gamle Drage!
 Krig i Spidsen af en Hær
 Dragen at paaføre,
 Holdt sin Vre han for nær,
 Taalde ei at høre,
 Det for ham var nogen Sag
 Med en Drm at fægte, (265)
 Han der trodsed før i Slag
 Farer, som var ægte;
 Siden, til Uvætte-Sorg,
 Han med Kæmpe-Hænder
 Kendsed Hrodgars Konge-Borg,

Tugted Grændels Frænder:

Saa det var fuldhaard en Dyst,

Da for Øre-Blade

Higelaf paa Frislands Kyst

Livet maatte lade!

Gothes-Folket tabde der

Rigets fødte Bærge,

Bjornulf dog for skarpe Sværd

Bidste sig at bjerge!

Kæmperne i fremmed Land

Her tilgavns kom efter;

Alt for Ti og Tyve Mand

Helten havde Kræfter; (266)

Thi Hetbarer Nok man saae

Mylre under Skjolde *),

Kreds og Ring de vilde slaae

Tæt omkring den Bolde;

Saa dog om hans Kæmpe-Gang

Kunde Sagn hjembære,

Over Dyrger Liig udsprang

Han i Hav med Vre,

*) Hetware maa nødvendig være Navnet paa de Folk i Frisland, Higelaf sloges med, ligesom da og ware er det almindelige Ord paa Indbyggere.

Ploiede den salte Sø
 Uden Kæmpe = Følge;
 Svømmed hjem til Fædres De
 Over bredden Bølge! (267)

Higelaf han var nu død,
 Blottet laae hans Rige,
 Hygd da Bjowulf Spiret bød,
 Thronen og tillige;
 Skionned vel, mod Fiende = Bold
 Sonnen, som hun aatte,
 Mægted ei at løfte Skjold:
 Borne = Sko han traadte.
 Desuagtet vidne maa
 Hver, som Sandt vil sige,
 Aldrig tænkte Bjowulf paa
 Thronen at bestige,
 Over Hardred ei tiltog
 Han sig Magt og Ære,
 Men af Drengen han opdrog
 Mand til Drot at være!
 Myndig blev den Konge = Søn,
 Var og Drot saalænge,
 Til ham giæstede med Don,

Over Svane-Bænge,
 Dhters Sønnen, som nu Bod
 Væfede med Staalet
 For den gamle Skilfings Blod,
 Som var før udstraalt:
 For den største Bølge-Drot,
 Som i Svea-Rige
 Hvem det Gamle kiendte godt,
 Vidste af at sige!
 Til et Minde ved hans Grav
 Hardred var udfaaet,
 Ham og Skilfing-Sværdet gav
 Brat nu Bane-Saaret,
 Hvorpaa, uden Ran og Rov,
 Til sit Land saa fage
 Sønnen af Kong Ongenthjow
 Stævne tilbage! (268)
 Ledigt han for Bjowulf lod
 Gothers Konge-Sæde,
 Ledigt for den Helt saa god,
 Værd det at beklæde!
 Ei saa glemde Bjowulf dog
 Hardreds Drab at hevne,
 Og der Giengiolds-Timen slog
 Sik dertil han Tøne;

Som Edgylfes Ven i Nød *)
 Leding han af Land udbød,
 Hjelpen godt han flædte;
 Skilfinger han gav da Løn,
 Hviled ei, før Dhters Søn
 Bane-Luen flædte. (269)

Saa var under Baaben-Døn
 Heldig graanet Eggthjows Søn,
 Trods saamangen Fare,
 Seierrig i hver Bedrift,
 Til han nu mod Orme-Gift
 Skulde sig forsvare!

*) Edgylfe var ba rimeligviis en Medbeiler til den Svenske Throne, der søgte Hjelp hos Bjornulf og Gotherne, som gamle Fiender af Svensken, og de svenske Drotter, hvorefter siden mere i 18de og 20de Sang.

Attende Sang.

Bjornulfs Ivekamp med Dragen, og indflettede
Sagn om Kong Hrædel og hans Sønner.

Nyt om Land der spurgdes nu,
Da i Morgen-Røde,
Gothe-Kongen, gram i Hu
Dragen gif at møde!
Ene dog ei gif af Gaard
Helten, men selv Tolvte,
Vidste nu og paa et Haar
Hvad Ulykken voldte: ⁽²⁷⁰⁾
Gierningen var kommet op,
Karret bragt for Dagen, ⁽²⁷¹⁾
Holde maatte da og Trop
Han der stjalr fra Dagen!

Som den Trettende i Flof
 Med var han i Skare (272)
 Bei han viiste, nødig nok,
 Bange som en Hare,
 Did, hvor ikke langt fra Hav
 Under Klipper bratte,
 Som en Bjerg-Trold i sin Grav
 Dragen laae paa Skatte;
 Det for Folk var ingen Spøg
 At aflægge der Besøg
 Hos den grumme Vætte!

Nu paa Ræffet, under Fjeld
 Drotten gif til Sæde,
 Sagde Bennerne Farvel
 Kiækt, dog ei med Glæde,
 Gad Valkyrien og nær,
 Som, med Skielm bag Dre,
 Vilde i den Herre-Færd
 Oldingen berøre,
 Vilde nu, trods Hjerte-Baand,
 Helten saa udstykke,
 At i Kæmpe-Kiød hans Mand
 Brat holdt op at bygge!

Det var Bjowulf, Eggthjovs Søn,
 Saa tog han til Orde:
 Med paa Val i Vaaben-Døn
 Selstab tit jeg gjorde,
 Doved mig i Ungdoms-Mar,
 Er dog gammel blevet,
 Mindes, som den Dag i Gaar,
 Hvad jeg har oplevet.
 Syv i Alt var mine Mar,
 Da en Drot fuldædel
 Tog mig af min Faders Gaard,
 Drotten var Kong Hrædel!
 Vennefæl og frændehuld,
 Holdt mig godt den Rige;
 Gav mig Mad og gav mig Guld,
 Elsked mig tillige,
 Som hvad ham i Konge-Hald
 Kiærest var at finde,
 Skiondt dog Sønner Tre i Tal
 Glad han saae derinde:
 Herbald, Hakon, Higelaf.

Ak, hurtig kan Glæden omskiftes til Sorg,
 Det maatte Kong Hrædel bekiende;

Med Glæden og Livet i glimrende Borg
 Det tog kun en sørgelig Ende *)!

Ung Herebald ældst var af Sønerne tre,
 Saa ilde det maatte sig hændе,
 Og skulde dog aldrig paa Jorderig stee,
 Han faldt for sin nærmeste Frænde!

Ja, Pilen paa Stræng lagde Hakon med Lyst,
 Ei værre skød Rogen med Bue,
 Med Broderens Piil i sit kiærlige Bryst
 Ung Herebald blegned paa Tue!

Den Synder, man domde, for slig en Udaad
 Med Livet var skyldig at bøde, (273)
 Dog maatte uhevet, for Faderens Graad,
 Ung Herebald blegne og bløde!

Med Gysen kun Oldingen tænkte derpaa,
 Hvad Skiæbne hans Søn skulde friste,
 Kom Hakon i Galgen, man klarlig det saae
 Hans Hjerte paa Stand maatte briste.

*) Disse fire Linier har jeg sat til, for at danne en
 Slags Overgang, men man seer let, at Indholden er
 laant af det Følgende.

Saa Oldingen herdes med skælbende Røst
 I Sang at udøse sin Klage:
 Hift svæver i Galgen min Alderdoms Trøst,
 Til Føde for Ravn og for Krage!

Hvad nytter mig Vid, og hvad gavne mig Ar!
 Hvad Hjelp kan den Døde jeg yde!
 Hvad andet, end lade, i Dag som i Gaar,
 Hver Morgen min Klage-Sang lyde! (274)

Til Dødens, slet ikke til Brødrenes Løb
 Min Eldste saa ynkelig endte;
 I Galgen der findes den Fædrene-Arv,
 Som derved de finge i Vente! (275)

Dit Høieløfts-Sal er af Veir og af Wind,
 Omkring dig er eensomt og øde,
 Henviiset, min Søn, er dig Rosen paa Kind,
 Saa maa dog mit Hjerte vel bløde! (276)

Ik, hvor under Sky du dig svinger saa bleg,
 Der er ingen Harpe at høre,
 Der findes, der kiendes ei Lyft eller Leeg
 — — — — — (277)

Saa sværmed den Gubbe, og Sang efter Sang
 Han hørdes med Sorgen at kvæde,
 Han fandt, hvor han stødtes, i Borg eller Bang
 Kun Tomhed, kun Kval og ei Glæde. (278)

Ham Herebalds Drab gif til Hjerte fuldner,
 Alt som en ubodelig Skade,
 Han havde slet ikke hans Bane-Mand fiær,
 Men kunde ham heller ei hade! (279)

Saa sank da den Herre i Graven af Sorg,
 Lyksalig ved træt at nedsegne,
 Lod Sønnerne raade for Land og for Borg,
 Opsvang sig til lysere Egne! (280)

Ei lagdes med Gubben dog Sorgen i Grav,
 Maae Gothe og Svenske bekiende,
 Fuldbistre de giæsted nu tit over Hav
 Hinanden for Belte at spænde. (281)

Det Ungenthjow voldte, og Sønnerne hans,
 De vilde af Fred ikke vide;
 De Halse saa haarde kom ofte til Lands
 Paa Krig under Hrosna-Bjergs Side; (282)

Ei sad mine Frænder med Hænder i Skiod,
 Nei, Alle deraf veed at sige,
 Hvor Kinderne blegned, og Klingen blev rød,
 Da bradt de gav Lige for Lige!

Dog maatte den Ene, fast over dens Værd,
 Og Vren med Livet giengiælde,
 I Frænde-Haand funkled det farlige Sværd,
 Som mægted Kong Hakon at fælde.

Før Dugenthjow segned den Herre saa rank,
 Om Jofur end saa hevned Skade,
 At graahærdet Skilfingen skrænted og sank
 Paa Balsårdens slibrige Gade! (283)

— — — —
 — — — —

Siden jeg min Higelak (284)
 Tit for Guds og Ringe
 Sagde saa paa Valen Tak,
 Med min Straale-Klinge,
 At omsonst han ei mig gav
 Lehn til Arv og Eie,
 Rødtes aldrig til, bag Hav,
 Stridsmænd sig at leie. (285)

Aldrig han i Kæmpe-Trang,
 Det tør høit jeg sige,
 Sendte Guld til Dane-Vang,
 Eller Svea-Rige!
 Saa i Fylking-Spidfen Gavn
 Gjorde jeg alene,
 Og at svare til mit Ravn
 Skal mig ei formene
 Under Hjelm de hvide Haar,
 Aldenstund paa Tofte
 Denne Klinge bi mig staaer, (286)
 Som den stod fuldofte!
 Kiendt og blev min Kæmpe-Mand,
 Da, for længe siden,
 Dagravn segned for min Haand
 Død i Hune-Striden; (287)
 Ei han Triser-Kongen der
 Smykker bar til Bytte, (288)
 Kunde, trods sit gode Sværd
 Ei sig for mig hytte.
 Ei til ham jeg brugde Staal;
 Brydes godt jeg turde,
 Med de bare Næver Kaal
 Paa den Karl jeg gjorde.
 Men ved Skatte-Graven nu

Svinger jeg med Bane-Hu
 Sværd i Kæmpe-Hænder.

End paa Trods, med Bane-Kaar (²⁸⁹)
 Bjovulf tog til Orde:
 Yderlig i Ungdoms-Har
 Bøve mig jeg turde;
 Til jeg gammel blev og graa
 Landet har jeg værget,
 Før en Dyst og end bestaae
 Her ved Drage-Bjerget,
 Skal med Vren holde Slag,
 Hvis Uhyret for en Dag
 Kommer ud af Kulen! (²⁹⁰)

Før den Drot nu til sin Død
 Gik med Helte-Mine,
 Vennegod Farvel han bød
 Riønt til Kæmper sine,
 Til dem alle, hver især,
 Sagde med det Samme:
 Ved mod Dm at løfte Sværd
 Vilde jeg mig skamme,
 Vidste jeg kun, det gik an,
 Den, som, iblandt Flere,

Grændel før i Dane-Land,
 Kraftig at haandtere;
 Men nok her jeg vente maa
 Gld og Edder-Strømme,
 Tager derfor Rustning paa,
 Som sig vel mon somme. (291)
 Ja, med Skjold, og Brynje god
 Gaaer jeg mod den Hæle,
 Hgter og at holde Fod,
 Fagte, ei med Hæle,
 Indtil, efter Skiebne-Kaar
 Og Alfaders Vilje,
 En af os med Bane-Saar
 Bænkes lavt paa Tilje; (292)
 Thi kun lidt det er bevendt
 Før en saadan Leeg er endt,
 Af den sig at rose! (293)

Løber I kun her i Røe,
 Tapprø Følge-Svende!
 Til I see, hvem af os To
 Lykken gaaer til Hænde;
 Hvem der fra det store Slag
 Komme skal med Livet;
 Thi det er ei hver Mands Sag,

Mig det kun er givet,
 Med en slig Uvætte leed
 Kraft og Held at prøve;
 I en Kamp saa haard og heed
 Manddoms-Værk at øve! (294)
 Et af To nu hændes brat,
 Eders Drot I skue
 Siende al Dragens Skat,
 Eller bleg paa Tue!

Det nu var den Helt saa bold
 Med sin Brynje-Kofte,
 Under Hjelm sig brat ved Skjold
 Reiste han paa Tofte, (295)
 Paa sin Styrke stoled han,
 Tænkde at udøve,
 Hvad sig for en enkelt Mand
 Sømmer ei at prøve! (296)
 Under Klippen frem nu gif
 Helten, aldrig bange,
 Som holdt Trop og Stand og Stif
 For i Dyster mange;
 Stade og han under Fjeld
 Tog med Mod i Bringe,
 Saa af et forborgent Væld

Brat en Flod udspringe;
 Lue-Strømmen, man saae her
 Skulde saa det mage,
 At hvem Skatten kom for nær,
 Brat og kom af Dage. (297)

Gothe-Kongen ikke fød,
 Raabde nu af Struben,
 Huult i Klippen det gienlød,
 Hørdes grandt i Gruben;
 Stærkhjort da for Alvor snøs,
 Raabet han giengældte,
 Gift han fraaded, Ild han nøs,
 Dermed han sig meldte. (298)
 Klippen droned, Dragen ud
 Bælted sig i Brede,
 Skjoldet Gothe-Helten prud
 Vendte mod den Lede,
 Som paa Strid nu havde Mod,
 Drog sit Sværd tillige,
 Hvor ved Klippe-Bæg han stod,
 Vant ei til at vige. (299)
 Gothe-Helten som en Muur
 Stod for leden Dgle,
 Sammenrullet den paa Luur

Låae alt som et Røgle.
 Hvad de begge pønsed paa
 Var hinandens Skade,
 Dragen man sig rulle saae
 Hen mod Heltens Stade: (300)
 Som en Glød den Orme, Bold
 Trilled over Lue,
 Skjærme kunde Heltens Skjold
 Længe ei mod Lue;
 Derfor vilde Helten og
 Nytte Diebliffet,
 Men saa let en Seier dog
 Ei ham var beskiffet. (301)
 Sværdet svang han med god Agt,
 Traf og som han sigted,
 Til han slog af al sin Magt,
 Men ham Klingen svigted,
 Skuffede sin Drots Tillid,
 Dengang, mest i al sin Tid,
 Han dens Hjelp behøved! (302)

Dragen, for den fik forliddt,
 Arrig blev derefter,
 Spyed, saa det stunked vidt,
 Ild af alle Kræfter.

Sig, af Held, at rose her,
 Helten lod nok være,
 Da ham sveeg hans gode Sværd,
 Sig til liden Ære; (303)
 Modet ham i Helte-Bryst
 Sveeg dog ei tillige,
 Eggthjovs Søn ei solde Lyst,
 Faren at undvige;
 Sidde vilde han, med Priis,
 Paa sit Konge-Sæde,
 Eller og, med Livs Forliis,
 Bane-Tuen flæde! (304)
 Saa, frimodig, skal Enhver,
 Som har Dyd og Ære kjær,
 Døden gaae i Møde!

Nittende Sang.

Flokkens Feighed, Viglafs Trofskab, Bjornulfs
og Dragens Bane = Saar, Drage = Guldet,
Heltens sidste Ord og Endeligt.

Lid at puste blev der knap,
Skiondt en Dyst var ude,
Brat begyndte, hvor den slap,
Dragen Ild at sprude! (305)
Det var Folke = Drotten god,
Haardt saa blev han prøvet,
Ene han i Heden stod,
Kunde nok behovet
Hjelp nu af de Adels = Mænd,
Han gav Staal om Hærde,
Men ei turde Folkets Ven
De paa Val omgiærde;

Nei, de løb ad Skoven til,
 Skjalvende for Døden,
 Een kun af dem gif i Ild
 For sin Ven i Nøden;
 Stærk saa var hans Sorg og Harm
 Det han lod nu kiende:
 Hjertet brændte i hans Barm,
 Han var Bjowulfs Frænde;
 Nytt Beviis han gav derpaa:
 Svorne svigte, Baarne staae,
 Er de født af Egte!

Viglaf hedd den Kæmpe prud
 Mellem Kiærling-Svende,
 Vigsteens Søn, et Skilfing-Skud,
 Elfhers bedste Frænde,
 Han ihu det kom saa godt:
 Høit ham Bjowulf bænked,
 Da Bægmundingernes Slot
 Han den Bolde skænked;
 Gav ham, alt som Fader hans,
 Herre-Dom og Navne-Glands.
 Derfor ei sig bare
 Kunde nu den Unger-Svend,

Der han saae sin Drot, sin Ven,
Stædt i Nød og Fare.

Det da var den Helt saa bold,
Flux han greeb sit gule Skjold,
Drog og brat af Skede
Sit det gode, gamle Sværd,
Hvormed før, i Herre-Færd,
Janmund kiæk sig teede;
Dhters Son, med Livet, lod
Sværdet sit i Belte,
Dengang, hvor forladt han stod,
Digsteen kiæk ham fældte, (³⁰⁶)
Var sin Frænde lidt for nær,
Tog hans Malle-Kiæve,
Brune Hjelm, og Jette-Sværd (³⁰⁷)
Som var Dnells Gave;
Braged ei den Kæmpe-Løn,
Skiondt det var hans Broder-Son
Nogen han afklædte *).

*) At Digsteen var en Skilfing, og altsaa i Slægt med Dhter, er ovenfor sagt, men, var Janmund virkelig hans Broder-Son, maa han endog have været Broder til Dhter og Dnell, hvis Broderskab sees af 20de Sang.

Hjelmt og Brynse, som og Sværd
 Vigsteen længe raadte,
 For hans Søn til Herre-Færd
 Hu og Kræfter aatte;
 Men der han alt Kjødets Gang
 Gik, fuldmæt af Dage,
 Ei for Vaaben var i Trang
 Han, som blev tilbage!
 Til i Fædres Spor at gaae
 Glimrende, med Ere,
 Kæmpeklædt han var, som Taa,
 Skulde nu og bære
 Sværdet for sin Drot i Slag
 Første Gang paa Val i Dag,
 Eldre var han ikke. (308)
 Derfor dog ei Modet faldt
 Nu i Kæmpe-Barnen,
 Og at Kræften, da det gjaldt,
 Ei forsvandt af Armen,
 Dragen, der den, sig til Meen,
 Fandt i Marken To for Een,
 Vel fik at fornemme!

Viglaf talde gyldne Ord,
 Corrigfuld i Sinde,

Aldrig, sagde han, paa Jord,
 Mig det gaaer af Minde:
 Hvad vi lovede vor Drot,
 Venner! da paa Bænke
 Vi beværte des fuldgodt,
 Tog mod Ere-Skiænke!
 Blanke Hjelme, skarpe Sværd,
 Roden Guld, i Sale,
 Loved vi, i Herre-Færd,
 Verlig at betale,
 Hvis den Drot, saa rund og prud,
 Stædt vi saae i Fare,
 Som os til sin Liv-Vagt ud
 Tog i Kæmpe-Skare! (309)
 I Bedrifter hidindtil
 Ingen var hans Mage,
 Livet satte han paa Spil
 Lit i yngre Dage;
 Derfor og den Herre stærk
 Havde nu i Sinde,
 Ene om det Kæmpe-Værk,
 Prisen heel at vinde;
 Men hvem han paa denne Færd
 Kaared til sit Følge,
 Drotten dog tillagde Værd,

Det er ei at dølge,
 Ja, erklæred, ved det Kald,
 Som ved Gunst og Gave,
 Os for Perler i sin Hald:
 Kæmpe-Sønner brave!
 Nu den kom, den store Dag,
 Som skal Venner prøve
 Da en Skjoldborg god i Slag
 Drotten kan behøve;
 Op da, Venner! op, og fram!
 Did, hvor Lusten gløder!
 Skjold ved Skjold, i Kreds om ham,
 Som for Folket bløder!
 Gud det veed, at, før i Dag
 Drotten Hjelp skal savne,
 Legem mit, med hans i Lag,
 Luerne maa savne!
 Det og føle maa Enhver:
 Ikkun dybt bestæmmet,
 Gøres kan, fra Herre-Færd,
 Skjold af os til Hjemmet,
 Hvis ei Fienden først sin Død
 Gaaer af vore Sværde;
 Mens til Redning i hans Nød
 Drotten vi omgærde! (310)

Nidings-Færd, fra gammel Tid,
 Gothe-Lov det falder,
 Naar en Drot, forladt i Strid,
 Ene staaer og falder;
 Saa dog ei vor Konning bold
 Sine Been skal lægge,
 Samme Brynje, Sværd og Skjold
 Skjærme skal os begge!

Dermed foer den Unger-Svend
 Gjennem Røg og Lue,
 Hen at hjælpe Drot og Ven,
 Udaf al Formue.
 Kort og godt, med draget Sværd,
 Sagde han saa fage:
 Mindes nu, o Bjowulf kær,
 Ord fra yngre Dage!
 Aldrig, saa dit Lofte lod,
 Hvad jeg end maa prøve,
 Helme vil jeg, for min Død,
 Helte-Værk at øve!
 Bærg dit Liv da af al Magt
 Trøstig mod den Lede!
 Ved din Side, med god Agt,
 Staaer til Hjælp jeg rede. (311)

Dragen, efter disse Ord,
 Uden meer at tøve,
 Gloende paa Nye opfoer
 Fienderne at prøve;
 Lue-Bølgen Biglafs Skjold
 Saae man brat fortære,
 Under Brynje Kæmpen hold
 Kunde sig ei nære,
 Maatte, da hans eget Værn
 Lod af Jld sig trykke,
 Under Bjowulfs Skjold af Jern
 Søge Skjul og Skygge!

- Det var Helte-Kongen god,
 Vrekier sin Klinge, (³¹²)
 Saae man ham med Kraft og Mod
 Løfte høit og svinge;
 Men da Drage-Lind og Top
 Sværdet skulde fløve,
 Gik i Lodningen det op,
 Vilde Daad ei øve!
 Skjort af Rust og Alderdom
 Har maaskee det været,
 Mest dog Alt nok deraf kom,
 Bjowulf ei bestieret

Var den Lykke nogentid,
 At det Sværd han førde
 Ham til Nytte kom i Strid, (³¹³)
 Dertil, som jeg herde
 Var den Kæmpe alt for dru,
 Saa den bedste Klinge,
 Naar han svang den, vreed i Hu,
 Maatte sønderspringe!
 Slaget som kun batted lidt,
 Trods den Stærkes Bælde,
 Dragen nu, den saae sit Snit,
 Vilde drøit giengjælde,
 Rased tredje Gang nu frem,
 Helten maatte gløde,
 Halsen favnet blev med Klem,
 Som med Tænger røde;
 Ild og Edder paa en Gang
 Bølged om den Høie,
 Blodet kaagde, som det sprang,
 Det var haardt at døie! (³¹⁴)

Nu det Tid at tale om
 Er, hvordan i Røden,
 Han til Hjælp sin Herre kom,
 Som var tro til Døden!

Ja, han hjalp, med Haand og Sværd,
 Godt den gamle Kæmpe,
 Raæde saa noget nær .
 Luerne at dæmpe!
 Nu igien da Kongen brat
 Kom til sine Sandser,
 Fik paa Timen Dolken fat
 Hvor den sad i Pandser,
 Skarp den som en Ræge-Kniv
 Var til Sider begge,
 Gik igjennem Drage-Liv
 Glat med Odd og Egge!
 Saa da Bugt de Frænder to
 Fik med Edder-Dragen!
 Gid hver Tjener Viglafs Tro
 Lægge maa for Dagen! (315)

Dog, af her i Drage-Bang
 Drotten uden Mage
 Kæmped, seired sidste Gang,
 Talte var hans Dage.
 Saaret, bidt med Edder-Land,
 Vulned, sfulned, brændte,
 Saa for dødeligt paa Stand
 Drotten det erkjendte;

Følge, hvordan i hans Blod
 Edder-Volgen brused,
 Gik saa hen med Helte-Mod
 Tæt til Drage-Huset,
 Satte ned sig paa en Blok,
 Saa, hvordan i Hule
 Jetter havde, kunstig nok
 Sule sat ved Sule.
 Hvor han, dryppende af Blod,
 Sad nu under Lide,
 Som en Ven i Noden stod
 Viglaf ved hans Side,
 Vilde hos den kiære Mand
 Edder-Brynden dæmpe,
 Kvægede med Kilde-Band
 Banesaaret Kæmpe! (316)

Bjowulf løfted nu sin Røst-
 Over Bane-Saaret,
 Vidste godt, at Verdens Lyst
 Alt ham var afstaaet,
 At ved sine Dages Maal
 Tæt han var nu bænket,
 Hvor ham vinked Dødens Skaal
 Til Farvel iskænket!

Havde jeg, var Talsen hans,
 Søn nu over Mulde,
 Baaben-Huus og Helte-Glands
 Hrve brat han skulde!
 I halvtredsfindstyve Har
 Spiret saa jeg førde,
 At fra ingen Fyrste-Gaard
 Sværd sig mod mig rørde;
 Fiender ei jeg for mig fandt,
 Noides med mit Eget,
 Aldrig jeg paa Rænker spandt,
 Mig og Faa har sveget! (³¹⁷)
 Det jeg kommer grandt ihu,
 Det mig trøster, glæder nu
 Paa min Bane-Tue!
 Gaaer som Lys end Livet ud,
 Jeg for Straf af Himlens Gud
 Tor ei ved at grue!
 Viglaf, Kiære! gaf nu brat
 Grubelangs, at flye
 Heden-Olds den gylldne Skat,
 Under Klippe-Bue!
 Drømen, alt sit røde Guld
 Væddelig berøvet,
 Banesaaret, vaandefuld

Blunder nu i Støvet!
 Skynd dig, Kiære, vær ei seer,
 Lad mig Guldet seue,
 See, med klaren Edelsteen,
 Det i Solen lue,
 Saa des blidere jeg kan,
 Med den Skat for Die,
 Duehvid fra Liv og Land
 Hoved mit nedboie! (318)
 Ei forgiæves saa med Bøn
 Bjowulf tog til Orde,
 Efter Dnske Digsteens Søn
 Rede flux sig gjorde,
 Gik i Brynje, som han stod,
 Ind i Drage-Stue,
 Kæmpe-Skridt med Helte-Mod
 Tog han under Bue,
 Hvor om Drage-Keden trindt
 Guldet laae i Dynge,
 Edel-Stene, tykt som Flint,
 Skinnede i Klynge!
 Saa var Guld med Glimmer-Sand
 Strøet i Jette-Stue.
 Særsyn Rok den Vandrings-Mand
 Fik da her at seue;

Gamle Guld:Kar Nok paa Rad,
 Helten saae, hin Unge,
 Mangen Skaal og mangt et Fad,
 Tomme vel, men tunge!
 Rustne Hjelme her i Flok
 Laae fra gamle Dage,
 Arm:Baand og, som kosted nok
 Mesteren Umage!
 Giemme hvo som vil, paa Guld!
 Drages dog til Minde:
 Lettelig det over Mula
 Mænd kan overvinde!

Over Skatten hoit sig op
 Skiod et gyldent Mærke,
 Sært fortryllet, saa fra Top
 Straalerne fuldstærke
 Strømmed ud paa Rad, i Ring,
 Under Klippe:Bue,
 Saa i Gruben trindt omkring
 Skin der var at flue!
 Intet man til Ormen saae,
 Staalet ham bedoved,
 Jette:Guld i Klippe:Bræ
 Enkelt Mand da røved! (319)

Tog i Favn af Gylden-Løi
 Alt hvad bedst han hued,
 Bøger, Fad og Fakkell-Løi,
 Som i Gruben lued!
 Ham, som for laae her paa Vagt,
 Rugged over Skatten,
 Havde skarpen Staal nu flakt,
 Han ei meer om Ratten
 Leged nu i Luften vild
 Over Land med Skade-Gld,
 Skrækken med ham døde!

Skyndelig med Jette-Guld
 Fra de gamle Dage,
 Konge-Svenden længselsfuld
 Vendte nu tilbage,
 Vilde see, om Helten god,
 Som paa Steen i Baande
 Døende han nys forlod,
 Drog endnu sin Klæde,
 Kom med Guldet, kom og saae
 Hvad han nødig vilde,
 Paa sit Yverste nu laae
 Gothers Drot hin Milde!

Biglaf ofte Vand igien,
 Som man vel kan tænke,
 Blev og ved, sin Drot og Ven
 Dermed at bestænke,
 Til for sidste Gang paa Jord
 Lust han fik i Lunge,
 Mæle til det Afskeds-Ord;
 Som ham laae paa Tunge!

Det var Gubben ærefuld,
 Stirrende paa Oldtids Guld,
 Saa tog han til Orde! (³²⁰)
 Gud skee Lov! den Herre blid
 Over Stjerne-Buer,
 Verens Drot til evig Tid,
 For hvad her jeg skuer:
 For de Skatte, som mit Folk
 For min Død, jeg med min Dolk
 Mægted at forhverve!
 Prisen dog paa Guldet vist
 Kalder ei jeg ringe,
 Diets Lys og Livets Gnist
 Maatte for det springe;
 I som skifte skal min Arv,
 Sørger vel for Landets Liv!

Mig det maa nu miste!
 Brat jeg Afte har for Been,
 Da, o Venner giæve!
 Kæmpe-Hoi med Bauta-Steen
 Over den sig hæve!
 Staae den stal paa Hrone-Klint,
 Hvor mod Landet Volgen trindt
 Bruser ind fra Dybet!

Kneise skal min Hoi ved Hav
 Falde flux i Die,
 Under Navn af Bjowulfs Grav,
 Dem som Volgen pløie,
 Staae for dem til Seile-Tegn,
 For mit Folk til Vinde-Hegn,
 Synlig i det Fjerne! (³²¹)
 Af sin Hals nu Gothers Ven
 Løste Gylden-Smykket,
 Gav den fuldtro Unger-Svend
 Brat med Mester-Stykket,
 Brynje god, og Finger-Ring,
 Hjelm af Guld det klare,
 Sagde: brug de gode Ting
 Som du tør forsvare!

Af Bægmundinger endnu
 Een er kun tilbage,
 Stammens sidste Skud er Du,
 Arven du modtage!
 Ja, saa nær min hele Væ-
 sant i Skiebne's Bølger,
 Modig nu, min Ven, og træd,
 Frænderne jeg følger!

Det var Gubbens sidste Ord,
 For til Baal han blegned,
 Hjertet brast, og stiv til Jord
 Gothe-Kæmpen segned;
 Legemet i Klippe-Ly-
 Luen ventet rolig,
 Sjælen søgte over Skyer
 Hrens faste Bolig!! (³²²)

Lyvende Sang.

Biglafs Sorg og Straffe-Zale, Efter-Mæler,
med Sagn om Hædningers Vanheld. Bjowulfs
Liig-Begjængelse.

Bed Liget sad den Unger-Svend,
I Sjælen dybt bedrøvet,
Sin Herre god, sin bedste Ven
Af Døden grumt berøvet;
Det Eneste, som i den Nød
Ham noget trøste kunde,
Var kun, at Bjowulf før sin Død
Gav Dragen Bane-Bunde!
Han skar med Egg i Orme-Skrat
Saa fiendelig en Skure,
At aldrig mere Oldtids Skat
Den bød sig til at kure;

Man aldrig meer den sværme saae
 Ved Midnat under Bue,
 Saa vingeskudt og tung den laae
 For Helte-God paa Tue! (323)
 Blandt Mænd som blune ei for Sværd,
 Men trodse Kampens Hede,
 Jeg mene tør, at fjern og nær
 Fuldlængde man skal lede,
 For blandt dem Alle findes Een,
 Som turde Bjowulf følge,
 Hvor under Lide djærv han treen
 Mod Ild og Edder-Bølge!
 Ja, andre Mænd med Helte-Mand
 Vel drømde kun om Magen
 Til ham, som med sin bare Haand
 Tog Hold i Edder-Drægen!

Saa havde for den gamle Skat,
 Ved Edder og ved Egge,
 De Uforsagte Livet ladet,
 Og hevet sig dog Begge;
 Og der nu Faren var forbi,
 Kom luskende fra Skoven
 I Kryster-Trop de Svende ti,
 Som glemde Kæmpe-Loven

Dg turde Freds om Drot ei slaae,
 Der han var stædt i Møde,
 Men stode nu, hvor bleg han laae,
 For Biglaf skamfuld rode! (324)

Ga Biglaf sad i Hu saa mod,
 Ved Liget af den Kolde,
 Med Kilde: Vand den Kæmpe god
 Bestænkend end den Kolde!
 Saa vilde han med Glid og Konst
 Forlænget Heltens Dage,
 Men Tid som Dnske var omsonst,
 Ei Manden kom tilbage;
 Udløbne var den Faldnes Aar,
 Og det er vel at mærke:
 Som Gud det vil, har hver Mand Kaar,
 Den Svage og den Stærke! (325)

Alf Unger: Svenden onde Ord
 Nu havde kun at vente,
 Hvem før i Kroppen Rædsel foer;
 De fik hvad de fortjende!
 Ja, det var Bjowulfs Hoved: Bagt,
 Hans hjerteflemte Frænde,
 Med Diekast han sin Foragt

De Feige gav tilkjende;
 Han gav dertil dem onde Ord,
 Han sagde: I paa Tofte
 Giengældte godt hvad over Bord
 I tog i Hald fuldosfe,
 Af ham, som under bange Aar
 Det lærde nu i Feldten:
 Omsonst befolked han sin Gaard
 Med Kæmper udaf Bælgten!
 Ja, sande maa hver ærlig Mand,
 At værre Ingen stødte
 Sit Guld og Sølv og Staal end han
 Som jer i Pandser Klædte! (³²⁶)
 Forladt i Fjarens Dieblif,
 Den Folke-Drot ei skulde
 Sig rose af, hvad Hjelp han fik
 Af Kæmper svigefulde!
 Dog Himlens Gud ham hjalp i Nød,
 Og gav dertil ham Evne
 At holde Stand, og før sin Død
 Med Seier sig at hevne!
 At lidet kun den Hjelp forslog,
 Jeg mægted ham at bringe,
 Men over mine Kræfter dog
 Jeg brugde Skjold og Klinge!

Til Sværdets Roes og meldes bør:
 Det Helten gjorde Nytte,
 Der han, af Luer hovedør,
 Ei kunde meer sig hytte!
 Dog ligesuldt man sande maa,
 At alt for tyndt omgjærdet
 Var Drotten, til hvis Tars man saae
 Ei Gloor at blotte Sværdet!
 Men Guld og Gods og Herre-Gunst
 Skal I og eders Frænder
 Og derfor søge nu omsonst,
 Naar I, med tomme Hænder,
 Maae rømme eders Fode-Stavn,
 Og kan saa langt ei flygte,
 At forud jo med Kryster-Ravn
 Gif eders Skiædsfæls-Rygte!
 O Daarskab! sig for noget Kiøb
 Med Døden at affinde,
 Naar et bestæmmet Levnets-Løb
 Er Alt hvad man kan vinde! (327)

Et Bud nu over Klinten op
 Lod Viglaf gaae til Borgen,
 For der den bolde Adels-Trop
 At melde Lande-Sorgen!

Hvor Kæmper sad med Hjerter lygt,
 Alt fra den aarle Morgen,
 De svæved mellem Haab og Frygt,
 Det var dem slet forborgen:
 Om til sin Hald den Herre blid
 Med Helsen kom tilbage,
 Hvad heller alt i skarpen Strid
 Han endte sine Dage!
 Derom Besteed fuldvois og reen
 De bradt dog fik at vide,
 Der Svenden ind ad Dørren treen,
 Med Sagn til Hver-Mands Kvide.
 Ei længe tav den Svend udru,
 Og lydelig han meldte:
 Paa Bane-Tuen sover nu
 Den Edleste blandt Helte, (328)
 Ja, han, som Guld i Gothe-Borg
 Udskifted med god Vilje,
 Han sank, til Væder-Folkets Sorg,
 Nu bleeg paa røden Tilje;
 Med Bunder sex han hviler der,
 Og Dragen ved hans Side,
 Den maatte, skiondt den spottet Sværd
 Dog selv i Græsset bide!
 Hvor Bjowulf sank, den Helt saa skion,

For Drage-Gift og Lue,
 Har Vigsteens vennefulde Søn
 Sig leiret lavt paa Lue;
 Den ferme Helt med Mod og Magt
 Den Faldne vil bestiarne,
 Slet Ingen, for den Hoved-Vagt,
 For Drottens Liig sig nærme!

Paa Feide vi og Orlogs-Færd
 Nu være maae belavet,
 Naar Konge-Tabet fjern og nær
 Man spørger over Havet;
 Thi yppet blev en Riv fulddru
 Med Huner, Friser, Franker,
 Da Higelak med fiendtlig Hu
 Ved Frisland kasted Anker!
 Vel paa det Tog ham Lykken søeg,
 Til Jorde-Færd han landede,
 Het varer ham i Baaben-Leeg
 Bestod og overmandet;
 Men skiondt den Guld-Udøser frag
 Sik Bane-Saar i Striden,
 Har Vifinger dog baaret Nag
 Til Gothen immer siden! (329)

Som Gynge-Bund at bygge paa
 Er Svenskens Troe og Love,
 Det veed man nok, det ret man saae,
 Da over salten Døve
 Med Skilfing-Kæmper Dngenthjov
 Hidstævne saae sage,
 Og voldelig ved Ravne-Skov
 Tog Hrædlingen af Dage!
 Ja, klar blev Svenskens Overmod,
 Som Gothen før ei kiendte,
 Da Hakon brat, det unge Blod,
 Sit Levnets-Løb fuldendte;
 Da Dhtthers Fader, ulvegaa, (³³⁰)
 Forfærdelig til Syne,
 Vor unge Drot paa Val man saae
 Med Lue-Blik nedlyne *)!
 Han røved Brud, som Moder blev
 Til Dnell og til Dhtther,

*) Her fortælles, som man seer, med flere Ord, hvad
 Bjowulf, i sin Tale om Kong Hrædel og hans Søn-
 ner, kortelig berørte, hvorledes nemlig den Svenske
 Kong Dngenthjov efter Hrædels Død brød Freden
 med Gotherne, og aabnede en langvarig Feide ved
 at nedlægge Kong Hakon, som fik sin yngste Broder,
 den titomtalte Higelak til Eftermand. (See 18de
 Sang S. 216).

Han feierrig fra Valen drev
 De høvdingløse Gothen!
 Med Rød undkom til Ravne-Skov
 Fra Sværd en liden Skare,
 Den Kæmpe-Løvning Ongenthjov
 Dog agted ei at spare,
 Han slog om Skoven Kreds fuldbrat,
 Og lod for de Betrængte
 Udraabe saa den hele Rat,
 Hvad Kaar han dem tiltænkte:
 "For Sværdet skal i Morgen-Strye
 "Guldmangt et Hoved springe,
 "For Løiers Skyld dog under Skye,
 "En Part i Galgen svinge!
 De Kæmper saa med dybe Saar,
 Den Hovmod fik at taale,
 Dog gryed Trøst i bange Kaar
 Med Solens Morgen-Straale;
 Af Horn og Luur da hørdes Blæst,
 Ung-Higelak den meldte:
 Han fløi alt som han kunde bedst
 Til Hjælp med raske Helte! (331)
 Ei vild den Helt i Mørket foer,
 Thi Blodet allevegne
 Som Søenfterens, saa Gothens Spor

Ham kunde godt betegne!
 Et Torden-Slag for Dngenthjov
 Var Sagnet om de Bolde,
 Og heller end ved Ravne-Skov
 Han stod bag Fæstnings-Bolde;
 Han tvivlede om, den gamle Knark,
 Det gjorde ingen Gode,
 Alt mødes her i aaben Mark
 Med Folk fra Gothlands Flode!
 Mod Higelak, den Drot saa prud,
 Og mod hans Kæmpe-Skare,
 Sit røde Guld, med Barn og Brud,
 Ei turde han forsvare,
 Men søgde Lye bag Port og Vold,
 I Borgen vel befæstet,
 Hvor siden dog, i sit Behold,
 Af Gothe han blev giæstet!
 Ja, Feide-Bud fik Eversken nu, (332)
 Og over svalen Bolge
 Drog Higelak, fuldgram i Hu,
 Med Gothe Rok i Folge,
 Han trængde frem til Kongens Gaard
 Og Dngenthjov, graahærdet,
 Da friste maatte bange Kaar,
 Ham lærde Gothe-Sværdet

At fiende i sit eget Land,
 Hvad tungt for Drot mon være,
 En Kæmpe for sin Overmand,
 Det Jofur blev med Ære!
 Ulf, Vanraads Søn, den Skilfing-Drot
 Vel rakde først med Staalet,
 Saa Rakke-Haaret, afsegraat,
 Med Rødt blev gjennemstraalet;
 Men, uforsagt i Vaaben-Brag,
 Den gamle Drot sig vendte,
 Giengældte flux det laante Slag,
 Og det med Renters Rente!
 Ja, var end Vanraads Søn fuldrap,
 Og Drotten graa af Ælde,
 Faldt Eiden Hiin dog her for knap
 Til Ungenthjov at fælde;
 Med fløvet Hjelm, og Pande-Saar
 Han segned for den Gamle,
 Som kunde, trods sit røde Haar,
 Med Ynglinger ophamle! (333)
 D:3 Broder havde Ulf fuldner
 Det var hans store Lykke *),

*) Denne Ulf's Broder maa være Jofur, som siden nævnes.

Han sprang til Hjælp med Jette-Sværd,
 Det var et Broder-Stykke;
 Han Hjelmen skar med Staal fuldhvaast,
 Det voldte stor Uslæmpe,
 Saa livløs sank, der Iffen brast,
 Den stolte Skilfing-Kæmpe!
 Hvor nys var trangt, gav Plads det Fald,
 Og det kom Ulf til Gode:
 Ved Hjælp af Kæmper, Nok i Tal,
 Fuldblæt kom han paa Fode,
 Og Gothe snart med vundet Sag
 Alene stod i Feldten.
 I Hast da efter Kæmpe-Slag
 Afklædt blev Skilfing-Helten;
 Hans Brynje god, hans haarde Sværd,
 Hans prude Hoved-Smykke,
 Fandt Brodrene al Værd værd,
 Og priste deres Lykke!
 De bar det Alt til Higelæk,
 Som Mand var for det Hele, (³³⁴)
 Og loved mildt med mange Tak,
 Med dem og Godt at dele!
 Sit Ord og holdt Kong Hrædels Søn,
 Hjemvendt til Land og Rige,
 Han To fur gav fuldstolt en Løn,

Betænkte Ulf tillige,
 Ja, Herre-Lehn og Tønder Guld *)
 Han skændte rund dem Begge,
 For Daaden de saa ærefuld
 Bedrev paa Val med Egge,
 Og større end blev Jofurs Løn:
 Kong Higelaf med Ære
 Ham gjorde til sin Sviger-Søn,
 Hvem kunde Meer begjære!
 Hvem vilde og det Helte-Par
 Misunde nidst den Løn, som var
 Hvad ærlig de fortjende! (335)

See, efter sig en Tvist og Strid
 Vel kan med Grund befrygtes
 Et svenskt Besøg, om stakket Tid,
 Naar over Hav det rygtes,
 At død er nu den Drot saa hold,
 Som, vant ei til at vige,
 Beskytted staa mod Fiende-Vold
 Sin Skat, sit Konge-Rige;

*) I Texten staaer: hundrebe tusinde Rand. Stykker og glimrende Ringe, som jeg ikke hebre veed at udtrykke paa Dansk.

Den Helt som raadte kraftig Bod
 Engang paa Skioldung-Kviden,
 Og dulgte ei sit Løbe-Mod
 I Dyster mange siden!

Dog, ile maae vi nu til Hav,
 Vor Konning der at flue,
 Og bænke ham, som Guld os gav
 Paa Tres-Baal i Lue!
 Beholder selv kun eders Guld!
 Med Perlen mellem Helte
 Skal hoed der skimled under Muld,
 Fra Arilds-Tid, kun smelte!
 Uhyre er den Skat forsand,
 Som Drotten vandt med Tre,
 Men med hans Liig dog hvert et Grand
 Skal Lue-Tand fortære!
 Hvad kun med Drottens Hjerter-Blod
 Er kiobt i dyre Domme,
 Paa Haand ei bare Kæmpe god,
 Om Hals ei Rosens-Blomme! (336)
 Rei, favren Glut! fuldmangen Gang,
 Berøvet Guld og Glæde,
 Herefter skal med Klage-Gang
 Af Buret du udtræde;

Thi nu, da Han med Helte-Mand
 Ei smiler meer i Borgen,
 For Guld os rækker Staal i Haand
 Guldmangen fiskelig Morgen!
 Ei vaagne skal ved Harpe-Klang
 Nu Kæmper meer i Salen,
 Men sorten Ravn med Bane-Sang
 Dem vinke skal til Valen,
 Og skvaldrende, med Drn til Drds,
 Udførlig ihukomme,
 Hvor herligt nys, med Uls til Bords,
 Ham smagde Kæmpe-Flomme! (337)

Om bange Kaar og Herre-Færd
 Saa taled Snaren-Evenden,
 Og sandt var det saa noget nær
 Fra Forstningen til Enden!
 Alt ved det Sagn med Sorg i Blif
 Op sprang hver Mand fra Sæde,
 Og der til Drne-Ræs de gif,
 Da saae man Kæmper græde!
 De kom, og saae i samme Stund
 Hvad sært dem var at skue:
 Den Guld-Udfister riig og rund
 Affjælet, stiv paa Tue;

Det var dem som et Under-Værk,
 Alt Helten uden Mage,
 I Hu saa haard, i Haand fuldstærk,
 Kom her saa bradt af Dage;
 Det klared sig, der ret i Bang.
 Uhyret kom for Dagen,
 Vel fem og tyve Alen lang
 Da fandtes Edder-Dragen,
 Guldgruelig og glubst dertil
 Man saae den havde været,
 Thi af sin egen Skade-Jld
 Den saaes halv fortæret.
 Vel havde den, i Ratte-Trist,
 Besøgt sin gamle Hule,
 Men havde og benyttet sidst
 Derved, sin Røver-Kule; (³³⁸)
 Laae steendød nu, omringet der
 Af Bægre, Boller, Fæde,
 Og dyrebare Kæmpe-Sværd
 Med gjennemrustne Blade,
 Som naaet havde under Muld
 Vel tusindaarig Alder!
 Forstaaendset var det gamle Guld
 Med Tryllerie og Galder, (³³⁹)

Saa lukket var den Skatte-Grav
 For Kæmper og for Dværge,
 For hver, hvem Nøglen Han ei gav
 Som haver Alt i Værge,
 Ja Gud, den sande Seier-Drot,
 Der paa sit høie Stade,
 Alt som han finder selv for godt,
 Kan lukke og oplade!
 Om end i Bjerg med Tyve-Fjed
 Man kunde sig indliste,
 Saa baaded man dog ikke ved
 Sin Lykke her at friste,
 Det saae man nu, thi Guldets Vagt
 Slet ingen havde for ombragt,
 Men hevned grusomt Skade! (340)

Forunderligt, hvor Heltens Død
 Dog Alt kan forarsage,
 Naar længe nok han Livet nød,
 Og talte er hans Dage!
 Det saae man og paa Bjowulf her,
 Som kunde det ei ahne,
 Der han mod Drmen drog sit Sværd,
 Alt endt var nu hans Bane!

Dog staaer det fast til Domme-Dag
 I store Kongers Love,
 At Mark-Kan er en halsløs Sag
 For hver, som det mon vove; (³⁴¹)

Det Viglaf var, han sagde frit:
 Alt for en Enkelts Brøde
 Guldmangen Mand, som før saa tit,
 Nu lide maa og bøde!
 Ei raade kunde vi saa godt,
 Og bruge List og Lømpe,
 At jo nødvendigt for vor Drot
 Det blev, som her, at kæmpe,
 Umuligt, Ormen, uden Slag
 At lade, som alt længe,
 Sig leire frit til Domme-Dag
 Paa Guld i Klippe-Senge!
 Ham Kernen drev, han maatte hid,
 Den Gotherigets Love,
 Og Hedning-Guld i haarden Strid
 Med Helte-Blodet kjøbe!
 Han baned Wei, med Livs Forliis,
 Til Dragens Jette-Stue,

Kun for saa høi en Indgangs Priis
 Jeg Skatten fik at stue!
 Ja, skaadet har jeg Oldtids Guld
 Alt under Klippe-Bue,
 Og hilsed bradt, med Favnen fuld,
 Igjen vor Drot paa Tue!
 Vel paa sit Yderste han laae,
 Med Kræfter saa tilbage,
 Men kunde tale og forstaae
 Alt som i bedre Dage,
 Med kjerlig Hilsen han mig bød
 Til eder Bud at være, ⁽³⁴²⁾
 Og Drottens Bøn, alt som den lød,
 Vil brat jeg nu frembære:
 Han eder bad, hvor røden Guld
 I med hans Been lod smelte,
 Om Minde-Høi saa hæderfuld,
 Som han var mellem Helte!
 Han bad om Høi af Venne-Haand,
 Som han gif her for Fulde,
 Og hvor var til hans Helte-Rand
 Vel Magen over Mulde,
 Saalænge ham det var forundt,
 Ravnkundig hele Verden rundt,
 At stifte Guld i Sale!

Velan! saa lader os nu brat
 I Drage-Bjerg indgange,
 Hvor den vidunderlige Skat
 Laae skjult i Tider mange;
 Som Kynding alt, jeg viser Dei
 Til Under-Bærker flige
 Af røden Guld, som større ei
 Man saa paa Jorderige!
 Naar Rok I da har skuet der
 Af Grube-Glands og Ringe,
 Paa Baaren flux vor Drot fuldkjær
 Vi bænke da, og bringe
 Derhen, hvor under Tidens Løb
 Vel længe skal den Edles Stov
 I Herrens Fred sig hvile! (343)

Det Viglaf var, den Helt saa prund,
 Jord-Drotterne for Dre
 Han komme lod sit Ord og Bud
 Om Konge-Vegt at fjøre,
 Ja, fjøre bradt, fra Stov til Næs,
 Den Edles Liig i Møde,
 Af Brænde-Bedd fuldmangt et Læs,
 Til Konge-Baalets Tøde!

Thi, svøbt i Røg, saa talde han,
 Nu bruge skal saa huse
 Den dunkle Glød sin Lue: Tand
 Til Heste: Been at knuse,
 Til gnistrende i Hast paa Baal
 Den Stærke at fortære,
 Som stod, hvor ned der regned Staal,
 Fuldmangen Gang med Vre:
 Hvor ud fra Bue: Mund med Brag
 Henbrused over Skjoldborg: Tag
 De skarpe Hvirvel: Vinde;
 Hvor, som paa Binger, Spyd med Jil
 Kom susende, den lette Piil
 Paa fælleds Bei at hinde! (344)

Det Biglaf var, den Helt saa snild,
 Af Skaren han fremkaldte
 Hvem meest han agted gjæv og gild,
 Han Syv i Alt udvalgte,
 Lod En af dem med Lys foran
 Gaae under Klippe: Bue,
 Og kom, selv Ottende, paa Stand
 Saa ind i Jette: Stue.
 Her Ingen sig betænkte paa

Det første Greb at vove,
 Hvor ubevogtet Skatten laae
 I store, gyldne Hobe;
 Udtomt og blev den Skatte-Grav
 I Hast, til Jogens Rvide,
 Og Edder-Dragen sank i Hav,
 Medkjørt ad Klippe-Side!
 Saa lod da Guldets Drme-Vagt
 De gaae for Vind og Vove;
 Men Guldet blev til Baalet bragt,
 Med Brænde-Vedd fra Skove;
 Ja, aget blev af Guld et Læs,
 Ved Konge-Gubbens Side,
 Hvem Kæmperne til Hrone-Næs
 Henbar med Sorg og Rvide! (345)

Nu Brænde-Vedd i Favne-Maal
 Opstablet blev paa Tue,
 Og hjelmetaft et vældigt Boal
 Kom skyndelig til Skue!
 Der bænked, efter hans Attraa,
 Nu Gotherne den Bolde
 I Kreds af Brynjer Insegraa
 Og brede Kæmpe-Skjolde!

Mens Bjerg og Bølge høit gjenlød
 Af Kæmpers Jammer-Klage,
 Fra Konge-Baal og Brænde-Glød
 Sig Luen svang, saa sage;
 I fulsort Svøb af Røg den feg,
 Af Vinden bradt dog fløvet,
 Den boltred sig i vilde Leeg
 Til Baalet sank i Støvet,
 Til, under Brag og Jammer-Skrig,
 Hvert Been var knust, den Kjæres Lig
 Opbrændt, opløst til Aske! (346)

Fuldmød i Hu, med Klage-Maal,
 Nu Gothlands Kæmpe-Stare,
 Hvor Drotten smuldred nys paa Baal,
 Hvis Tjenere de vare,
 Opkastet brat en Kæmpe-Grav,
 En Høi paa Klippe-Tinde,
 Som skinned vidt og bredt paa Hav,
 Til Gothe-Heltens Minde:
 I Dage ti de øste Muld,
 Og reiste Bauta-Stene,
 De øste Hælvingen og fuld
 Af Grube-Guld det rene,

Ja, Smykker, Kinge, hvert et Gran,
 Man tog fra Edder-Dragen,
 Blev jordet med dens Bane-Mand,
 Kom aldrig meer for Dagen,
 Men hviler nu i Jordens Favn,
 Ja skimler nu, til Jogens Gavn,
 Som før i Mulm og Mørke! (347)

Ved Heltens Grav et Skjalde-Chor
 Med Sorgen var tilstæde,
 Ja Skjalde tolv, med klingre Ord
 Hans Drape høit at kvæde!
 De skildred Landets store Tab,
 I dyben Klage-Tone,
 Hæloved Heltens Adelskab,
 Hans Daad paa Val og Throne!
 Gid hver en Konning, blid og brav,
 Naar slukket er hans Kjerte,
 Man følge saa til mørken Grav,
 Med Tunge som med Hjerter!
 Ja, her var Sorg ved Konge-Død;
 Thi hvor man sig henvendte,
 Med Klage høit hans Priis gjensød,
 Og menig Mand bekjendte:

En Drot som ham vi jordede her,
Saa myg paa Konge-Stolen,
Saa dannis, gild, og ærefjer,
Ei findes under Solen!! (348)

Anmærkninger.

Følgende Anmærkninger, som skal tjene til Textens Oplysning, følge naturligviis Side-Tallet i den trykte Udgave, og, for Kortheds Skyld, betegnes første Afskrift med: f. A., anden Afskrift med: a. A., begge Afskrifter med b. A. og Rimm-Stave med Rst.

- 1) S. 3. L. 1. Hwæt we Gar - Dena.
S. 4. L. 1. e. a. A. Gomban etc. L. 6. c. b. A. Pone etc. og L. 10. c. f. A. Aldor . . ase (aldor - lease).
- 2) ib. L. 19. c. b. A. Swa sceal . . . ma, Rst. er i Mave, og hele Taler om Skjolds Søn temmelig usikker.
- 3) S. 5. L. 4. c. f. A. To gescæp - hwile.
S. 6. L. 9. c. b. A. Nalæs hi hine, ligesom L. 13. Pe hine etc. Umbor wesende, L. 16, maa efter Sammenhængen, her og S. 91. L. 3., betyde: da han var lille.

- 4) ib. L. 21. c. b. A. Geafon on garsecg og L. 25. Secgan etc.
- 5) S. 7. L. 6—7. c. f. A. Fæder ellor hwearf, Aldor of earde, hvilke to Linier er en Parenthes om Skjold.
- 6) ib. L. 8. c. f. A. Op-pæt, og L. 12 c. b. A. Glæde Scyldingas. L. 19—20 hvor Aft. er i Norden, maa Datterens Navn være faldet ud af Texten, og det lader sig kun gjætte, at Ela, eller, efter Wanlei, Hela var Skilfingens Navn, som ægtede hende.
- 7) ib. L. 25—26. c. Aft. Pæt him his wine-magas, Georne hyrdon.
S. 8. L. 1—3. efter Wanl. og Aft. Op pæt seo geogop geweox, Mago-driht micel, Him on mod bearn. L. 9. efter Prof. Aasts rigt-
tige Stien: Æfre gefrunon. L. 14—15, ef-
ter mine Tanker: Buton folcs care, And feorme gumena.
- 8) ib. L. 26—27. c. b. A. og Aft. Se þe his wor-
des geweald, wide hæfde.
S. 9. L. 2. c. f. A. Sinc æt symle. Lin. 7—11.
c. b. A. Ne wæs hit leuge þa gen, Pæt se
secg-hete, Apum swerian, Æfter wæl-
niþe, wæcnan scolde, men er Ordene ei stemt
forfærene, maa der mellem: hete og apum
være Noget borte.
- 9) ib. L. 19—22. c. Aft. Pær wæs hearpan-sweg,
Swutol sang scopes, Sægde se þe cuþe.
S. 10. Lin. 1. c. b. A. Swa wæter bebugeþ.
L. 23—25. c. Aft. Fifel-cynnes eard, Won-
selig wer, Weardode hwile.

- S. 11. l. 1—9. c. b. A. og Mf. Þone cwealm
 gewræc, Ece-Driliten, Þæs þe he Abel
 slog, Ne gefeah he þære fæhþe, Ac he him
 feor forwræc, Metod for þy mane, Man-
 cynne from, Þanon uncyðras, for hwilket
 siðste Ord dog a. A. har : uncyþras, som vel er
 rigtig.
- 10) ib. l. 21. har c. a. A. først staaet: Æfter
 beor-þege, som viſt er det rette.
- S. 12. l. 15—16. c. Mf. Grændles guþ-cræft,
 Gumum undyrne, og l. 19—20. Micel mor-
 gen-sweg, Mære þeoden. l. 25. c. b. A.
 Syþþan hie þæs laþan, og l. 28. c. Mf.
 Wæs þæt gewin to strang.
- S. 13. l. 1—4. c. Mf. Laþ and langsum, Næs
 hit lengra fyrst, Ac ymb ane niht. l. 7—10.
 And no mearu (mearn) fore, Fæhþe and
 fyrene, Wæs to fæst on þam, men her l. 10 - 14
 er der et ſkul, som ogſaa Mf. þege paa. l. 18—20
 Heal-þegnes hete, Heold hyne syþþan,
 Fyr and fæstor.
- 11) ib. l. 23—24 c. f. A. og Mf. And wiþ rince
 wan, Ana wiþ eallum.
- S. 14. l. 2. maa læſes: Wine Scyldinga. l. 5—6.
 c. Mf. ſammentrækkes, l. 11. c. b. A. Hete
 niþas wæg, ligesom l. 17. Mægenes Deniga,
 og lin. 19—20. Fea þingian, Nænig þær
 witena, Wenan þorſte. l. 24 efter mine Taa-
 ſer: Etende wæs.
- 12) S. 15. l. 11. c. f. A. Sinc-fage sele, og l. 13—14.
 c. Mf. No he þone gif-stol, Gretan
 moſte.

- S. 16. L. 12—16. c. b. A. og Rst. Ne wiston
 hie drihten god, Ne hie huru heofena helm,
 Herian ne cuþon. L. 18 skal, efter Professor
 Rast's sig selv bevisende Gætning, læses:
 Wa, og c. b. A. biþ.
- 13) S. 17. L. 3—4. c. Rst. Singala sead, Ne mihte
 snotor hæleþ, ligesom L. 6—7. Wæs þæt ge-
 win to swýþ, Laþ and langsum.
- S. 18. L. 7. efter Prof. Rast's Skien, som un-
 derstytttes af f. A. Hwetton hige-rofne, og L.
 17—18. c. Rst. Lagu-cræftig mon, Land-
 gemyrcu.
- S. 19. L. 7. efter Prof. Rast's Skien: Famig-
 heals (som S. 143 L. 26) og L. 6—7 maa da,
 c. Rst. læses: Winde gefysed, Flota famig-
 heals, Fugle gelicost. L. 22—23. c. b. A.
 Sæ-wudu sældon, Syrcan hrysedon, og
 L. 26. c. f. A. Þæs þe him yþ lade.
- 14) S. 20. L. 12. c. b. A. Wiegge ridan, og at wieg
 er en Hest, seer man godt S. 24, 26 ic. Det
 er Mægen-wudu L. 15 jeg har søgt at udtrykke
 ved: Marskalk: Stav. L. 20. c. b. A. brontne
 et ubekjendt Ord, som efter Brugen her, S. 45
 L. 9 og S. 110 L. 23, vel betyder: skarp.
- 15) S. 21. L. 3. c. b. A. Cuman, og L. 11—12. c.
 Rst. Þonne is eower sum, Seeg on sear-
 wum, men herefter fattes vist Noget, ligesom
 og Rst. fattes, naar man c. f. A. læser L. 13:
 Nis þis eld-guma. L. 15—16 skal efter Rst.
 sammentrækkes.
- 16) ib. L. 21. skal, efter Professor Rast's Skien,
 i Medhold af a. A. læses: Leas sceaweras

o: flemmr Speidere, men i Sammenhængen
passer det ikke.

- 17) S. 22. maa, c. Aft. L. 2—3 sammentrækkes, og
L. 4. c. b. A. og Aft. som Prof. Aass strax
giættede, læses: Him se yldesta.

S. 23. L. 2. læser jeg: Wæs þu us larena god,
og L. 6—9 c. A. Ne sceal þer dyrne sum,
Wesan þæs ic wene, þu wast gif hit is.
L. 13 c. f. A. Sceaþena ic nat hwile.

S. 24. L. 22—23. c. Aft. Swylce ic mago-
þegnas, Mine hate.

- 18) S. 25. L. 4—9. c. Aft. Wudu wunden—heals,
To Weder-mearce, God-fremmendra swyl-
cum, Giseþe biþ, Þæt þone hilde-ræs,
Hal gediged. L. 12. c. b. A. Seomode, ligez
søm og L. 15. Eosor-lic scionon. L. 19. c. a. A.
Ferh-wearde heold.

- 19) ib. L. 22—23. rime saa flet, at der nødvendig
maa fattes to Linier, hvori man kan tænke
Hrodgars Borg, hvorom Talen siensynlig er,
blev. nævnet.

- 20) S. 26. L. 5—6. fattes ogsaa hver en Staldbroder,
som skulde sige Gotherne mere klar Besked.

- 21) ib. L. 13. læser jeg: Mæl is me to feran, og L. 16.
skal læses: Eowic gehealde (See Aass's An-
gelsachsiske Grammatik S. 41).

- 22) S. 27. L. 2—4. c. b. A. og Aft. Þa hie to sele
furþum, In hyra gryra-geatwum. L. 8 læser
jeg: Rondas regn-hearde, og L. 17: Wæs se
iren-þreat, samt c. b. A. Lin. 20: Oret-
mecgas, ligesom og L. 22—23: Ilwanon fe-
rigead ge, Fætte scyldas.

- 23) C. 28. l. 1—2. sammentrækkes c. Aft., l. 5—7. c. Aft. og b. A. Wen ic þæt ge for wlence, Nalles for wrec-siþum, og l. 23—24 sammentrækkes c. Aft.
- 24) C. 29. l. 20. c. b. A. Þæt he etc. ligesom og l. 24—25. To his wine-drihtne, Her syn-don geferede. l. 27—28. c. Aft. Ofer geofenes begang, Geata-leode.
- C. 30. l. 8—12. c. Aft. No þu him wearne ge-teoh, Þinra gegn-cwida, Glædnian (c. b. A. glædman) Hroþgar, Hy on wig-geawum og l. 14. c. b. A. Eorla ge æhtlan, hver nof en lille Feil er indløbet.
- 25) ib. l. 15—17. c. Aft. Huru se aldor þeah, Se þem (þæm) heafo-rincum.
- C. 31. l. 3—4. læser jeg: Is his eafora nu, Heard her comen, og l. 6—7. Þonne sægdon þæt, Sæ-liþende. l. 24—25. c. f. A. Beo þu on ofeste, Hat ingan, men det hverken rimer eller forslaaer, saa der maa fattes Lidt.
- 26) C. 32. l. 2—3. Skulde rime, men kan ikke, for-maae ei heller at udføre, hvad der nødvendig skulde staae, at Vulfgar gik tilbage til Gothenne, saa Bresten er umistkjendelig. I b. A. læses for Aesten: Word inne ahead.
- 27) ib. l. 12—14. c. Aft. Nu ge moton gangan, Meowrum (miþ cowrum) guþ-geatawum
- 28) ib. l. 21. læser jeg, efter Prof. Aftes snilde Giætning, som Aft. bekræfter: Aras þa se rica, og l. 25. c. f. A. Heafo-reaf heoldon.

- 29) S. 33. L. 2—4. rimet alt for godt, men Sammenhængen viser ogsaa, at der fattes nogle Linier om Indgangen i Hallen.
- 30) ib. L. 6—15. e. Rst. On him byrne scan, Searo-net seowed, Smipes orþancum, Wæs þu Hroþgar hal, Ic com Higelaces, Mæg and mago-þegn, Hæbbe ic mærpā fela; Ongunnen on geogoþe.
- 31) S. 34. L. 12. forstaaer jeg ikke. L. 14 læser jeg, med Prof. Rask, og saa omtrent med b. A. niceras uiltes, og L. 15—17. e. Rst. Nearo-þearfe dreah, Þrec-wedera niþ, men paa Bemærkelsen af disse og de to følgende Linier kan jeg kun gjætte.
- 32) S. 35. L. 3. læser jeg: Freo-wine folca, hvor: til b. A. henpege, og L. 5—7. e. Rst: Þæt ic mote ana, Minnra eorla-gedryht. L. 13. e. b. A. Wæpna ne ræceþ, ligesom og L. 19. Opþe sidne scyld.
- S. 36. L. 5. e. f. A. Etan unförhte.
- 33) ib. L. 8. e. b. A. Na þu minne þeurst, og hafela. L. 9. som ellers er et ubekjendt Ord, skal betyde: Hoved, som man seer af Brugene: S. 53. 101. 110. 115. 122. 124. 134. L. 11. læser jeg: Dreore salne, og L. 15. Eteþ som og først har staaet i a. A. L. 17. afbryder Sammenhængen, og der er da lidt borte, som jeg har gjættet paa.
- 34) ib. L. 22. skal der læses, ligesom S. 112. L. 23. Gif mæc hild nime.
- 35) ib. L. 28. efter Prof. Rasks Opdagelse: Gæþ a wyrd etc.

- 36) S. 37. L. 3—4. synes baade efter Rst. og Sammenhang at fattes Lidt, og det er aabenbar Tilfældet L. 11—12. L. 19. har b. A. Þa ic furþum weold, og L. 21—22 maa c. Rst. læses: And on geogoþe heold, Gimme-rice.
- 37) S. 38. L. 7 c. b. A. Ealde madmas og L. 8. c. f. A. He me aþas swor.
- 38) ib. L. 20—21. c. f. A. og Rst. God eaþe mæc, Þone dol-sceaþan.
- 39) S. 39. L. 6. c. f. A. Þonne dæg lixte, L. 9. c. b. A. Heall heora-dreore. L. 13 læser jeg: Site nu to symle og L. 15. har b. A. Sige-hreþ seegu, men her fattes vel Noget, dog har jeg i Rimet neppe gjættet rigtig. Rime-ligst finder jeg det at L. 14 skal læses: And onsæl muþe, eller noget sligt, saa det er en Opmuntring til at slaac Gjæffen løs. L. 22 har b. A. Sittan eodon og L. 27. Scencte scirwered (weorod).
- 40) S. 40. L. 9—12. c. Rst. Onband beadu-rune, Wæs him Beowulfes sip, Modges merefaran. L. 16—18. er i Wilderede, og man skal de synes det maatte være: Æfre mærþa ma, On middan-gearde, Hæfle under heofenum, thi det er aabenbar Meningen, ligesom der da ogsaa, c. f. A. L. 19. skal læses Þonne he sylfa. Her endes Parenthesen og L. 20. begynder Hunferds Tale: Eart þu se Beowulf.
- 41) S. 41. L. 2. er nepdon: vovede, som man lærer af de mange Steder i Digtet, hvor nepan og genepan bruges, saasom S. 43. 69. 74. 111. 160. 175. 187. L. 17—19. c. Rst. He þe at

(æt) sunde ofer-flat, Hæfde mare mægen.

Æ. 42. l. 6—8. læser jeg: Wyrsan gefingio, ðeah þu heaþo-ra sa, Gehwær dohte, og vil bemærke, at heaþo-ræs er et Dømedags: Slag her, saavelſem Æ. 44 og 80. l. 11—12. i Medhold af b. A. Niht-longne fyrst, Nean bidan.

42) Æ. 43. l. 3. hører: Ut. til l. 2. l. 8. læses e. f. A. wiþ hron-ſixas og l. 9. e. a. A. Werian.

Æ. 44. l. 23—25. hænger ikke rigtig ſammen, og jeg vil mene, der ſkulde ſtaa: Na (eller ironiſk: þa) hie þære fylle, Gefean hæfdon, Dæd-leaſ for mare, thi det er Meningen.

43) Æ. 45. l. 4. e. b. A. Mecum wunde, med ſamme Hjemmel l. 9. On brontne ford, og paa eget Anſvar l. 11. Lade ne letton, ſamt l. 14. Brimu swaþredon. l. 23. har b. A. Niceras nigene.

44 a) Æ. 46. l. 7. maa vel læses: Wadu weallende. l. 12—13. e. Aſt. Breca næfre git, Æt heaþo-lacc. l. 17—18. ſaynes Niim og Sammenhæng, ſaa der maa fattes to Linier.

44 b) Æ. 46. l. 27. — Æ. 47. l. 2. e. Aſt.: Þæt næfre Grændel swa !ela, Gryra gefremede, ligesom Æ. 47. l. 10—12. Þæt he þa fæhþe ne þearf, Atole ecg-þræce, Eower leode; men ſelv naar man tillige, l. 15. e. b. A. læser: nyd-bade, og l. 19, efter mine Tanker: Swefen, bliver her dog Adſkilligt at ſpørge om. Dog kan Meningen ei være tvivlſom, iſar, da

- onsittan (ℓ. 13.) hos Ead. 19. 10. og 47. 11.
 har Bemærkelsen: at grue for (sich entfetzen).
- 45) S. 48. ℓ. 12. læser jeg: Fæst-rædne gefoſt, og
 ℓ. 13—17. e. Aſt. og med Henſyn paa b. A.
 Þær wæs hælepa hleahtor, Hlyn ſwynsode,
 Word wæron wyn-ſume, Eode Wealh-
 þeow forþ.
- 46) ib. ℓ. 26. e. b. A. Bæd og ℓ. 27. e. f. A. beor-
 þege.
 S. 49. ℓ. 1. e. b. A. Leodum leofne, ℓ. 5—7.
 e. Aſt.: Ymb-eode þa, Ides helminga,
 Dugupe and geogoſe, ℓ. 11. e. b. A. Þæt
 hio, og ℓ. 18—19. e. Aſt. ud i Eet.
- 47) ib. ℓ. 25. e. a. A. Æt Wealhþeon.
 S. 50. ℓ. 10. e. b. A. Feond-grapum fæst, og
 ℓ. 22—23. e. Aſt. og f. A. Þa wæs eft ſwa
 ær, Inne on healle.
- 48) S. 51. ℓ. 3. ſeer man ſtra" der fattes Noget, ſom
 gjør hele Stykket, til ℓ. 12, Afbræk; men naar
 man, ℓ. 8, ſom man ſikkert kan, læſer: Op
 þet og afdeler e. Aſt.: Op þæt nipende,
 Niht ofer ealle, Scadu-helma geſceapu,
 Seridan cwomon, (e. b. A. cwoman) kan
 Meningen ei være tvivlsom. — ℓ. 14—17 læſer
 jeg, efter Skjen og Aſt. Gegrette þa, Guma
 operne, Hroþgar Beowulf, And him hæł
 abead, ℓ. 20—21. Næfre ic ænegum men,
 Ær alyfde, og ℓ. 28. Gemyne etc.
- 49) S. 52. ℓ. 11—13. e. b. A. og Aſt.: Wealhþeo
 ſecan, Cwen to gebeddan, Hæfde cyning
 wuldor.

Σ. 53. L. 11—16. seer man strax er i stem Uslave,
og helbredeð ei ved at b. A. har (L. 11) anhere;
men ved at læses: No ic me on here-wæst-
mum. Huahran talige. Guþ-geweorea, Þon-
ne Grændel sie, Forþam ic hine sweorde,
Swebban nelle.

50) ib. L. 21. c. b. A. Rand geheawe og L. 22. c. f.
A. Þeah þe he rof sie.

51) Σ. 54. L. 10. efter Prof. Rasks gode Skion:
Snellie sæ-rinc, og L. 19—20. c. Aft. Pæt
[hie] ær to sela micles, In þam win-sele.
L. 24. c. a. A. Wig-speda gewiofo (gewife).

52) Σ. 55. L. 5—11. læser jeg, c. Aft. og Skion:
Manna-cynnes, Weold wide-ferhþ, Com
on waure niht, Scriþan sceadu-genga,
Sceotend swe'on, De pæt horn-reced. Saas
ledes flares nok bedst dette dunkle Sted, skjænde
jeg har oversat efter den Gjetning, at man skulde
læse: Sceotend swe'n on þa. wide-ferhþ
findes siden i Digtet Σ. 71 og hos Cædmon
22. 13; Aft. skal der være: W. og ride feshþ
er vist ingen Ting.

53) ib. L. 23. c. b. A. Pa com of more.

54) Σ. 56. L. 6. c. b. A. To pæt þe he win-reced
L. 13—14 sammentræktes c. Aft. L. 17. c. b.
A. Heal-þegnas. L. 20. Duru sona on-arn.
L. 22. seq. har b. A. omtrent: Sipþan he
hire fólumum . . an(æt-hran?) On-bræd þa
bealo-hydig, Þa holgen wæs,
og naar man da vil læse: Þa he geholgen
wæs, er Aft. i Orden.

- 55) *Æ.* 57. *l.* 1—2. *h*elbreðes nogenlunde, naar man, med det *Æ.* 56. overflødige: *ra*þe læser: *Ra*þe æfter þonne, On fagne flor — *l.* 19—21. efter *f. A.*: *Wist*-fylla wen, Ne wæs þæt wyrd þa gen, Þæt he ma moste, ligez som og *l.* 27. under fær-grirum.
- 56) *Æ.* 58. *l.* 3—5. *e. A.*: Ac he gefeng hraþe, Forman siþe, Slæpendne rinc, *l.* 14—16. *e. f. A.* og *A.*: Forþ near æt stop, Nam þa mid handa, Hige-rihtigne, og *l.* 22. *e. b. A.*: And wiþ earm gesæt.
- 57) *Æ.* 59. *l.* 5—12. *e. A.* Hyge wæs him hinfus, Wolde on heolster fleon, Secan deofla gedræg, Ne wæs his drohtop þær, Swylce he on ealder-dagum.
- 58) *ib.* *l.* 24. *e. a. A.* Swa widre gewindan (*wi*þer-gewinnan?) uðentwið fattes her līd.
- 59) *Æ.* 60. *l.* 8. veed jeg intet Raad for, men *l.* 10. *e. b. A.* Reþe ren-weardas, *l.* 12. Þa wæs, og *l.* 26—27. *e. A.*: Þæs ne wendon ær, Witan Scyldinga.
- 60) *Æ.* 61. *l.* 2. *e. A.* ventelig: Betlic som *Æ.* 145, *f*riðndt ogsaa det Ord er ubekjendt — *l.* 8. *e. f. A.* Niwe geneahhe, *l.* 11. *e. b. A.* Anra gehwylcum, og *l.* 12. *e. f. A.* Þara þe of wealle.
- 61) *ib.* *l.* 19—20. *e. b. A.* Helle-hæft on, Heold hine fæste.
- 62) *Æ.* 62. *l.* 3. *e. b. A.* Leoda ænigum, og *l.* 7—9. *t*illige *e. A.*: Ealde-læfe, Wolde, *f*readihtnes, Feorh ealgian.

- 63) ib. l. 22. Guþ-billa nan, men hvað der skal
staae l. 25 istedenfor: forsworen, veed jeg
kun det om, at Ordet maa bemærke: forgjøre,
følge eller Sligt.
- 64) S. 63. l. 12—13. c. f. A. Þat him se lic-homa,
Læstan nolde.
- 65) ib. l. 18—19. c. b. A. og Aft. Lifigende laþ,
Lic-sar gebad, ligesom og l. 22—24: Syn-
dolh sweotol, Seonowe onsprungon, Bur-
ston ban-locan.
- 66) ib. l. 24—28. c. Aft.: Beowulfe wearþ, Guþ-
hrcþ gyfeþe, Scolde Grendel þonan,
Feorh-seoc fleon.
- 67) S. 64. l. 18. c. b. A.: Geat-mecga leod, og
l. 27.—S. 65. l. 1. c. Aft.: Þæt wæs tacen
sweotol, Syþþan hilde-deor, Hond alegde.
- 68) S. 65. l. 5. c. f. A.: Geapne c. a. Ge-
apne hr . . . og man seer da let, det skal
læses: Under geapne hrof. — l. 14. c. b. A.
Lapes lastas.
- 69) S. 66. l. 5—6. c. Aft. og b. A. Heoru-dreore
weol, Deaþ-fæge deog. l. 15. c. f. A. Of
gomen-waþe.
S. 67. l. 3—4. ud i Eet. c. Aft. l. 14. c. b. A.
Cystum cuþe, og l. 22. maa læses: Soþe
gebunden.
- 70) S. 68. l. 2—6. c. Aft. Þæt he fram Sige-
munde, Secgan hyrde, Ellen-dæpum, Un-
cuþes fela, Wælsinges gewin.
l. 10—11. c. Aft. og a. A. Fæhþe and fyrene,
Buton Fitela mid. Er det følgende: hine ifte
en Skrivfeil, da fattes her i det Mindste to

Linier, thi L. 13. maa begynde med: Ponne, og derpaa skal c. b. A. uden Ophold fares fort saaledes: Ponne he swulces hwæt, Seegan wolde, Eam his nefan, — Swa hie a wæron. L. 22—24. er en Parenthes, som læses: Sigemunde gesprong, Æfter deap-dæge, Dom unlytel o: For Eigmund spirede efter hans Død ei liden Hæder (nu nemlig) da ved Skjaldens Sang hans de fleste hidtil forborgne Bedrifter kom i Folke: Munde) L. 28. læses: He under harne stan, ligesom S. 107. L. 28. (under Graas: Stenen).

S. 69. L. 4. c. b. A. og Aft. Ne wæs him Fictela mid. L. 9—10. c. Aft. Dryhtlic iren, Draca morþre swealt. L. 15. c. f. A. Selfes dome. Om der L. 26—27. fattes Noget, kan jeg ikke sige, da Overgangen vel synes lidt, men dog ikke usædvanlig, hovedfulds, da Aft. er i Orden, og onpah, hvis det er et rigtigt Ord, vist maa kunne betyde det Samme som: pah: kom i Veiret.

71) S. 70. L. 2—3. c. Aft. He mid Eotenum wearþ, On feonda geweald. L. 7. fræver Ord: fœiningen: Lemedon, og dette ubekjendte Ord maa bemærke: pii nde, kwalde. L. 12. Swylce oft bemearn. L. 19—20. c. Aft.: Fæder-æþclum onfon, And folc gehealdan. L. 23—24. er aabenbar et Hul; men fattes dog neppe mere end et Par Ord om, at han, lige: som hans Fader Hermod (see S. 129) sveeg Skjoldung: Folket; thi derpaa hentyder Skuds: Maalet, han, efter Parenthesen: L. 24—27.

saacr: Hine fyren onwod 3: Skaffed he
tog ham.

72) S. 71. L. 17—18. c. b. H. Medo-stig gemæt,
Mægþa-hose.

73) S. 72. L. 1—2. c. Hst. Lungre gelimpe, Fela
ic lapes gebad. L. 15—16. rime vel, men
komme dog saa ilde overeens, at jeg neppe tør
foreslaae forlig; men saae helst, de kunde skilles
ad paa en god Maade. Det lod sig imidlertid
tænke, der skulde staae: Wean wid-scufon,
Witena gehwylene. L. 24. maa læses: Dæd
gefremed.

S. 73. L. 7. c. b. H. Bearn-gebyrdo. men Ver-
bumet fattes, og er ventelig fortrængt af det,
desuden mistænkelige: eald L. 5. — L. 13—15.
c. Hst. Niwe sibbe, Ne biþ þe ænigre gad,
Worolde wilna.

74) ib. L. 24 — 26. maa læses: Þæt þin lysaþ
ar, A to aldre, Alwalda þec; men da L.
23—24 slet ikke rimer, fattes vel to Linier, som
dog ei kunde forandre Meningen.

75) S. 74. L. 5. c. f. H. geneþdon. L. 6. c. b. H.
Eafod. L. 10. ventelig: Feond on fæterum,
L. 13: Heardan clamum eller jeg veed ikke
hvad. — L. 16—17. fattes Hst., saa der vel er
faldet et Par Linier, eller eet Ord ud af
Terten, men L. 18—19. skal læses: Liegean
lif-bysig, Butan his lic swice, og L. 23—27.
maa vel afdeles: No ic him þæs georne æt
fealh, Feorh-gehiplan, Wæs to fore
mihtig, Feond on seþe, Hwæpere he his
folme forlet. L. 28. c. b. H. To lif-wraþe.

- S. 75. L. 3. c. b. A. No þær ænige swa þeah.
 76) S. 76. L. 4. maa vel læses: Egl unheoru, men
 hvad det er, veed ikke jeg, ligesom, just ikke
 Meningen, men Ordføiningen langs ned til
 L. 11. er lidt dunkel. L. 12. maaſkee: Þa wæs
 hea-timbrede.
 77) S. 77. L. 1—6. ſkal Jngen ſvare for, men naar
 de afdeles: Iren-bendum fæst, Heor ras to
 hlīde, Ne hrof ana, genæs ealles anſund,
 Þe ſe aglæca, Fyren-dædum ſag, On fleam
 gewand, bliver dog Nimet iſtand, og Menin-
 gen utvivſſom. — L. 25—28. c. Aſt. og b. A.
 Ne gefrægn ic þa mægþe, Maran weorode,
 Ymb hyra ſinc-gyfan, Sel gebæran.
 78) S. 78. L. 2—5. c. Aſt. Blæd agande, Fylle
 gefægon, Fægere gefægōn, Medo-ful ma-
 nig, Magal (magas) þara. — L. 15. læſer
 jeg: Bearn Healfdenes, da Subjectet ellers
 mangler.
 79) S. 79. L. 1—4. c. Aſt. Ne gefrægn ic freond
 licor, Feower madmas, Golde gegyrede.
 L. 6. nødvendig: In ealo-bence.
 80) ib. L. 10. c. b. A. Wirum bewunden, og
 Myrthe er den eneste Overſættelſe man finder
 af: wir, men den huer mig ikke længer, iſær
 da Ordet S. 180. L. 12. nødvendig maa have
 en anden Bemærkſe, og betyder ventelig no-
 get Hæxerie. — L. 14. c. a. A. Scur-heard
 ſceþþan.
 81) S. 80. L. 3—5. har jeg ei kunnet meer end giatte
 paa. Maaſkee handle de om Hæſten, ſom om der
 ſtod: Næfre on care læg, Wig-cuþes wicg.

- 82) S. 81. L. 1—2. c. Rst. And þone ænne heht,
Golde forgyldan. — L. 5—7. e. Rst. Swa he
hyra ma wolde, Nefne him witig God.
- 83) ib. L. 13—16. c. Rst. Forþan hiþ andgit, Æg-
hwær selest, Ferhþes fore-þanc, Fela
sceal gebidan.
- 84) S. 82. L. 3—4. er Rst. i Orden, naar man læ-
ser: Þa hie se fær beget, men foran: Fin-
nes easorum mangler alligevel Noget. — L. 5.
maa læses: Healsdenes.
- 85) ib. L. 8—9. seer lidt betænkelig ud, men naar
seallan forstaaes omtrent som hos Eðmon
33. 2, gaaer det dog vel an.
- 86) ib. L. 13—14. rimer ikke, saa der maa vel fattes
lidt, men at: beloren er: berøvet, seer man
hos Eðmon 3. 2. — L. 18—20. c. Rst. og
b. A. Þæt was geomoru ides, Nalles ho-
linga, Hoccs dohtor.
- 87) ib. L. 26—27. har neppe foran sig, hvad ret er,
men maae forstaaes om Finu.
S. 83. L. 6. læser jeg: Wiþ Hengeste. — L. 11—
12. skal c. Rst. sammentrækkes.
- 88) S. 84. er saa vanskelig, at Fordelingen af Lø-
terne kun er bygget paa Rimelighed.
- 89) ib. L. 26. Fattes aabenbar Noget, hvis Syþþan
ei er en Skrivfeil, og følgende Linie, som c.
f. A. maa læses: Ad was geæfued foræger
Mistanken, hvorum Mere i Indledningen!
- 90) S. 85. L. 5. c. f. A. Æt þæm ade was.
- 91) ib. L. 17. fattes sin Følgesvend, og L. 19. skal. c.
b. A. læses: Earne on eaxle.

- 92) ib. L. 22. maa nødvendig læses: Guþ-rec astah; og L. 26.: Hafelan multon.
- 93) S. 86. L. 5—6. Bega folces, Wæs hira blæd scacen.
- 94) ib. L. 7—17. har vist havt Noget foran sig, som nu savnes, og er i stor Forvirring, som end ikke ganske hæves, ved, c. H. og Hst. at læse: Gewiton him þa wigend, Wica neosian, Freondum befeallen, Frysland geseon, Hamas and hea-burh, Hengest þa gyt, Wæl-sagne winter, Wanode mid, Fimmel unhlitine, Eard gemunde, Þeah þe he meahte. Der kan imidlertid neppe være Tvivl om, at Fimmel skal læses: Finnes, unhlitine: unhlisne eller unliþne, Þeah þe he: Þeah þe he ne, og da gaar det an.
- 95) S. 88. L. 3—7. hænger det neppe ret sammen med; men som det staaer, maa man c. Hst. læse: Ætwiton weana dæl, Ne meahte wæfre-mod.
- S. 89. L. 9. maa læses: Æghwylc oþrum, og L. 15. c. 6. H. His ferhþe treowde, men i Øvrigt udmærker denne Side sig ved en Deel peosodiskf sætte Linier, thi L. 2—19. maae, c. Hst. læses: þa cwom Wealþeo forþ-gan, Under gyldnum beaþe, Þær þa godan twegen, Sæton suhter-gefæderan, þa gyt wæs hiora sib æt-gædere, Æghwylc oþrum trywe, Swylce þær Hunferd þyle, Æt fotum sæt frean Scyldinga, Gehwylc hiora his ferhþe treowde, Þæt he hæfde mod

micel, þeah þe he his magum nære, Ar-
fæst æt-ecga-gelacum.

Σ. 90. L. 4—5. kan man til Nød finde Niim,
men ei Rede i, uden under den Forudsætning,
at: bedre Ven end Bjowulf, eller Sligt er blet
vet borte.

96) ib. L. 8. maatte man, da Talen aabenbar er en
Bjowulf, antage: Hereric for et Appellativ,
derjem ikke Σ. 165. L. 12. forbød det; men nu
maa man lade det staae ved sit Værd.

97) ib. L. 17—25. c. Nst. Ic minne can, Glædne
Hroþulf, þæt he þa geogofe wile, Arum
healdan, Gyf þu ær þon he, Wine Scyl-
dinga, Worold oflætest, Wene ic þæt he
mid gode.

Σ. 91. L. 12. c. a. N. Be þæm etc. L. 24—26.
c. Nst. Selran hyrde, Hord-maþmum hæ-
leþa, Syþþan Hama æt-wæg.

98) Σ. 92. L. 1—2. c. Nst. To here byrhtan-byrig,
og L. 8. c. b. N. Þone hring hæfde.

99) ib. L. 13. Sinc ealgode. L. 20. maa være Eore-
nan-stanas.

100) ib. L. 23—25. c. Nst. og b. N. He under rande
gecranc, Gehwearf þa in Francna sæþm.

Σ. 93. L. 8—9. sammentrækkes. L. 12. maa vist
læses: Hyse mid hæle, og L. 14. skrives:
Neot þeod-gestreona; men hvordan L. 23—
26. skal helbredes, veed jeg ikke.

101) Σ. 94. L. 1. læser jeg: Ic þe an tela.

102) ib. L. 3. c. b. N. Beo þu suna minum. L. 10—
14. c. Nst. Þegnas syndon gepwære, Þeod

- eal-gearo, Druncne dryht-guman, Doþ swa ic bidde. L. 18. c. b. A. Wyrð etc.
- 103) ib. L. 28. maa nœdvendig læses: Swa hi oft ær dydon.
- 104) S. 95. L. 7. maa være: Setton him be heaf-dum.
- 105) ib. L. 16. c. a. A. Wæs þeaw hyra og L. 22. c. b. A. Swylce hira man-dryhtne.
- 106) S. 96. L. 4. c. b. A. Grendel warode. (beboceð, sem S. 103. L. 23.) L. 9—12. c. b. A. og Aft. Wid-cuþ werum, þæt te wrecend þa gyt, Lifde æfter lafum, og L. 16. c. a. A. Ides aglæc wif.
- 107) ib. L. 21. læser ieg: Siþþan Cain gewearþ.
- 108) S. 97. L. 3—7. c. Aft. og b. A. Wæs þæra Grendel sum, Heoro-wearh hetelic, Se æt heorote sand, Wæccendne wer.
- 109) ib. L. 10. c. b. A. Æt grape wearþ. L. 16. c. a. A. Are gelyfde.
- 110) ib. L. 18—19. sammentræffes, og L. 23. c. b. A. Deaþ-wic seon.
- 111) ib. L. 25—27. c. Aft. And his modor þa gyt, Gifre and galgmod, (gal-mod) gegan wolde.
- 112) S. 98. L. 11. c. b. A. mægþa-cræft og L. 13. maa da læses: Be wæpned men. L. 25—27. har jeg nok taget Feil ad, thi sikkert fattes her et Par Linier, hvori Aft. nævnedes, og her siges da, at han glemde baade Hjelms og Brynjes da Heren kom, ventelig fordi han sov.
- 113) S. 99. L. 2. c. b. A. beorgan, og L. 13—15 c. b. A. og Aft. Þone þe heo on ræste abreat, Blæd-fæstne beorn, næs Beowulf þær.

- 114) ib. l. 26. skal c. b. A. he læses: hic og l. 24—
26. maa da vel lyde saa: Geworden inwit nu,
Ne wæs þæt gewrixle til, þæt hic on ba
healfe.
- 115) S. 100. l. 4—5. c. a. A. Syppan he aldor-
þegn, Unlifigendne.
- 116) ib. l. 19. læser jeg: Wyrre gefremman.
- 117) ib. l. 22. c. b. A. Mid his hand-scale.
- 118) ib. l. 25. læser jeg: Wordum lmesede.
- 119) S. 101. l. 15. c. b. A. Hafelan weredon.
- 120) ib. l. 18—19. lærer Aft. at der fattes om ei en
heel Linie, saa dog et Par Ord.
- 121) S. 102. l. 18—21. c. Aft. og b. A. Se þe æf-
ter sinc-gysan, On sefan greoteþ, Hreþer
bealo-hearde; men endda er her Feil.
- 122) S. 103. l. 6. tænker jeg, der for: wæs skal
læses: næs, og: næs l. 9. udlettes. — l. 10.
c. f. A. Earm-sceapen, og l. 11. c. b. A. On
weres-wæstmum.
- 123) ib. l. 18. c. f. A. No his etc. l. 21. c. b. A.
Dyrnra.
- 124) ib. l. 23. sagtens: Warigeaþ wulf-hleoþu.
- 125) S. 104. l. 14. grund wite. l. 17—23. Heorot
hornum trum, Holt-wudu sece, Feorran
geflyme, Ær he feorh seleþ, Aldor on
ofre, Ær he in wile; men her maa fattes
Noget, som gjør: hafelan nis þæt heoru
stow aldeles ubrugeligt.
- 126) S. 105. l. 1—3. c. f. A. Laþ-gewidru, Oþ
þæt lyft drysmaþ, Roderas reotaþ.
- 127) ib. l. 6. c. b. A. Eard git ne (ginne?) const,
og l. 15 maa vel læses: Wunden-golde.

- 128) ib. l. 19—25. c. Aft. Ne sorga snotor guma,
Selre biþ æghwæm, Þæt he his freond
wrece, Þonne he fela murne, Unc ægh-
wylc sceal, Ende gebidan.
- 129) S. 106. l. 15. c. b. A. Ga þær he wile.
- 130) S. 107. l. 18. maa læses: Enge an-papas.
- 131) ib. l. 21—22. c. b. A. Nicor-husa fela, He
feara sum.
- 132) S. 108. l. 8—10. c. b. A. To geþolianne,
Þegne monegum, Oncyþ etc.
- 133) ib. l. 15. c. f. A. Folc gesægon, som dog ogsaa
halter, l. 18. fattes i b. A. Ordet mellem Fus-
lic og leod (ventelig: leopþ).
- 134) ib. l. 20—26. læser jeg, c. Aft. og Skien:
Gesawon þa æfter wætere, Wyrn-cynnes
fela, Sellice sæ-draçan, Sund cunnian,
Swylce on næs-hleoþum, Nicras liegean.
- 135) S. 109. l. 13. sikkert: here-stræl. l. 18. c.
b. A. Mid eofer-spreotum og l. 26—28. c.
Aft. Gyrede hine Beowulf, Eorl-gewædum,
Nalles for ealdre mearn, thi mearu er en af
de sædvanlige Skriv:Seil.
- 136) S. 110. l. 1—2. c. Aft. og b. A. Scolde here-
byrne, Hondum gebroden, og l. 5. Seo
þe ban-cofan.
- 137) ib. l. 10. c. b. A. Aldre gesceþþan.
- 138) ib. l. 17. c. b. A. Befongen frea-wrasnum,
som jeg ikke forstaaer.
- 139) S. 111. l. 8—11. c. Aft. Næfre hit æt hilde
ne swac, Manna ænigum, Þara þe hit mid
mundum bewand, Se þe gryre-siþas, Ge-
gan dorste.

- 140) ib. l. 23. Selfa ne dorste.
- 141) S. 112. l. 3—5. maa man springe: in over, og læse c. Nst. Ne was þæm oþrum swa, Syþ-þan he hine æt guþe.
- 142) ib. l. 12. c. b. A. Nu for: Ne, ligesom og l. 15. þinre for: þine, og l. 19. stæle for: stole, men derhos maa man vel, c. Nst. l. 15—17 læse: Gif ic æt þearfe, þinre scolde, Aldre linnan, þæt þu me a wære. l. 25. c. b. A. Þe þu me sealdest.
- 143) S. 113. l. 2—6. c. Nst.: Mæg þonne on þæm golde ongitan, Geata dryhten, Ge-seon sunu Hræþles, þonne he on þæt sinc starap. — l. 10. forvirret i. b. A. og l. 11—12. Nst. betænkelig.
- 144) ib. l. 27. c. b. A. Ær he þone grund-wong.
- 145) S. 114. l. 3. Heoro-gifre beheold. — l. 12—16. c. Nst. og b. A. No þy ær ingestod, Halanlice, Hring utan ymb-bearh, þæt heo þone fyrð-hom, þurh-son ne mihte.
- 146) ib. l. 18—19. c. Nst. Lapan singrum, Bær þa seo brim-wyl (skal være: brim-wyf).
- 147) ib. l. 26.—S. 115. l. 1. c. Nst. Ac hine wundra þæs fela, Specte on sunde, Sæ-deor monig, Hilde-tuxum.
- 148) S. 115. l. 15—16. c. b. A. Ongeat þa se goda, Grund-wyrgegne. — l. 19—20. c. Nst. Hilde-bille, Hord swenge ne ofteah, hvor dog nok sidt er i Ullave.
- 149) S. 116. l. 4—5. c. b. A. Helm oft gescær, Fages fyrð-hrægl. l. 10—11. c. Nst. Nalles elnes læt, Mærda gemyndig.

- 150) ib. l. 23—24. c. 8st. Long-sumne lof, Ne
ymb his lif cearaþ, og l. 26. c. b. 2. Nales
for fæhpe mearn.
- 151) S. 117. l. 3. c. b. 2. Feorh-geniþlan, og l.
9—10. c. 8st. Ofer-wearp þa werig-mod,
Wigena strengest.
- 152) ib. l. 13—17. c. 8st. Ofsæt þa þone sele-
gyst, And hyre seaxe geteah, Brad brun-
ecg, Wolde hire bearn wrecan. — l. 21. c.
b. 2.: gebearh for gebeah.
- 153) S. 118. l. 3—8. c. 8st. And halig God, Ge-
weold wig-sigor, Witig drihten, Roder-
aend, Hit on ryht gesced, Yþelice, Syþ-
þan he eft astod.
- 154) ib. l. 10. c. b. 2. Sig-eadig bil. — l. 13—14.
c. a. 2. Wigena weorþ-mynd, Þæt (Wæs
þæt?) wæpna-cyst. — l. 16. c. f. 2. Þonne
etc. og l. 21—22. c. b. 2. og 8st. He gefeng
þa fetel-hilt, Freca Scyldinga.
- 155) S. 119. l. 19—20. maa læses: Yrre and an-
ræd, Næs seo ecg fracod, og l. 27.: Ostor
micle.
- 156) S. 120. l. 6—8 c. b. 2. Fyf-tyne men, And
ofer swylc, Ut of-serede.
- 157) ib. l. 12—13. c. 8st. To þæs þe he on ræste
geseah, Guþ-werigne, og l. 22—23. sam-
mentræfæs.
- 158) S. 121. l. 11—13. c. 8st. og f. 2. Þa þæs
monige gewearþ, Þæt hine seo brim-wylf,
Abreoten hæfde, men udentwiol skal ogsaa her
læses: brim-wyf. — l. 19. maa man nok læse:
Gistas (Geatas) sæton, thi ellers fattes her

Noget, som ei er rimeligt. — §. 23—24. e. Nst.
 Þæt he (hie) heora wine-drihten, Selfne
 gesawon.

159) S. 122. §. 3. e. a. N. Isa gelicost. §. 4. e. b.
 N. Þonne forstes bend, og §. 6. Onwindeþ
 wæl-rāpas (wæg-rāpas?).

160) ib. §. 12 — 16. e. Nst. og b. N. Maþm-æhta
 ma, Þeah he þær manige geseah, Buton
 þone hafelan, And þa hilt somod, Since
 fage. Ligeledes §. 19—20. Wæs þæt blod to
 þæs haf, Ættren ellor-gæst.

161) ib. §. 23—27. e. Nst. Se þe ær æt sæcce ge-
 bad, Wig-hryre wraþra, Wæter up þurh-
 deaf (þurh-dealf?) Wæron yþ-gebland.

S. 123. §. 1—2. e. b. N. Eac gefælsod, Eacne
 earþas.

162. S. 123. §. 18. e. b. N. Þa was of þæm hro-
 ran, og §. 21. Lagu drusade.

163) ib. §. 24—26. e. Nst. og b. N. Ferdon forþ
 þonon, Feþe-lastum, Ferhþum fægne,
 Fold-weg-mæton.

164) S. 124. §. 14 — 16. e. Nst. Feower-tyne,
 Geata gangan, Gum-dryhten mid, Modig
 on gemonge.

165) ib. §. 18—20. e. Nst. Þa com ingan, Ealdor
 þegna, Dæd-cene man, Dome gewurþad.

166) ib. §. 28—S. 125. §. 1. e. Nst. og a. N. And
 þara idese mid, Wlite-seon wrætlie.

167) S. 125. §. 5. e. b. N. sæ-lac for: se lac.

168) ib. §. 15—16. e. Nst. Earfoplice, Æt rihte
 was, Guþ getwæfed, som dog neppe er gan-
 ste rigtigt.

- 169) ib. l. 24. c. b. A. *Peah þæt wæpen dūge.*
- 170) S. 126. l. 1—2. er i b. A. forvirrede, og faaer da staae. — l. 4—5. sammentræktes c. Aft.
- 171) ib. l. 24—26. c. Aft. *Þæt þu him on-drædan ne þearft, þeoden Scyldinga, On þa healfe.*
- 172) S. 127. l. 11—13. c. b. A. *Grum-heort guma, Godes and-saca, Morþres scyldig.*
- 173) ib. l. 49. forvirret i b. A.
- 174) S. 128. l. 15. c. b. A. *Wreopen (wreoþen?). l. 22—25. c. Aft. og b. A. Feor eal gemon, Eald . . . weard, Þæt þes eorl wære, Geboren hetera, Blæd is aræred, þaa der fattes i det mindste eet Ord.*
- 175) S. 129. l. 1—9. c. Aft. og a. A. *Eal þu hit ge-þyldum healdest, Mægen mid modes snyttrum, Ic þe sceal mine gelæstan, Freode swa wit furþum spræcon, þu scealt to frofre weorþan, Eal lang-twidig, Leodum þinum.*
- 176) ib. l. 11—15. seer vel lidt mistænkelig ud, men kan dog forsvare sig, naar man c. Aft. læser: *Ne wearþ Heremod swa, Easorum Ecgwe-lan, Ar Scyldingum, Ne gewcox he him to willan.*
- 177) ib. l. 25—28. c. Aft. og b. A. *Peah þe hine mihtig God, Mægenes wynnun, Easum stepte.*
- 178) S. 130. l. 3—4. sammentræktes c. Aft. l. 10. c. b. A. *Weorc þrowade.*
- 179) ib. l. 25. c. b. A. *Monnes mod-geþonc.*
- 180) S. 131. l. 13. læser jeg: *On sefan sweorceþ.*

- 181) S. 132. l. 22. læser jeg: Læne gedreoseþ.
l. 23. c. b. A. Fæge gefealleþ og l. 24—25.
Fehlþ ofer to, Se þe unmunlice.
- 182) S. 133. l. 1—3. c. Aft. og b. A. Beheorh þe
þone bealo-niþ, Beowulf leofa, Seeg bet-
sta, men sidste Linie har i det mindste en
Stavelse for lidt.
- 183) ib. l. 12. c. b. A. Easopes getwæseþ.
- 184) ib. l. 18. er: Ofþe wif en Synthegeaft, og l.
19. c. f. A. Forsiteþ. — l. 22. siger baade
Sammenhang og Aft., man skal læse: Deap
ofer-swydeþ.
- 185) S. 134. l. 14—15. c. Aft. Pæs sig-metode
þanc, Ecean dryhtne. — l. 17. c. b. A. Pæt
ie on þone hafelan, og l. 20. Eagan starige.
- 186) ib. l. 22—23. c. Aft. Symbel-wyune drealh,
Wig geweorþad.
- 187) ib. l. 27. — S. 135. l. 1. Geat wæs glæd-
mod; Geong sona to, Setles neosan.
- 188) S. 135. l. 3—7. c. Aft. og f. A. Pa wæs eft
swa ær, Ellen-rosum, Ulet sitiendum, Fæ-
gere gereorded, Niowan stefne.
- 289) ib. l. 14. synes i b. A. at maatte læses: Geat
ungemete swel.
- 190) ib. l. 21—26. har jeg gjættet paa efter Sam-
menhangen, uden at turde afgjøre, enten
Stykket kan helbredes ved, l. 21—22, at læse:
Se þe for andrysum, Ealle beweotede,
eller der vil Mere til. — l. 27. — S. 136. l. 1.
c. Aft. Ræste hine þarum-heort, Reced hli-
nade, Geap and gold-fah, men hlinade er
kun en, neppe antagelig Gjetning paa et i b. A.

- ntydeligt Ord, som rentelig enten skal være:
hlifade, eller: hleowode.
- 191) S. 136. L. 6 — 7. har en Brøst, jeg ei kan
helbrede.
- 192) ib. L. 18 — 19. e. Nst. Leoflic (Loflic) iren,
Sægde him þæs leanes þanc. — L. 23—24. e.
Nst. Nales wordum log, Mecas ecge.
- 193) S. 137. L. 12. e. b. A. Higelac secan.
- 194) S. 138. L. 18. læser jeg: Gif him þonne Hre-
þric, og L. 21.: He mæg þær fela. — L. 25.
e. b. A. Þæm þe him selfa deah.
- 195) S. 139. L. 4—5. e. Nst. og b. A. On swa geon-
gum feore, Guman þingian.
- 196) ib. L. 11. læser jeg: Þæt te gar nymep, og L.
13.: Hreþles eaferan.
- 197) S. 140. L. 18—19. sammentrækkes e. Nst.
- 198) ib. L. 28. — S. 141. L. 5. e. Nst. Leode swæse,
Secean on gesyntum, Snude eft cuman,
Gecyste þa, Cyning æþelum, Þeoden Scyl-
dinga, Þegn betstan.
- S. 141. L. 12. utydelig i b. A. maafee: Þæt
hie him syppan. L. 15 — 17. e. Nst. Wæs
him se man to þon leof, Þæt he þone breost-
wylm. — L. 20—22. e. Nst. og b. A. Hyge-
bendum fæst, Æfter deorum men, Dyrne
langad.
- 199) S. 142. L. 6. e. b. A. Þæt, og L. 10. uidentvif:
Se þe oft manegum sceod, (see Eadmon
S. 24).
- 200) ib. L. 21. Gæsne har f. A. kun Þrifker, og a.
A. Gæs . . . for, og jeg vilde læse: Gæstas
ne grette. — L. 26. e. b. A. To scipe foron.

- 201) S. 143. L. 20 — 25. c. Aft. og b. A. Mere-
hregla sum, Segl sale fæst, Sund-wudu
þunede, No þær wæg-flotan, Wind ofer
ypum, Siþes getwæfde, Sæ-genga for og L.
26. c. f. A. Fleat famig-heals.
- 202) S. 144. L. 16. hvor Aft. skal være en Vocal, læ-
ser jeg: Oncer-hendum fæst og L. 20. c. b. A.
Het þa up-beran.
- 203) S. 145. L. 5. c. b. A. Hygd etc. og L. 12—13.
Ne to gneap gifa, Geata leodum. — L. 15—
25. er Texten usikker, Skjøndt Aft. findes, saa
der fattes sikkert, foran, adskillige Linier.
- 204) S. 146. L. 1. c. f. A. Mece gefiged. — L. 5—
12. c. Aft. Ne biþ swyle cwenlic þeaw, Idese
to esnanne, Deah þe hio ænlicu sy, Þæt
te freoþu-webbe, Feores onsæce, Æfter
lige-torne; men for Diesten er her Aft kun
Gjætte-Værk. — L. 14. formoder jeg: Huru
þæt onhospod. — L. 26—27. c. Aft.: Ofer
fealone flod, Be fæder-lære.
- 205) S. 147. L. 1. c. f. A. Þæt hio etc. — L. 13. c.
f. A. For þam Ossa wæs.
- 206) ib. L. 18—23. er Texten igjen usikker, ligesom
og i a. A. sees et aabent Dium efter L. 17. som
forklarer, hvi L. 18—19. ei vil rime.
- 207) S. 148. L. 8. Bonan Ongenþeoes, Skjøndt man
S. 185. og 217—21. seer, det var med Andres
Fingre Higelaf slog Ongenthsov.
- 208) ib. L. 20—21. c. Aft. Heaþo-laces hal, To
hofe gongan.
- 209) ib. L. 26—28. kan jeg ikke construere, hvor saa
end Feilen stikker.

- S. 149. L. 1. c. a. A. Syppan etc.
- 210) S. 150. L. 9. rentelig: Sylfe gewoorean.
- 211) ib. L. 17—21. er i b. A. skjædt paa forskjellige Steder brøstfældige.
- 212) ib. L. 28. maa nødvendig læses: Swa ne gylpan þearf, og c. a. A. er he kun en Gjatning for en Abning.
- 213) S. 151. L. 25—26. er der, om ei Raad for, saa dog Oplysning om, foran S. 91—94. — L. 28. c. a. A. For . . ugaþe, som da, c. Aft., maa læses: For duguþe.
- 214) S. 152. L. 6—7. fives Aft. og røbe Bresten.
- 215) ib. L. 19. c. b. A. Oft seldan hwær. — L. 24—26. c. Aft. Mæg þæs þonne of-þyncan, þeoden Heaðoheardna, And þegna gehwam.
- 216) S. 153. L. 1. beg nder f. A. ligesom et nyt Afsnit, men er der Noget her e, maa det enten være lidt vel meget, eller meget lidt.
- 217) ib. L. 15. mærke man at: beah er Verbet, og gesyhp Substantivet. L. 17. maa læses: Se þe eal gemon. — L. 19. c. a. A. Him biþ grim nefa, dog synes: sefa nok saa rimeligt.
- 218) ib. L. 20—21. c. Aft. Onginneþ geomor-moed, Geongne cempa.
- 219) S. 154. L. 4—6. c. a. A. Dyre iren, þær hyne Dene slogon, Weoldon wæl-stowe, Syppan wiþer-gyld læg, Æfter haleþa hryre.
- 220) ib. L. 19. c. a. A. Op þæt saþ cymed. L. 20—22. maa der fattes Noget, og L. 25—28. bli, ver derved end mere usikker. Der synes talt om, at En af dem (Gubben eller Prindsen?) undkom med Flugten, men jeg kan ikke rede det ud.

- 221) S. 155. L. 17. c. b. H. To hwan. — L. 25. skal
S. være Hst. og jeg læser: Sele weardodon.
- 222) ib. L. 26. maa hondscio efter Ordseiningen være
Mænet paa den Kæmpe, Grændel slugde.
- 223) S. 157. L. 1. maa nok overlade sin Forjænger
et ne. imod af Efterfølgeren at faae et swa, saa
man læser: Manigra sumne, Hyt ne mihte
swa, eller eg der maa læses: He hyt ne
mihte swa. — L. 2—3. c. a. H. Syppan ic
on yrræ, Uppriht astod.
- 224) ib. L. 5. læser jeg, ved Hjælp af b. H. Hu ic etc.
- 225) ib. L. 15. maafee: Swaped eardade. — L. 16.
c. b. H. Hond on hiorte o: hōrote.
- 226) S. 158. L. 3. c. b. H. Feorran relite, som vi
skal være: rehte.
- 227) ib. L. 6. læser jeg: Gomen-wudu grette.
- 228) ib. L. 22. maa fer: Mode vel læses: Medo.
- 229) S. 159. L. 10—12. c. Hst. No þær hy hine
ne moston, Syppan morgen cwom. —
L. 19—20. er lemlæstet, som ogsaa b. H. vise,
men Meningen er sikker nok.
- 230) S. 160. L. 7—10. c. Hst. Grimme gryre-liene,
Grund-hyrde fond, Þær uua hwile was,
Hand-gemæne. — L. 11. sæses et Ord, som
da G skal være Hst. maafee er: grund, dog er
her maafee ogsaa nogle Linier borte.
- 231) ib. L. 18. læser jeg: Næs ic sæge þa gyt.
- 232) ib. L. 26. har: forloren Alt imod sig, men om
der skal staa: forloren eller hvad, tør jeg ei
afgjøre.
- 233) S. 161. L. 2. er det manglende Ord vel c. Hst.:
mapmas. — L. 8—12. c. Hst. Gen is eal æt

- þe, Lisfa gelong, Ic lyt hafo, Heafod-maga,
Nefne Higelac þec. — L. 14—16. c. Rst.:
Eafor-heafod-segn, Heapo-steapne helm,
Here-byrnan. — L. 21. c. b. A. Snotra fengel.
- 234) S. 162. L. 1—2. c. Rst. No þy ær suna sinum,
Syllan wolde. — L. 7—8. sammentræffes c.
Rst. — L. 16—19. har flere Feil end jeg tør
rette, men hyad Meningen skal være, seer
jeg nok.
- 235) ib. L. 25—26. sammentræffes c. Rst. — L. 27.
c. f. A. hydge, c. a. A. hygþe, og jeg læser:
Hygde, da det aabenbar skal være samme Navn
som S. 145 og 177. — L. 28. c. a. A. Wræt-
licne wundor.
- 236) S. 163. L. 3—6. c. b. A. og Rst. Þeod doh-
tor, Prio wieg somod, Swancor and sadol
beorht, Hyre syþþan wæs, men ved: þeod
dohitor maa fattes Noget, og swancor forstaaer
jeg slet ikke. — L. 7. begynder i f. A. med et Hul
og er med L. 6 og 8. uforstaaelig. — L. 9. er c.
b. A. kun Swa og dode tydeligt.
- 237) ib. L. 22. c. b. A. og Rst. Hean wæs lange.
- 238) S. 164. L. 18 og 22. høre sammen, men da jeg
ikke forstaaer den gothiske Landmaaling, har jeg
ikke turdet sætte Hovedgaardens Tæxten i Hartforn.
- 239) ib. L. 24—28. er ikke for klare, men Meningen
er dog nok ramt.
- 240) S. 165. L. 1. c. a. A. Hilde hlæmmum. —
L. 3. maa læses: And Heardrede som S. 177
og 78. — L. 12. Nefan Hererices som, efter
Ord:Feiningen maa henføres til Hardred,
faaer, med samme Navn: S. 90. staae ved sit

Wærd. — l. 20. c. b. A. Of þæt on on-
gan (an ongan).

- 241) S. 166. l. 1—14. findes kun Dragen ved Glden,
og Tyven ved Hjælp af Ophlysningen udenfra.
- 242) ib. l. 15—26. og S. 167. l. 1—7. er Hullerne
det eneste Sikkre, og jeg har sat, hvad jeg efter
Ruinerne, sammenlignede med det Følgende, bil-
der mig ind, der, blandt Andet, maa have staaet.
- 243) S. 167. l. 8. c. b. A. þæ (þær) wæs swyl-
cra fela. — l. 11—13. c. A. Swa he on
gear-dagum, Gumena nat hwyle, Eormen-
lase. — l. 16—18. c. A. Þær gehyppæ,
Deore madmas, Ealle hic deap fornam. —
l. 20. deles anþagen til: an þa gen. — l. 22—
24. er i Uslæve, som ogsaa A. vise.
- 244) S. 168. l. 10. Fecfor þa cwæp maa Fekfor
efter Ord-Føiningen, være Gubbens Navn, men
det klinger mig sært, og paa saa dunkle Steder
kan man ikke troe sine egne Øine.
- 245) ib. l. 14. c. b. A. Hwæt hit ær on þe. — l.
19—23. har hver sin A. for sig selv, som al-
drig kan være gaaet rigtig til, men Døden og
Glædens Tab er lige umiskjendelig.
- 246) ib. l. 26. c. b. A. Drync-fæt og sagtens skal
sidste Ord læses: deore. — l. 28. fattes (hvis
jeg ikke har forset mig) i b. A.
- 247) S. 169. l. 2. ventelig: Hyrsted golde. — l. 4.
c. b. A. swesap. — l. 6. efter mine Tanker:
Byran scoldon. — l. 7. maa hereraþ vel have
været: here-reaf eller noget Sligt.
- 248) ib. l. 10. c. a. A. Bite irena, Brosnaþ æfter
beorne, Ne mæg byruan hring.

- 249) ib. l. 13—15. læser jeg: Hæleþum be healse.
Næs hearpan-wyn, Gomen gleo-beames,
Ne gup-hafoc.
- 250) ib. l. læser jeg: Uubliþe hweop, som næsten
staaer i f. A.
- 251) S. 170. l. 2. c. a. A. Eald uht-sceaþa, Se
þe byrnende, Beorgas seeed.
- 252) ib. l. 12—13. kan der, efter Sammenhængen
at dømme, ei fattes synderligt. — l. 18—19.
skal udgjøre een Linie og læses: Op þæt hyne
an abealh.
- 253) ib. l. 22—24. c. Aft. og b. A. Fæted wæge,
Friþo-wære bæd, Hlaford sinne. — l. 26.
— S. 171. l. 1. c. Aft. On-boren beaga-
hord, Bene geþidad.
- 254) S. 171. l. 7. c. b. A. Wroht wæs geniwad,
hvoraf man maaskee bør slutte, her fattes et Par
Ord om, at Herren fik Lyst til ogsaa at betragte
Skatten, og at Dragen derved vaagnede. —
l. 8. c. a. A. Stone æfter stanc, og det skal
ventelig betyde et Jmverf uf stunian.
- 255) ib. l. 22. c. f. A. Þone þe him on sweofote.
- 256) S. 172. l. 1—3. c. b. A. Hwæpre hilde gefeh,
Bea-weorces, Hwylum on beorh æt-hwearf,
og her maae fattes Noget, som Aft. ogsaa be-
træfte.
- 257) ib. l. 14—15. þege Aft. atter paa et lille Hul.
- 258) ib. l. 19. læser jeg: No on walle leng.
- 259) S. 173. l. 2. c. f. A. Gledum spiwan.
- 260) ib. l. 6. c. b. A. No þær aht cwices. — l. 24.
maa læses: Him seo wen geleah (som hos
Cædmon S. 2).

- 261) S. 174. L. 2. løser jeg : Þæt his sylfes ham, og
L. 3—4. e. Aft. og a. A. Bolda selest, Bryne-
wyhnum mealt.
- 262) ib. L. 16. e. b. A. Swa him geþywe ne wæs,
søm jeg twivler om, og lader derfor staac.
- 263) ib. L. 17. e. b. A. Hæfde lig-draca, og L. 20.
Eorþ-weard þone.
- 264) S. 175. L. 6. e. a. A. Scolde lend-daga (læn-
daga). L. 7. e. a. A. Æþeling. L. 14. e. b. A.
Hringa fengel.
- 265) ib. L. 17—20. e. Aft. og f. A. Sidan herge, No
he him þam sæcce on-dred, Ne him þæs
wyrmes wig, For wiht dyde.
- 266) S. 176. L. 1—2. e. Aft. And æt guþe for-grap,
Grendeles magum. — L. 12—13. e. Aft.
Hioro-dryncum swealt, Bille gebeaten. —
L. 23—24. e. a. A. Hrem geþorfon, Feþe-
wiges, men her er dog endda viſt en Feil.
- 267) S. 177. L. 2. e. b. A. Ofer-swam þa. — L. 5.
e. b. A. Earm an-haga. — L. 8—9. Hord and
rice, Beagas and brego-stol.
- 268) S. 178. L. 2. e. b. A. Suna Ohteres. — L. 3. e.
a. A. forh-galden, maasfec: for-golden, da
Talen viſt er om Hevn for Dngenthjovs Fald,
hvis Søn Ohter var.
- 269) S. 179. L. 4. e. b. A. Sunu Ohteres og altſaa
maa enten Edgylfe ogſaa have været en Søn af
Ohter, eller her fattes Noget. Det Sidſte ſy-
nes mig rimeligſt.
- 270) ib. L. 17—22. e. Aft.: Gewat þa XIIIta sum,
Torne gebolgen, Dryhten Geata, Dracan

- sceawian. Hæfde þa gefrunen, Hwanan sio fæhþ aras.
- 271) ib. l. 24—26. c. b. A. og Aft. Him to bearme cwom, Maþþum-fæt mære, Þurh þæs mel-dan hond.
- 272) ib. l. 27. — S. 180. l. 1. c. Aft. Se wæs on þam þreate, Þreotteo þa secg, Se þæs orleges.
- S. 180. l. 7. c. b. A. eorþ-sele. — l. 28. læser jeg Wyrð.
- S. 181. l. 4. c. b. A. Sundur-gedælan. — l. 7. c. a. A. Feorh æþelinges.
- 273) S. 182. l. 5. c. b. A. Morþor bedstred. — l. 17—18. c. Aft. og a. A. Sceolde hwæpre swa þeah, Æþeling un-wrecen.
- 274) S. 183. l. 4. c. a. A. Symble biþ gemyndgad.
- 275) ib. l. 11. læser jeg: Þonne se an hafap.
- 276) ib. l. 17. c. b. A. Wind-gereste.
- 277) ib. l. 20—21. c. b. A. Hæleþ in hoþman, Nis þær hearpan-sweg. — l. 22—23. har hver sin Aft. til Beviis þaa, at Slutningen fattes.
- 278) ib. l. 24. On sealman har jeg ei kunnet finde mindste Oplysning om, og gjætter blot efter Sammenhængen, at det skal betyde Wildelse, eller Banvid.
- 279) S. 184. l. 2. c. f. A. Wongas and wic-stede. l. 6. læser jeg: Weallende wæg. — l. 10—11. c. Aft. og b. A. No þy ær he þone heaþo-rinc. — l. 14. þeah (he) him leof ne wæs.
- 280) ib. l. 20—21. c. Aft. Swa deþ-eadig mon, Lond and leod-byrig.

- 281) ib. L. 25. ventelig: Ofer wid wæter.
- 282) S. 185. L. 1—2. vilde være uforstaaeligt, hvis ikke Paralel: Stederne gav Oplysning. — L. 4. e. b. A. Freode ne woldon. — L. 6—7. e. b. A. Ac ymb hreosna-beorh, Eatolne etc. L. 19—20. e. A. Pa ic on morgne gefrægn, Mæg oþerne.
- 283) ib. L. 24—25. e. b. A. Eofores neosaþ, Guþ-helm to-glad, som i Sammenhold med S. 220—22. viser, at Jofur blev Dngenthjovs Bar-nemand.
- 284) ib. L. 27. har sin A. for sig selv, og stadfæster derved hvad A. viser, at her er et Hul, hvori Bjowulf taler om sine Bedrifter i den svenske Krig.
- S. 186. L. 1. maa læses: Feorh-sweg ne of-teah, men da det hører til hvad der fattes, har jeg ladet denne med begge de foregaaende Linier staae, og i dens Sted for Tydeligheds Skyld indskudt Higelaks Navn, som uimodsigelig er den Drot Bjowulf tjende.—L. 8. e. b. A.: Eard eþel wyn.
- 285) ib. L. 10. kunde man fristes til at antage: gif-pum for et Folke-Navn, da det gjerne kunde betyde: Gepider, som netop, efter Jor-nandes, var Gothernes Stalhødre; men sikkert er det vel at læse: Pæt he to-giftum. L. 12. e. b. A.: Opþe in Swio-ricc.
- 286) ib. L. 15—16. maa, naar man sammenligner b. A. læses: Weorþe ge-cypan, Symle etc. L. 21. e. a. A. þenden þis etc.

- 287) ib. l. 27. giættet jeg paa Huna cempa, fjøndt
der ogsaa paa Paralel:Stedet S. 216 staar:
Hugas; og min Grund er, at det aabenbar
skal være Navn paa et Folk i Grisland, hvor
man ellers finder Huner omtalte, da Huger
derimod synes ingen Ting at være.
- 288) S. 187. l. 1—2. læser jeg c. Mf.: Fres-cy-
ninge, Breost-weorþunge; Bringan moste.
- 289) ib. l. 15. c. Mf. og næsten b. A. Niehstan siþe.
- 290) ib. l. 24. c. b. A. Ut-geseceþ. — l. 25—28.
c. Mf.: Gegrette þa. Gumena gehwylene,
Hwate helm - berend, Hindeman siþe,
Swæse gesiþas.
- 291) S. 188. l. 7—19. c. Mf. og f. A.: Swa ic gio
wiþ Grendle dyde, Ac ic þær heaþu-fyres,
Hates wene, Reþes and hatres, Forþon ic
me on-hafu, Bord and byrnan, Nelle ic
beorges weard, Ofer-fleon, Fotes trem, Ac
unc sceal weorþan æt wealle, Swa unc
wyrd geteop. End bemærkes, at ogsaa a. A.
har: reþes og trem, men at jeg heller læser:
Fotes-trum, og atres for: hatres, som neppe
er Noget.
- 292) ib. l. 21. Kulde jeg snart træ, der bør læses:
Ic eom on mode forht. eller andet Sligt.
- 293) ib. l. 22—24. c. Mf. Þæt ic wiþ þone guþ-
flogan, Gylp ofer-sitte.
- 294) S. 189. l. 6. maa nødwendig læses: Nefne min
anes som a. A. og næsten har. — l. 7. maa læ-
ses: Þæt he wiþ aglæcean, som og f. A. peger
paa. l. 8—9. c. b. A. Eofope dæle, Eorl-
scype efne.

- 295) ib. §. 15. c. b. A. Aras þa bi ronde.
- 296) ib. §. 21—23. c. Aft. Anes mannes ne biþ,
Swyle carges siþ, Geseah þa be wealle.
- 297) S. 190. §. 9 har b. A. Deop gedygan, og jeg
læser da trøstig: Deor gedygan. §. 23 c. b. A.
Freode to friclan.
- 298) ib. §. 24. c. f. A. Fro ærest cwom. Ordet fro
har jeg vel ellers ingenjeds fundet, men det
betyder vist: Graade. §. 27. c. b. A. Hat
hilde-swat.
- 299) S. 191. §. 10—15. c. Aft. Gomele lafe, Ec-
gum unglaw, Æcghwa þrum wæs, Bealo
hygendre, Broga from oþrum, Stip-mod
gestod, Wiþ steapne (c. f. A.) rond, Winia
bealdor. (Wigena baldor).
- 300) ih. §. 24. er utydelig i b. A. §. 26—28. hvoraf
Meningen er tvivlsom, skal c. Aft. og b. A.
læses: Þonne his myne sohte. Þær he þy
fyrste, Forman dogore, Wealdan moste.
- 301) S. 192. §. 1. Swa him wyrd ne gescraf.
- 302) ib. §. 5. maa nødvendig læses: Gryre-fahne
sloh. §. 12. c. b. A. Bysigum gebæded.
- 303) ib. §. 18—19. c. Aft. Hilde-leoman, Hreþ
sigora ne gialp.
- 304) S. 193. §. 2—4. er tvivlsomme og neppe hese.
- 305) ib. §. 9. c. b. A. Hy eft gemetton, men det
seer lidt mistænkeligt ud. §. 23—24. læser jeg:
Hiora in anum weoll, Sesa wiþ sorgum.
- 306) S. 194. §. 3. c. a. A. Leoflic lind-wig og §. 5.
c. b. A. Mæg ælf heres, men Spørgsmaal
om Texten er heel. §. 20—21. c. b. A. Ean-
mundes laf, Suna Ohtere (Ohteres). §. 22.

- c. a. A. Ðam æt sæcce weard (wearþ). *l.* 24.
 c. b. A. Weohstanes bana, men Sammenhæng-
 gen byder at læse: Weohstan bana.
- 307) *ib.* *l.* 26. *S.* 195. *l.* 2. c. A. And his ma-
 gum æthær, brunfagne helm, Hringde-
 byrnan.
- 308) *S.* 195. *l.* 4. c. b. A. Ðæt him Onela forgeaf.
l. 27—28. sammentræffes c. A. *l.* 27.
- 309) *S.* 196. *l.* 2. læser jeg: Gewac æt wige som
 f. A. næsten har. *l.* 12. c. a. A. Ðonne wig
 heton (we geheton). *l.* 16—17. sammen-
 træffes c. A. *l.* 26. skal: me vel udsettes.
- 310) *S.* 197. *l.* 2. c. a. A. Ðeah þe hlaford us
 (ure). *l.* 19—24. c. A. og b. A. Ðæt me
 is micle leofre, Ðæt minne lic-haman,
 Mid minne gold-gýsan, Gled sæþmie. Ne
 þynceþ me gerysne. *l.* 28. c. b. A. Fane
 gefyllan
- 311) *S.* 198. *l.* 11. c. f. A. Bam gemæne. *l.* 12—14.
 c. b. A. og A. Wod þa þurh þone wæl-
 ræc, Wig-heafolan bær, Frean on fultum.
l. 18—19. c. A. Swa þu on geogup-feore,
 Geara gecwæde. *l.* 22—23. c. A. Dom
 gedreosan, Scealt nu dædum rof. *l.* 27.
 mað læses: Ic þe ful-læstu.
- 312) *S.* 199. *l.* 6—8. c. b. A. og A. Laþra manna,
 Lig-yþu forborn, Bord wiþ rond, Byrne
 ne meahthe. *l.* 14. læser jeg: Ða his agen
 wæs, og *l.* 17: Mærþa gemunde. *l.* 20.
 c. b. A. Ðæt hyt on heafolan stod.

- 313) ib. l. 26. S. 200. l. 2. c. Mst. og b. A. Him
 þæt gifede ne wæs, þæt him irenna, Ecge
 milton, Helpan æt hilde.
- 314) S. 200. l. 7. c. b. A. Þonne he to sæcce bær,
 og l. 11—12. Þridan siþe, Frecne fyr-
 draca. l. 18. c. b. A. Biteran banum og
 l. 19—20. c. Mst. He geblodegad wearþ,
 Sawul-driore. l. 24. er gal, b. A. har: eorl
 for eorles, som ei hjælper.
- 315) S. 201. l. 2—3. c. a. A. Ne hedde he þæs
 heafolan. l. 6 og 8 har Skavant, som paa
 sidste Sted og Mst. viser. l. 15. c. b. A. Ge-
 weold. l. 23—24. c. Mst. og b. A. And hi
 hyne þa begen, Abroten hæfdon. l. 26.
 c. b. A. secg for: sæg.
- 316) S. 202. l. 1. maa være Siþest. l. 19. utydelig
 i f. A. og vist feil læst. l. 20—25. c. Mst. In-
 nan healde, Hyne þa mid handa, Heoro-
 dreorigne, Feoden mærne, Þegn ungemete
 till, Wine-dryht his, Watere gelafede.
- 317) S. 203. l. 2. c. b. A. Wunde wæl-bleate. l. 5.
 c. b. A. Gedrogen hæfde. l. 6—7. c. Mst.
 Eorþan-wynne, Wæs eall scacen. l. 14.
 c. b. A. Yrfe-weard, og l. 15: Æfter wurde.
 l. 22. c. f. A. Þe. l. 25. c. b. A. Ic on earde
 bad.
- 318) S. 204. l. 17. c. a. A. Since bereafod. l. 18.
 c. b. A. Bio nu on ofoste. l. 23. c. a. A. og
 Mst. Þæt ic þy seft mæge.
- 319) S. 205. l. 20. maa læses: Feormen-lease.
 S. 206. l. 1—2. c. Mst. Gold on grund
 (grunde), Gum-cynnez gehwone, Ofer-

higian. **ℳ.** 4. **c. f.** **ℳ.** Swylce he siomian
geseah. **ℳ.** 20. **c. a.** **ℳ.** Him on bearm hlo-
don (hladan).

320) **ℳ.** 207. **ℳ.** 4. **c. f.** **ℳ.** Hatne for horde. **ℳ.** 8.
c. b. **ℳ.** Ar wæs on ofoste. **ℳ.** 20—21. **c.** **ℳ**st.
Dryhtne sinne, Dreorigne fand, Ealdres
æt ende. Efter **ℳ.** 25 siger **ℳ**st. der fattes en
linie, og sander med Sammenhængen, at det maa
være: Beowulf mapelode. **ℳ.** 27 læser jeg:
Gold sceawode og fra **ℳ.** 28 tages: frean.

321) **ℳ.** 208. **ℳ.** 1—2. **c.** **ℳ**st. Frean ealles þanc,
Wuldor-cyninge, Wordum secege. **ℳ.** 7.
c. a. **ℳ.** Ær swylt-dæge. **ℳ.** 12—14. **c.** **ℳ**st.
og **b.** **ℳ.** Fremmaþ gena, Leopa (leoda)
þearfe, Ne mæg ic etc. **ℳ.** 20. **c. b.** **ℳ.**
Minum leodum. **ℳ.** 26. **c. b.** **ℳ.** Þa þe bren-
tingas, et Ord, jeg ikke kjender, men Gram-
matiken formener, at brentingas maa betyde,
eller staae for et Ord som betyder: **Sti b c.**

322) **ℳ.** 209. **ℳ.** 12. **c. b.** **ℳ.** og **ℳ**st. Ealle wyrd
forsweof. **ℳ.** 22. **c. a.** **ℳ.** Him etc.

323) **ℳ.** 210. **ℳ.** 15. **c. b.** **ℳ.** Hearde heaþo-scearde.
ℳ. 16. **c. f.** **ℳ.** Homera lafe. **ℳ.** 21. **c. b.** **ℳ.**
Nalles æfter lyfte.

324) **ℳ.** 211. **ℳ.** 7—12. **c.** **ℳ**st. Þæt he wiþ attor-
sceapan, Oreþe gerædde, Opþe bringsele,
Hondum styrede, Gif he wæccende wearþ.
ℳ. 13—14. **c. b.** **ℳ.** og **ℳ**st. Dryht-maþma
dæl, Deaþe forgolden. **ℳ.** 23—24. **c.** **ℳ**st.
og **f.** **ℳ.** Þa ne dorston ær, Dareþum
lacan.

- 325) *Æ.* 212. *ℓ.* 4—5. *c.* *Æt.* He gewergad sæt,
 Feſe cempa. *ℓ.* 9—14. *c.* *Æt.* og *f.* *Æ.* Ne
 meahte he on eorþan, þeah he uþe wel,
 On þam frumgare, Feorh gehealdan, Ne
 þæs wealdendes, Wiht oncirran, Wolde
 dom Godes, Dædum rædan. *ℓ.* 19. *c.* *b.* *Æ.*
 Eþ - begete þam.
- 326) *Æ.* 213. *ℓ.* 1—2. *c.* *b.* *Æ.* og *Æt.* Se eow þa
 maþmas geaf, Eored - geatwe. *ℓ.* 4—5.
c. *Æt.* Þonne he on ealu - hence, Oft ge-
 sealde.
- 327) *Æ.* 214. *ℓ.* 4—6. *maa c.* *Æt.* og *Sammenhæng*
læses: Ferhþ - geniþlan, Fyran swiþor,
 Weoll of gewitte, Wergendra to lyt. *ℓ.* 13
læser jeg: Luſen alicgean. *ℓ.* 16. *c.* *b.* *Æ.*
 Monna æghwylc.
- 328) *Æ.* 215. *ℓ.* 2. *c.* *b.* *Æ.* Þær þæt eorl - weorod.
ℓ. 5—7. *c.* *Æt.* Bord hæbbende, Bega on
 wenum, Ende - dogores, And eft - cymes.
ℓ. 10. *c.* *a.* *Æ.* og *Æt.* Niwra spella.
- 329) *Æ.* 216. *ℓ.* 4. *c.* *b.* *Æ.* hige - mædum. *Efter*
ℓ. 8. *fattes vel en Linie, thi* *ℓ.* 9—10 *maa nok*
læses: Syþþan under Froncum and Fry-
 sum, Fyll cyninges. *ℓ.* 26. *c.* *b.* *Æ.* og *Æt.*
 Us wæs a syþþan, men *ℓ.* 27—28 *er gode*
Maad dyre, maasteer ſkal der ſtaae: Mere-
 wicinga, Milt ungyſeþe.
- 330) *Æ.* 217. *ℓ.* 7. *c.* *a.* *Æ.* Hæpcen hreþling. *ℓ.* 14
c. *f.* *Æ.* Fæder Ohtheres. *Efter* *ℓ.* 15 *siger*
Æt. og, *der fattes to Linier, og efter det Føl-*
gendes Dunkelhed til *ℓ.* 23 *at slutte, fattes*
endnu flere. *ℓ.* 22. *c.* *b.* *Æ.* And Ohtheres.

- 331) *Æ.* 218. *ℓ.* 5—6. læser jeg: Earmre teohhe. Andlonge (andlongue) niht. *ℓ.* 8—10 viser baade *Æt.* og Ordforning, at der i det Mindste fattes een Linie. *ℓ.* 12 (c. b. *Æ.* Frofor) har ingen Jostbroder, og *ℓ.* 13—16 nok lidt Brøst, selv naar man, c. b. *Æ.* læser: Sarig-modum, Somod ær-dage, Syppan hie Hygelaces, Horn and byman.
- 332) *Æ.* 219. *ℓ.* 5—6. tør jeg ikke røre ved, og hele Siden er dunkel, Kjendt *Æt.* er i Orden. *ℓ.* 28. c. b. *Æ.* An-bid wrecen.
- 333) *Æ.* 220. *ℓ.* 3. Skal vel læses: Eofores anne dom, Kjendt Tingen er tvivlsom. *ℓ.* 19—20. har hver sin egen *Æt.*, og der kunde nok behøves et Par Linier til. *ℓ.* 27 skal udelukkes, da den fattes i b. *Æ.* og forstyrrer godt Læg.
- 334) *Æ.* 221. *ℓ.* 15—16. c. b. *Æ.* Pa him gerymed wearp, Pæt etc. *ℓ.* 24. c. b. *Æ.* Hares hyrste. *ℓ.* 25—26. c. a. *Æ.* Higelace bær, H. d.. (he þam) frætsum feng sa der fattes Intet videre.
- 335) *Æ.* 222. *ℓ.* 7—9. c. *Æt.* Jofore (a. *Æ.* Jafore) and Wulfe mid, Ofer-maþmum, Sealde hiora gehwæþrum. *ℓ.* 11—13. c. *Æt.* Landes and locenra beaga, Ne þorfte him þa leaþ opwitan. *ℓ.* 15—16. c. *Æt.* og a. *Æ.* Sippan hie þa mæþa geslogon. *ℓ.* 24. c. b. *Æ.* Þæs te ic hafo, hverfen rimcr eller paTer. *ℓ.* 25—26. Þe us seccaþ to, Sweona leoda.
- 336) *Æ.* 223. *ℓ.* 1. omt. c. a. *Æ.* Ealdor-leasne. *ℓ.* 7. c. b. *Æ.* Folc-red fremede. *ℓ.* 15. maa læs

- ses: On ad-fære. L. 20 ic. fattes c. b. A. ifte to Linier, men halvandet Ord, saaledes: Grimme gecea..., And nu æt siðestan, Sylfes feore, Beagas.....te (bebohte) Ða sceall etc. L. 28 er: Muþþum bestemt feil, mundum vilde flinge flet, og det skal da vel være: maþum (maþm).
- 337) S. 224. L. 19. c. f. A. Fela reordian. L. 22—23 c. a. A. og Aft. Ðeuden he wiþ wulfe, Wæl reafode.
- 338) S. 225. L. 1. c. a. A. Weorod etc. L. 27: Lyft-wynne heold.
- 339) S. 226. L. 14—16. c. Aft. og b. A. Ðonne wæs þæt yrfe, Eacen-cræstig, In-monna (jummonna) gold, Galdre bewunden. (Beda Ed. Whel. p. 492).
- 340) S. 227. L. 7. c. b. A. og Aft. Fæara sumne. L. 10—11. Wundur hwar þonne, Eorl ellen-rof, Ende gefere. L. 13. Ðonne leng ne mæg. L. 19. c. a. A. Seolfa ne cuþe. L. 20—21 c. Aft. Ðurh hwæt his woruld-gedal, Weorþan sceolde. Det Første er dunkelt.
- 341) S. 228. L. 4. c. b. A. Wommum gewituad. L. 5-maa læses: Se þone woug strude, som dog ei klarer Aft.
- 342) S. 229. L. 1—2. c. a. A. og Aft. Wæs þæt gifeþe to swiþ, Ðe þonne (þe þone þeoden?). L. 11—19. c. Aft. og a. A. Ic on ofoste gefeng, Micle mid mundum, Mægen-byrdenne, Hiþer ut ætbær, Cyning minum, Cwico wæs þa gena, And gewittig saa Hullerne stoppes. L. 22. And eowic etc.

- 343) S. 230. L. 1. c. f. A. Wigend weorþ - fullost. L. 3. c. a. A. Þenden he burh-welan. L. 6 er for lang og L. 5 behøver en Medhjælp, saa der maa læses: Oþre (sipe), Seon und secean. L. 10. c. a. A. Þæt ge genoge. L. 11 efter mit Skøn: Nean sceawiaþ. L. 13. c. b. A. Sie sio hær gearo. L. 15. c. f. A. Þonne etc.
- 344) S. 231. L. 5. efter Skøn: Wigena strengest. L. 16. c. b. A og Aft. Acigde of corþre. L. 26. maafte: on hlyte.
- 345) S. 232. L. 4. c. a. A. Læne licgan. L. 5. c. a. A. Lyt ænig mearn. L. 9. c. f. A. Dracan etscufon (æt-scufon). L. 11. Leton etc. L. 15. c. a. A. On wæn hladen. L. 18—19. c. Skøn: Har hilde - deor, To Hrones - næsse. L. 25. c. f. A. Hilde-bordum.
- 346) S. 233. L. 5. c. a. A. Hlaford leofne. L. 7. c. a. A. Bæl-fyra mæst. L. 9. c. f. A. Wud-rec astah. L. 10—12. (hvor c. b. A. skal læses Wind blond) er vanskeligt at tyde, Skjendt ei at forstaae.
- 347) S. 234. L. 22—24. c. Aft. Swylce on horda ær, Nip-þydige men, Genumen hæfdon.
- 348) S. 236. L. 2. skal være: Of lic-haman. L. 4. Swa begnornodon. L. 6. sagtens: Hlafordes deap og L. 11. And mon-þwærust. L. 13. c. b. A. And lof-geornost.

Hvad jeg i de hullede Blade ei var sikker paa, sprang jeg naturligviis over.

N a v n e = T a l.

A.

Age (Eaha) nævnes i Brud:Stykket mellem de frisiske Kæmper.

Abel Adams Søn. 11.

Ager (Æschere) Frodgars gode Ven, som Grændels Moder tog Livet af. 101. 108. 159.

B.

Bjansteen (Beanstan) Fader til Bjowulfs Stalbro:der Brætte. 42.

Bjowulf (Beowulf) Eggthjofs Søn, Gothlands Helt. 28, af Hæd en Vægmunding 209, en Daatters Søn af den Gothiske Kong Hrædel 31, brydes med Grændel 58—65, slaaes med Grændels Moder 114—119, med Edder:Dragen 190 seq., dør 209, brændes og begraves 232—36.

Bjowulf Skjolds Søn, Konge i Dannemark, Frodgars Farfader 4. 7.

Bjowulfs: Bjerg (Beowulfes heorh) skulde hans Gravhei paa Hrone:Klint kaldes 208.

Bræffe (Breca) Bjowulfs Ungdoms: Ven, med hvem han svømmede om Kap 40. 42. 46.

Brondinge = Land (lond Brondinga) der var Bræffe Herre 41.

Brysing = Smykket (Brosinga - men) nævnes som det ypperste af alle Guld: Smykker 92.

C.

Cain Broder: Morderen 10. 96.

D.

Dagravn (Dæg - hræfn) en Kæmpe i Frisland, som Bjowulf knuste 186.

Danmark (Dena - land) 20. 21. 143.

E.

Edgylfe (Ead-gilfe) en fra Sverrig fordrevet Prinds, som Bjowulf understøttede mod Hardreds Vagnemand 178.

Eggla (Eeglaf) Fader til Hrodgars Drost, Hunferd 40 r.

Eggthio (Eegþeow) Bjowulfs Fader 22, var gift med Kong Hradels Daatter 30. 31, flygtede efter Hadolavs Drab til Hrodgar, som forligde ham med Vilfangerne 37. 38.

Egwell (Eegwela) var, om Texten er rigtig, Navnet paa en dansk Konge, hvis Sønner Hermod svæeg 129.

Ela (Ela) var, efter Ordseiningen, Navnet paa en Skilfing, som ventelig blev gift med den Danske Halvdans Daatter 7.

Fekfor (Fecfor) kunde, efter Ordsæiningen, være Navnet paa Gubben som forlump eiede Drage: Guldet 168.

Feresval (Fers-wæl eller Fres-wæl) der stod vel Slaget mellem Skioldung: Kæmpen Hnæf og Jote: Kongen Finns Sønnen 82.

Finland (Finna-land) der drev Bjowulf op, da han svømmede om Kap med Brække 46.

Finn (Fin) Jote: Kongen, som i Kong Halvdans Tid blev bekriget af Danske og Friser, under Hnæf og Hengest, sveeg dem, men maatte siden und: gjælde med Livet 82—88.

Finns-Borg (Fins-buruh) kaldes i Brud: Stykket den Borg som var Hnæf og Hengest overladt.

Fjotle (Fitela) Sigmund Volsungs Syster: Søn og tro Stalbroder 68. 69.

Folkvald (Fole-walda) maaskee Navnet paa Kong Finns Fader 83.

Franker (Francan) mod dem og Friserne kæmpede Higelak, da han i Frisland fik sit Banesaar 92. 216.

Freyvor (Freaware) maa vel være Navnet paa den Danske Prindsesse, som skulde forsonet Magles barde med Skioldunger 152.

Friser (Frysan. Fresena-eyn) var, under Hengest, med paa det første Tog mod Joterne, og gjorde med ham det andet alene 83—88, besejdedes af Higelak 92. 216.

Frisland (Fryslan. Fresland Fresna-land) 86. 176. 216.

Frode (Froda) synes at være Navnet paa Faderen til
Maglebarðernes Prinds 152.

G.

Gar-Daner (Gar-Dene) kaldes de Danske 3. 47.
140. 186.

Garmund, ældre Frænde af en Hemmings Søn, som
gjorde Optæier i Kong Offas Gaard 147.

Garulf nævnes i Brud-Stykket, som en Søn af
Gudlaf, der var med paa Finns Borg og fandt
der sin Død.

Gother (Geatas) Higelaks og Bjowulfs Folk 17 u.

Grændel (Grændel) en Trolde som plagede de Danske,
var af Cains Et 10, mistede den høire Arm
og fik sin Hel: Sot 63. 64, blev, efter sin Død,
mørbanket og halsbugget 120.

Gudlaf, efter Brud-Stykket, Fader til Garulf, og
med Hengest paa det første Tog til Jotunheim.
Var paa det Andet En af Finns Danes
mænd 88.

H.

Hadolav (Heapolaf) blev dræbt af Eggthjov, som
derved paadrog sig Vilfingernes Had 37.

Hakou (Hæpcyn og Hæpcen) en Søn af Kong
Hrædel 181, dræbde af Banvare sin ældre
Broder Herebald 182, blev sin Faders Efter-
mand, men faldt for den Svenske Kong On-
genthjov 185. 217.

Halvdan (Healfdene) Søn af Bjowulf Skjoldsen,
Konge i Danmark, og Fader til Hrodgar 7.

Hans Dage fædte Toget under Hnæs og Hengeft 81. 82.

Hama (Hama) efter Ord: Føiningen, Navnet paa en Kvinde som bortførte Brysling: Smyttet 91.

Handske (Hondscio) efter Ord: Føiningen Navnet paa den af Bjowulfs Kæmper, som Grændel aad 125.

Hardred eller **Haardraad** (Heardred) Higelaks Søn og Eftermand, stod en Tidlang under Bjowulfs Formynderskab 177, men faldt siden i et Slag mod den Svenske Kong Ohter og hans Sønner 165. 178.

Hela (Hela) Saaledes skrives hos Wanlei den Skilfings Navn, som i Udgaven 7 kaldes Ela.

Helge (Halga) en Søn af Kong Halvdan, og Broder til Hrodgar 7.

Helming synes at være et Stam-Navn, siden Valtove kaldes: ides helminga 49.

Hemming havde en Søn, som hardt anklagede Offas Dronning, men maatte derfor rømme Landet 146—47.

Hengeft, Frisernes Hovding paa Toget til Gotunheim 83. 84, drog efter sine Staldbrødres Fald hjem til Frisland, men kom, Aaret efter, igjen og hevne de Skade 86—88.

Herebald, Kong Hrædels ældste Søn, faldt for sin Broders Haand 181—82, og maatte døe uhevet, fordi Hrædel ei nænde at straffe hans Varnemand 184.

Hererik kaldes Gothen Bjowulf efter Ordføiningen 90, og Hardred kaldes hans Frænde 165.

Hermiod (Heremod) en berømt Helt, i de Danske
 Skioldungers Gaard, men som blev hovmodig
 og grusom, forlodtes saa af Lykken, og endte
 sørgelig sine Dage i Jette: Hænder 69—70.

Hetvarer (Het-wære) et Folk i Frisland, for hvem
 Sigelaf faldt 176. 216.

Higelaf, Kong Hrædels tredje Søn 181, reddede, efter
 Hakons Fald, Gothe: Hærens Levinger fra
 den blodtorstige Ungenthjov 218, blev sin Bro-
 ders Eftermand og hævnedes hans Død 219—20,
 men faldt selv paa et Overmods: Tog til Fris-
 land 92. 176. 216.

Hildeborg (Hildeburh) en Dansk Fyrstinde som var
 med paa Toget til Jotunheim, hvor hun mis-
 stede baade Sønner og Brødre 82, maatte selv
 bære sin Sønns Liig til Baalet 85, men var
 ventelig den Fyrstinde, som Frijerne, efter
 Finns Fald, førte tilbage til Danmark 88.

Hjorte (Heort og Heorot) kaldtes Vorgen Hrodgar
 bygde 8, kom i Grændels Vold 13, blev
 istandsat 77.

Hjorward (Heorowearð) en Søn af den danske Kong
 Hjørger nævnes blot 162.

Hjørger (Heorogar) den Danske Kong Halvdans
 ældste Søn og Eftermand 7. 37. 161.

Hnæf, de Danskes Høvding paa Toget til Jotunheim
 82, faldt, og lagdes paa Baal 85, nævnes i
 Brud: Stykket som Høvding i Natte: Kampen
 paa Finns: Borg.

Hoße nævnes som Hildeborgs Fader 82.

Hredrik (Hreþric) den Danske Kong Hrodgars ældste Søn 91. 238.

Hring-Daner (Hring-Dene) kaldes de Danske 11. 98. 133.

Hrodgar (Hroþgar) Kong Halvdans anden Søn, blev sin ældre Broder Hjorgars Eftermand 37, bygde den vidtberømte Hjorte-Borg, og levede længe lykkelig, indtil Grændel begyndte at rase 133, var selv vel bevandret i Krøniken, og en god Skjald 130. 158.

Hrodmund (Hroþmund) Hrodgars anden Søn 91.

Hrodulf eller Rolf (Hroþulf) vel en Broder: Søn af Hrodgar, opfødte i hans Gaard 78. 90—91. Under Bjowulfs Nærværelse var der godt Venſkab mellem de Frænder, men om ikke Hunferd siden satte Splid imellem dem, er et Spørgsmaal 78. 89.

Hrone-Klint (Hrones-næs) der vilde Bjowulf have sin Grav: Høi 208, og fik den 232—34.

Hrosna-Bjerg (Hreosna-beorh) Stedet i Gothland hvor de Svenske tit gjorde Landgang 185.

Hrunting kaldtes Hunferds Sværd, som han laande Bjowulf til Kampen mod Grændels Moder 111. 113, men som blev forhevet saa det ei vilde bide 115—16. 125, leveres dog med godt Lov tilbage 136.

Hrædel (Hræþel og Hreþel) Konge i Gothland 31, nævnes som Higelaks Fader 113. 139. 176. 222, havde opfostrer Bjowulf fra hans syvende Aar 181, døde af Sorg over sine Børn 184, havde eiet Bjowulfs herlige Brynie 36, og det

mageløse Sværd Kong Higelak forærede Helten 164.

Grædling (Hrepling) kaldes saavel Higelak som Hækon efter Faderen 144. 217. 219.

Guger (Hugas) ventelig Huner, nævnes mellem de Stammer, som i Frisland modstode Kong Higelak 186. 216.

Gunferd (Hansferþ) Egglaus Søn, var Droft eller Staller (þyle) hos Hrodgar 89. 113, forhaarende Bjowulf 40—42, laande ham dog siden sit Sværd 111.

Gunlafing kaldes en Helt, og rimeligviis Hengeft 87.

Gygd, Higelaks Dronning 145. 162. 177.

Hæreth nævnes som Gygds Fader 145. 149.

J.

Jafad (Jafap) er, efter Ordsøiningen, Navnet paa Maglebardernes Prinds 152.

Janmund eller Anmund (Eanmund) nævnes som en Søn af den Svenske Dhter 194.

Josur (Jofor og Eofor) en af Higelaks Kæmper, som nok fældte den Svenske Kong Ongenthjov, var sagtens Broder til Ulf Vanraads Søn, og blev gift med Kong Higelaks Daatter 185. 220. 222.

Jætter eller Joter (Eotnas) nævnes som et Folk i hvis Hænder Hermod faldt 70, og som med deres Konge Finn befæidedes af Hnæf og Hengeft 82. 83. 87.

M.

Maglebardet (Heapo-beardas) nævnes som en Stamme der laae i Strid med de Danske, gif efter sin Hovdings Fald paa Forlig, men bød det for at hegne ham 152—55.

N.

Nord-Dener (Nard-Dene): kaldes Hrodgars Folk 61.
Nyffer (Nieras) et Slags Hava-Rolde 34. 45.
 107. 108.

Offa, en vidtberømt Konge, hvis Lykke i Giftermaal omtvivles 146—47.

Ohter (Ohter), en Svensk Konge, Søn af Ongenthjov, hvis Sønner idelig bekrigede Gotherne 178. 179. 194. 217.

Onela, Broder til Ohter 217, havde foræret sin Brodersøn Janmund den herlige Rustning, som siden tilfaldt hans Banemand Wigsteen 195.

Ongenthjov (Ongenþeow og Ongenþeo) en berømt Svensk Konge, som faldede Hakon, men faldt i Striden mod Higelaf 148. 178. 185. 217. 219. 221.

Olaf kaldes i Brud-Stykket Ordlaf, var en af Hens gests Kæmper og Finns Banemand 86.

Ræmis = Grund (heapo ræmis) nævnes som Stedet hvor Brække flød op efter Evomningen 41.

Ravne = Skoven (Hrefna - wudu og Hrefnes - holt) nævnes som Stedet hvorhen Gotheerne flygtede, efter Hakons Fald 217.

Sigmund (Sigemund) Son af Völse, en vidtberømt Kæmpe, som Ene slog Dragen, og bortførte dens Skatte 68. 69.

Sigvord (Sigesferd) nævnes i Brudstykket som en vidtberømt Kæmpe i Hnafs Folge paa Finns Borg.

Skefing (Seefing) Son eller Etmand af Skef, kaldes den Danske Kong Skiold 3.

Skilfing (Skilfing og Cylling) bruges som Stamnavn for de Svenske Konger 165. 178. 185. 217. 220, mindre sikkert om Hela og Wigsteinn 7. 194.

Skiold (Scyld) en valdig og berømt Dansk Konge, særdeles libsalig, var som Barn kommet dræbt af en vønde over Havet ene paa et Skib med Skatte og Vaaben, og blev efter Døden ligedan udstyret 3—6.

Skioldung (Scylding) er giennem hele Digtet Navnet paa enhver Dansk 5. 7. 15 &c., og neppe kaldes nogensteds Kongen. Skioldung, kun 78 kaldes vel Hrodgar og Hrodulf Peod-Scyldingas. Om Ar-Scyldingas 37 og 129 skal læses sammen og bemærke Old-Skioldunger er uvisst.

Stærkhjort (Steare-heort) er 171 og 190 Navnet paa Dragen, som fandt den døde Skat i Bjergget, rugede derover, til et Fald blev sjaalet

170, rasede saa med Ild: Regn 173, angrebes af Bjowulf 190, og fik ved Wiglafs Hjelp sit Bane: Saar 201, hvorpaa den blev styrket i Havet 232.

Svensken (Sweo-peod og Sweonas) i Kiv og Strid med Gothen 184. 217. 218. 222, om det ogsaa er dem der havde Finn til Konge og ellers kaldes Fætter, berøer paa et dunkelt Sted 85.

Sverrig (Swio-ric) 178. 186.

Sverting nævnes som Higelafs Morbroder 92.

Syd = Daner (Suþ - Dene) kaldes Hrodgars Født 37. 150.

Sþ = Gothes kaldes Bjowulfs Landsmand 139. 149.

Thurs eller Thusse (Pyrs) kaldes Brandel 34.

Ulf (Wulf) Wanraads Søn, var en af Higelafs Kæmper, som mærkede Ongenthjov, men segnede for Talsigelsen, kom dog igien paa Benene, og lønnedes godt for sin Djarvhed 220. 222.

Wanraad (Wonred) Fader til Ulf, ventelig ogsaa til Jofur 220.

Wanraading (Woureding) kaldes Ulf efter sin Fader 220.

Waulunder (Weland) den berømte Mester for Bjowulfs herlige Brynie 36.

Vendelboe (Wendla-leod) var Hrodgars Gaardsfoged Wulfgar 28.

Vest-Daner (West-Dene) kaldes Hrodgars Følk 31. 119.

Viglaf, Bjowulfs Frænde, fiendt ogsaa, som det synes, en Skilfing, og Søn af Vigsteen, var den Eneste, som hjalp sin Herre i Drages Striden 194 r.

Vigsteen (Wihstan og Weohstan) Viglafs Fader, Janmunds Banemand 194 r.

Vilfinger (Wiflingas og Wylfingas). Navnet paa et Følk eller en Slægt som var frygtelig i Mærken 37. 38.

Volse (Wælse) nævnes som Sigmunds Fader 69.

Volsung (Wælsing) kaldes Sigmund efter sin Fader 68.

Vulfgar hedde den Bendelboe i Hrodgars Tjeneste, som udsurgde Gotherne og meldte dem hos Kongen 28. 29.

Vædre og **Væder** = **Gother** (Wederas, Wederaleode, Weder-Geatas) kaldes Bjowulfs Landsmænd idelig i Digtet, saasom: 19. 40. 177. 215.

Væder-Mark (Weder-mearc) kaldes Bjowulfs Fædreland 25.

Vægmunding Bjowulfs og Viglafs Stam: Navn 194. 209.

Væltore (Wealhþeow og Wealhþeo) Hrodgars Dronning 48. 49. 89 r.

Y.

Yngve = **Drotten** (Eodur, Frea ingwin) kaldes Hrodgar 80. 100, dog bemærker det neppe andet end: Hirdens Herre.

Yrmenlaf (Yrmenlaf) nævnes som Asgers Bro:
der 101.

Æ.

Ælfer (Ælfhere) efter Ordsæiningen Navnet paa en
Frænde ad Wiglaf 194.

Ø.

Ørne-Næs (Earna-næs) kaldes Stedet hvor Bjos
wulf faldt 225.

Øst-Dæner (East-Dene) kaldes Hrodgars Folk 32.
48. 64.

Examination of the ...
for the ...

...

...
...

...

...

...

2

Beowulf

584

Bjowulfs drape

3G78

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

